

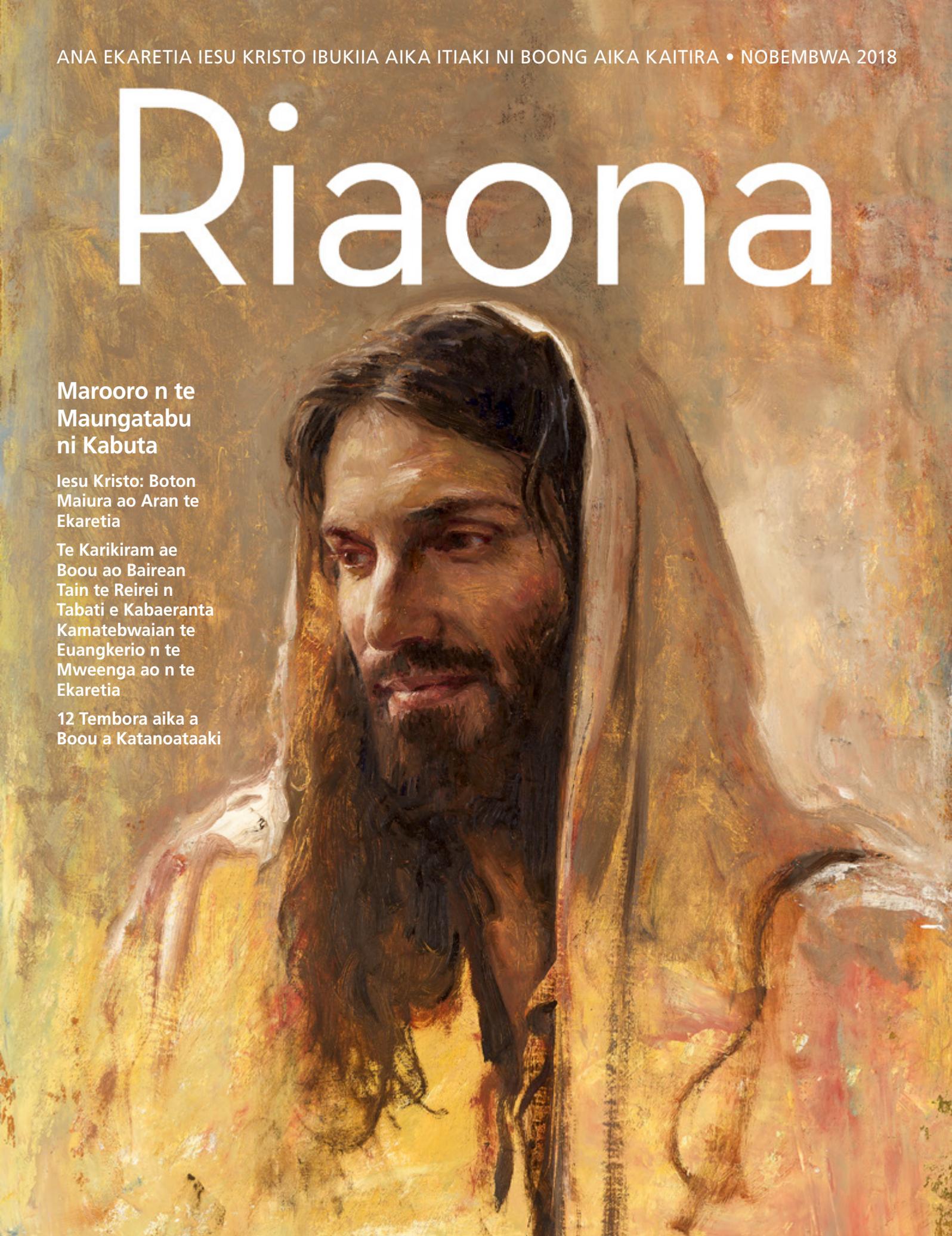
Riaona

Marooro n te Maungatabu ni Kabuta

Iesu Kristo: Boton
Maiura ao Aran te
Ekaretia

Te Karikiram ae
Boou ao Bairean
Tain te Reirei n
Tabati e Kabaeranta
Kamatebwaian te
Euangkerio n te
Mweenga ao n te
Ekaretia

12 Tembora aika a
Boou a Katanoataaki

“N te tairiki aei I kaumaki ngkami, ma nanou ao au kantaninga ni kabane, bwa kam na tataro n atai ami bwaintituaraoi n te tamnei—ni karikirakea, ni kamanenai, ao ni karababai, engae ngke e riaon ae kam kona ni karekea. Kam na bita te aonaaba ngkai kam karaoia. . . .

“Mwaaneu aika a tangiraki, ti kainnanoi ngkami! Ti ‘kainnanao korakora mi, rairaki mi kabaeaki mi, ami konabwai ni kairiiri, wanawana mi, ao bwanaa mi.’ Ti aki kona ni ikota Iteraera ngkana akea ngkami.

“I tangiri ngkami ao I karabwai ngkami ao ngkai I kakabwaii ngkami ma te konabwai ni mwanuokina te aonaaba ngkai kam ibuobuoki n te mwakuri ae rangin kakaawaki man kawaekoaaki. Ngkana ti kati-teuanaaki ti kona ni karaoi bwaai nako ake e kainnanoi Tamara are i Karawa bwa ti na karaoi ni katauraoa te aonaaba ibukin Kauaokin Natina ae Tangiraki.”

Beretitenti Russell M.Nelson “Aia Mwakuri Aine n Ikotakia Iteraera,” 69, 70.

E a bwanin te Mronron,
iroun Jenedy Paige

Te Tetera ni Ingabongin te Kaonobong

- 6 **Taeka ni Kaukuki**
Beretitenti Russell M. Nelson
- 8 **Te Rairaki ae e Nene man Reitinako nakon Tamara are i Karawa ao te Uea Iesu Kristo**
Unimwaane Quentin L. Cook
- 12 **Tabeka Atuum ao Kimwareirei**
M. Joseph Brough
- 15 **Kawenea Aan te Mwakuri ae Korakora**
Unimwaane Steven R. Bangerter
- 18 **Tai Tabeaianga**
Unimwaane Ronald A. Rasband
- 21 **Booti Bwaai ni Kabane Inanon Kristo**
Unimwaane David A. Bednar
- 25 **Te Koaua ao te Baire**
Beretitenti Dallin H. Oaks

Te Tetera ni Bwakantaain te Kaonobong

- 28 **Kamatoakiia ana Aobitia te Ekaretia**
Beretitenti Henry B. Eyring
- 30 **Teimatoa ao n aki Kamwaingngaki n Am Onimaki iroun Kristo**
Unimwaane D. Todd Christofferson
- 34 **Nakomai, Ongora nakon Bwanaon te Burabeti**
Bitiobi Dean M. Davies
- 37 **Ti Temanna Ngkama ni Kabaneingkami i nanon Kristo**
Unimwaane Ulisses Soares
- 40 **Te Rau ao te Mweeraoi n te Onimaki**
Unimwaane Gerrit W. Gong
- 43 **Aomata ni kabane a riai ni Katokaa iaoia te Ara are e Anga te Tama**
Unimwaane Paul B. Pieper
- 46 **Kakoauaa, Tangiria, Karaoa Nanona**
Unimwaane Dieter F. Uchtdorf

Te Tetera ni Kabuta ibukiia Aine

- 50 **Ibukina**
Joy D. Jones
- 52 **Tangiran ae Tamaroa Riki mai Karawa nakon ae Ngkai**
Michelle D. Craig
- 55 **Kimwareirein te Mwakuri n Ibuobuoki n Aki Tii Taraira**
Cristina B. Franco
- 58 **Aine ao Kamatebwaian te Euangkerio n te Mweenga**
Beretitenti Henry B. Eyring
- 61 **Kaaro ao Ataei**
Beretitenti Dallin H. Oaks
- 68 **Aia Mwakuri Aine n Ikotakiia Iteraera**
Beretitenti Russell M. Nelson

Te Tetera ni Ingabongin te Tabati

- 71 **Te Mii ni Burabeti Ibukin Kamauaia Maate**
Beretitenti M. Russell Ballard
- 74 **N Riki bwa te Tia Kawakin Tiibu**
Bonnie H. Cordon
- 77 **Te Ibuobuoki ni Karekean te Itoman ae Raoiroi**
Unimwaane Jeffrey R. Holland
- 80 **Taben Ana Boki Moomon inanon te Rairaki**
Unimwaane Shayne M. Bowen
- 83 **Ikoaki**
Unimwaane Neil L. Andersen
- 87 **Aran te Ekaretia ae Eti**
Beretitenti Russell M. Nelson

Te Tetera ni Bwakantaain te Tabati

- 90 **Kataia, Kataia, Kataia**
Beretitenti Henry B. Eyring
- 93 **Te Tama**
Brian K. Ashton
- 97 **Katokaa iaora Aran Iesu Kristo**
Unimwaane Robert C. Gay
- 101 **Ko kani Kamaiuaki?**
Unimwaane Matthew L. Carpenter
- 104 **N te Bong aei Kam na Rineia**
Unimwaane Dale G. Renlund
- 107 **Ngkai Bon te Tai**
Unimwaane Jack N. Gerard
- 110 **Tararuakin Tamnein Te Aomata**
Unimwaane Gary E. Stevenson
- 113 **Riki bwa te Aomata ae Itiaki**
Beretitenti Russell M. Nelson
- 64 **Mataniwi ni Kabuta ao Aobitia ni Kabuta n Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira**
- 115 **Intekiti ibukin Karakinan te Maungatabu**
- 116 **Rongorongon te Ekaretia**
- 121 **Nakomai, Iriirai—Ibukin te Kooram n Unimwaane ao te Bootaki n Aine**

Te ka 188 ni Maungatabu ni Kabuta te Kauatai n te Ririki

Ingabongin te Kaonobong, Okitobwa 6, 2018, Te Tetera ni Kabuta

Ae Kairia: Beretitenti Henry B. Eyring

Te Tataro ni Kaukuki:

Unimwaane Craig A. Cardon

Te Tataro ni Kainiin:

Unimwane Adilson de Paula Parrella

Te katangitang man te Taebanako Kuaea i Tembora Tikuea; Mack Wilberg ao Ryan Murphy, tarekita; Brian Mathias ao Richard Elliott, taan aokan: "Guide Us, O Thou Great Jehovah," *Anene n Taromaui*, nambwa. 83; "The Morning Breaks," *Anene n Taromaui*, nambwa. 1, arr. Wilberg; "If I Listen with My Heart," DeFord, arr. Murphy; "High on the Mountain Top," *Anene n Taromaui*, nambwa. 5; "I Will Follow God's Plan," *Aia Boki n Anene Ataei*, 164–65, arr. Hofheins; "Come, Come, Ye Saints," *Anene n Taromaui*, nambwa. 30, arr. Wilberg.

Bwakantaain te Kaonobong, Okitobwa 6, 2018, te Tetera ni Kabuta

Ae Kairia: Beretitenti Dallin H. Oaks

Te Tataro ni Kaukuki: Sharon Eubank

Te Tataro ni Kainiin: Unimwaane Joni L. Koch

Te anene man te ikotaki ni kuaea man te Provo Mitinare Tienta ni Kataneia; Ryan Eggett ao Elmo Keck, tarekita, Linda Margetts ao Bonnie Goodliffe, taan aokan: "Hark, All Ye Nations!" *Anene n Taromaui*, nambwa. 264, arr. Schank; medley: "I Will Be Valiant," *Aia Boki n Anene Ataei*, 162, ao "The Church of Jesus Christ," *Aia Boki n Anene Ataei*, 77, arr. Warby; "Called to Serve," *Anene n Taromaui*, nambwa. 249; "Hope of Israel," *Anene n Taromaui*, nambwa 259, arr. Schank.

Tairikin te Kaonobong, Okitobwa 6, 2018, Te Tetera ni Kabuta n te Bootaki n Aine

Ae e kairia: Jean B. Bingham

Te Kaukuki n te Tataro: Memnet Lopez

Te Kainiin n te Tataro: Jennefer Free

Te anene man te kuaea n bootaki n Ataeinnaine man titeiki i Pleasant Grove, Utah, Tracy Warby, tarekita, Bonnie Goodliffe, n te aokan: "Mai, Ana Ataei te Uea," *Anene n Taromaui*, nambwa 58, arr. Warby; "This Is the Christ," Faust, Pinborough, ao Moody; "Now Let Us Rejoice," *Anene n Taromaui*, nambwa. 3; "We'll Bring the World His Truth," *Aia Boki n Anene Ataei*, 172–73, arr. Warby.

Ingabongin te Tabati, Okitobwa 7, 2018, Te Tetera ni Kabuta

Ae Kairia: Beretitenti Henry B. Eyring

Te Kaukuki n te Tataro:

Unimwane Allan F. Packer

Te Kainiin n te Tataro:

Unimwaane Donald L. Hallstrom

Te anene man te Taebanako Kuaea; Mack Wilberg, tarekita; Richard Elliott ao Andrew Unsworth, n te aokan: "Rejoice, the Lord Is King!" *Anene n Taromaui*, nambwa 66; "Redeemer of Israel," *Anene n Taromaui*, nambwa 6, arr. Wilberg; "Choose the Right," *Anene n Taromaui*, nambwa 239, arr. Wilberg; "We Thank Thee, O God, for a Prophet," *Anene n Taromaui*, nambwa 19; "His Voice as the Sound," American folk hymn, Walker, arr. Wilberg; "It Is Well with My Soul," Spafford ao Bliss, arr. Wilberg.

Bwakantaain te Tabati, Okitobwa 7, 2018, Te Tetera ni Kabuta

Ae Kairia: Beretitenti Dallin H. Oaks

Te Kaukuki n te Tataro:

Unimwaane Gary B. Sabin

Te Kainiin n te Tataro:

Unimwaane Michael John U. Teh

Te anene man te Taebanako Kuaea; Mack

Wilberg ao Ryan Murphy, tarekita; Andrew Unsworth ao Brian Mathias, n te aokan: "In Hymns of Praise," *Anene n Taromaui*, nambwa 75, arr. Murphy; "I Believe in Christ," *Anene n Taromaui*, nambwa 134, arr. Wilberg; "Glory to God on High," *Anene n Taromaui*, nambwa 67; "Our Prayer to Thee," Nelson ao Parry, arr. Wilberg.

A Tauraio Maroro ibukin te Maungatabu

Ni Karekei maroro ibukin te maungatabu ni kabuta n te aonraain inanon taetae aika mwaiti, nakon conference.lds.org ao rinea te taetae. A tauraio naba maroro iaon te Gospel Library mobile app. Te rongorongo iaon te maungatabu ni kabuta n teina ae kona n uki ibukia membwa akea aki toamau e tauraio n disability.lds.org.

Iaon te Moaniba

Mai moa: *Otan te Aonaaba* (2015), iroun Walter Rane, e na aki karaoaki katotongana. Mai buki: Tamnei iroun Cody Bell.

Tamnein te Maungatabu

Tamnei i Salt Lake City a raweaki iroun Cody Bell, Janae Bingham, Mason Coberly, Weston Colton, Brian Nicholson, Leslie Nilsson, Matt Reier, ao Christina Smith.

**NOBEMBWA 2018 UAORIUM 21 NAMBWA 6
RAIONA 14853 859**

Ana Maekatiin ibukin te Aonaaba Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira ae koreaki n te taetae ni Kiribati

Te Moan Beretitenti: Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, Henry B. Eyring

Te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman: M. Russell Ballard, Jeffrey R. Holland, Dieter F. Uchtdorf, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband, Gary E. Stevenson, Dale G. Renlund, Gerrit W. Gong, Ulisses Soares

Eteta: Randy D. Funk

Taan Ibuobuoki: Brian K. Ashton, Randall K. Bennett, Becky Craven Sharon Eubank, Cristina B. Franco, Donald L. Hallstrom, Larry S. Kacher, Erich W. Kopischke, Lynn G. Robbins

Manatia n Tarekita: Richard I. Heaton

Tarekita n Ware: Allan R. Loyborg

Manatia ni Bitinitti: Garff Cannon

Manatia n Eteta: Adam C. Olson

Kauoman ni Manatia n Eteta: Ryan Carr

Kauoman n Tia Ibuobuoki ni Boreiti: Francisca Olson
Koroboki ao te Tiim n Tiribure: Marysca Dennis, David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Lori Fuller, Garrett H. Garff, LaRene Porter Gaunt, Jon Ryan Jensen, Charlotte Larcabal, Michael R. Morris, Eric B. Murdoch, Sally Johnson Odekirk, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Mindy Selu, Chakell Wardleigh, Marissa Widdison

Manatia n Tarekita ni Korobanna: J. Scott Knudsen

Tarekita ni Korobanna: Tadd R. Peterson

Tiim ni Korobanna: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, Mandie Bentley, C. Kimball Bott, Thomas Child, Joshua Dennis, David Green, Colleen Hincley, Eric P. Johnsen, Susan Loggren, Scott M. Mooy, Emily Chieko Remington, Mark W. Robison, Brad Teare, K. Nicole Walkenhorst

Intellectual Property Coordinator: Collette Nebeker Aune

Manatia ni Karaobwai: Jane Ann Peters

Tiim ni Karaobwai: Ira Glen Adair, Julie Burdett, Thomas G. Cronin, Bryan W. Gygi, Ginny J. Nilson, Marissa M. Smith

Imwaain te Marooro: Joshua Dennis, Ammon Harris

Tarekita ni Boreiti: Steven T. Lewis

Tarekita n Tibwatibwa: Troy R. Barker

Ibukin kabwakamwane ao boon taian Maekatiin i tinanikun Amerika ao Kanata, taraa te kabanea ni iteraniba n ana tabo te rongorongoro ke kawara ana tabo n tibwatibwa am Ekaretia i aon abam. Ma tiaki ti ngaia ma ibukin titiraki ni kaeti ma Boon te Maekatiin i aon Kiribati, kawara, tareboon ke koroboki nakon Biromina Toromon Tareboon (Tarawa) (686) 21-602 Baekiti (Fax): (686) 22-462, Atureeti: P.O. Box 278 Bikenibeu, Tarawa, Kiribati. Te mwane ae e na kakabwakaaki ibukin boon te maekatiin bon 50 te tianti n (teuana te kaobi).

Kanakoi bwaai aika a na boreitiaki ao titiraki nakon aonrain n te liahona.lds.org; ni meerinna nakon te *Liahona*, Rm. 2420, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; ke i-meeri nakon: liahona@ldschurch.org.

Te *Riaona* (nanon te taeka aei n ana Boki Moomon te "kambwati" ke te "tia kaota te kawai") e boreitiaki te Maekatiin n te Aonaaba n te taetae n Aitian, Aitirantika, Angkare, Armenia, Arobania, Baorokaeria, Biiti, Binran, Bislama, Booran, Botukare, Buranti, Engiran, Eitonia, Greek, Intontia, Itare, Kamboria, Kiribati, Korea, Korotian, Kuebuano, Malagasy, Matiare, Mongolian, Naetaraen, Noueei, Rativia, Rituana, Roumania, Rutia, Swahili, Taai, Taiti, Takaroko, Tamoa, Tenimwake, Tiabaan, Tiaina, Tiaman, Tibeen, Tiekoo, Tirowenia (Slovenia), Tiwiten, Tonga, Ukureinia, Urdu, ao Vietemaem. (A kakaokoro tain taian taetae nako.)

© 2018 man Intellectual Reserve Inc., A kawakinaki inaomata ni Kabane Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukia aika Itiaki ni Boong aika Kaitira. E boreitiaki n te U.S.A.

Te Kariaia ibukin anaan te Rongorongoro: Man ae kamataki iki, bwa anne e kaewei bwaai man te *Riaona* ibukin kabonganana irouna, ma man aki karekemwane iai (ni ikotaki ma wewete n te Ekaretia). Te kariaiakaki e kona n anaki. Tamnei ibukin Bwaai n reirei aki kona ni kaobiaki ngkana iai totoko aika kaotaki ni banna ni korotamnei. Titiraki ibukin te kariaia a ri ai ni kanakoaki nakon te Intellectual Office, 50 E. North Temple St., FL 13, Salt Lake City, UT 84150, USA; email: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:

November 2018 Vol. 21 No. 6 (USPS 311-480) LIAHONA Kiribati, (ISSN 1096-5130), is published six times a year (January, April, May, July, October and November) by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$4.00 per year; Canada, \$4.80 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 507.1.5.2). NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

Intekiti ibukiaa Taan Taetae

Andersen, Neil L., 83
Ashton, Brian K., 93
Ballard, M. Russell, 71
Bangerter, Steven R., 15
Bednar, David A., 21
Bowen, Shayne M., 80
Brough, M. Joseph, 12
Carpenter, Matthew L., 101
Christofferson, D. Todd, 30
Cook, Quentin L., 8
Cordon, Bonnie H., 74
Craig, Michelle D., 52
Davies, Dean M., 34
Eyring, Henry B., 28, 58, 90
Franco, Cristina B., 55
Gay, Robert C., 97
Gerard, Jack N., 107
Gong, Gerrit W., 40
Holland, Jeffrey R., 77
Jones, Joy D., 50
Nelson, Russell M., 6, 68, 87, 113
Oaks, Dallin H., 25, 61
Pieper, Paul B., 43
Rasband, Ronald A., 18
Renlund, Dale G., 104
Soares, Ulisses, 37
Stevenson, Gary E., 110
Uchtdorf, Dieter F., 46

Intekiti ibukin Atuun Rongorongoro

Akoi, 61
Ana Boki Moomon, 34, 68, 80
Anga karea, 55
Anga reirei, 15, 58, 68
Aran te Ekaretia, 87, 113
Arona mairoun te Atua, 68
Ataei, 15, 25, 61
Babaire ni kamaiu, 25, 61, 71, 93, 104
Berita aika Tabu, 30, 43, 80, 107
Bootaki n Aine, 68
Bootakin te utu n te tairiki, 8
Burabeti, 18, 34
Bwaai n Rabakau, 61
Bwabetito, 43
Bwainikirinaki, 83
Ibuobuoki, 37, 40, 50, 52, 55, 74, 97
Iesu Kristo, 6, 8, 12, 15, 18, 21, 25, 30, 34, 37, 40, 43, 46, 50, 52, 55, 58, 71, 74, 77, 80, 83, 87, 90, 93, 97, 101, 104, 107, 110, 113
Ikotakiaa te Bata are Iteraera, 21, 68, 74, 80
Iotebwa Timiti, 34, 52, 80, 107
Iriirakin te Burabeti, 34
Kamwarabure, 12, 77
Kairake, 74
Kakoaua, 80
Kakoauaan te Bwai ae Tamaroa ae na Riki, 46, 90
Kamatebwaia, 58, 113
Kamatebwaian koroboki aika tabu, 8, 37, 58
Kamwakuran te lango, 40
Kaokan Bwai, 87
Kaongora, 68
Karikiram, 6, 8, 113
Kataki, 83, 90
Kateimatoakiaa aika a tibwa rairaki, 37
Kimwareirei, 12, 40, 46
Koaua, 25, 107
Kororaoin temanna, 74, 97
Maaku, 18, 101
Moanibwai, 107
Motikitaeka, 97
Mwakuri n iraorao, 37

Mwakuri n te tembora, 68, 113
Mweenga, 6, 8, 15, 18, 21, 58, 113
Nakoantina, 58, 61, 68
n riki bwa ana reirei Iesu, 12, 43, 46, 52
Rairaki, 8, 21, 30, 37, 80
Rairannano, 25, 101, 104
Raoi, 18, 77, 83
Reirei, 37, 40, 46, 50, 68, 74, 77, 97, 110
Rinerine, 25, 104
Taeka ae namakinaki, 52
Taan Katei, 15
Tamara are i Karawa, 25, 40, 93, 104
Tataro, 58
Te Aba n Tamnei, 71
Te akoi, 40, 52, 97
Te bata are Iteraera, 68
Te Kaaitara, 12, 18, 30, 46, 55, 71, 83, 101
Te Kaotioti, 18, 34, 80
Te Katooto, 113
Te Koaua ae teimatoa, 30, 83
Te Kororaio, 40
Te Maiu imwain te maiu ae mamate, 93
Te Mangauti, 71, 93
Te mate, 71
Tembora, 18, 34, 113
Te Mwakuri ni Kamaiu, 46, 83, 97, 101
Te Mwakuri ni Kamarurung, 110
Te Nakoa ni karo, 15, 61
Te Onimaki, 6, 15, 18, 21, 25, 30, 40, 52, 83, 90, 104, 113
Te Raoiakiniaki, 77
Te Tabati, 8
Te Tamnei ae Raoiroi, 18, 43, 80, 93
Te Tangira, 18, 37, 40, 46, 50, 55, 58, 61, 74, 77, 90, 93, 97, 110
Te Tangira ae Kororaio, 55, 58, 90
Te Taratara, 68, 107
Te Toa, 8, 43, 90
Te Utu, 6, 8, 15, 25, 58, 61, 113
Waaki ni iraorao, 37, 74

Kakaongoraan te ka 188 ni Maungatabu ni Kabuta te Kauatai n te Ririki

Naron are mai mwaina, a katanoataaki bitaki aika korakora n te maungatabu ni kabuta. E ngae ngke katanoata aikai a kaokoro n te tai aei, te kaantaninga ibukin karaoaia bon ti te arona: Ana Burabeti te Atua e namakina te kairoro ni katauraaira nakon Kauaokin te Uea ao ni kaaira bwa ti na kakorakora ara onimaki iroun Tamara are i Karawa ao Natina, Iesu Kristo.

Aikai tabeua boton kakao ao berita ake a kabwarabwaraaki iroun Beretitenti Russell M. Nelson n tain te maungatabu.

Katabua Riki te Mweenga

N ana taeka ni kaukuki, Beretitenti Nelson e kabwarabwara bwa e riai karaoan bitaki inanon maiura ake e na karika mweengara bwa te tien-ta ni kamatebwaian te euangkerio. “Ngkai bon *te Ekaretia ae boboto iaon te mweenga*, e boutokai baike

a karaoaki inanon ara mwaanga, ara uote, ao n autin te titeiki.”

- Warekii rongorongon bitaki ake a kaungaaki n te mweenga ao bitaki ake n te ekaretia ake a boutokaii (taraa iteraniba 8).
- Kakaaea riki rongorongona n “Bitaki a buoka Kabaerantan Reiakinan te Euangkerio n te Mweenga ao n te Ekaretia” (iteraniba 117).

“Katinanikua te Aonaaba”

Beretitenti Nelson e kaoia aine n aia tetere te bootaki n aine bwa a na ira ngkai buakon te “*mwakuri are* korakora n te aonaaba.” E berita, “Ngkana ti katiteuanaaki ao ti kona ni karaoi bwaai ake e kainnanoiira te Tama are i Karawa bwa ti na karaoi ni katauraoa te aonaaba ibukin Kauaokin [Iesu Kristo].”

- Wareka aua ana kakao Beretitenti Nelson nakoia aine (taraa iteraniba 68).

“Kaokan Aran ana Ekaretia te Uea nakon ae Eti”

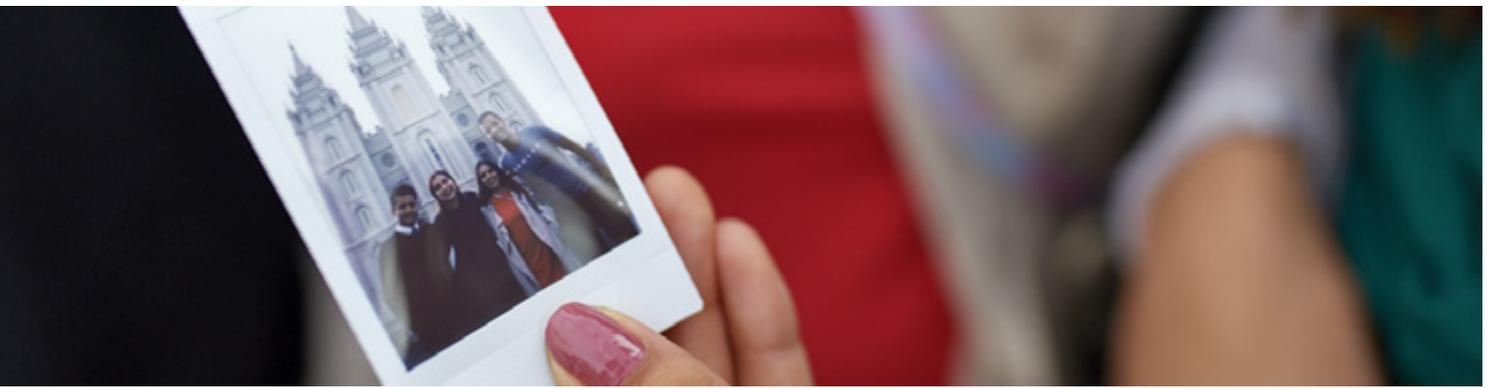
Beretitenti Nelson e kairoroia membwa n te Ekaretia bwa a na wetea ana Ekaretia te Tia Kamaiu n te ara are E anga te Tia Kamaiu. “I berita nakoimi bwa ngkana ti karaoa ara kabanea n tamaroa ni kaeta aran ana Ekaretia te Uea, Ngaia are bon ana Ekaretia aei E na kanakoa Mwaakana ao ana kaka-bwaia nakoia Aika Itiaki, n te aro ae ti tuai n nooria mai mwaina.”

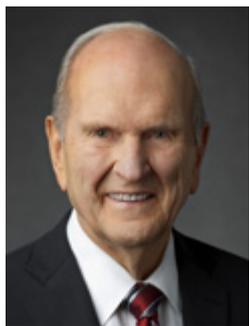
- Wareka ana kabwarabwara Beretitenti Nelson iaon aran te Ekaretia (taraa iteraniba 87).

“Riin n Ana Auti ae Tabu”

Beretitenti Nelson e kaina te maungatabu ma katanoataan 12 temboraa aika boou ao te kakao nakon te “kakaonimaki . . . n rin n Ana auti ae tabu .” E taku, “I berita nakoimi bwa te Uea e na karokoi kakai ake E atai bwa kam kainnanoi n te tai are kam karaoi iai anga nano ni mwakuri ao n taromaui inanon Ana tembora.”

- Noori taabo ake a na kateaki iai tembora aika a boou (taraa iteraniba 113, 116).

Iroun Beretitenti Russell M. Nelson

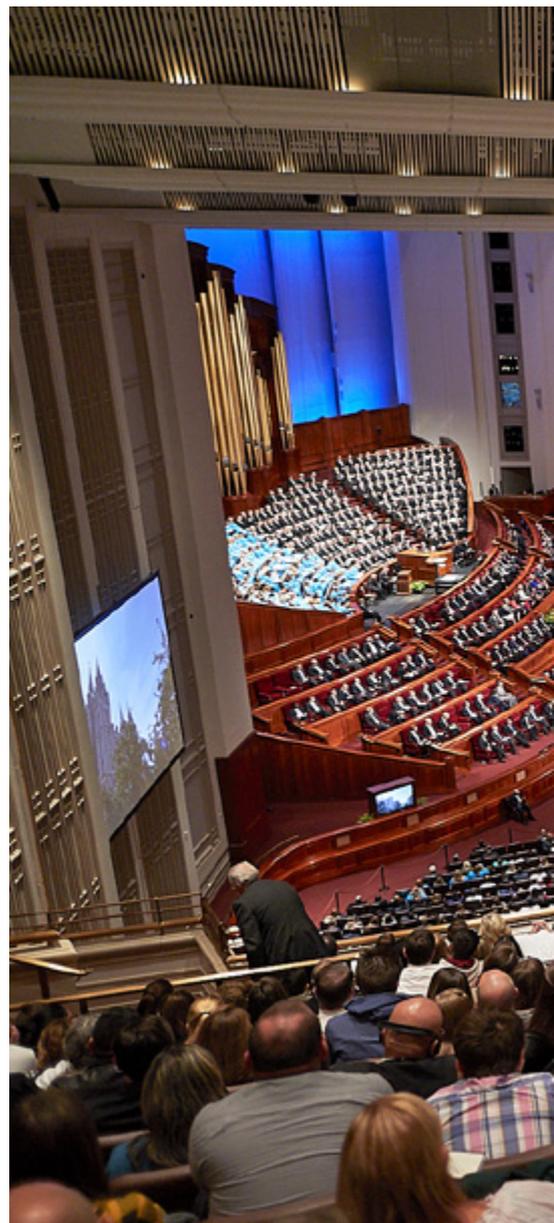
Taeka ni Kaukuki

Ai bon tain bwaai ake a boboto n te mweenga ni boutokaaki n te Ekaretia, inanon ara mwaanga, ara uoote, ao n autin nako te titeiki.

Tariu ao Mwaneu aika a tangiraki, ti ingainga ni manga ikotaki ma ngkami n te maungatabu ni kabuta n te Ekaretia n Okitobwa aei. Ti anga ara butimwaa ni tangira nakoimi n tatabemani ngkami. Ti rang kakaitau ibukin ami tataro ni kamatoa. Ti kona n namakinii. Kam rabwa!

Ti rang kakaitau ibukin ami mwakuri korakora ni karaoi reirei ake a taekina n te maungatabu ni kabuta onoua

namwakaina n nako. Taian Titeiki Beretitenti ni kabutaa te aonaaba a ukoukora te kaotioti ae riai ni manga barongaa riki aia kooram unimwaane. Mwaane man kooram akanne ni ikotaki ma aine n te Bootaki n Aine a mwakuri korakora n tabeakinia tarira ao mwaanera n te aro ae tamaroa riki man mimitong. A anaaki nanora n raoiroimi ao ami mwakuri ae rangi n tamaroa ni uota ana tangira te Tia Kamaiu nakoia

ami utu, kaain rarikimi, ao raao ao ni buokia n aron ae E karaoia.

Man te maungatabu n Eberi, Titita Nelson ao ngai ti a tia ni kaitibo ma kaain te Ekaretia man aaba aika aua aika bubura ao aaba ake iaon taari. Mai Ierutarem nako Harare, mai Winnipeg nako Bangkok, ti a tia n namakina ami onimaki ae korakora ao korakoran ami kakoaua.

Ti onrake n te kukurei ni mwaitia ara roronrikirake ake a tia ni kaaina ana taanga te Uea ni buoka ikotakia Iteraera aika uamaenako.¹ Ti karabwai ngkami! Ao ngkai kam reitnako ni iri au kakao ake a taekinaki n aia taromauri

te roronrikirake n te aonaaba ni kabuta, kam anga te banna ni katoto nakoira ni kabane bwa ti na iria. Ao tera te bitaki ngkami te roronrikirake ae kam karaoi!

N ririki aika nako, ngaira ake kaain te kauntira n te Ekaretia ti maroroakina te titiraki: bwa ti na kanga n taekina te euangkerio n itiakina ae bebete ao taian otenanti ma te namakin ae akea tokina, nakoia natin te Atua ni *kabane*?

Ngkai ngaira Aika Itiaki, ti a tataneiai n iangoa te “ekaretia” bwa te bwai ae riki n ara tabo n taromauri, man boutokaaki ni baike a karaoaki n te mweenga. Ti kainnanao te bitaki nakon te katei aio. E a bo tain bwaai ake a

boboto n te mweenga ni boutokaaki n te Ekaretia, inanon ara mwaanga, ara uote, ao n autin nako te titeiki.

Ngkai e reitinako n rababa nako te Ekaretia n te aonaaba, e mwaiti membwa ake a maeka n taabo aika akea te umwantabu iai—ao anne e kona n reitinako inanon te tai ae maan. I uringa te utu ake, ibukin te kangaanga anne, a tangiraki n taromauri ni mweengaia. I titirakina te tina bwa e uara te taromauri n oin mweengana. E kaeka, “E rang tamaroa! Kaain abau e a kabonganai riki taeka aika raioiroi n te mweenga, bwa e ataia bwa e na kakabwaia te toa ikai ni katoa Tabati.”

Ana kantaninga te Ekaretia mangkoa ni karokoa ngkai bon te buokia membwa ni kabane ni karikirakea aia onimaki inanon ara Uea Iesu Kristo ao Ana Mwakuri ni Kamaiu, ni buokiia ni karaoan ao kawakinan aia berita ma te Atua, ao ni kakorakorai ao ni kaba-eia aia utu. Inanon kamangaongaon te aonaaba ae ti maeka iai, e bon aki bebete. Teuare e buakaka e karikirakea ana buaka iaon te onimaki ao iaora ma ara utu ao e rikirake korakoran ana bubuaka. Bwa ti aonga ni maiu n te aro n tamnei, ti kainnanoi aanga ni kaitarai ana bubuaka ao aanga ake a na buokira n tain te kangaanga. Anne

bukina are, ti tangiria ngkai ni karaoa te bitaki nakon te waaki are e na reitinako ni kamatoaia ara membwa ao aia utu.

N ririki aika bati, Taan kairiri n te Ekaretia a tia ni mwakuri iaon te karikiram ibukin kakorakoraia utu ao aomata n tatabemania rinanon *reirei ake a boboto n-te mweenga* ao ni *boutokaki n-te Ekaretia* ibukin reiakinan reirei, kakorakoran te onimaki ao ni kaungai aia taromaui aomata. Ara mwakuri inanon ririki aika bwakanako ni katabua te Tabati—ni karaoia bwa te bong ni kakukurei ao ana kanikina te aomata nakon te Atua n ara tangira Ibukina—e na katamaro-aaki man bitaki aika ti na kabwara-bwarai ngkai.

N te ingabong aei ti na katanoata te booraai ae boou ao te itoman imarenan reirein te euangkerio n te mweenga ao n te Ekaretia. Ngaira n tatabeman bon tabera karikirakean tamneira. Ao koroboki aika a tabu a kamataata bwa kaaro iai moan katabeai n reireinia natia.² Bon taben te Ekaretia ni buokia membwa n tatabeman n te kouru ae mimitong are e kateaki ibukin karikirakean ana atatai te aine ke te mwaane n rabakaun te euangkerio.

Unimwaane Quentin L. Cook e na kabwarabwarai ngkai bitaki aika bongana aikai. Ni kabane membwa n te Kauntira n te Moan Beretitenti ao Aia Kooram Abotoro ake Tengaun ma Uoman a reitaki ni kamatoa te rongo-rongo aei. Ti kukurei ni kamatoaa te kairi mairoun te Uea are e a tia ni kaira karikirakean taian kainibaire ao karaoakia are Unimwaane Cook e na taekin.

Tariu ao mwaaneu aika a tangiraki, I atai bwa E maiu te Atua! Iesu bon te Kristo! Aio Ana Ekaretia, are E kairaki rinanon te taetae ni burabeti ao taian kaotioti nakoia Ana toro aika nanorinano. I kakooua n aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Noora Russell M. Nelson ao Wendy W. Nelson, “Hope of Israel” (aia taromaui te roronrikirake ae taabangaki n te aonaaba, Tuun 3, 2018), HopeofIsrael.lds.org.
2. Taraa Reirei ao Berita aika Tabu 93:40; Mote 6:58–62.

Iroun Unimwaane Quentin L. Cook

Man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman

Te Rairaki ae e Nene ao n Reitinako iroun Tamara are i Karawa ao te Uea Iesu Kristo

Ara kaantaniga bon kabaerantan te Ekaretia ao baike a karaoki n te mweenga n te kawai are e na rang kakorakora te onimaki ao te maiu n tamnei ao te rairaki ae nene.

Ngkai e a tia Beretitenti Russell M. Nelson n taekina aron tamaroana ao tangiraoina, taan kairiiri n te Ekaretia a tia ni mwakuri inanon te tai ae maan iaon “te kainibaire ae *boboto n te mweenga* ao e *boutokaki n te Ekaretia* ibukin reiakinan reirei, ni kakorakora te onimaki, ao ni kaungaa te nano ni kan nebo-nebo.” E katanoata Beretitenti Nelson te bitaki ni karekean “te baeranti ao te reitaki i marenan te anga reirei n te euangkerio n te mweenga ao n te Ekaretia.”¹

Ni kakoroan nanon aikai—e kabwarabwaraki iroun ao iaan ana kairiiri Beretitenti Russell M. Nelson ao ni iraki man aia babaire te Kauntira n te Moan Beretitenti ao te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman—bairan tain te bootaki n te Tabati e na bitaki n aron kawai aikai, ni moanaki n Tianuare 2019.

Bairean Tain Bootakin te Tabati

Ana bootaki te Ekaretia n te bong ae te Tabati e na iai 60 te miniti ibukin te bootaki n toa ni katoa Tabati, ae e na boboto iaon te Tia Kamaiu, te otenanti iaon te toa, ao reirei ibukin maiun tamneira. Imwin te tai ni mwaing nakon taian kirati, kaain te Ekaretia a na kaea te kiraati ae 50 minitina ae e na bibitaki ni katoa Tabati:

- Reirei n Tabati a na karaoaki n te moan ao n te kateniua n Tabati.
- Kooram n te Nakoanibong, Aia Bootaki Aine, ao Kairake n Ataainaine a na karaoaki n te kauoua ao te kaaua n Tabati.
- Bootaki n te kanimaua n Tabati e na tiku iaan ana kairiiri te bitiburiki.

Moanrinan a na karaoaki ni katoa wiiki n te tai are e nako kanoan te 50 ni miniti ao ni kaairaki ma tain te anene ao taian kiraati.

Ao ibukin bairean tain bootakin te Tabati, taan kairiiri aika mataniwi n te Ekaretia a tia n ataia bwa inanon ririki aika mwaiti kain te aro tabeman, teniua te aoa n aron bairean te tai n te Tabati n te ekaretia e na taraa ni kangaa-nga. Aio e bon taraa ni koaua ibukiiia kaaro ma natiia aika uarereke, ataain te Moanrinan, membwa aika kara, ake a tibwa rairaki ao tabeman riki.²

Ma a mwaiti riki bwaai aika a riki n te bitaki aio nakon are tii kauare-rekean te tai ni bootaki n te Tabati. E ataia Beretitenti Nelson ma nanona ni kakaitau bwa e a mwaiti ae e a tia ni katiiaaki mai imwin ami kakaoni-maki nakon kakao ake a taekinaki mai mwaina. Ngaia ao taan kairiiri ni kabuta te Ekaretia, a tangiria n uota te kimwareirei ae korakora nakoia kaaro, ataai, kairake, ake a tuai n iein, kaara, naake a tibwa rairaki, ao ake a reia-kinaki irouia mitinare—rinanon te waaki ae e boboto n te mweenga ao e Boutokaki n te Ekaretia, n te waaki ae baeranti. Oin te waaki aei ao kaka-bwaia ake a irekereke ma te bitaki aio ao ake tabeua riki ake a tibwa tia n rinanoaki n aron:

- Te Rairaki ae e Nene ao n Reitanako iroun Tamara are i Karawa ao te

Uea Iesu Kristo ao kakorakorakin te onimaki Irouia.

- Kakorakorakiiia tabeman ao utu rinanon te karikiram ae e boboto n te mweenga ao e boutokaki n te Ekaretia are e karika te kakukurei ni maiuakinan te euangkerio.
- Kawakinan te bong ae te Tabati, ma katuruan ara iango n te otenanti are te toa.
- Ni buokiiia natin Tamara are i Karawa ni iteran te rabuna aika uoua rinanon te mwakuri ni mitinare ao karekean otenanti ao berita aika tabu ao kakabwaia man te tembora.

Te Kamatebwai ae Boboto n te Mweenga, ae Boutokaaki n te Ekaretia

Bairean Tain te Taromaui n te Tabati aei e karekea te tai ae mwaiti ibukin te bootaki n te mweenga n te tairiki ao te kamatebwai n te euangkerio n te mweenga n te Tabati, ke ni boong tabeua are e rineia temanna ao te utu. Te waaki ni kakukurei n te utu n te tairiki e kona ni karaoaki n te Moanibong ke ni boong tabeua. Ao n aron aio, taan kairiiri a na reitanako kawakinan tairikin te bong ae te Moanibong n aki katabea man ana bootaki ao ana waaki ni kabane te Ekaretia. Ma e ngaie n anne, te tai are e

kabaneaki n te tairiki n te mweenga, te kamatebwai n te euangkerio ao waaki ni kakukurei ibukiiia tabeman ao utu a kona ni baireaki taia nakon angaraoina irouia.

Kamatebwaian te euangkerio n te utu e na korakora karikirakeana n te karikiram ae ti teuana ao te boki ae *Nakomai Iriirai* ibukiiia Aomata n Tatabemaniaa ao Utu are e baireaki ma are e reia-kinaki n te Reirei n Tabati ao Moanrinan.³ Inanon Tianuare, te kiraati n te roronrikirake n te Ekaretia ao te Reirei n Tabati ibukiiia ikawai ao Moanrinan a na kamatebwaia te Nu Tetemanti. Te boki ae boou ibukin te mweenga ae *Nakomai Iriirai* ibukiiia Aomata n Tatabemaniaa ao Utu e karaoaki bwa e na buokiiia membwa ni kamatebwaia te euangkerio n te mweenga. E kabwarabwara: “Te bwai n ibuobuoki aei bon ibukiiia aomata n tatabemaniaa ao utu n te Ekaretia. E karaoaki bwa e na buokiira [riki] n reia-kinaki te euangkerio—tao i bon [iroura] ke ma [ara] utu. . . . Te kabwarabwara n te bwai ni ibuobuoki ae [boou] aio e baireaki nakon teina ni kabonganaaki ni katoa wiiki.”⁴

Reirei aika boou ibukin te Moanrinan n te boki ae *Nakomai Iriirai* bon titebo bairean te anga reirei

iai ni katoa wiiki. Te kiraati ibukiia ikawai ao kairake n te Reirei n Tabati n te moan ao te kateniua n Tabati a na baireaki bwa aonga ni boutoka te boki are *Nakomai, Iriirai* are te bwai ni ibuobuoki n te mweenga. N te kauoua ao te kaaua n Tabati, ikawai n te Nakoanibonga ao Bootaki n Aine a na reitaanako kamatebwaian aia reirei taan kairiiri n te Ekaretia, ni kabotoaki iaon aia reirei burabeti ake ngkai.⁵ Kairake n ataeinaine ao ataeinimwaane n te Nakoanibonga ae te Aaron a na kamatebwaia reirein te euangkerio ae katauaki n te Tabati anne.

Te boki ni ibuobuoki ae boou ibukin te mweenga e katauraoi “Iango ibukin Kamatebwaian Koroboki aika Tabu ao Bootakin te Utu n te Tairiki.”⁶ Te kabwarabwara ibukin kanoan te wiiki a reke iai iango ibukin buokan te kamatebwai ao waaki ni kakukurei ibukiia aomata n tatabemaniia ao utu. Te bwai ni ibuobuoki are *Nakomai, Iriirai* ibukiia Aomata n Tatabemaniia ao Utu iai naba korobanna inanona are e na buoka te kamatebwai n te utu riki ibukiia ataei.⁷ Te bwai n ibuobuoki ae e boou aei e na katauraoui nakon mweenga nako ni moa man Ritebwa te ririki aei.

Beretitenti Nelson, n ana moan maroro nakoia kaain te Ekaretia inanon Tianuare, e kaumakiira bwa ti na katauraouira ibukin Kauaokin Iesu Kristo n touan kawain te berita.⁸

N aron katein te waaki n te aonaaba e a tangiraki ngkai ae e na kamatoaki rairakin temanna ao ni kakorakoraki te onimaki iaon Tamara are i Karawa ao Iesu Kristo ao Ana Mwakuri ni Kamaiu. E a tia ni katauraouira te Uea, teutana imwin teutana, ibukin taai ni kakatai ake ti na rotaki iai. N ririki aika a tibwa nako, e a tia te Uea ni kairiira n noori oin kangaanga n aron:

- Kawakinan te bong ae te Tabati ao kakaawakin te otenanti n te toa are e a manga kamatoaki riki inanon teniua te ririki n nako.
- Iaan ana kairiiri te bitiobi, te kooram n unimwaane ae e a korakora ao Aia Bootaki Aine a katurua aia mwakuri n ana kaantaninga ao taben te Ekaretia⁹ ni buokiia membwa ni karaoi ao ni kawakinii berita aika tabu.
- Karaoan te mwakuri n ibuobuoki n te “kawai ae rietata ma ni mimitong” are e a tia ni wakinaki ma te nano ni kimwareirei.
- N taraan ara kaantaninga mai moana, berita n te tembora ao te mwakuri ibukiia ara bakatibu a riki bwa mwakoron te berita ae tabu.

Te bitaki ae taekinaki n te ingabong aei bon ngaia naba teuana te katooto ibukin kairara n taian kakaewenako inanon ara bong.

Ni waakin ana reirei te Ekaretia e a tia n rangi ni kaungaa karekean namakin aika raraoi ni bootakin te Ekaretia ni katoa Tabati. Ti ataia bwa ngkana e nakoraoui te anga reirei ao e tauraoui nanoia kaain te kiraati, e na reke tibwangara ae tamaroa inanon te Tabati anne. Ti kakabwaiaaki bwa e rikirake namakinan te Tamnei ae Raoiroi ao e kamatoaki te nano n rairaki n tain te bootaki n Taromaui.

Te karikiram ae boou are e boboto n te mweenga ao are e boutokaaki n te Ekaretia e na kona ni kakorakora te utu inanon maiuia n te aro ao ni bon oin maiun te aomata n onoti. Ti ataia bwa ana kakairi te tamnei ao te rairaki ae nene ao n reitinako e kona n reke n te mweenga. N ririki aika nako, te kamatebwai ae e karaoaki ibukiia

ataeinimwaane ao ataeinaine n aron namakinan te Tamnei ae Raoiroi e reke n angiin te tai man kamatebwaian koroboki aika tabu ao te tataro n te mweenga. Ara kaantaninga bwa ti na kaboraoi bwaai ake a namakinaki n te Ekaretia ao te mweenga n te aro bwa e na kakorakora te onimaki ao te maiu n tamnei ao ni kamatoa te rairaki iroun Tamara are i Karawa ao te Uea Iesu Kristo.

N te bitaki are ibukin te waaki ae boboto n te mweenga, ao e boutokaki n te Ekaretia, aomata n tatabemaniia ao utu iai aia kona ni bon kakaeta tain ao angan karaoana mai mwin tataroakinana. Te katooto, ngkai aio e kona ni buokiia ni kabane utu, ni kaineti ma kainannoia, e na bon raoiroi ibukiia kairake ni ikawai, ake a tuai ni iein, kaaro ake akea buuia, te koraki ake ti ngaia kain te ekaretia n aia utu, membwa ake a tibwa rairaki,¹⁰ ao tabeman bwa a na bootaki n te kurubu itinanikun aoan te taromaui n namakina te ikikina inanon te euangkerio ao ni kakorakoraaki man te uaia ni kamatebwaia te boki are e boboto n te mweenga ao e boutokaki n te Ekaretia. E na kakoroaki nanon aei irouia ake a bon tangiria ni karaoui.

N angiaa aaba nako, aomata a tangiria ni kan tiku imwin te taromaui n te Tabati ni kukurei ni maroro imarenaia. Akea inanon te katanoata n te bitaki aei ae e na katoka aron te waaki ae tamaroa ma ni kakukurei aei.

Ni buokiia membwa bwa a na tau-raoi nakon te bong ae te Tabati, tabeua uoote a kaman kanakoi rongorongorinanon te imeeri ke bwai n reitaki n te intanete inanon te wiiki. N tarakin te bitaki aei, ti rangi ni kaunga aron te waaki ni itoman ae ai aron aei. Aekakin kakao aikai e na kauringia membwa bairean tain te taromaui n te Tabati ibukin te wiiki anne, n ikotaki ma kanoan te reirei n te kiraati, ao buotokaan reitan maroroakinan te euangkerio n te mweenga. Irarikina, aia bootaki n reirei ikawai n te Tabati e na katauraoui rongorongon reita are n te Ekaretia ao te kamatebwai n te mweenga n te wiiki koraki.

Te bootaki n toa ao tain te kiraati ana tangira tataroakinaia raoui bwa

waaki ake ana moanibwai ibukin namakinan te tamnei e na taraaki riki iaon mwakuri nako ni kairiiri. Te katooto, katanoata a kona n angiin te tai ni kanakoaki i nukan te wiiki n te kakao ke iaon te burokuraem are e katauraaoaki. Ngkai te bootaki n toa e na riai ni iai te kaukuki ao te kainiin n te tataro, bootaki ake imwina e na tii iai te kainiin n te tataro.¹¹

N aron are ti taekinna mai mwaina, bairean te taromauri n te tabati ae boou e na aki kabonganaki ni karokoa Tianuare 2019. A mwaiti bukin ae e karaoaki aio. Uoua mai buakona ae e rangi ni kakawaki bon, te moan, e na reke te tai ibukin tibwakin te bwai ni ibuobuoki ae *Nakomai Iriirai* ibukiia Aomata n Tatabemaniia ao Utu ao, te kauoua, bwa e na reke aia tai titeiki beretitenti ao bitobi ni bairea tain aia bowi, ma te iango bwa e na mwaiti te uoote ae a na waaki n te moaningabong.

Taan kairiiri a na karekei kaotioti, te kairiiri are a karekei inanon ririki aika nako bon kakorakaan te bootaki n toa, kawakinan te bong ae te Tabati, ao kaungakiiia ao buokakiiia kaaro ao aomata n tatabemaniia ni karika mweengaia bwa nnen karekean te korakora n tamnei ao te onimaki—te tabo ni kukurei ao ni ngarengare.

Kakabwaia aika a Raka

Tera ae e nanonaki irouia membwa n Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira te bitaki aei? Ti onimaki bwa membwa a na kaka-bwaiaki n aanga aika aika a raka. Te Tabati e na riki bwa te bong n reiakina ao n anga reirei taekan te euangkerio n te taromauri ao n te mweenga. Ngkana temanna ao te utu a bootaki ni marooro, ibukiia aia bakatibu, makuri n ibuobuoki, n nebonebo ibon irouna, ao ana tai te utu ni kukurei, e na riki te Tabati bwa te bong ni kakukurei.

Teuana te utu mai Brazil bon kaain te titeiki are e moan karaoaki iai te kakatai iaon te boki ae boou ae *Nakomai Iriirai*. Te karo, Fernando, ae e a tia naba ni bane ana tai ni mitinare, ma kainnabana, Nancy, bon kaaro irouia aman natiia aika a uarereke, a ribotinna: “Ngke e moan kataaki te

burokuraem ae *Nakomai Iriirai* n ara titeiki, I rangi ni ingainga, ao I taku ‘aron ara kamatebwai ni koroboki aika tabu ni mweengara e nang bitaki.’ E bong riki inanon mweengau, ao ngkai te tia kairiiri n te Ekaretia I noria bwa e riki inanon mweenga tabeua. . . . E buokiira ni maroroakinii raoi koroboki aika tabu ni mweengara. Ngai ma kainnabau e a nene ara atatai iaon atuun reirei ake ti kamatebwaia. . . . E buokiira . . . ni karababai ootara n te euangkerio, ao ni kakorakora ara onimaki ao ara koaua. . . . I kaota au koaua . . . bwa I ataia ae e nako mai iroun te Uea bwa e aonga n teimatoa ao n uana kamatebwaian reirei ake a koreaki ni koroboki aika tabu n uota te onimaki, te koaua, ao te ota nakoia utu . . . n te aonaaba ae e a korakora te kerikaaki iai.”¹²

N titeiki are e karaoaki te kakatai iai ni kabuta te aonaaba, e korakora raoin te kaeka nakon te boki ae boou ae *Nakomai Iriirai* are ibukin te mweenga. A mwaiti ake a ribotinna bwa a bitaki man ti te warerare ni koroboki aika tabu nakon kamatebwaian raoi koroboki aika tabu. E rang namakinaki bwa te bwai ae riki e bon kakorakora te onimaki ao iai mwina ae tamaroa nako te uoote.¹³

Te Rairaki ae Nene ao n Reitinako

Te kouru ni bitaki aikai bwa e na reke te rairaki ae nene ao n reitinako

irouia ikawai ao te roro ae rikirake. Iaon moan baan te boki are ibukiia aomata n tatabemaniia ao utu e kaotaki iai: “Te iango ibukin reiakinan ao te anga reirei n te euangkerio ni kabane bwa e na kamatoa rairakira ao ni buokiira bwa ti na katootonga Iesu Kristo. . . . E nanonaki bwa katukan ara onimaki iaon Kristo bwa e na bitii nanora.”¹⁴ E buokaki aio ngkana ti rootiia “ake tiaki n tii te umwanreirei ma inanon temanna ao n te mweenga. E kainnanao kateimatoaan, te kekeiki ni katoa bong ni mataata ao ni maiuakina te euangkerio. Te rairaki ni koaua e kainnanao ana kairiiri te Tamnei ae Raoiroi.”¹⁵

Te kabanea ni kakaawaki ni kouru ao n rietata ni kakabwaia n te rairaki ae nene ao n reitinako bon kororaoin ni karekean te berita ao te otenanti ni kawain te berita.¹⁶

Ti onimakini ngkami bwa kam na uaiia ni marooro ni karekea te kaotioti n aron mwakurian te bitaki aikai—n aki tarai bwaai aika akea manenaia ke n tuanga temanna ke te utu tera ae e na karaoia. Kaetieti riki tabeua a na tibwaaki inanon te reitaki n taai aika a na roko ni ikotaki ma ana reta te Moan Beretitenti.

I kakooua nakoimi bwa n tain iangoakina n te Kooram n te Moan Beretitenti ao te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman n te tembora, ao imwin ana tataro ni bubuti ara burabeti nakon te Uea ibukin te kaotioti bwa e nang karaoaki nanon bitaki aikai, e reke te kamatoa ae e korakora iroua ngaira ni kabane. Beretitenti Russell M. Nelson bon ara Beretitenti ao ara burabeti ae maiu. Te katanoata ae karaoaki n te bong aei e na karika te kakabwaia ae korakora nakoia ake a butimwaea te bitaki aei ma nanoia ao n ukora ana kairiiri te Tamnei ae Raoiroi. Ti na kaaniaki ma Tamara are i Karawa ao ara Uea ao ara tia Kamaiu, Iesu Kristo, are I riki bwa te tia kakooua. N aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Russell M. Nelson, “Taeka ni Kaukuki,” *Riaona*, Nob. 2018, 8.
2. Ti ataia naba bwa, n te aonaaba ae bwanin,

angiin taian bootaki ibukin rongorong, bootaki n reirei, ao tao bon bwaai ni kamataku a bon moanna n uarereke.

3. Waakinan kanoan te anga reirei e na tauraai inanon bwaai aika a maiu man te iti ao n te koroboki.
4. *Nakomai, Iriirai—Ibukiiia Aomata n Tatabemaniai ao Utu* (2019), vi.
5. Taraa “Nakomai, Iriirai—Ibukiiia Kooram n te Nakoanibonga ao Bootaki n Aine,” *Riaona*, Meei 2018, 140. N onea mwiin te kauoua ao te kateniua n Tabati; rongorong man te maungatabu ni kabuta a na marooroakinaki n te kauoua ao te kaaua n Tabati.
6. Taraa *Nakomai, Iriirai—Ibukiiia Aomata n Tatabemaniai ao Utu*, 4. Aomata n tatabemaniai ao utu a na taraia bwa e nga mwakoron kamatebwaian te euangkerio n te mweenga, bootaki n te mweenga n te tairiki, ao waaki ni kakukurei n te utu ae e na tauaki bwa te bootaki n utu n te tairiki (ae tao e a tia n aranaki bwa “te tairiki n te mweenga”). Ibukina bwa aomata n tatabemaniai ao utu a na karaoa te rinerine, te tairiki n te utu ao te bootaki n utu n te tairiki e a tia ni kakabonganaaki n te bitaki are e a tia ni katanoataaki.
7. Taraa *Nakomai, Iriirai—Ibukiiia Aomata n Tatabemaniai ao Utu*, 29.
8. Taraa Russell M. Nelson, “Ti na Bane ni Waaki Nako,” *Riaona*, Eberi 2018, 7.
9. Taraa *Aeniboki 2: Makurin te Ekaretia* (2010), 2.2. Te tibwanga mai iroun te Atua “ni ikotaki ma buokaia membwa bwa a na maiuakina ana euangkerio Iesu Kristo, ikoikotakiia Iteraera rinanon mwakuri ni mitinare, tabeakinaia aika a rarikin ma ni kainnana, ao karekean kamaiuakiiia maate man katean temborā ao karaoakin otenanti aika a kakaokoro.” Taraa naba Meirei ao Berita aika Tabu 110, are e taekina rongorongon kaokakin kiing aika a kainanoaki.
10. Katuua am taratara nakoia ataei ake aia karo tiaki membwa ke aki bati n roroko nakon te taromauri. Naake a tuai ni iein ao tabeman riki a kona ni iriia utu ngkana e na nakoraai irouia ni kabane.
11. Te kaukuki ae ti taneia iai e na aki karaoaki n taian kiraati.
12. Ana utu Fernando ao Nancy de Carvalho, Brazil.
13. Aomata n tatabemaniai ao utu ake a ira buakon te moan kakatai, angiina ngaiia, a kamatebwaia ngkai te euangkerio ao a nanona raoi aia kamatebwai ni koroboki aika tabu ao ni marooroakinna ni mweengaia nakon are mai mwaina. A ribootinna bwa e a reke aia tai ni marooroakina te euangkerio ma aia utu ao kaain aia uoote ao ni kukurei ngkai a bane n kamatebwaia kanoan te wareware ae ti te arona ma aia utu. E bon koaua naba aio irouia kairake.
14. *Nakomai, Iriirai—Ibukiiia Aomata n Tatabemaniai ao Utu*, v; taraa naba 2 I-Korinto 5:17.
15. *Nakomai, Iriirai—Ibukiiia Aomata n Tatabemaniai ao Utu*, v.
16. Russell M. Nelson, “Ti na Bane ni Waaki Nako,” 7.

Iroun M. Joseph Brough

Te Kauoman ni Kauntira n te Beretitēnii ni Kabuta n te Bootaki n Ataeinimwaane

Tabeka Atuum ao Kimwareirei

Ngkai ti kaaitarai bwaai aika a rawawata n ana kawai te Uea, ti na tabeki atuura ao ni kimwareirei.

I nanon 1981, tamau, uoman raoraou, ao ngai ti nako n neweaba i Alaska.

Ti na tiku n te aba ae tionako iaon te karaanga ao ti na tamwarake nakon tabeua taabo aika rietata aika tamaroa. Bwa ti aonga ni kauarerekea tinebun uotara ake ti na uotii, ti niniri ara bwai inanon bwaoki, ni batii n te ito, ti kanim kabaebae aika karanaki, ao ti karenakoi man winton ara wanikiba nakon te tabo are ti na nako iai.

Imwiin rokora, ti kakae man kakae, ma te maraki n nano, e aki reke naba iroua teuana te bwaoki. N tokin te tai ao ti a kunea teuana. Iai inanona

te titobu te kaeti, te ooning, tabeua kanre, ao uoua baketen te Hamburger Helper—ma akea kanoana. Akea te kawai are ti na reitaki iai ma tabeman ake tiaki raora ao ara tai n anaaki bon te wiiki are imwiina.

I reiakin uoua reirei aika a kakaawaki man te bwai ae ti rinanona aei: Teuana, tai karenakoi kanam man te winto. Te kauoua, n tabetai ti na kaaitarai bwaai aika a kangaanga.

Ae e riiriki, arora ni kaaitarai bwaai aika a kangaanga e kangai “Bukin tera e riki aei nakoiu?” Te titiraki are bukin tera, ni bon arona, e aki kamwaawai

bwaai aika kangaanga. Te Uea e kantaningaia bwa ti na tokanikai iaon kakaewenako, ao E a tia ni kaotia “bwa ni kabane bwaai aikai a na angan[ira] taneiai, ao bon ibukin kabwaia[ra].”¹

N tabetai te Uea e tuangiira bwa ti na karaoi bwaai aika a kangaanga, ao n tabetai kakaewenakoara a riki bon man ara rinerine ke aia rinerine tabeman. Nibwaai e rinanon bwaai aika uoua aikai. Ngke Riaai e kaoia natina mwaane bwa a na oki n anaa te bwaatua mairoun Raban, e taku, “Ao ngkai, nooria a ngurengure tarim, ni kaangai, e bon rangi ni kangaanga te bwai are I a tia ni mwiokoiia iai, ma nooria, I aki kainnanao aei mairouia, ma bon ana tua te Uea.”² N te tai teuana, tarin Nibwaai a kabongana inaomataia n anaa inaomatana: “Ao e koro bukina bwa a katokai baia iaou, bwa noria, a bon rangi n un ao a kabaeai n taian bwai ni kabaebae, bwa a kan anaa maiu.”³

Iotebwa Timiti e kaaitarai bwaai aika a kangaanga n te karabuuti i Liberty. N akea ataakin kainaomataakina ao ngke akea ana kaantaninga bwa e na kainaomataaki, e takarua Iotebwa, “O Atuu, ko mena ia?”⁴ Akea te nanououa bwa tabeman mai ibuakora a tia n namakina are e namakinna Iotebwa.

Aomata ni kabane a bane ni kaaitarai bwaai aika kangaanga n aron: maten temanna ae tangiraki, te raure, te nati ae tionako man maiuakinan reirein te euangkerio, te aoraki, te kataaki n te onimaki, buan te mwakuri, ke kangaa-nga riki tabeua.

I bitaki n ae bwanin ngke I ongo taeka aikai mairoun Unimwaane Neal A. Maxwell man te Kooram n te Tengaun ma Uoman, are e taekinna inanon korakaina n te kaentia n te raraa. E taku, “I karauai ni iango n ae nano ngke e roko 13 taeka ni kaunganao nakon au iango: ‘I a tia n anganiko te kaentia n te rara bwa aonga aomata ni kakoauai reirei ake ko anga ibukina bwa ko a tia n rinanona.’” Imwiina e waaki nako ni kaota aron te namakin aei are e a tia ni kakabwaia ma “te kaantaninga iaon bwaai aika a kouua aika akea tokiiia. . . . Te atatai aei n ae akea tokina e kona ni buokiira n

reitinako ni karekea te tokanikai, are e kona n rangi ni kangaanga.”⁵

Ni buokakira n reitinako ao n tokanikai iaon taai ni kangaanga ma nooran te maiu are akea tokina, N na taekin bwaai aika uoua. Ti riari ni kaaitarai bwaai aika a kangaanga, te moan, man kabwaraan aia bure tabeman ao, anganakin Tamara are i Karawa ngaira.

Kabwaraakin aia bure naake a kari- kii ara kangaanga ao raoiakinan “[nano] ra nakon nanon te Atua”⁶ e kona ni kangaanga. E kona ni kammaraki riki ngkana bwaai aika a rawawata a reke mai iroun kaain ara utu, raraora ae ti tatangiria, ke bon ngaira.

Ngke I bitioibi n au ririki ni kairake, I reiakina te kabwarabure ngke au titeiki beretitenti, Bruce M. Cook, e karakina te karaki aei. E kabwarabwaraa:

“Imwain banen te ririki 1970, tabeman raou n reirei ao ngai ti waakina te bitineti. E ngae ngke akea te bwai ae ti karaoia ae e urua te tua, tabeua babaire aika aki raroai, n raonaki ma kangaanga ni bwakan kaubwain te aba, e karika totonakon ara bitineti.

“Tabeman taan bitineti a kateitei n te bowi bwa e na kaboaki mwiin aia kabua. Aia rooia e manennanti n riki bwa te kauntira n au bitiobiriki. E bon rangi ni kangaanga kamatoaan te aomata ae taraa ni kataia n

uruana maiu. E rikirake au kairiribai nakoina ao I taraia bwa ai au kairiribai. Imwiin nimaua te ririki ni buaka inanon te tua, ti konaaki ao a anaaki ara bwai ni kabane, ni ikotaki ma mweengara.

“Inanon 2002, ngai ma kainnabau ti ongo bwa te titeiki beretitenti n te tabo are I beku iai bwa te kauntira e nang manga kabouaaki kaaina. Ngke ti mwananga ibukin te motirawa ae uarereke imwain te kamotirawa, e titirakinai kainnabau bwa antai au kauntira ae N na rineia ngkana arona bwa I riki bwa te bereteitenti ae boou n te titeiki. I aki kan taetae iaona, ma e bubuti. N tokina, e otinako te ara teuana n au iango. Imwiina e taekina aran te rooia are ti iangoia bwa e a tia n riki bwa ara kangaanga 20 te ririki mai imwaina. Ngke e taetae, te Tamnei e kamatoaa bwa e na riki bwa te kauntira temanna. I kona ni kabwara ana bure te aomata anne?

“Ngke Unimwaane David E.

Sorensen e kanakoa nakoio te wewete bwa N na beku bwa te titeiki beretitenti, e anganai teuana te aoa bwa N na rineia au kauntira. Rinanon rannimata, I kaotia bwa te Uea e a kaman katauraora te kaotioti anne. Ngke I taekina aran te aomata are I a tia n taraia bwa au kairiribai, te un, te nano n riribai, ao te kan un a mauna nako. Inanon te tai anne, I reiakina te rau are e roko man te kabwarabure rinanon Ana Mwakuri ni Kamaii Kristo.”

N taekana teuana, au beretitenti n te titeiki e “bon kabwara” ana bure, n ai aron Nibwaai are man ngkoa.⁷ I kinaia Beretitenti Cook ao ana kauntira bwa uoman mataniwi n te nakoanibonga aika tamaroa ao a itangitangiri imarenaia. I kataia ni katotongia.

Ririki ake mai imwainia, n tain ara kangaanga i Alaska, I a tia ni waekoa n reiakina bwa bukinaia tabeman ibukin ara kangaanga n aron—te bwairati are e kabwakai amwarake n te taura ae roo—bon tiaki katokana. E ngae n anne, inanon ara tai n rinanon te kua n rabwata, karakon te amwarake, ao te matu iaon te tano n tain te buaka ae korakora ma ti te ooning are e na kona n rabuniira, I reiakina bwa “akea te

taeka teuana iroun te Atua ae e na aki mwaaka.”⁸

Ngkami kairake, te Atua e kantani-ngai bwaai aika kangaanga bwa kam na rinanon. Temanna te kairake n ataeinnaine ae 14-ana ririki e kaaina te kabo n te bwatiketibooro. E tangiria bwa e na takakaro n te bwatiketibooro n te kauarinan n aron tarina are e ikawai. Imwiina e ataia bwa ana karo a tia ni weteaki bwa a na tararua te mition i Guatemala.

N rokoa, e kunea bwa uoua ana kiraati bon te taetae n Tibein, te taetae are e aki kabongana. Akea naba teuana te tiim n aine n taian takakaro n ana reirei. E maeka n te ka 14 n auti mai ieta n te kateitei are e mena iai ao e rangi ni korakora te tararua iai. Ni ikotaki ma baike a tia ni mwaneweaki, e aki naba kona n otinako ibukin kamanoakina.

Ana karo a ongo bwa e tang ibon irouna ni karokoa e matu ni katoa tairiki inanon teuana te namwakaina. Aio e uruaki iai nakoia! N tokina a baireia bwa a na kanakoa nakon tibuna bwa e na reirei n te kauarinan ikekei.

Ngke e rin kainnabau n ana ruu natira te aine bwa e na kaongoa ara babaire, e nooria natira bwa e katorobubua n tataro ma Ana Boki Moomon n tangaina iaon ana kainiwene. E wirikiriki te Tamnei nakon kainnabau, “E na bon reke ae riai irouna,” ao kainnabau e karaurau ni kiitana te ruu.

Ti aki manga ongo tangina ni karokoa e matu. Ma te nanomatoa ao n ana ibuobuoki te Uea, e kaaitarai ririki akana teniua akanne ma te ninikoria.

Ni banen ara mition, I titirakina natiu te aine ngkana e kan nako ni mitinare ni kabwanina ana tai. Ana kaeka “I aki, Tamau, I a tia ni kaman beku.”

Bon akea au kangaanga n anne! Ma tao bon onoua te namwakaiin imwiina, te Tamnei e kautai n te tairiki ma te iango aei: “I a tia ni wetea natim te aine bwa e na nako ni mitinare.”

Au kaeka iai “Tamau are i Karawa, e a tia n anga ae rangi ni mwaiti.” I waekoa ni kaetaki iroun te Tamnei ao e roko n au atatai bwa ana beku ni mitinare e kantaningaaki iroun te Uea.

I waekoa ni kaira natiu ni katawanou ma ngaia. I taetae mai tabon te taibora ao, I taku, “Ganzie, ko ataia bwa bukin tera ti mena ikai?”

E kaeka, “Eng, Tamau. Ko ataia I riai ni beku n te mition. I aki tangiria n nako, ma I tauraoi n nako.”

Ibukina bwa e anga ana kaantaininga nakon Tamana are i Karawa, e beku ibukina ma nanona ni kabane, korakorana, ana iango ao marurungina. E a tia n reireina tamana aron karaon te bwai ae kangaanga.

N ana bootaki n taromaui Beretitenti Russell M. Nelson n te aonaaba ibukiiia kairake, e tuatua tabeua bwaai aika a kangaanga irouia kairake. E taku Beretitenti Nelson: “Au kanimaua ni kakao nakoimi bwa kam na tei n okoro; kam na okoro man te aonaaba. . . . Te Uea e kainnanoiko bwa kona taraa, ni bwanaa, ni karaoa aekakin, ao ni kunnikainiko n ai aron ana reirei ni koaua Iesu Kristo.”⁹ Anne te bwai ae e kona ni kangaanga, ma I ataia bwa kam kona ni karaoia—ma te kimwareirei.

Uringnga are “a riki aomata bwa aonga ni karekea te kimwareirei.”¹⁰ Ma bwaai ni kabane ake e kaaitarai Riaai, e teimatoa ni karekea te kimwareirei. Uringnga ngke Aramwa e “karawawataaki n te rawawata”¹¹ ibukiiia ana bootanaomata Amonia? E tuangnga te anera, “Ko na kakabwaiaki ngkoe,

Aramwa; mangaia ae, tabeka atuum ao kimwareirei, . . . bwa ko a bon tia ni kakaonimaki ni kaawakin ana tua nako te Atua.”¹² Aramwa e a tia n reiakina te koaua ae korakora; ti kona ni kimwareirei n taainako ngkana ti kawakin tuua nako. Uringnga bwa n tain te buaka ao kaitaraan kangaanga n ana tai Kaaben Moronaai, “bon akeariki taai aika a tia n rang ni kakukurei irouia ana botanaomata Nibwaai.”¹³ Ti kona ao ti riai ni karekea te kimwareirei ngkana ti kaaitarai bwaai aika a kangaanga.

Te Tia Kamaiu e kaaitarai bwaai aika a kangaanga: “Te aonaaba . . . a na taraia bwa te bwai ae akea bongana; mangaia ae a na bwainikirinna, ao e na kariaia; ao a na oroia, ao e na kariaia. Eng, a na baewareia, ao e na kariaia, ibukin ana tangira ma ana taotaonakinnano ae korakora nakoia natiia aomata.”¹⁴

Ibukin ana akoi n tangira anne, Iesu Kristo e korakai n te Mwakuri ni Kamaiu. N tokina, E kangai nakoira n tatabemaniira, “Ami bwai i aon te aba te rawawata: ma kam na kabebetei nanomi; I a tia ni kataea ana kai te aba.”¹⁵ Kioina ngkai iai Kristo, ngaira naba ti kona ni kataea ana kai te aba.

Ngkai ti kaaitarai bwaai aika a rawawata n ana kawai te Uea, ti na tabekii atuura ao ni kimwareirei. N te tibwanga ae tabu aei I kaotia nakon te aonaaba, I taekinna bwa ara Tia Kamaiu e maiu ao e kaira Ana Ekaretia. N aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Reirei ao Berita aika Tabu 122:7.
2. 1 Nibwaai 3:5.
3. 1 Nibwaai 7:16.
4. Reirei ao Berita aika Tabu 121:1.
5. Neal A. Maxwell, “Revelation,” *First Worldwide Leadership Training Meeting*, Tianuare 11, 2003, 6.
6. 2 Nibwaai 10:24.
7. 1 Nibwaai 7:21.
8. Ruka 1:37.
9. Russell M. Nelson, “Hope of Israel” (aia taromaui te roronirikirake n te aonaaba ni kabuta, Tuun 3, 2018), HopeofIsrael.lds.org.
10. 2 Nibwaai 2:25.
11. Aramwa 8:14.
12. Aramwa 8:15.
13. Aramwa 50:23.
14. 1 Nibwaai 19:9.
15. Ioane 16:33.

Unimwaane Steven R. Bangerter
Man te ltingaun

Kawenea Aan te Mwakuri ae Korakora

Reirei aika a reiakinaki rinanon te katei are ti moana karaoana ni mweengara, e ngae ngke a uarereke ao a bebete, a rikirake kakawakiiina te aonaaba.

Ngkai karo i Tion, iai katabeara ae kakawaki bwa ti na karina inanoia natira tangiran ao kateima-toaan te kukurei, te oota, ao te koaua n ana euangkerio Iesu Kristo. N ara tai ni karikirakeia natira, ti na moana karaoan kateira inanon mweengara ao ti katea aron te waaki n itoman ao te aroaro inanon reitakira n ara utu. Ni karaoan anne, te katei are ti karaoia e na riai n unika ni kamatoa te anua ae raoiroi are a na aki kona ni kamaingaki inanoia natira ae e na anganiiia te korakora ni kaitarai kaangaangan te maiu.

N ririki aika a mwaiti e a tia ara utu ni kukurei n ara katei ae te kambwaea ni katoa ririki i taubukin te Maunga ae Uintah i meangin mainukun Utah. Ti mwananga 20 te maire (32 km) iaon te kawai ae bubu man kiriatibu ti roko n te mwanono ae tikiraoui ma ni kiriin aona ma oona aika a ririeta are e biri mai iai te karanga ae e onrake nanona n te ran ae mwaitoro ma n itiaki. Ni katoa ririki te kantaninga bwa e na tei matoa kakawakin te berita ao te reirei n te euangkerio inanoia natira ao tibura, ngai ao Susan ti tuangiiia onoman natira mwaane ao aia utu bwa a na katauraoa

te reirei ae uarereke iaon te bwai are a taku bwa e bongana n te mwenga ae kateaki iaon Kristo. Ngkana ti bootaki n ara taromaui n utu n te tabo ae e onoti, ao a moana kanakoan aia reirei.

Te ririki aio, tibura a korei atuun aia reirei iaon atibu ao ngkanne, temanna imwin temanna, a tauni ni karerenai iaontano n tei ibukin te koaua bwa anne are e reke mai iai te maiu ae

kakukurei. N raonakin aia reirei ake onoua bon te koaua ae e aki kona ni bitaki bwa Iesu Kristo bon atibun te maninganinga n te kateitei anne.

N ana taeka Itaia, “Ma ngaia ae e kangai ana taeka te Uea ae Iehova, Noria, I kawenea te atibu i Tion bwa aana, ae te atibu ae e a tia ni kataki, ae te atibu ae bouan te maninganinga ae kakawaki, ae te boua ae nene.”¹ Iesu Kristo bon bouan te maninganinga ae kakawaki ae aan Tion. Bon Ngaia are e kaotia nakon te Burabeti Iotebwa Timiti: “Mangaia are, tai kua ni karaoan ae raoiroi, bwa kam kawenea aan te mwakuri ae korakora. Ao man bwaai aika uarereke e kaoti te bwai ae korakora.”²

Reirei aika reiakinaki rinanon te katei ti na moana karaoana ni mweengara, e ngae ngke a uarereke ao a bebete, a rikirake kakawakiiina n te aonaaba. Tera bwaai aika uarereke man bebete aron, a na karaoaki, bwa aonga n roko raoi natira ibukin karaon mwakuri aika a korakora ni mauia?

E aki maan n nako ao Beretitenti Russell M. Nelson e taetae nakoia te koraki n taromaui ni kaan ma Toronto, Canada, ao n ringi nanoia ni kauringiiia karo n tibwangaia ae kakawaki bwa ti na reireiniiia natira. Ibuakon tabera ae kakawaki ake a taekinaki, e katuruturu Beretitenti Nelson tabera ngaira aika karo bwa a na reiakiniiia natia bwa a aonga ni mataata bwa bukin tera ti ana te toa, kakawakin bungiakia

Rongorongo aika a kabwarabwara aan te maiu ae kakukurei, ma Iesu Kristo bwa aan atibun te maninganinga anne.

inanon te berita, ao katauraom ibukin karekean te kakabwai n tamanuea, ao e kaungaia karo bwa a na kaira te wareware iaon koroboki aika tabu ni kabane n aron te utu.³ Man konabwai aikai, ara burabeti aika a tangiraki a kaumakiira bwa ti na karaoa mweengara bwa “te tabo ni katana ara onimaki.”⁴

N Ana Booki Moomon, Enoti e korea ana kakaitau ae nano are e namakinna n ana katooto tamana, are e a tia n “reirei[nna] n aron ana taeka, ao aron naba kawain te Uea.” Ma nanona ae korakora e taekinna Enoti, “Ao e na kakabwaiaki aran te Atua ibukin aio.”⁵

E tiku tangiran kateira ake a uarereke ao ni bebete ake ti aki toki ni kakaraoi ni mweengara inanon 35 te ririki n ara tai ni mare. Angiin kateira a karako mwaitia ma bon iai bukiia. Te katooto:

- N te tairiki koraki ngkana I raroa man mweengau, I ataia n taainako bwa iaan ana kairiiri Susan, n rokon natira te mwaane ae te ikawai ao e onimakinna bwa e na kaira ara kamatebwai n utu ni booki aika tabu ao ara tataro n utu.⁶
- Kateira riki teuana—ti aki kona ni kitana ara auti ke ni katoka ara marooro n te tarebon n aki atonga “I tangiriko.”

- E a tia ni kakabwaiaki maiura man kaokoroan te bong teuana ni katoa tai ni kukurei inanon ara tai ni intawiu ma natira mwaane. N teuana ara intawiu I titirakina natiu te mwaane ibukin nanona ao ana katauraoi nakon ana mition. Imwin ara marooro, ao ti na iango inanon tabeua te tai, ngkanne e a kerake ni kaniiai ao man n taku, “Dad ko uringa ngke I uarereke ao ti aki totoki n intawiu ma ngkoe?” I taku “Eng.” “Ko ataia,” e taku, “I berita nakoim n te tai arei bwa N na nako n te mition, ao ko berita bwa ngkoe ao Mom kam na nako n te mition ngkana kam a kara.” Ngkanne a manga akea te kakarongoa. “Iai ami kaangaanga ae e na tuka aron nakomi ni beku—tao eng tao N na kona ni ibuobuoki?”

N ae teimatoa, ni kabane katein te utu akanne ni ikotaki ma te tataro, warekan koroboki aika tabu, te bootaki n utu n te tairiki, kaekean te taromauri, e ngae ngkai a taraa ni uarereke ao ni bebete, karikirakean te katei n aroaro ae tangira, te karinerine, te katiteuanaki, ao te kakawakinaki. N te tamnei are e raoni kekeiaki aikai, a kawakinaki natira man ana kai ni bakarere

teuare buakaka are a karinaki ibuakon katein te aonaaba n ara bong.

Ti kauringaki n ana reirei Ereman nakon natina: “Uringnga bwa bon iaon te bwa are ara Tia Kaboomwi, are Kristo, natin te Atua, are kam na riai ni katea iai aami; bwa ngkana te riaboro e kanakoa te ang mairouna ae korakora, eng, ana kanoa ibuakon te ukeuke n anti, eng, ngkana ni kabane te atibu ae bwaka mai karawa ao te angibuaka ae korakora a bwaka iaomi, bon akea korakoraia iaomi ni katiki ngkami nakon marawan te nanokawaki ao te maraia ae aki totoki, ibukin te bwa are ko kateaki iaona, are bon aan te kateitei ni koaua, aan te kateitei are ngkana aomata a kateitei iaona ao aki kona ni bwaka.”⁷

N ririki aika nako, ngke I beku bwa te bitioibi ngai, temanna te unimwaane e tuangai bwa e kan kawarai. E taekina arona ni kitana te Ekaretia ao aron kateia ae tamaroa ana karo ngke te kairake ngaia. E kabwarabwara aron uruakin nanona are e a tia n rinanona ni mauina ngke e ukoukora aron te kukurei ae e teimatoa ma e aki reke, ibuakon te kukurei ae kai toki are e reke n te aonaaba. Ngkai, inanon maiuna rimwi, e a rinanon te bebete, n tabetai e aki rau n te namakin n ana

wirikiriki Tamnein te Atua are e kairia rikaaki nakon reirei, karaoran bwaai, namakin ao kamanoana n tamnei inanon uarerekena. E kaota ana kakaitau n aia katei ana karo, ao n taeka n taai aikai, e a manga taekina are e taekina Enoti: “E na kakabwaiak aran te Atua ibukin aio.”

Man au taneiai, okin te mwaane aei nakon te euangkerio titebo aroia ma aika mwaiti are e okioki nakoia natin te Atua bwa a bonako n te taina, ao ni manga oki nakon te reirei ao nakon aroia n aia tai n rikirake. N taai akanne, ti kakoaua ana taeka ni wanawana te tia koroboki n taeka n rabakau are e kairoroia karo, “Reireia te tei aroarona ae riai: ao ngkana e a unimwaane ao e bon aki kitanna.”⁸

Angiia karo a kaitara ma taai ni bwarannano ao aekakin rinanin nako aia botumwaka ao te korakora ni kari-kirakeia natiia. Irarikin anne, ngkana a kamakura aia onimaki karo n reireiniia natiia ni kaokiokia ni kamatoa, n tangira ao ni karaoa aia kabanea ni kona ni buokiia iaon kawaia, e na reke te kantaninga ae korakora bwa te reirei are a reiakinna e na butimwaeaki irouia natiia.

E mataata Mote ma kairan koaua ake a kainnanaoaki n te reirei ni katoa tai. E reiakinna, “Ko na reirei’a raoi natim [taeka aikai] n aikai, ma n taekin ngkana ko tekateka i nanon am auti, ao n nakonakom i nanon te kawai, ao ni wenem, ao n teirakem.”⁹

Ti katorobubua irarikiia natira n tain te tataro n utu, ti tabe ibukiia rinanon ara kekeiaki ni karaoa te wareware ni koroboki aika tabu, ti taotaonaki nano, ni beku ma te tangira ibukiia ngkai ti uaia n ibuokanbwai n te bootaki n utu n te tairiki ao ni bubuti ibukiia n tain ara tataro ae e onoti iaon bubuan waera nako karawa. Ao ti rangi n tangiria bwa a na butimwaei reirei aika a koaua ake ti a tia n reiakin i nanoia ao n aia iango natira.

I kakoaua bwa e aki kakawaki ae ti na raraoma bwa natira a “mataata ni bwaai” ni kabane n tain ara reirei, n aron kainnanaoia ni wareki koroboki aika tabu ke n karaoa te bootaki n utu n te tairiki, ke ni karaoa kanoan te Beku ibukin te Atua ke ni mwakuria

kanoan Kinakiia Ataainaine ke tabeua ana bootaki te Ekaretia. E aki kakawaki ae ti na raraoma bwa tao n te tai anne a mataata ni kakawakin waaki akanne ma e kakawaki riki bwa ngaira, aika karo ti kamwakura ara onimaki ae tau n iriira ana reirei te Uea ni kekeiaki ni maiuna, reirei, kaoia, ao ni kaoti bwaai aika a riai ni karaoaki ake a karekeaki man ana euangkerio Iesu Kristo. Bon te kekeiaki ae karaoaki man ara onimaki—ara koaua bwa n teuana te bong a na butimwaea ao ni mauakina te reirei are ti anganiia man uarerekeia.

Te bwai are ti taekinna, te bwai are ti kabwarabwara ao n reirei bwaai tabeua ake a na riki imarenara. Ni karaoan ni kabane ara katei are a na reiakina ana reirei Kristo, Te Tamnei ae

e Raoiroi e na kaota koauan ara reirei ao ni karikirakea te reirei are ti a tia n reireiniia natira inanon ara kekeiaki ni kabane inanon nako kawaira. I kakoaua n aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Itaia 28:16.
2. Reirei ao Berita aika Tabu 64:33.
3. Taraa ana iteraniba Neil L. Andersen n te Facebook, e katokaaki man Aokati 19, 2018, facebook.com/lds.neil.l.andersen.
4. Sarah Jane Weaver, “Beretitenti Nelson e Kaumakiia Membwa i British Columbia bwa a na Reireiniia Natiia,” *Ana Rongorongongo te Ekaretia*, Tebetembwa 23, 2018, 11.
5. Enoti 1:1.
6. Taraa Dallin H. Oaks, “Priesthood Authority in the Family and the Church,” *Liahona*, Nob. 2005, 24–27.
7. Ereman 5:12.
8. Taeka n Rabakau 22:6.
9. Te Tua Kaua 6:7.

Iroun Unimwaane Ronald A. Rasband
Man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman

Tai Tabeaianga

Kaungai nanomi, tariu ao mwaaneu. Eng, ti maeka n taai aika a kakamaaku, ma ngkai ti tiku iaon kawain te berita, ti riai n aki maaku.

Ireita au kakoaua nakon ana rongorongo Beretitenti Russell M. Nelson ao Unimwaane Quentin L. Cook are a anga tabeua te tai n nako n taekan te rau ao te boraraoi n te Kauntira n te Moan Beretitenti ao te Koorom n Abotoro n te Tengaun ma Uoman. I ataia bwa katanoata aika a tia n reke man te kaotioti bon ana iango ao nanon te Uea ao e na kakabwaiiaia ao ni kakorakoraia aomata nako, utu, ao Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira n roro nako aika a na roko.

Tabeua te ririki n nako, temanna natira te aine ae e a tibwa mare ma buuna a titirakinai ma Titita Rasband te titiraki ae rangi ni kakaawaki, te titiraki ae bita te maiu: “E bon mano naba ao e iangoraoi bwa ti na uotiiia ataei nakon te aonaaba ae taraa ni buakaka man kakamaku ae ti maiu inanona?”

Ngkai, anne te titiraki ae kakaawaki ibukiiia tiina ao karo bwa a na iangoia ma natiia aika a tangiraki aika a tia ni mare. Ti kona n ongo te maaku ni bwanaaia ao n namakina te maaku i nanoia. Ara kaeka nakoia bon “Eng, ae matoa ao e raka riki nakon are e Butimwaeaki,” ngkai ti tibwauai aan reirein te euangkerio ao te bwai are ti rinanona ni maiura are ti namakinna mai inanora.

Te maaku e aki boou. Ana reirei Iesu Kristo, ngke a mena i Taari i Kariraia, a maaka te “ang, ma nao” inanon rotongitongin te bong.¹ Ngkai ti riki bwa Ana reirei n te bong aei, ngaira naba iai te maaku iroua. Ara kairake n ikawai ake a tuai iein a maaka te kabaeaki n aron te mare. Kairake ake a tibwa mare, n aroia natira, a maaka karikaia ataei nakon te aonaaba ae rikirake te buakaka iai. Mitinare a maku bwaai aika a mwaiti, riki te taetae nakoia aomata aika aki kinaia. Aine ake a mate buuia a maaku ni maiu n akea buuia. Kairake ake tebwai tabun aia ririki a maaku ngkana a aki butimwaeaki; ataein te reirei aika ra maaka moan bongin te reirei, ataein te reirei are rietaata riki a maaka mwiin aia ukeuke. Ti maaka te kabwaka, te aki butimwaeaki, te un, ao te bwai ae aki ataaki. Ti maakui angibuaka, mwaiei, ao te urarake iaon te aba ao inanon maiura. Ti maaku bwa ti na bae n aki anganaki tibwanga aika a onoti, ao ni bwaai riki tabeua, ti maaku iai n rineaki. Ti maaku ngkana ti aki tau; ti maaku bwa te Uea akea ana kakabwaiia ibukira. Ti maaka te bitaki, ao maakura e kona ni karika te nako n nano. Iai iroumi maaku n aron aikai?

Man taai ake rimoa, te maaku e a tia n kakerikaaka aia taratara natin te Atua.

I a kaman tatangira rongorongon Eritai n te ka 2 n Uea. Uean Tiiria e kanakoia aoti nako iai, ma ka-ni-buaka, ma te tanga ae ababaki: ao a roko “e bong ao a otabwaniniia te kawa arei.”² Aia iango bwa a na kamwane man tiringa te burabeti ae Eritai. Ti warekia:

“Ao ngke e utimwaka ana tia mwa-kuri ana aomata te Atua, ma n oti nako ao noria a mena te tanga ma aoti ma kani buaka i rarikin te kawa n otabwaniniia. Ao e taku ana aomata nako ina, Akea ngai, au toka! Tera arora ae ti na karaoia?”³

Te toro e kaotia ni bwanaana bwa e maaku.

“Ao [Eritai] e taku, Tai maku: ba a mwaiti riki aika mena i roura nakoia ake a mena i rouia.”⁴

Ma e aki toki ikanne.

“E tataro Eritai, ao e kangai, Iehova, I butiko, bwa ko na kaurei matana bwa e na noraba. Ao te Uea e kaurei matan te rorobuaka: ao, e noraba, ao noria, e on te maunga arei irouia aoti ao ka-ni buaka aika kanga ai, aika a otabwaniniia Eritai.”⁵

E kona n iai ke n akea ara kani-ni-buaka ae te ai bwa e na kabeebetea makura ao ana kariiri te riaboro, ma te reirei e mataata. Te Uea e tabe ibukira, e atai arora ao e kakabwaiia n aro nako are bon ti ngaia ae e kona ni karaoi. Te tataro e kona ni karuoia te korakora are ti kainnania ni kabotoa

ara iango iaon Iesu Kristo ao Ana anganano n Ana mwakuri ni kamaiu. Te Uea e ataia bwa iai taai aika ti na namakina iai te maaku. I a tia n namakina te maaku ao ngkoe naba, are anne bukina bwa koroboki aika a tabu a kaonaki n ana reirei te Uea:

“Mangaia are, tai maaku.”⁶

“Tanimai nakiou n ami iango n taai nako; tai nanououa, tai maaku.”⁷

“Tai maaku, ngkama te nanai ae e uarereke.”⁸ I tangira aroia ni memeri “te nanai ae e uarereke.” N te Ekaretia aei e kona ni uarereke mwaitira man te kawai are e nooria te aonaaba, ma ngkana ti kaurei matara n tamnei, “ba a mwaiti riki aika mena i roura nakoia ake a mena i rouia.”⁹ Ara tia Kawakin Tiibu ae tatangira, Iesu Kristo, ngkanne e reitinako, “Ma ngaia are, tai maaku te nanai ae uarereke, kariaia te aonaaba ao mone ni ikotaki ni kaaitaraingkami, bwa ngkana ko kateitei i aon au bwaa, a aki kona n tokanikai.”¹⁰

E kanga ni kanakoaki te maaku? Iroun te toro, e bon tei irarikin Eritai, ana burabeti te Atua. Iai naba iroura te berita anne. Ngkana ti kakauongo nakon Beretitenti Russell M. Nelson, ngkana ti karaoi ana reirei, ti na tei ma ana burabeti te Atua. Uringa ana taeka Iotebwa Timiti: “Ao ngkai, i mwin taian kakooua aika mwaiti ake a kaotaki ibukina, aio te kabanea ni kakooua ngkai, ae ti kaotia ibukina: Bwa e maiu!”¹¹ E maiu Iesu Kristo. Ara tangira Nakoina ao Ana Euangkerio a kanakoaki te maaku.

Nanora “bwa e aonga ni memena tamneina n tainako”¹² ma ngaira e na kanakoaki te maaku ibukin te taratara ae raka riki ae akea tokina iaon maiura n rabwata. Beretitenti Nelson e a tia ni kauring, “Ma inanon boong aika imwaira, e na bon aki kona ni kamaiuaki te tamnei n akean te kairi, te kaetieti, ao ana kairoro ni karaunano ae reitinako te Tamnei ae Raoiroi.”¹³

E taku te Uea, ni kaineti ma te karawawataaki ae taonako iaon te aba ibukin matoatoan nanoia aika a mwaiti: “Ma au taan reirei a na tei n taabo aika tabu, ao n aki kona ni kamwaingaki.”¹⁴

Ao ngkanne man te reirei mai karawa aei: “Tai tabeaianga, bwa, ngkana a

koro bukin bwaa ni kabane aikai, kam na ataia bwa berita ake a tia ni karaoaki ma ngkama a na bon koro bukiiia.”¹⁵

Tei n taabo aika a tabu—tai tabeaianga—ao berita a na bane ni kakoroaki bukiiia. Ti na tarai kaka teuana mai ibuakon aikai ni kaineti ma maakura.

Te Moan: tei n taabo aika a tabu. Ngkana ti tei n taabo aika a tabu—mwengara aika a raraoi, ara tabo n taromaui aika a katabuaki, tembora aika a tabu—ti namakina Tamnei te Uea irarikirira. Ti karekei kaekaan titiraki ake a kamwengabuaka ke te rau n ti kamwawai. Anne te Tamnei inanon te mwakuri. Taabo aika a tabu aikai n abanuean te Atua iaon te aba a wewete ibukin ara karinerine, ara karinerine ibukiiia tabeman, arora ae tamaroa ni maiuakina te euangkerio, ao ara kantaninga ni katikui maakura ao ni ukora mwaakan Iesu Kristo ni kamaiu rinanon Ana mwakuri ni kamaiu Iesu Kristo.

Akea nnen te maku inanon taabo aika a tabu aika ana tabo te Atua ke inanoia Natina. Bukin tera? Ibukin ana tangira. Te Atua e tangiriira—n tainako—ao ti tangiria. Ara tangira ibukin te

Atua e kanakoi maaku ni kabane, ao Ana tangira e tiku n taabo aika a tabu. Iangoa taekana. Ngkana ti aki koaua ni kabaeakira nakon te Uea, ngkana ti tionako man Ana kawai are e na kairiira nakon te maiu ae akea tokina, ngkana ti titiraki ke n nanououa ibukin kaka-wakira n Ana baire mai karawa, ngkana ti kariaia te maaku bwa e na anganiira namakinan te—bwarannano, te un, te aki raunnano—te Tamnei e na kitaniira, ao ti na tiku n akea te Uea irarikirira. Ngkana ti ataia bwa aekakira anne, ko na ataia bwa tiaki te tabo ae raoiroi ae kona mena iai. Ni kaitaraana, ngkana ti tei n taabo aika a tabu, ti na kona n namakina ana tangira te Atua, ao “bwa te tangira are e kororoai e kakioa nako te maaku ni kabane.”¹⁶

Te berita are imwiina “Tai tabeaianga.”¹⁷ N aki taraa mwaitin te buakaka ao kamangaongao are a kaona te aonaaba, ti tuangaki n te berita man ara kakaonimaki ni katoa bong inanon Iesu Kristo “Ao te rau are mairoun te Atua, are te rau are aki konaki n ataki teutana.”¹⁸ Ao ngkana e roko Iesu inanon mwaaka ni kabane inanon te

mimitong ae korakora, te buakaka, te kakaitara, ao te aki momotiraoui a na toki.

Taai aika a maan n nako te Abotoro are Bauro e tatae ni burabeti ibukin tai aikai, e taku nakon Timoteo are te kairake:

“Ma kona ata aei, ba ane a na roko tai aika kamamate ni bong aika kaitira.

“Ba ane a na riki aomata ba taan tangiria i bon irouia, tani kani manemane, tani kamoamoia, tani kainikatinga, tan taetaebuaka te Atua, tan aki iri nanoia aia karo, tan aki itiaki. . .

“. . . tan tangira riki te maie nakon te Atua.”¹⁹

Uringnga, “naake a raoniira” n itera te roki aika uoua, bon naake a tangira te Uea ma nanoia ni kabane, korakoraia, aia iango, ao marurungia, “a mwaiti riki aika mena i roura nakoia ake a mena i rouia.”²⁰ Ngkana ti rangin onimakina te uea ao Ana kawai, ngkana ti kabaeaki n Ana mwakuri, ti na aki maaka te bitaki n te aonaaba ke n tabeaianga irouia. I bubuti ngkami bwa kam na aki rootaki n ana kairoro te aonaaba ma tabeaianga ao ukoukouri maiun tamneimi inanon maiumi ni katoa bong. Tangiri bwaai ake e tangiri te Uea—ake e airi ma Ana tua, Ana auti ae mimitong, ara berita aika a tabu

ma Ngaia, te toa ni katoa Tabati, ara reitaki rinanon te tataro—ao ko na aki tabeaianga iai.

Te kabanea n iango: onimakina te Uea ma Ana berita nako. I atai bwa ana berita ni kabane a na bon koro bukii. I atai n ae matoatoa n aron ae I tei ikai i matami n te bootaki ae tabu aei.

Te Uea e a tia ni kaotia: “Bwa naake a wanawana ao n tia ni karekea te koaua, ao n tia n anaa te Tamnei ae Tabu ibukin kairai, ao n tuai ni mwamwanaaki—e koaua ae I tuangkami, a na bon aki koreaki ao n teweaki nako nanon te ai, ma a na maiu n te bong anne.”²¹

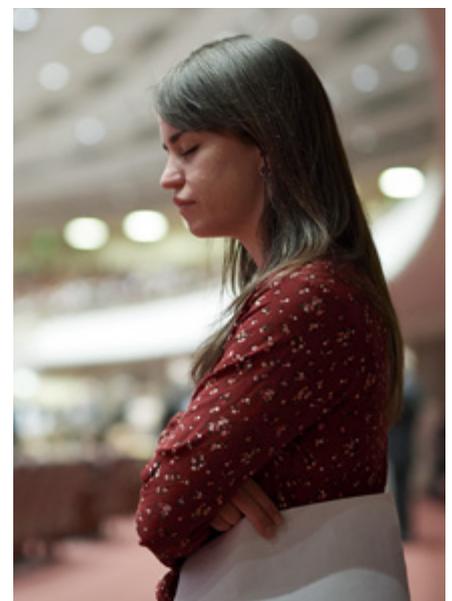
Aei bukina ae ti riai n aki tabeaianga man te kamangaongao ni boong aikai, irouia naake a mena n te kateitei ae moan te korakora man buubura irouia naake a kakanikoi mwakuri aika a koaua ao mwakuri aika babane nakon te Uea Iesu Kristo. Nooran te tamaroa, te ninikoria, riki te tangira ae koroaoui e roko man te nano n aki karawawata man kaangaanga ke kamangaongao. Beretitenti Nelson, are “e tarai bwaai aika a raraoui n taai aika a na roko,” e a tia ni kauringiira, “Ngkana ti na karekea te kantaninga ni ukoukora te bwai ae kakawaki ma iango aika mwaiti ao aia

ataibwai aomata ake a buakan koaua, ti riai n reirei aron karekean te kaotioti.”²²

Ni karekean te kaotioti i bon ibukira, ti riai ni moanibwaia ni maiuakina te euangkerio ao kaungan te kakaonimaki ao te maiu n tamnei irouia tabeman n ai arora naba.

Spencer W. Kimball bon temanna te burabeti are e tei ngke I kairake. Tabeua ririki aika a nako, imwiin weteakiu bwa te Abotoro, I a tia ni kunea te rau n ana moan rongorongon n te maungatabu ni kabuta n Okitobwa 1943. E taonaki n te kukurei ni weteana; I ataa aron te namakin anne. Unimwaane Kimball e taku: “I iango n ae bati ao n tataro, man aki mamatam ao n tataro. Iai iango ni kakauntaba ake a roko n au iango—te bwanaa ae e taraa ni kangai: ‘Ko aki kona ni karaoa te mwakuri. Ko aki tau. Akea am konabwai’— ma n tokina N na bon karekea te iango n tokaninkai: ‘Ko riai ni karaoa te mwakuri are ko anganaki—ko riai ni konabwai, n tau ao ko kamatoaaki.’ Ao e na bon teimatoa n reitinako.”²³

I kaungaaki man te kakoaua ae e nako man te nano ae itiaki mairoun te Abotoro aei are e riki bwa te ka 12 ni Beretitenti n te Ekaretia ae korakora aei. E atai bwa e na aki rootaki man maaku ni “karaoi mwakuri ake e anganaki” ao e riai ni katan iaon te Uea ibukin te korakora ni karikia bwa e “konabwai, e tau, ma ni kamatoaaki.”

Ti kona naba. Te buaka e na reitina-ko, ma ti na kaaitaraia ma Tamnein te Uea. Ti na bon “aki tabeaianga” ibukina bwa ngkana ti tei ma te Uea ao n tei ibukin Ana reirei ao Ana baire ae akea tokina, ti tei n taabo aika a tabu.

Ngkanne, ao tera aron te nati te aine ao ai te nati te mwane ake a titiraki te titiraki ae nako man te nano ae bwarabwara raoi, te titiraki ni maaku n ririki aika a nako? A taua ma nanoia n iangoi ara maroro n te tairiki anne; a tataro ao a aki mamatam ao e reke te kaeka i bon irouia. Ma te kukurei ao te kimwareirei nakoia ao nakoira, tiibu, a tia ni kakabwaiaki ma itiman natiia aika a boboto ngkai a waaki nako inanon te onimaki ao te tangira.

Kaungai nanomi, tariu ao mwaa-neu. Eng, ti maeka n taai aika a kakamaaku, ma ngkai ti tiku iaon kawain te berita, ti riai n aki maaku. I kakabwaiako bwa kona karaoia, kona bon aki tabeaianga n te taina ngkai kam maiu ke te kangaanga are kona kaaitarai. I kakabwaiako bwa kona rineia n tei n taabo aika a tabu ao n aki kamwaingaki. I kakabwaiako bwa kona kakoaua n ana berita Iesu Kristo, bwa E maiu, E tarataraira, e tabeakiniira ao e tei irarikira. N aran ara Uea ao ara Tia Kamaiu, Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Mareko 4:37.
2. 2 Uea 6:14.
3. 2 Uea 6:15.
4. 2 Uea 6:16.
5. 2 Uea 6:17.
6. Reirei ao Berita aika Tabu 68:6.
7. Reirei ao Berita aika Tabu 6:36.
8. Reirei ao Berita aika Tabu 6:34.
9. 2 Uea 6:16.
10. Reirei ao Berita aika Tabu 6:34.
11. Reirei ao Berita aika Tabu 76:22.
12. Reirei ao Berita aika Tabu 20:77.
13. Russell M. Nelson, “Kaotioti ibukin te Ekaretia, Kaotioti ibukin Maiura,” ke *Riaona*, Meei 2018, 96.
14. Reirei ao Berita aika Tabu 45:32.
15. Reirei ao Berita aika Tabu 45:35.
16. Moronaai 8:16.
17. Reirei ao Berita aika Tabu 45:35.
18. I-Biribi 4:7.
19. 2 Timoteo 3:1–2, 4.
20. 2 Uea 6:16.
21. Reirei ao Berita aika Tabu 45:57.
22. Russell M. Nelson, “Te Kaotioti ibukin te Ekaretia, Te Kaotioti ibukin Maiura,” 96.
23. Spencer W. Kimball, in Conference Report, Okitobwa 1943, 16–17.

Iroun Unimwaane David A. Bednar

Man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman

Booti Bwaa ni Kabane Inanon Kristo

Mwaakan ana euangkerio te Tia Kamaiu e onei ao ni kakabwaiaira a roko man kamatebwaian ao kamwakuran kairekerekean ana reirei, moan reirei, ao mwakuriana.

Te roobu bon te bwai ni mwakuri ae e riai iroura ni kabane ae kinaaki. Taian roobu a karaoaki man koran kunnikai, aroka, uaea, ke tabeua bwaa ni mwakuri are n tatabeua a kaminoaki ke ni biraki n ikotaki. Kakaongoraana, bwaa ake aki kona n karaoaki man aki boraoia a konaa n rarangaaki n ikotaki ao n riki bwa te bwai ae matoatoa. N aron aei, n tian katomaana ao ikotakiia bwaa ni mwakuri aikai e kona ni karekea te bwai ni mwakuri ae kamiimi.

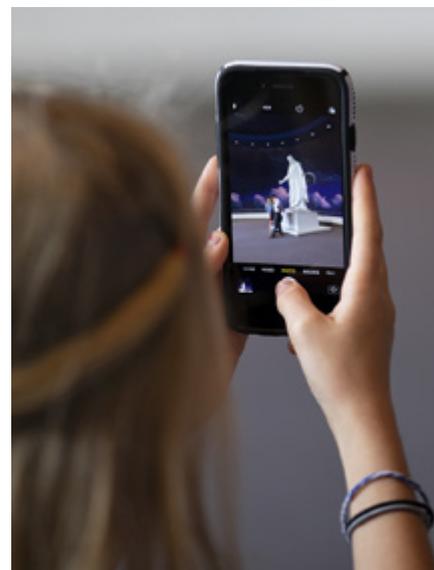
N aron te roobu e karekea korakorana man mwaitin aekan koran taian tuain, n aron ana euangkerio Iesu Kristo e karekea korakoran etin te koaua ao n anga korakoran kakabwai n aron are e ti kakoaua Bauro n “booti bwaa ni Kabane inanon Kristo, aika bwain karawa, ao bwain aonaaba; riki irouna.”¹ Kakawakina, aio rian ikotakin te koaua aei e bon boboto inanon ao katuruana iaon te Uea Iesu Kristo ibukina bon Ngaia “te kawai, te koaua, ao te maiu.”²

I tataro bwa te Tamnei ae Raioiroi e na kaotai tatabeua nakoira iangoana bwa e na kanga te reirei ni *booti bwaa*

ni kabane inanon Kristo ni kamwakuri kawai aika bati n reiakinna ao ni maiuakinan Ana euangkerio ae kaokaki inanon maiura ni katoa bong.

Taai inanon karekean mwaitin Kaotioti

Ti maeka inanon tamaroan ao taai ni karekean kaotioti n Ana Ekaretia Iesu Kristo ae kaokaki. Rongorongongko ni manga kaetana e katanoataaki n te

bong aei ae karekea ti teuana kamatoan bukina: nakon kamatoan te onimaki inanon te Tama i Karawa ao Ana Babaire ao inanon Natina Iesu Kristo ao Ana Mwakuri ni Kamaiu. Baireakin bootakin te Tabati ti aki ae kauare-rekeaki. Ma n arona, ti a tia ngkai ni karikirakei tai ao tibwanga n tatabemaniira nako ao utu ni kabongana ara tai ni karekea te Tabati bwa te kakukurei n te mweenga ao n te Ekaretia.

Eberi ae nako, babairean rabwatan ana kooram te nakoanibonga bon akea bitakina. Nakon, katereterean ao kakorakoraan kawai n anga rietaatan ao mimitongin te mwakuri n ibuobuoki nakoia tarira ao mwaanera.

Kanga ai aron koran te roobu ae bibiraki ae karekea te korakora ao te bwai ni mwakuri ae teimaan, ni kabane mwakuri aika a irekereke bon mwakoron katiteuanaan te mwakuri korakora nakon tamaroan katuruana ae ti te arona, bwaai ni mwakuri, ao mwakuri n ana Ekaretia te Tia Kamaiu ae kaokaki ma ana mition aika mwaiti: ni buoka ana mwakuri te Atua ni uota te kamaiuaki ao kariatatakiia Natina. Taiioka tai katurua te moan

tabeaianga n taekana bwa e kanga te marurung ni koro bukina. Ti riari n aki kariaia waaki ni mwakuri aika kabwaraki n aki oota raoni n riaoan nanona n tamnei aikai bitaki ngkai a tia ni karaoaki.

Nanora bon te onimaki inanon ana Babaire te Tama ao ana mition ni kabooira te Tia Kamaiu e na rikirake n te aonaaba ao bwa ana berita ae akea tokina te Atua e na riki ni karaoaki.³ Kakoroan nanon ara kouru bon reitina nakon mwakurian te rairaki nakon te Uea ao ni kabwanina tangiraia riki ao ni beku riki ni koaua ibukiia tarira ao mwaanera.

Kinaakia kurubu aika a nakoraoni ao a Maenako

N tabetai ngaira membwa n te Ekaretia ti kona ni bwenaua, maenako, ao karaoa te euangkerio inanon maiura man karioi taian tiekiriti aika abwabwaki n tatabeua atuun reirei ni kamatebwai ao taabem ni katiai. Ma n aron rokon te konabwai e kona n tiatiana ara atatai ao ara kantaninga. Ti riari n taratara raoni bukin aia katuruturu baretaio iaon te tiekiriti e kona

ni katabetabeira ni kaniara nakon te Uea.

Oina ao kaitiakana, te kukurei ao te kimwareirei, ao te reitinao n rairaki ao te kamanoaki are e roko man “anganakin [nanora] nakon te Atua”⁴ ao “[karekea] tein Tarkina i moamo[ara]”⁵ e aki kona n ti karekeaki man karaoan ao tuoana bwa a tia ni kabane bwaai n tamnei ake ti riari ni karaoi. Nakon riki, mwaakan ana euangkerio te Tia Kamaiu e onei ao ni kakabwaiira a roko man kamatebwaiian ao kamwakuran ma kairekerekean ana reirei, moan reirei, ao mwakuriana. Tii ngkana ti booti bwaai ni kabane inanon Kristo, ma ni katurua ara taratara iaona, e kona koauan te euangkerio n anganiira te konaa n riki n aron are e tangiria te Atua bwa ti na riki iai⁶ ao n teimatoa n ninikoria ni karokoa te toki.⁷

Reiakinan ao Tomaakin Koauan te Euangkerio

Ana euangkerio Iesu Kristo bon kamiimin te koaua ae katamaroaki ni kaara aika kakaokoro a “bureiniaki raoni”⁸ ao n ikotaki n rangaki. N aron ae ti reiakina aron katomaana n ikotaki e a onga ni kaota koauan te euangkerio, ti kakabwai ni karekean tamaroan etina ao rikiraken korakoran te tamnei rinanon maata are a kona noora ana anainano te Uea inanon maiura ao tanninga ake a kona n ongo Bwanaana.⁹ Ao te moan reirei ni *booti bwaai ni kabane n ti teuana—Inanona*—e kona ni buokiira ni bita te tiekiriti nakon te katiteuanaaki, bootaki ni bwanin, ao katiaana ni bwanin. N na katauraoni uoua reirein ao ana katooto te Ekaretia bwa tera ae I taekinna.

Katooto 1. Te kaaua n taekan te onimaki bon teuana korakoran aron kabwarabwaran booti bwaai ni kabane inanon Kristo: “Ti kakoaua bwa moan tuua ao otenanti n te Euangkerio bon: te moan, te Onimaki iroun te Uea ae Iesu Kristo; te kauoua, te Rairannano; te kateniua, te bwabetito ni kateboaki i an te ran ibukin kamaunaan buure; te kaaua, te Katokabai ibukin ana bwai n tituraoni te Tamnei ae Raoiroi.”¹⁰

Te onimaki ae koaua e bon katuruturuaki iaon te Uea Iesu Kristo—Irouna

ae mairoun te Atua ao te Nati ae te Rikitemanna iroun te Tama ao mwakuri ni kaboomwi E kakoroa bukina. “Bwa e a tia ni kakoroa bukin te tua, ao e anaia ni kabane ake a onimakinna; ao naake iai aia onimaki irouna a na tauui bwaai ni kabane aika raoiroi; ngaia are e kaitara te mwaneka ibukin aia waaki natia aomata.”¹¹ Kamwakuran te onimaki inanon Kristo bon *kakoauaan* ao katukan te onimaki raoi Irouna ngkai ara Tia Kamaiu, iaon Arana, ao inanon Ana berita.

Te moan ao aron mwiina n kakoauaana inanon te Tia Kamaiu bon te rairannano ao n tannako man te bure. Ngkai ti kamwakura te onimaki inanona ao iaon te Uea, ti aki toki n rairaki ni kainetia, oki nakoina, ao ni katine Irouna. N aron ae, te rairannano bon *kakoauaana* inanon ao ni *katine* iaon te Tia Kaboomwi ni karaoia ibukira bwa tera ae ti aki kona ni karaoia ibukira. Ngaira n tatabemaniira ti riai ni “[*katine*] ni kabane iaon ana

kaniwanga ngkai boni ngaia te korakora ni kamaiu”¹² ibukina tii “rinanon te kaniwanga, ao te nanoanga, ao ana akoi te Mesia ae mimitong”¹³ ti kona n riki bwa aomata aika boou inanon Kristo¹⁴ ao n te kabane n okiria ao ni maeka imatan te Atua.

Te otenanti ni bwabetito man kateboaki iaon te ran ibukin kamau-nan buure e kainnanoiwa bwa ti na *kakoaua* Irouna, ni *katine* laona, ao n *Iriiria*. “I ataia bwa ngkana kam *iriira te Nati*, ma nanomi ni kabane, n akea te mwaamwana te aba ke ni kewe imatan te Atua, ma te nano ni koaua, n rairinanomi man ami bure, ao ni kakoaua nakon te Tama bwa kam tauraoi ni katoka iaomi aran Kristo, rinanon te bwabetito—eng, ngkana kam *iriira ami Uea ma ami Tia Kamaiu* nako nanon te ran, n aron ana taeka, taraia, n te tai anne are e na reke iai iroumi te Tamnei ae Raoiroi; eng, ao e na reke iroumi te bwabetitoaki n te ai ma te Tamnei ae Raoiroi.”¹⁵

Te otenanti ni katoka bai ibukin ana bwaintituaraoi te Tamnei ae Raoiroi e kainnanoiwa bwa ti na *kakoaua* Irouna, ni *katine* Irouna, n *Iriiria* ao ni waakirake Irouna ao ma ana ibuobuoki te Tamnei ae Raoiroi. Ngke Nibwaaai e katanoata, “Ao ngkai . . . I ataia man bwaai aikai bwa ngkana e aki teimatoa te aomata ni karokoa te toki, n aron te katooto are e a tia ni karaoia Natin te Atua ae maiu, ao e na aki kamaiuaki.”¹⁶

Te kaaua n taekan te onimaki e aki bebete kinaakin moan reirei ao otenanti n te euangkerio ae kaokaki. Riki, kaungan taekan te koaua aei booti Bwaai ni kabane Inanon Kristo: *kakoaua* inanona ao Irouna, ni *katine* Irouna, n *Iriiria*, ao ni *waakirake* ma Ngaia—riki Ngaia.

Katooto 2. Ngkai I tangiria ni katanoata bwa e na kanga te Ekaretia n tuangia membwa ni kakaroa nanon te baire ni botiia n ikotaki n teuana ni kabane inanon Kristo. A mwaiti reitakin katooto aika kona n roko; N na tii kabonganai tabeua ake a rineaki.

Inanon 1978, Beretitenti Spencer W. Kimball e tuangia membwa n te Ekaretia ni katea rake korakoran Tion ni kabuta te aonaaba. E reireiniia aika itiaki bwa a na tiku n oin abaia ao ni katei titeiki aika matoatoa man botiia ana utu te Atua ao n reireiniia n aron ana mwakuri te Uea. E a manga tuatua riki katean taian tembora ao ni beritani kakabwaaia ibukiiia aika itiaki n taabo ake a maeka iai n te aonaaba.¹⁷

Ngkai a rikirake mwaitin titeiki, a kainnanoiwa mweengaia membwa n “riki bwa [taabo] ike kaain te utu a [tangiria] n tiku iai, ike a [kona] ni karikirakea maiuiia ao ni kunei oin aia tangira, boutoka, kakaaitau, ao kaunganano.”¹⁸ Imwiin anne, inanon 1980, Bootaki n taroma-uri a kateimatoaki inanon tenua-te aoa mwakoro nako “manga katereterean te katabeaki ibukin te utu ao i bon iroum n reiakinaki, maiuiia, ao n reireia te euangkerio.”¹⁹ Te kateretere aei inanon te utu ao te mweenga ni kaokana riki e kamatoaki inanon “Te Utu: Te Katanoata nakon te Aonaaba,” e kaotaki iroun Gordon B. Hinckley n 1995.²⁰

Inanon Eberi 1998, Beretitenti Hinckley e katanoata katean mwaitin

euangkerio ae kaokaki ngkai ti kataia n booti bwaai ni kabane inanon Kristo— riki Ngaia.

Ni kabane tibwanga ao kakabwaia bwa a bon kakawaki ibukin maiuraora ae akea tokia ni moan karaona, bwa e riai n iai bukina, ao n teimatoa rinanon te Uea Iesu Kristo. Ngkai Aramwa e kakooua: Akea riki te kawai ke te anga are e kona te aomata ni kamaiuaki iai, ma ti rinanon Iesu Kristo. Nooria, ngaia bon te maiu ao ootan te aonaaba.”²⁶

I kimwareirei ni katanoata au koaua n arona n Atua ao maiuna ae koaua te Tama akea tokina ao Natina ae Tangiraki, Iesu Kristo. Inanon ara Tia Kamaiu, ti kunea te kimwareirei. Ao Irouna ti kunea te koaua n “te rau n te aonaaba aei, ao te maiu akea tokina n te aonaaba are e na roko.”²⁷ I kakooua n arana ae tabu te Uea Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. I-Ebeto 1:10.
2. Ioane 14:6.
3. Taraa Reirei ao Berita aika Tabu 1:21–22.
4. Ereman 3:35.
5. Aramwa 5:14.
6. Taraa Mataio 5:48; 3 Nibwaai 12:48.
7. Taraa Reirei ao Berita aika Tabu 121:29.
8. I-Ebeto 2:21.
9. Taraa Reirei ao Berita aika Tabu 136:32.
10. Taekan te Onimaki 1:4.
11. Moronaa 7:28.
12. 2 Nibwaai 31:19.
13. 2 Nibwaai 2:8.
14. Taraa 2 I Korinto 5:17.
15. 2 Nibwaai 31:13; e kairaki ma katuruturuana.
16. 2 Nibwaai 31:16.
17. Taraa Spencer W. Kimball, “The Fruit of Our Welfare Services Labors,” *Ensign*, Nob. 1978 76.
18. Instructions for stake presidencies and bishoprics, in “Church Consolidates Meeting Schedules,” *Ensign*, Maati. 1980, 73.
19. Church Consolidates Meeting Schedules,” 73.
20. Taraa “Te Utu: Te Katanoata Nakon te Aonaaba,” *Riaona*, Meei 2017, 145.
21. Taraa Gordon B. Hinckley, “Tembora aika Boou e Karekei ‘Bauniueanakin Kakabwaia’ n te Euangkerio,” *Ensign*, Meei 1998, 87–88.
22. Taraa Gordon B. Hinckley, “Te Mwane n Reirei ae Teimatoa,” *Riaona*, Turai 2001.
23. Taraa Russell M. Nelson, “Te Tabati Bon te Bong ni Kakukurei *Riaona*, Meei 2015, 129–32.
24. *Aeniboki 2: Babairean Aron Kairan te Ekaretia* (2010), 1.4; e karaki katuruturuana 1.4.1.
25. Taekan te Onimaki 1:4.
26. Aramwa 38:9.
27. Reirei ao Berita aika Tabu 59:23.

riki tembora aika a uarereke, ikanne e na uoti ana otenanti aika tabu ana auti te Uea ni kaan nakoia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira n tatabemaniai ao utu rinanon te aonaaba.²¹ Ao aikai manga karikirakean te tai ibukin maiuin ao rikiraken te tamnei ake a irekereke n rikirakeia inanon te maiu n rabwata n toronibwai rinanon kabwarabwaraan te mwane n reirei ae teimatoa inanon 2001.²²

N ana tai ni mwakuri, Beretitenti Thomas S. Monson e kaokiokia ni kairia Aika Itiaki bwa a na nako “ni kamaiu” ao ni katereterea te tabeaianga ibukia raarikin ao kainnana aio teuana katabean te Ekaretia ae mairoun te Atua. Reitinakon katerean te katauraoi inanon te maiu n rabwata, te Maiu-Toronibwai e moa ni waakinaki inanon 2012.

N ae riaon tabeua te ririki n nako, reirei n taekan karaon te bong ae te Tabati e na kakukurei inanon te mwee-nga ao te Ekaretia e a tia ni katereaki ao ni kamatoatoaki,²³ ngaia are ti na katauraoiira ibukin bairean te taromaui n te Tabati are e katanoataaki inanon te tetere n te maungatabu ni kabuta.

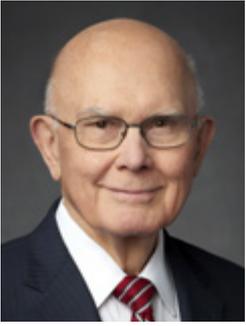
Onoua te namwakaina n nako, kooram n nakoanibonga ae te Merekitereka a kakorakoraki ao ni kamatoaki riki ni katiwai waaki aika riettaata man mimitongi n te nako ni mwakuri n ibuobuoki.

I kakooua bwa irirakin ao tainakin mwakuri aikai iaon mwaitin tebwina te ririki e na kona ni buokiira n taraa katiteuanakin temanna ao mwakuri ae tamaroa ao tiaki te waaki n inoamata ao waaki ni karaaurenako. E a tia te Atua ni kaoka te baaten ibukin karikirakean tamneia aomata n tatabeman ao utu rinanon otenanti, reirei, burokuraem, ao waaki ni kakukurei n te mweenga bwa e **katuruturuaki iaon te utu ma ni boutokaaki man te Ekaretia**. Bootaki ao burokuraem n te Ekaretia a karaoaki bwa a na kakabwaiaia aomata ao utu ao a aki tei i bon ibukia.”²⁴

I tataro bwa ti na kona ni kinaa ana mwakuri te Uea ngkai te mwakuri teuana ae korakora ni kabuta te aonaaba are e na reitinako riki ni boboto iaon mweenga ao ni boutokaaki man te Ekaretia. I ataiia ao ni kakooua bwa te Uea e kaoti ao e na kaoti riki mwaitin korakoran ao kakawakin bwaai aika a kaineti ma Uean te Atua.”²⁵

Berita ao KaKoaua

I moana au rongorongon man tamaroan te korakora are e karaoaki ngkai tatabeua koran kunnikai a kaminoaki ke a bibiraki n riki bwa te roobu. Ni kawaina ae ti te arona, I berita bwa karikirakean korotamnei aika a matoa, iai bukia, ao te mwaaka e na kaotaki man reiakinara ao maiuakinan te

Iroun Beretitenti Dallin H. Oaks
Moan Kauntira n te Moan Beretitenti

Te Koaua ao te Baire

Ngkana ti ukoukora te koaua iaon te aro, ti riai ni kabonganai ana kawai te tamnei aika a riai ibukin te kakae anne.

Kaotiote taai aikai a kabwarabwara te koaua bwa “te atatai ni bwaai n aroia ngkai, ao n aroia ngkoa, ao n aroia n taai aika a na roko” (Reirei ao Berita aika Tabu 93:24). Aio te kabwarabwara ae kororaoui ibukin te baire ni kamaiu ao “Te Utu: te Katanoata nakon te Aonaaba.”

Ti maeka inanon taai aika e korakora iai te rikirake ao te reitaki iaon taian rongorongo. Ma rongorongo akanne ni kabane aki bane ni koaua. Ti riai n taratara raoui ngkai ti ukoukora te koaua ao n rinei booki n ibuobuoki ibukin te kakae anne. Ti riai n aki kairuruai kakawakin bwain aon te aba ma kariaia bwa bwaai ni kakoaua aika a koaua. Ti riai n taratara raoui ibukin rongorongo ke aomata ake akea rabakauia ae ataaki mai irouia ake a kinaaki n taian tamnei, taan takakaro, ke bwai nako ake a reke man te intanete. Taan rabakau n te rabakau teuana a riai n aki anaaki bwa taan rabakau iaon bwaai tabeua.

Ti riai naba n taratara raoui n ana kaunganano temanna are e katauraoui rongorongo. Anne bukina ae kauringiira iai koroboki aika a tabu ni kaitara te nakoanibonga ake a kewe (taraa 2 Nibwaai 26:29). Ngkana e aki ataaki bwa e nako mai ia te rongorongo, te rongorongo anne e kona n aki onimakinaki.

Ara baire e riai ni boboto iaon rongorongon bwaai ake a tau ni maroroakinaki ao akea burebureana are e nako man te nano.

I.

Ngkana ti kakae koauan te aro, ti riai ni kabonganai kawai aika a kabonganaaki ibukin te kakae anne: tataro, ana kakoaua te Tamnei ae Raoiroi, ao kamatebwaian koroboki aika tabu ao aia taeka burabeti n taai aikai. I nanokawaki n tainako ngkana I ongo

ae ribooti temanna bwa e bua ana onimaki ibukin reirei ni bwain aon te aba. Akanne ake a tia ni karekea te mii n tamnei a kona n rootaki n te mataki n tamnei. N aron ae e taku Beretitenti Henry B. Eyring, “Aia kangaanga e aki reke man te bwai are a ataia, e reke man te bwai are aki kona n nooria.”¹

Te kawai n atatai n te tiaienti e kairiira nakon te rabakau n tiaienti. Ma “koaua n te rabakau n tiaienti” bon tiaki tabwanin n te maiu. Naake aki reiakinaki “n te kamatebwai ao n te onimaki naba” (Reirei ao Berita aika Tabu 88:118) e karako otaia n te koaua n te bwai are a kona ni karaoia man te tiaienti. Aio are e katea te tia ni karekean te koaua.

Beretitenti James E. Faust e taku: “Naake a tia ni [bwabetitoaki] a karekea tamneia n te kaangaanga ngkai a ti rinei rabakaun aon te aba ibukin reiakinaia. Ti kakoaua bwa Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira iai bwaninin ana euangkerio Kristo iai, are ana euangkerio bon ngaia oin te koaua ao te kakukurei ae akea tokina.”²

Ti kunea te koaua ao teimatoan te kimwareirei man ataakin ao karaoan nanon te koaua bwa antai ngaira, nanon te maiu n rabwata, ao te tabo are ti nako iai ngkana ti mate. Koaua akanne aki kona n reiakinaki man rabakaun te aonaaba ke kawai n tiaienti.

II.

N na taetae ngkai iaon kaokan te koaua n te euangkerio ake bon aan te reirei n Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiiia aika a Itiaki ni Boong aika Kaitira. Taaiaoka iangoi koaua aikai ma te taratara raoi. A kabwarabwarai angiin ara reirei ao karaoaia, tao n ikotaki ma tabeua aika ti aki rangin ota iai.

Iai te Atua, ae tatangira ae Tamaia tamnei ni kabane aika a tia ni maiu ke aika a maiu.

Rikim ni mwaane ke n aine bon akea tokina. Imwain bungiakira nakon te aonaaba aei, ti bane ni maeka bwa mwaane ao aine aika tamnei i matan te Atua.

Ti a tibwa tia n ongora n te Tabaenako Kuaea n te Tembora Tikuea n anenea “N na Iriira ana Baire te Atua.”³ Aio te baire are e kateia te Atua bwa aonga natina ni kabane ni kona ni waakinako n akea tokina. Te baire anne e rangi ni kakaawaki iroura n tatabemaniira.

Iaan te baire anne, te Atua e a tia ni karika te aonaaba aei bwa te tabo are a na kona ni bungiaiki iai natina n tamnei nakon ae mamate ni karekea te rabwata ao ni karekea tibwangaia ibukin te rikirake ae akea tokina man karaoan rinerine aika a raroai.

N te aro bwa e na nano, rinerine n te maiu n rabwata a riai ni karaoaki ni kaitara ana kairoro te raroiroi ao te buakaka. E na iai te kakaitara, n aron naba te tia kakaitara, are e teweaki nako ibukin te kakaitara, e kariaiakaki bwa e

na kariiri ao ni kataiia aomata ni kaitara ana baire te Atua.

Oin te kantaninga n ana baire te Atua bwa e na anganiiia Natina aia tai n rinea te maiu are akea tokina. Aio are e ti kona n reke man rinanon te rabwata ao, imwiin te mate, man te rikirake imwiin te mate n te aba n tamnei.

Inanon te maiu n rabwata, ti na bon bane ni kaitiakaki man te bure ngkai ti anga ngaira nakon te kariiriaki n te buakaka n te kakaitara, are tokina te mate. Ti butimwaai kakaewenako akanne ngkai ti katan iaan te baire are kamatoaki bwa te Atua Tamara e na katauraoa te Tia Kamaiu, Ana Riki Temanna, are e na kamaiura n te mangauti n te aonaaba nakon te rabwata ae maiu imwiin te mate. Te Tia Kamaiu e na bon katauraoa te mwakuri ni kamaiu ni kaboiri ni kabane bwa ti na itiaki man te bure iaon te kainibaire are E kabwarabwara. Kainibaire akanne e raonaki n onimakinan Kristo, te rairannano, bwabetito, te bwaintangira iroun te Tamnei ae Raoiroi, ao otenanti tabeua ake a karaoaki man te kariaiakaki n te nakoanibonga.

Ana baire ae korakora te Atua n te kukurei e karekea te baeranti ae kororoai imarenan te motikitaeka ae akea tokina ao te nanoanga are ti kona ni karekea man Ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo. E karekea naba nakoiri bwa ti na kona ni bitaki nakon kariki-bwai aika a boou inanon Kristo.

Te Atua n tangira e karoko iroura n tatabemaniira. Ti kakooua ae man te kabwara bure rinanon maten ao

mangautin Kristo, a kona iai ., “*aomata nako* ni kamaiuaki, n te ongeaba nakon tuua ao otenanti n [Ana] Euangkerio” (Taekan te Onimaki 1:3; e kairaki katuruturuana).

Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira e rangi ni kinaaki riki bwa te Ekaretia ae e boboto iaon te utu. Ma te bwai ae e aki rangi ni mataata iai bwa te bwai ae boboto iaona te utu e raka riki iaon te reitaki n rabwata. Te reitaki ae akea tokina bon aan naba ara kamatebwai n aron te aro ae koaua. “Te utu e riki n tabu iroun te Atua.”⁴ Iaan ana baire ae korakora ara Tia Karikibwai ae tatangira, te mition n Ana Ekaretia e na buokiiia natin te Atua ni karekei kakabwaiia mai eta ni karietataaki n abanuean te turetio, are e kona n ti karekeaki rinanon te mare imarenan te mwaane ao te aine (taraa Reirei ao Berita aika Tabu 131:1–3). Ti kamatoa ana reirei te Uea bwa “te Mwaane te Aine bon ngaia oin anuan temanna n te maiu n tamnei, n rabwata, ao kinakim ao te kaantaninga ae akea tokina.” ao “te mare imarenan te mwaane ao te aine e kakawaki ibukin Ana babaire ae akea tokina.”⁵

Te kabane, ana tangira te Atua e rangi ni korakora n te aro are, ti irouia ake tabeman ake a kan riki bwa naake natin betetion, E a tia ni karekea tokin te kawai ae mimitong ibukiiia Natina ni kabane. “Natina ni Kabane” n ikotaki ma ni kabane ake a tia ni mate. Ti karaoi otenanti n onomwi ibukiiia n ara tembora. Te kantaninga n Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiiia Aika a Itiaki ni Boong aika Kaitira bwa a na tau Natina ibukin te kabanea n rietata ni mimitong, are te tabekakirake ke te maiu ae akea tokina. Ibukiiia naake aki tangirai ke aki tau, E a tia ni katauraoa mimitongina rinanon mimitongin abanuea ake a uarereke riki.

Te aomata are e ota ni koaua aika akea tokiiia aikai e kona n ataia bwa bukin tera kain Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira a iango n aron ae ti karaoia ao ni karekei anua aika ti karaoi.

III.

N na taekin tabeua bwaai aika a kaineti ma koaua aika akea tokiiia aikai

are ti kona n tii mataata n ana baire te Atua.

Te moan, ti karinea inaomatan temanna n rinerine. Angiina aomata a ataa ana mwakuri are e kabutanako ni boutoka inaomatan te aro n te United States ao ni kabuta te aonaaba. Mwakuri aikai aki boutoka ti ara kantanninga, ma ni kaineti nakon Ana baire, n ukoukouriia ni kabane natin te Atua bwa a na kukurei n te inaomata n rinerine.

Te Kauoua, ngaira bon aomata aika mitinare. Ti titirakinaki n tabetai bwa bukin tera ti kanakoia mitinare nakon aba aika a mwaiti, riki bon ibuakoia te botanaomata aika Kiritian. Ti karekei naba titiraki aekakin akanne n taekan mirion taara aika a mwaiti n te mwane ni buoka nakoia aomata ake tiaki kain ara Ekaretia ao bukin tera ti aki tomai buoka aikai nakon aia mwakuri mitinare. Ti karaoa aei ibukina bwa ti karinea aomata ni kabane bwa bon natin te Atua—tarira ao mwaanera—ao ti tangiria n tibwai kaubwai n tamnei ao n rabwata ma aomata nako.

Te Kateniua, te maiu e rangi n tabu iroura. Kabaeakira nakon ana baire te Atua e kantanningaia bwa ti na totokoa kabwakaan te teei ao tiringan te aomata are akea katokan aorakina.

Te Kaaua, tabeman a tabeaianga n tein te Ekaretia iaon te mare ao ataei. Ara atatai n ana baire te Atua are e kaotaki e kantanningaira bwa ti na kaitarai angiin kairoro man te tautaeaka aika ngkai man te mare n te katei, ke bitaki ake a kamino nano ke ni bita tein te mwaane ke te aine ke ni kamauna te kaokoro imarenan te mwaane ao te aine. Ti ataiia bwa te aro n reitaki, kinaaki, ao aia mwakuri mwaane ao aine a kakaawaki ibukin katian ana baire ae korakora te Atua.

Te Kanimaaua, Iai naba ara taratara ae e onoti iaomia ataei. Ti taraa kariikaia ao nabeakia ataei ngkai mwakoron ana baire te Atua, te tibwanga ae kakukurei man tabu irouia ake a anganaki te mwaaka ni karaoa nano. N ara taratara, ti kakoaua bwa te kaubwai ae korakora iaon te aba ao i karawa bon natira ao bon kabwaiara. Ngaia are, ti riai n reirei ao ni katani

reirei ao waaki ake a karekea mwiin ae tamaroa ibukin karikirakean ao kakukureia ataei—ni kabane ataei.

Kabaneana, Ngaira bon natin Tamara are i Karawa, are e a tia n reireiniira te aro ni mwaane ao n aine, te mare imarenan te mwaane ao te aine, ao karikaia ao nabeakia ataei a bane ni kakaawaki n Ana baire ae korakora ibukin te kakukurei. Nnera iaon bwaai aika a aanaki n angiin te tai e karekea te kakaitara nakon te Ekaretia. Ti arana anne bwa e a kaman ataaki. Te kakaitara bon mwakoron te baire, ao Tatan ana kakaitara ae karaoaki ma te korakora e kairaki ni bwaai nako aika a rang ni kakaawaki n ana baire te Atua. E ukoukora kamaunaan ana mwakuri te Atua. Oin ana kawai bon kabuakakaan te Tia Kamaiu ao mwaakana mai karawa, ni kamaunai bitaki n ana Mwakuri ni kamaiu Iesu Kristo, n aki kaunga te rairannano, ni kaoti aro ni kewe n te kaotioti, ao ni kakea te bukintaeka iroun temanna ma temanna. E ukoukora naba kamangaoan te riki n aine ao ni mwaane, n uruani taian mare, ao n aki kaunga karikakia

ataei—riki irouia karo ake a na kaikawaia ataei inanon te koaua.

IV.

Ana mwakuri te Uea e na waaki nako e ngae ngke a kateaki kakaitara ao a teimatoa ake a kaitaraira ngkai ti kataia ni maiukina reirein Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira Ibukia naake a bwaka ian te kakaitara anne, I anga teniua iango aikai.

Te Moan, uringa te reirei n te rairannano are e kona ni karaoaki man te mwaaka ae akea kabotauana n ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo. Ngkai Unimwaane Neal A. Maxwell e bubuti, tai mena ibuakoia “ake a na kataia ni bita te Ekaretia nakon ae a na bitia”⁶

N aron are e bubuti Unimwaane Jeffrey R. Holland:

Tai ni kamatoai bwaai ake ko a kaman atai ao n tei ni matoatoa ni karokoa a roko atatai riki tabeua. . . .

“ . . . N te Ekaretia aei, te bwai are ti ataiia e kakaawaki riki nakon bwaai n kabane ake ti aki atai.”⁷

Kamwakura te onimaki iroun te Uea Iesu Kristo, are te moan reirei n te euangkerio.

Kabaneana, ukoukora te ibuobuoki. Ara taan kairiiri a tangiri ngkamao a ukoukora kairi n te maiu n tamnei bwa a na buoki ngkamao. Ti katauraoi bwaai n ibuobuoki aika a mwaiti n aron are kam kona ni kunea rinanon te LDS.org, ao boutoka tabeua ibukin kamatebwaian te euangkerio n te mweenga. Ao iai naba taari n ibuobuoki ao titita ake a weteaki bwa a na anga te ibuobuoki ma te tangira.

Tamara arei i Karawa ae tatangira, e tangiriia Natina bwa a na karekea te kimwareirei are bon oin te kantaninga ibukin karikara. Tokin kawaira ae kakukurei n te maiu ae akea tokina, are ti kona ni karekea man teimatoa ni waaki nako n iriira ara burabeti, Beretitenti Russell M. Nelson, are e aki toki n aranna “kawain te berita.” Aio te bwai ae e taekinna n ana moan rongorongon nge te Beretitenti n te Ekaretia: “Teimatoa iaon kawain te berita. Am motinnano n ira te Tia Kamaiu man karaoan berita aika tabu ma Ngaia ao ni kawakin berita aika tabu aikanne e na kauka te mataroa nakon kaka-bwaia n tamnei ni kabane ao te tai ae tauraoni nakoia mwaane, aine, ao ataei n taabo ni kabane.”⁸

I kakoaua bwa bwaai ake I a tia n taekini a bon koaua, ao a kona n reke man ana reirei ao ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo, are a kona ni kara-oaki bwaai ni kabane iaan ana baire ae korakora te Atua, Tamara ae Akea tokina. N aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Henry B. Eyring, *To Draw Closer to God: A Collection of Discourses* (1997), 143.
2. James E. Faust, “The Abundant Life,” *Ensign*, Nob. 1985, 9.
3. “I Will Follow God’s Plan,” *Children’s Songbook*, 164–65.
4. Te Utu: Te Katanoata nakon te Aonaaba,” *Riaona*, Meei 2017, 145.
5. “Te Utu: Te Katanoata nakon te Aonaaba,” 145.
6. Neal A. Maxwell, *If Thou Endure It Well* (1996), 101.
7. Jeffrey R. Holland, “Lord, I Believe,” *Liahona*, May 2013, 94; e kairaki katuruturuana bon man te moan.
8. Russell M. Nelson, “As We Go Forward Together,” *Riaona*, Eberi. 2018, 7.

E Warekaki iroun Beretitenti Henry B. Eyring
Kauoman ni Kauntira n te Moan Beretitentii

Kamotoakiia Aobitia n te Ekaretia

Tariu ao mwaaneu, N na wareka nakoimi araia Mataniwi ni Kabuta, Itingaun n Aono, ao Beretitentii ni Bootaki ni Kabuta n te Ekaretia ibukin ami rinerine ni kamatoa.

E tabekakirake bwa ti na kamatoa Russell Marion Nelson bwa te burabeti, te tia mamata, ao te tia karekei kaotioti ao te Beretitenti n Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira Dallin Harris Oaks bwa te Moan Kauntira n te Moan Beretitentii; ao Henry Bennion Eyring bwa te Kauoman ni Kauntira n te Moan Beretitentii.

Naake a kariaia a kona ni kaotia. Ake a kaitara, ngkana iai, kam kona ni kaotia.

E tabekakirake bwa ti na kamatoa Dallin Harris Oaks bwa te Beretitenti n te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman ao M. Russell Ballard bwa te Bonomwi ni Beretitenti n te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman.

Naake a kariaia, taiaoka kaotia ni baimi.

Naake a totokoia a kona ni kaoti ni baia.

E tabekakirake bwa ti na kamatoaia bwa kaain te Kooram n Abotoro

n te Tengaun ma Uoman: M. Russell Ballard, Jeffrey R. Holland, Dieter F.

Uchtdorf, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband, Gary E. Stevenson, Dale G. Renlund, Gerrit Walter Gong, ao Ulisses Soares.

Naake a boutokaia, taiaoka kaotia. Iai ane totokoia kaotia naba.

E tabekakirake bwa ti na kamatoaia kauntira n te Moan Beretitentii ao te Kooram n Abotoro n Tengaun ma Uoman bwa burabeti, taan mamata, ao taan kaotioti.

Ni kabane ake a boutokaia, taiaoka kaotia.

Kaaitarana, ngkana iai, kaotia n te kanikina.

E tabekakirake bwa ti na kamatoa Brook P. Hales, ni weteana nakon te Mataniwi ni Kabuta n Itingaun.

Naake a boutokaia, taiaoka kaotia.

Ake a kaitara, ngkana iai, kam kona ni kaotia.

E tabekakirake bwa ti na kainoamataia ma te kakaitau ibukin aia beku ae tamaroa Unimwaane, Mervyn B. Arnold, Craig A. Cardon, Larry J. Echo

Hawk, C. Scott Grow, Allan F. Packer, Gregory A. Schwitzer, ao Claudio D. Zivic bwa Mataniwi ni Kabuta n Itingaun ao n angania te kariaiakaki n tauui nakoia imwin kainoamataia.

Ni kabane ake a kan raoniira ni kaota ara kakaitau nakoia Taari aikai ibukin aia beku ae moan te tamaroa ao aia kakaonimaki, taiaoka kaotia.

E tabekakirake bwa ti na kainoamataia man te Itingaun n te Aono:

B. Sergio Antunes, Alan C. Batt, R. Randall Bluth, Hans T. Boom, Fernando E. Calderón, H. Marcelo Cardus, Paul R. Coward, Marion B. De Antuñano, Robert A. Dryden, Daniel F. Dunnigan, Jeffrey D. Erekson, Mervyn C. Giddey, João Roberto Grahl, Richard K. Hansen, Todd B. Hansen, Michael R. Jensen, Daniel W. Jones, Steven O. Laing, Axel H. Leimer, Tasara Makasi, Alvin F. Meredith III, Adonay S. Obando, Katsuyuki Otahara, Fred A. Parker, José C. Pineda, Gary S. Price,

Miguel A. Reyes, Alfredo L. Salas, Netzahualcoyotl Salinas, Michael L. Southward, G. Lawrence Spackman, William H. Stoddard, Stephen E. Thompson, David J. Thomson, George J. Tobias, Jacques A. Van Reenen, Raul Edgardo A. Vicencio, Keith P. Walker, ao Daniel Yirenya-Tawiah.

Naake a tangiria n raoniira ni kaota ara kakaitau ibukin aia mwakuri ae moan te tamaroa, taiaoka kaotia.

E tabekakirake bwa ti na kamatoaia Mataniwi ni Kabuta ake tabeman, Itingaun Aono, ao Beretitentii ni Bootaki ni Kabuta n arona ao n teina ae ngkai.

Ni kabane ake a boutokaia, taiaoka kaotia.

Kaaitarana, ngkana iai, kaotia n te kanikina naba anne.

Naake a totokoia ngkana iai kam a reitaki ma ami beretitenti n ami titeiki.

Tariu ao mwaaneu, kam rabwa ibukin ami onimaki ae teimatoa ao ami tataro ibukiia taan kairiiri n te Ekaretia. ■

Iroun Unimwaane D. Todd Christofferson
Man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman

Teimatoa ao n aki Kamwaingaki n Am Onimaki iroun Kristo

Botumwakam n teimatoa ao n aki kamwaingaki n am onimaki n ana euangkerio Iesu Kristo, e kainnanao nanom ni kabane.

Ni karakinan te Otetemanti ngkoa, ti wareki rongorongon taai aika a reitinako ike e a kaotaki iai aia karine natin Iteraera nakon aia tua ma Iehova ao aron taromaauriana ma taai naba ngke a tannako man aia tua akanne ao n taromaauri bouannanti ke Baarim.¹

Ana tautaeKa Aaba bon te tai teuana are a tannako iai man aia onimaki iroun te Atua kain Iteraera ake a maeka n te itera meang. E tua te burabeti are Eria n teuana te tai nakon te Uea ae Aaba bwa e na ikotia ana botanaomata ae Iteraera ni kabane ma burabeti ao ana ibonga Baara n te Maunga are Kaamero. Ngke a bane ni ikotaki te koraki, ao e taetae nakoia Eria ni kangai, “Tao ai ti man ra ngkami n okoki i marenan nano aika uoua? [ke n taekana teuana, “Nningai te tai are e na tia ami babaire bwa temanna ao ai ngaia naba?”] ngkana tao Iehova te Atua, ao kam na ira nanona: ma ngkana Baara, ao kam na ira nanona. Ao aomata a aki kaeka n te taeka teuana.”² Ngaia are e a anga ana babaire Eria bwa e na uaia

ni korekorea te kao te mwane ma ana burabeti Baara ao ni katoka i aon te kairababa n aia bao ni karea aika a bon tannako i bon irouia, ma “a na aki kaka te ai iana.”³ Imwina, “Kam na wetea aran antimi, ao Ngai N na wetea aran Iehova: ao te Atua ae kaeka te aba n te ai, e na Atuanaki. Ao a bane aomata ni kaeka ni kangai, e riai te taeka anne.”⁴

Kam na uringa bwa ana ibonga Baara

a takarua ni wewete nakon Atuaia bwa e na karokoa te ai, ma “akea te bwana, ao akea ae kaeka te aba, ao akea naba ae muti.”⁵ Ngke e a roko ana tai Eria ni wewete, ao e katamaroa raoi ana bao ni karea ana Uea are e uruaki, ao imwina e katoka ana karea iaona, ao imwina e tua bwa e na tauriaki n te ran ae mwaiti, tiaki tetaina, tiaki uatai, ma teniua te tai. Bon akea te kananououa bwa e na kona ngaia ke temanna riki te aomata ae e mwaka ae e na kona ni kaura te ai.

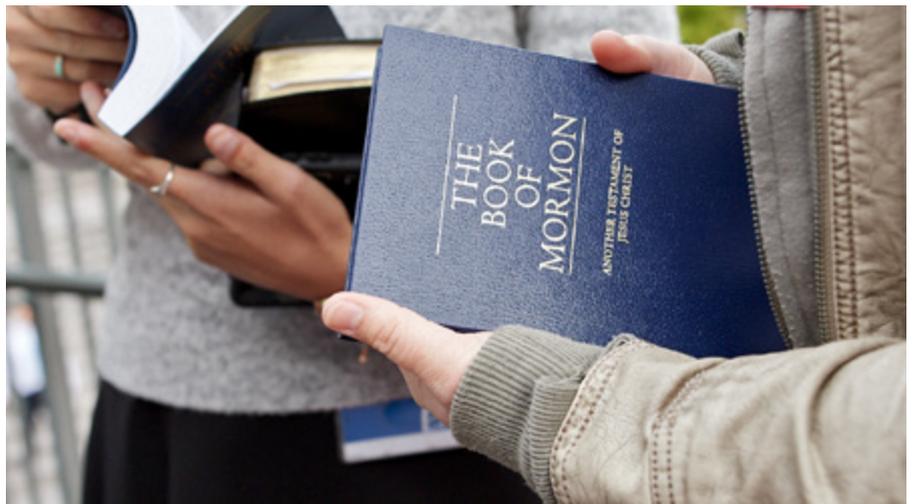
“Ao ngke taini kareananikarean te tairiki, ao Eria are te burabeti e kania, e kangai, Iehova, ae Atuan Aberaam ma Itaaka, ma Iteraera, ko na ataki n te bong aei bwa te Atua i buakoia Iteraera Ngkoe, ao bwa am toro ngai, ao I karaoi baikai ni kabane n am taeka. . . .

“Ao e bwaka ana ai Iehova, ao e kabuoka te karea ni kabuokaki, ma te aia, ma atibu, ma te tano, ao e kabanea te ran are inanon te rua n temekia.

“Ao aomata ngke a noria, ao a katorobubua ni bobaraki: ao a taku, Iehova, boni Ngaia te Atua; Iehova, boni Ngaia te Atua.”⁶

N te bong aio ao e na kona ni kangai Eria:

- Ke tao te Atua, Tamara are i Karawa, iai, ke tao akea, ma ngkana iai, ao taromauria.
- Ke tao Iesu Kristo natin te Atua, te Tia Kabooia aomata ni kabane are e a tia n uti, ke tao tiaki Ngaia, ma ngkana Ngaia, ti na toua mwina.
- Ke tao ana Boki Moomon bon ana

taeka te Atua, ke tao tiaki, ma ngkana ngaia, ngkanne “kaania riki te Atua [man irirakin nanon] reirei ake i nanona.”⁷

- Ke tao Iotebwa Timiti e nora ao n taetae ma te Tama ao te Nati ni bongin te Tiburing n te 1820, ke tao e bon aki, ma ngkana e boni koaua aei, ao e riai te kakairi n te tibwanga ni burabeti aei, ni ikotaki ma kingin te kabaebae bwa Ngai, ae Eria, are I katoka iaona n anganna.

N te maroro are e karaoaki n te tai ae aki maan nako, E kangai Beretitenti Russell M. Nelson: “Ko aki riai ni mimi ao ni iangoia bwa tera te koaua [taraa Moronaai 10:5]. Ko na aki mimi bwa antai ae ko na kona raoi n onimakinna. Rinanon am kaotioti, ko kona ni karekea oin am kakoaua bwa Ana Boki Moomon bon ana taeka te Atua, bwa Iotebwa Timiti bon te burabeti, ao aio bon ana Ekaretia te Uea. E ngae ngke koaki tabe bwa tera ae a na taekinna ke ni karaoia tabeman, akea temanna ae kona n ana te koaua ae kanakoaki nakon am iango ao inanon te bwai ae koaua.”⁸

E berita Iakobo bwa te Atua e “angangania aomata ni kabaneia n aki ngurengureakinia” are e ukoukora wanawanana,⁹ e kauring naba:

“Ma e na bubuti n onimaki, n aki nanokokoraki. Bwa ane e nanokokoraki ai aron naon marawa ae kabutaki n te ang ao e kaueaki.

“Ba e na tai taku te aomata anne ba e na anganaki te bwai teuana mairoun te Uea.

“Te aomata ae nanououa e aki teimatoa n arona nako.”¹⁰

Ara Tia Kamaiu, n tarana teuana, bon te kabaneia n tamaroa ni banna i aon te nano ae e aki tiotio. E taku, “E aki kitanai te Tama n ti Ngai, ba I *aki toki* ni karaoi baike E kakatonga iai.”¹¹ Ti a tarai kabwarabwara mani booki aika tabu iaioia mwaane ma aine ake, a riki kanga aron ara Tia Kamaiu, a teimatoa ao n aki kamwaingaki:

A “tia n rairaki nakon te onimaki ni koaua; ao a bon aki kan kitanna, ao aki kona ni kamwaingaki, ao a kukurei ma te botumwaaka ni kabane ni kawakina ana tua te Uea”¹²

A matoatoa aia iango, ao a bon aki toki n onimakina te Atua.”¹³

“Ao nooria, kam bon ataia ngkami, bwa kam a tia ni kakoaua, bwa mwaitia ake a uotaki nakon ataakin te koaua . . . kam a nene ma ni matoatoa i nanon te onimaki, ao n aio are ngaia are kam a kainaomataki iai.”¹⁴

“Ao a botumwaka n reirei irouia tan tuatua’ ma n raoraonia n i buobuoki, ma n tabeutai berena, ma n tataro.”¹⁵

Botumwakam n teimatoa ao n aki kamwaingaki n am onimaki n ana euangkerio Iesu Kristo, e kainnanoo nanom ni kabane, nanon aio bwa ana reirei e na aki tii riki bwa teuana ibuakon bwai ni kakairi nakon maiun temanna, ma e riai n riki bwa te oi ni bwai ni karikirakean anuana ma maiuana. E taku te Uea:

“Ao N na anganingkami naba te nano nabangkai, ao N na karina te tamnei naba ngkai i nanomi: ao N na ana te nano n atibu mai nanon irikomi, ma n anganingkami te nano n riko.

“Ao N na karina tamneiu i nanomi, kanakonakoingkami i nanon au tua nako, ao ane kam na kaawakin au moti.

“Ao . . . ane kam na riki bwa au aomata, ao Ngai N na riki bwa Atuami.”¹⁶

Aio kabaeara are ti karaoia n ara bwabetito ao n otenanti n te temborara. Ma iai naba tabemwaang a tuai ni butimwaei ao ni karekei ana reirei Iesu Kristo i nanoni maiuia. E ngae, n aron ae e taku Bauro, bwa a “taunaki ma [Kristo] n te bwabetitio,” ma a boni kabua te itera are “n aron Kristo ngke e a kautaki mai buakoia mate . . . , ao ngaira naba ti na nakonako i nanon [te] maiu naba ngkai .”¹⁷ E aki oti kabwaranakoan te euangkerio aei n anuaia. Akea irouia te iango ni kan teimatoa iroun Kristo. A bon rinei berita ma tua ake a bon taku bwa a na iri ao n te tabo raa ao nningai naba te tai are a na rineia raoi bwa a na beku raoi i nanon te Aro. N te kabotau, bon ti mani kawakinan raoi berita are a na kaoti iai naake bon “taan rine n te berita ae tabu”¹⁸ a totokoi kariri ao n tiku ni matoa n aia onimaki iroun Kristo.

Angiina iroua iai taai ake ti kona n rinei uaekaki katei ma anua bwa imarenan te unga mai irouia raora ni karaoa nanon te euangkerio ao are teuana

Te mwane temanna ae e ikawai rake n te Aro, e a tia ni karaoa ana mwakuri ni mitinare, ao ni mareaki ma te aine ae rangi ni kan are e kunea bwa tabeman ibuakoia ana utu a taetae n tiriburea te Aro ao te Burabeti ae Iotebwa Timiti. Imwin tabeua te tai ao a kitana te Aro ao a kataia ni kaunga bwa e na iria. N aron ae e nonoraki n riki, a kanakoi nakoina ma koroboki, ao n te intanete, ao birim ake a tia ni karaoaki irouia taan tiriburea te aro, bon angina ibuakoia ake a tia ni kakaitara nakoia taan onimaki n te Aro. A bwainingarea ana onimaki, ao n tuanga bwa e mwamwanaaki ao ni kairaki nakon te bwai ae kairua. Bon akea te bwai ae kona ni kaeka iai nakon aia kakaonako, ao e tabe ni konaki n te riribai ae e matoatoa arona. E tabe ni iangoia bwa tao e nang aki manga nanako n taromaui. E taetae ma kainnabana. E taetae ma aomata ae e onimakinia. E tataro. I nanon te tai are e tabe n tiku ni iango n ti ngaia i nanon rotakin ana kantaninga, e tanrikaki ni ururing nakon tai ake e a tia ni karekea te Tamnei ae Raoiroi ao ni karekea te Koaua mai iai. E boni manga kaeka irouna, “Ngkana I bon teimatoa ni kakooua au namakin, ao ataakina bwa ana mwakuri te Tamnei ae Raoiroi e a tia n reke irou ao ni buokai n te tai ae mwaiti ao aio are I iriai ni koaua raoi iai.” E reke irouna te namakin ni kukurei ae boou ao te rau are a uataboia kainnabana ma natina.

Iai te tanga are a tia n teimatoa ni iriri nanon aia reirei taria n te Aro i nanoni maiuia are a bon taonaki n te rawawata n te taina ngke a bon ataia bwa a na bon aki kona ni kariki. A kabanea aia mwane ae e mwaiti ibukin ukoran ao kakaeen te taokita ma taani kuakua aika a mwatai ao, imwin tabeua te tai, a kakabwaiaki n reken natia te mwane. Ma te kanaanokawaki teuana, bwa, imwin teuana te ririki, ao e karina n reke n te kabuanibwai te nati aio n akea ae e na kona ni bukinaki raoi ao ma ni katuka te ataei ma te ikoaki ae kakaiaki, e aki nang kona n taetae ao ni korakora rotakin kaburorona. N tikuna n te onaoraki ao e anganaki te kabanea n tamaroa n tararua, ma a aki kona ana taokita ni kaotinakoa aia reke bwa e na

bon te onimaki ae nene, ao kaotan raoi nanora bwa ti kani maiuakina aron Iesu Kristo ibukin ana kantaninga te Atua. I nanon te waaki anne, ao te rongorongoe ae raoiroi ibukin ana euangkerio Iesu Kristo e na rin i nanora ao n nim ma ngaira. Tao e na kona n aki reke n te tai ae waekoa anne, ma ti iriai ni bane ni mwakuri ao ni mwaing nakon te tia ni kakabwaiia anne.

E bati te kakaewenako nakoira ma e rangi ni kakawaki te teimatoa ao ni korakora n te onimaki irouna bwa ti aonga ni kaitiakaki “n te nenikanaiiai ae te karawawataki”¹⁹ te bwai are e na reke nakoira n te tai ae e aki maan ke rimwi riki n maiura ae mamate. Ngkana akea te Atua inanora, a na kaoti baika a aki raroai, te rawawata ao te mwengabuaka. Ngkana iai te Atua i nanora, e na oneaki te maraki nakon te mwerai, te rau e na onea mwin te kiriwe, ao te kantaninga ae e raoiroi e na onea mwin te bwarannano ma te rawawata. Tikun ara iango ae teimatoa n ara onimaki iroun Kristo boni kairara nakon kateimatoan te akoi ao te boutoka nakon rairan kakatai nakoira nakon te

kakabwaiia.²⁰ E na bita te kakatai nakon taian kakabwaiia, n ana taeka Itaia, “e anga . . . ae tamaroa n onea mwin te mannang.”²¹

N na taekin teniua katoto ake I a tia ni kaitarai i aoni maiu:

Iai temanna te aine ae e weneakina aorakina ae rotaki ana iango, e a rangin maan aorakin neiei, a kua taani bwain aoraki, kakabwaiia man te nakoanibonga, te aki mamatam ma te tataro. Ma e ngae n anne, ao e rikirake ana onimaki ni korakoran ana tataro ao ataakina raoi bwa ana tangira te Atua ibukina bon akea tokina. E tebona aio n te bong ae koraki (ao n tabetai te aoa mwin te aoa) ao ni karaoi weteana man te Aro, ao ni ikotaki ma kainnabana a uaiia n tararuaia natia aika a uarereke, are e a kairia ma te nano ni kukurei ae bati. E rikirake aron ana nanoanga nakoia raona, te kaangaanga ae e a bon tia n rinanona, ao e bane ana tai ni karaoi ana mwakuri ni ibuobuoki nakoia ake a kainnanaoia. E reitanako arona n korakora n ana koaua, ao a namakina te kukurei aomata ake a mena irarikina.

tera ae e na riki nakoina nakoni boong aika imwaaina. A mwakuri ao n tataro mwaka kaaro aikai bwa e bia buokaki ni kaokaki aroni marurungina mai mwaina, ao e na kanga aroni kaokana nakoia bon te bwai ae a aki kona n ataia. A mwakuri ma te korakai taanga aikai n tararuai baikai e na kainnanoi natia ibuakon katabeaia tabeua. I nanon te tai ae e a bon rangin matoatoa iai aia kaangaanga te taanga aei, a rairaki nakon aia Uea ibukin buokaia. A katan i aon “kanaia are e na boni kataua nakoia” ao ni karekea mai iroun te Atua. A boni karekei naba buokaia mai irouia raraoia ao aia utu nako ao ni kakorakoraki n taian kakabwaia n te nakoanibonga. A uaia taanga n rangi n reitaki ibukin aia kaangaanga aei, aia reitaki aei e a rangin tamaroa riki ao n nene nakon ae tao a na kona n riki n tabetai.

N Turai 23, 1837, ao e anga te Uea ana kaotioti nakon te Beretitenti n te Kooram n te Tengaun ma Uoman, Thomas B. Marsh. E karini baikai:

“Ao tataro ibukia tarira n te Tengaun ma Uoman. Tuangia ni bwanae ae korakora ao n arau, ao ke a tuangaki bwa a kanakoaki ni kabane aia bure, ao ke a onimakinai n arau.

“Ao i mwin kaririakiia, ao rawawataia aika mwaiti, nooria, Ngai, te Uea, N na ukoukoriiia, ao ngkana a aki kamatoai nanoia, ao ni bonotaninga ni kaitaraai, a na rairaki, ao N na kamaiuiia.”²²

I kakooua bwa kooua aika a mwaneuaki n te kibu aei a boni bane naba ni kaineti nakoira. Kariiri ma kaangaanga ake ti kaitarai, ni ikotaki ma kataakira ake e bon nori te Uea bwa a riai ni bwakarira, a kona ni kairi kawaira nakon te rairaki ao te kamaiuaki. Ma e na ti kona n reke aei ngkana, ao bon ti ngkana, ti aki kamatoai nanora nakoina ke n aki katannako mai Irouna. Ngkana ti teimatoa ao ni korakora irouna, ma iai te bwai ae riki, ti na bon karekea te rairannano are e tangiria ara Tia Kamaiu ngke e taku nakon Betero, “Ngkana ko a manga rairaki ao kateimatoaia tarim,”²³ e bwainin te rairaki are e aki kona n ae e na aki karaoaki. Bwa te berita ibukin te kamaiuaki bon te kaitiakaki ao kabwaan ara bure, bon reken mimitongira.

I kauringaki n ana reirei tinara: “Kang am uanikai; e na bongana nakoim.” A rangin eti tinara, ao ni kaineti ma te korakora n te onimaki, “kanakin am uanikai” bon te tataro n tainako, warewarem ni boki aika a tabu ni katoa bong, am anganano ni ibuobuoki ao ni kakaea te taromauri, tauan ma kanakin te toa ni katoa wiiki, tangiraia raom, ao uotan am kaibangaki i nanon te ongeaba nakon te Atua n te bong koraki.²⁴

Uringa n tainako te berita ibukin reken bwai aika a raraoi, ibukin ngkai ao n te tai ae e na roko, ibukia ake a teimatoa ao n aki kamwaingaki n aia onimaki iroun Kristo. Uringnga “te maiu ae aki toki, kimwareireia aomata aika itiaki.”²⁵ “O Ngkami ni kabane aika a itiaki nanomi, tabeki atuumi ao butimwaea ana taeka te Atua ae tamaroa, ao katoonga ana tangira; bwa kam na kona ni karaoia, ngkana a matoatoa nanomi, n aki toki.”²⁶ N aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Taraa Rikitinare n te Baibara, “Baal.”
2. 1 Uea 18:21.
3. 1 Uea 18:23.
4. 1 Uea 18:24.
5. 1 Uea 18:29.
6. 1 Uea 18:36, 38–39.
7. Kabwarabwara nakon ana Boki Moomon.
8. Russell M. Nelson, “Te Kaotioti ibukin te Ekaretia, Te Kaotioti ibukin Maiura,” *Riaona*, Meei 2018, 95.
9. Taraa Iakobo 1:5.

10. Iakobo 1:6–8.
11. Ioane 8:29; e kairaki katuruturuana.
12. 3 Nibwaai 6:14; taraa naba Aramwa 27:27.
13. Aramwa 57:27.
14. Ereman 15:7–8.
15. Mwakuri 2:42.
16. Etekiera 36:26–28; taraa naba 2 I-Korinto 3:3.
17. I-Rom 6:4.
18. Taraa Iotebwa Timimti—Mataio 1:22–23; taraa naba Mataio 24:24–25.
19. 1 Nibwaai 20:10; taraa naba Itaia 48:10.
20. N aron ae e taku te Uea nakon Iotebwa Timimti ae 22 ana ririki n ririmwin mwakoron rairan ana Boki Moomon ake a bua: “Ko na riai n aki a maaka riki te aomata nakon te Atua. . . . E na arora baina te Atua ni boutokaia ni kaaitarai ni kabane kanoan ana kainikatebe teuare e buakaka; ao e na memena irarikin Iotebwa inanon taai ni kaangaanga (taraa Reirei ao Berita aika Tabu 3:7–8). E kakooua Aramwa bwa imwiin rairakina, “I a bon tia ni boutokaaki i aan kakatai ma kaangaanga n aekai nako, eng, ao n aekan karawawata nako; eng, te Atua e a tia ni kainaomataai man te nne ni kaikain, man te kabaeaki, ao man te mate; eng, ao I katuka au onimaki irouna, ao e na bon manga kainaomataai. Ao I ataia bwa e na tabekairake n te kabane ni bong, bwa N na maeka mangaia n te mimitong” (Aramwa 36:27–28).
21. Itaia 61:3.
22. Reirei ao Berita aika Tabu 112:12–13.
23. Ruka 22:32.
24. Taraa Ruka 23:33. E kauringiira Beretitenti Russell M. Nelson, “Akea te bwai ae e kona ni kauka karawa n aron bootan rikiraken te itiaki, te ongotaeka ni kooua, te ukeuke ma nanom, te kamwarakeaki ni katoa bong n ana taeka Kristo n ana Boki Moomon [taraa 2 Nibwaai 32:3], ao ni katoa tai ni karaoan te mwakuri n te tembora ao karaoan te riki” (“Kaotioti ibukin te Ekaretia, Kaotioti ibukin Maiura,” 95).
25. Enoti 1:3.
26. Iakobwa 3:2.

Iroun Bitiobi Dean M. Davies
Te Moan Kauntira n Tararua n te Bitiobiriki

Nakomai, Ongora nakon Bwanaan te Burabeti

*Ngkai ti katea aan maiura ni maiuakina te kakauongo nakon ao n ongo
bwanaia burabeti aika a maiu, ti na karekei kakabwai aika akea tokina.*

Ntaekinan te Beretitenti n Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukii Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira, e taku te Uea:

“Ao teuana riki, taben te Beretitenti n te nako n te Nakoanibonga ae Rietata e na tararua te ekaretia ae bwain, ao n riki n aekan Mote—

“. . . Eng, e na riki bwa te tia mama-ta, te tia kaotioti, te tia rairairi, te burabeti, *ao ni karekei ana bwai n tituaraoi te Atua ni kabane are e kaaki i aon te tia kairiri n te ekaretia*” (Reirei ao Berita aika Tabu 107:91–92; e kairaki katuruturuana).

I a tia ni kakabwaiaki ni kakoauai tabeua ana bwaintituaraoi te Atua iaioa Ana burabeti. N na karakina nakoi-mi te bwai are I rinanona ae tabu n te tai are I kakoaua iai n aei? Imwain nakoau ae ngkai, I ibuobuoki ibukin kinaakin ao kakaean taabo ake a na kateaki iai taian tembora ibukin taai aika a na roko. Imwin Tebetembwa 11, 2001, toauakin tian te U.S. e a rangi n tararuaki riki. Ibukin aei, a ana uoua nakon teniua te aoa kain te Ekaretia ni mwananga mai Vancouver, Canada, ni kaeen te Tembora i Seattle Washington. Beretitenti Gordon B. Hinckley, te

Beretitenti n te Ekaretia n te tai anne, e baireia bwa te tembora i Vancouver e na kakabwaiaka kaain te Ekaretia. E kariaiakaki te kakae ibukin te tabo, ao imwiin tuoakin tabeua ana bwai te Ekaretia, tabeua taabo i Vancouver ake tiaki ana bwai te Ekaretia e baireaki naba.

E kuneaki te tabo ae e rangin tama-roa ae katauaki ibukin katean bwain te aro ae kaan ma Kawain Canada ae reiti

nakon aba nako. Te tabo anne e kai rin te aba iai, e kaonaki ma arokan Canada aika te kai te mwaiango aika a tamaroa ao te tabo ae kai nooraki are e katereia tengaa aomata ni buti n aia kaa.

Ti kaota te tabo ma tamneina ao mwabena n te bowi ni Komete ibukin Taabo ae a na Kateaki iai taian Tembora. E anga ana kariaia Beretitenti Hinckley bwa ti na karaoa te boraraoi ibukin te kaboaba ao n ataia raoi bwa e tau te tabo ibukin katean te tembora. N Ritembwa n te ririki anne, ti ribooti rikaaki nakon te komete ni kaotia bwa e a bwain ara kamatebwai, ao ti ukoukora te kariaia ni waakinan te kaboaba. Imwin ongoraekinan ara ribooti, e taku Beretitenti Hinckley, “I namakinna bwa I riai n noora te tabo ae e na kateaki iai te tembora.”

Imwina riki n te namwakaina anne, uabong te bong imwin te Kiritimati, ti a nako Vancouver ma Beretitenti Hinckley, Beretitenti Thomas S. Monson; ao Bill Williams, te tia korotamnei n aron katean te tembora. Ti kaitibo ma Paul Christensen, te beretenti n te titeiki n te tabo, are e nikiriira n te tabo anne. Te bong anne e bon aomwaimwai teutana man bubu, ma e kukurei Beretitenti Hinckley n otinako man te kaa ao ni waaki n nakonako ni kabuta aon te tabo.

Imwin kabanean ara tai iaon te tabo anne, I titirakina Beretitenti Hinckley ngkana e tangiria ni kan noori riki taabo tabeua ake a tia ni baireaki. E taku bwa eng, e tangira ni kan noorii. Ko nooria, n taraakin taabo ake tabeua, ti a kona ni karaoa te kabotau iaon nakoraia.

Ti a buti ni kananau ni katobibia aon Vancouver n tarai tabeua bwaai, n tokin te tai ti a okira te tabo are ti moan mwananga mai iai. E taku Beretitenti Hinckley, “Aei te tabo ae nakoraia.” Ngkanne e titiraki, “Ti kona n nako ni kawara ana auti ni bootaki te Ekaretia tao teuana te kamwakoro te maire [0.4 kiromita] raroana?”

“Eng, Beretitenti,” ti kaeka.

Ti a oki nakon te kaa ao ni buti nakon te auti ni bootaki ae uaakan. Ngke ti roko n te umwantabu, e taku Beretitenti Hinckley, “Rairaki ikai nakon te maing.” Ti rairaki ao n ira te kawai n

aron tuangakira. E a moanna n rietata teutana te kawai.

Ngke e a roko te kaa n te tabo ae rietata, e taku Beretitenti Hinckley, “Katoka te kaa, katoka te kaa.” Ngkanne e a kotea te mwakoro n aba ae n te atai ao e taku, “E uara te tabo aei? Aio te tabo ae e riai ni kateaki iai te tembora. Aio te tabo ae tangiria te Uea bwa e na mena iai te tembora. Kam kona ni kabooa? Kam kona ni kabooa?”

Ti tuai raoi n taraa te tabo aei. E mena riki mai buki ao e raroa man te kawai, ao akea taekana ni mwakoro ibukin te kaboaki. Ngke ti kaeka ae ti aki ataia, e kotea te tabo Beretitenti Hinckley ao e a manga taku riki, “Aio te tabo ae e na tei iai te tembora.” Ti tiku inanon tabeua te miniti ao ngkanne ti a nako n te marae ni wanikiba bwa ti nang okiri mweengara.

N te bong are imwina, Ngai ma te Tari Williams ti a weteaki nakon ana aobiti Beretitenti Hinckley. E a korea tamnein ana baire iaon te mwakoro ni beebwa: te kawai, te umwantabu, rairaki ikai nakon te maing, te *x* ni kaota te tabo are e na kateaki iai te tembora. E titiraki bwa tera rongorongona ae e a tia n reke. Ti tuangnga e bae n aki rinea te tabo ae e na taraa ni kaangaaga aron karekeana. A bwaibwai iai teniman aomata: temanna mai Canada, temanna mai Inria, ao temanna mai Tiaina! E aki tau ibukin katean bwain te aro.

“Eng, karaoa ami kabanea n tamaroa ni karekea te tabo anne,” e taku.

Ngkanne a kaoti taian kakai. Inanon tabeua te namwakina ti a bwaibwai n te tabo, ao imwina kawan Langley, British Columbia, e anga ana kariaia ibukin katean te tembora.

N iangoan te bwai ae ti rinanona aei, I karinanoai n ataakina ngkai Ngai ma te Tari Williams a bon bane ara reirei ma ara ririki n taneiai n te bwaibwai n te auti ao te aba ma bairean aron katean te tembora, Beretitenti Hinckley ae akea ana kataneiai ae kinaaki; ma iai irouna te bwai ae kakawaki riki: te bwaintituaraoi n te mwaaka n nonoori ngkai te burabeti. E kona n noora te tabo are e na kateaki iai ana tembora te Atua.

Ngke e tua te Uea nakoia Aomata aika a Itiaki ake ngkoa n te kabanea

ni bong bwa a na katea te tembora, E taku:

“Ma e riai te auti ni kateaki nakon arau ni kaineti nakon te banna are N na kaotia nakoia.

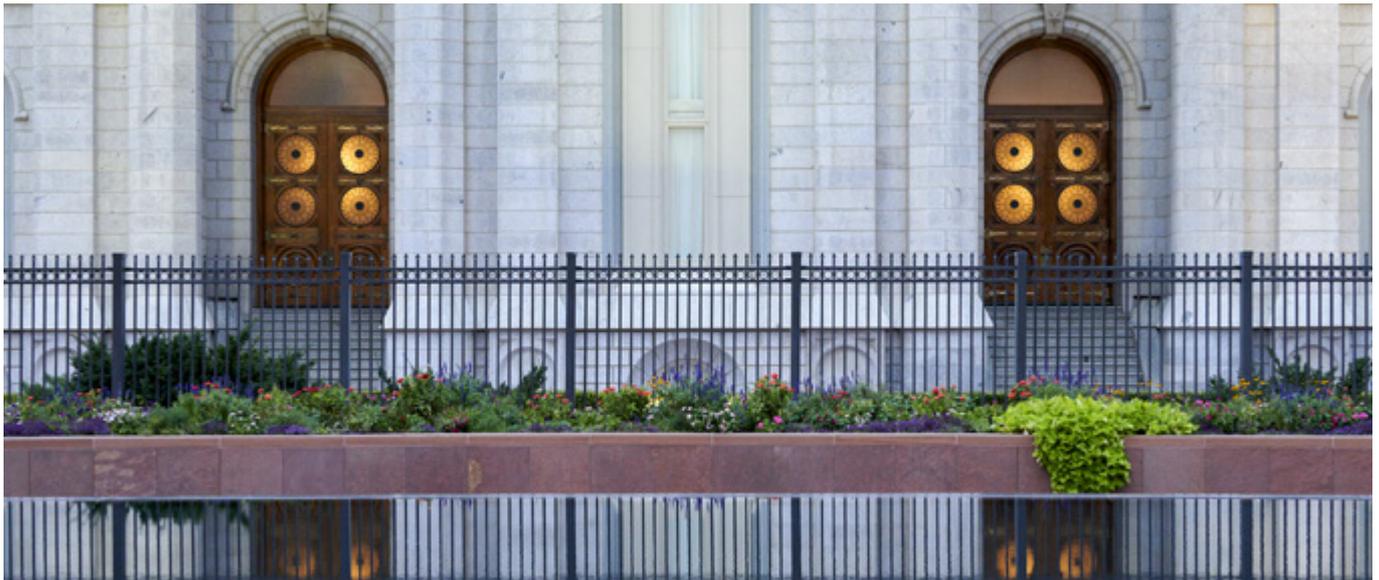
“Ao ngkana au aomata a aki kateaki ni kaineti nakon te banna are N na kaotia . . . , N na aki butimwaia mai baia” (Reirei ao Berita aika Tabu 115:14–15).

N aron ae e karaoaki nakoia Aomata aika a Itiaki ake ngkoa, arona naba ma ngaira n te bong aei: te Uea e kaotia ao n reitinako ni kaotia nakon te Beretitenti n te Ekaretia te banna are e na kairaki iai uean te Atua inanon ara bong. Ao, n te rinan ae onoti, e katauraoa te kairi ni kaeti ma arora n tatabemaniira ni kairi maiura, n aron ara mwakuri a na butimwaeaki naba iroun te Uea.

N Eberi 2013 I taetae iaon te mwakuri ae irekereke ma katauraoran ao katean aan tembora nako ni kakooua bwa e kona ni kaitarai angibuaka ao kabuanibwai are e kabaeaki iai. Ma aan te kateitei ai bon tibwa te moan. E kateaki te tembora man taian kai ni kateitei, a ikoikotaki raoi ao n nakoraoi ni kaineti ma banna aika a kaman baireaki. Ngkana a na riki maiura bwa kanga ai

aron te tembora ngaira n tatabemaniira ti na kataia ni kateia n aron ae e taku te Uea (taraa 1 I Korinto 3:16–17), ti kona n titirakiniira i bon irouna, “Tera taian kai ni kateitei ae ti na kateitei iaona bwa ti aonga ni kanakoraoi maiura, ae mimitong, ao n aki kai rootaki n angibuakan te aonaaba?”

Ti kona ni karekea kaekaan te titiraki aei n ana Boki Moomon. Ni kaineti ma taekan ana Boki Moomon, e taku te burabeti ae Iotebwa Timiti “I tuangiia taari bwa Ana Boki Moomon bon te boki ae te kabanea n eti mai ibuakon booki nako iaon te aonaaba, ao bon ngaia kiingin ara ekaretia, ao e na kaania riki te Atua te aomata ngkana e iri nanon reirei ake a taekinaki inanona, nakon taian boki riki tabeua.” (te kabwarabwara nakon ana Boki Moomon). N te kabwarabwara nakon ana Boki Moomon, ti reireinaki bwa “naake [a] karekea aia kakooua mai ieta mairoun te Tamnei ae Tabu [bwa ana Boki Moomon bon ana taeka te Atua] ni karekea naba te rabakau bwa man te mwaaka naba anne ao Iesu Kristo bon te Tia Kamaiua te aonaaba, bwa Iotebwa Timiti bon Ana tia kaotioti ao te [burabeti ibukin Kaokan te Euangkerio], ao Ana Ekaretia Iesu

Kristo ibukiiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira bwa abanuean te Uea ae e a manga kateaki riki iaon te aba.”

Aikai ngkanne tabeua taian kai ni kateitei aika a kakawaki ibukin ara animaki n ae onoti ao ara koaua:

1. Iesu Kristo bon te Tia Kamaiua te aonaaba.
2. Ana Boki Moomon bon ana taeka te Atua.
3. Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira bon abanuean te Atua iaon te aba.
4. Iotebwa Timiti bon te burabeti, ao iai ara burabeti aika a maiu iaon te aba n te bong aei.

N namwakaina aika a nako, I ongora n taian marooro ni katoa maungatabu are e anga Beretitenti Nelson ma ngke e moan weteaki bwa te Abotoro. Te mwakuri aei e a tia ni bita maiu. Ngkai I kamatebwai ao n iangoa raoi ana 34 n ririki Beretitenti Nelson n reken wawanawana, e kaoti te botoniango ae itiaki ae e teimatoa man ana anga reirei. Botoniango aikai n tatabeua nako a irekereke ma taian kai ni kateitei ake a taekinaki ke bon teuana te kiing n te kai ni kateitei ibukin ara tembora. A kairaki inano- na onimakinan te Uea Iesu Kristo, te rairannano, te bwabetito ibukin kabwaraan bure, ana bwaintitua-raoi te Tamnei ae Raoiroi, kamaiuakiiia maate

ao te mwakuri n te tembora, kawakinan te bong ae te Tabati n tabuia, waakina am iango n te kabane, tiiku ni kawain te berita. E taetae Beretitenti Nelson ibukiiia ni kabane ma te tangira ao te anganano.

Te boua ao te kai ni kateitei ibukin te Ekaretia ibukin maiura bon Iesu Kristo. Aio Ana Ekaretia. Beretitenti Nelson bon Ana burabeti. Ana reirei Beretitenti Nelson e kakooua ao e kaoti kabwaia ni maiu ao n anuan Iesu Kristo. E taetae ma te tangira ao e atatai n rikin te Tia Kamaiu ao Ana mition. E a tia naba n kaota ana koaua n taai aika a mwaiti ni weteaia mai ieta burabeti aika a maiu—te Beretitenti n te Ekaretia—are e mwakuri iaana.

Ngkai, n te bong aei, bon tibwanga- ngara ni kamatoa *ngaia* bwa ana burabeti te Uea ae maiu iaon te aba. Ti a taneia ni kamatoaia ara mataniwi n te Ekaretia rinanon te banna mai ieta ni katei baira bwa kaotan ara buti- mwaai ao ara boutoka. Ti karaoa aei tabeua te miniti n nako. Ma koauan te kamatoa e mwakuri raoi ae riaon riki te kanikina n te rabwata. N aron ae koreaki n Reirei ao Berita aika Tabu 107:22, te Moan Beretitenti a na “kamatoaki man nanon, ana onimaki ao ana tataro te ekaretia.” E bwanin man koaua ara kamatoa ibukin te burabeti ae maiu ngkai ti karikirakea te banna n onimakina ana taeka, ni karekea te onimaki ni mwakuriia, ao

ngkanne n tataro bwa e na reitinako ana kakabwaia te Uea iaoia.

Ngke I iangoa Beretitenti Russell M. Nelson, I karekea mweengaraioi n ana taeka te Tia Kamaiu ngke E taku, “Ao ngkana au aomata a na ongo ni bwa- nau, ao nakon bwanaia au tia mwakuri ake I a tia n rinea bwa a na kairia au aomata, noria, e koaua ae I tuangkami, a na aki kamwaingaki man aia tabo.” (Reirei ao Berita aika Tabu 124:45).

Te ongora ao te kakauongo nakoia burabeti aika a maiu e na iai korakora- na, ni bita maiura. Ti a kakorakoraaki. Ti a kakooua riki ao n onimakina riki te Uea. Ti ongo ana taeka te Uea. Ti namakina ana tangira te Atua. Ti na ataa aron kairan maiura ae iai bukina.

I tangira ao I kamatoa Beretitenti Russell M. Nelson ao ake tabeman ake a tia ni weteaki bwa burabeti, taan mamata, ao taan karekei kaotioti. I kakooua bwa iai ana bwaintitua-raoi te Uea are e a tia ni katoka te Uea iaon atuuna, ao I kakooua anne ngkai ti katea aan maiura maiuakinan te kaka- uongo nakon ao n ongo bwanaan te burabeti ae maiu, maiura a na kate- aki ni kaineti ma ana banna te Uea ibukira, ao ti na karekei kakabwaia aika akea tokina are a tia ni berita iai nakoira. Te kakao e tabangaki nakoia aomata nako. Nakomai, ongora ni bwanaan te burabeti; eng, nakomai nakon Kristo ao ko na maiu. N aran Iesu Kristo, amen. ■

Iroun Unimwaane Ulisses Soares

Man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman

Ti Temanna Ngkami i nanon Kristo

Raou aika a tangiraki n ana mwakuri te Uea, I kakoaua bwa ti kona ni karaoa riki ae tamaroa ao n riai ni karaoa ae raoiroi ni butimwaaia raoraora aika a boou nakon te Ekaretia.

Mauri n te tawanou, tariu ao mwaaneu aika kam tangiraki. Ngkai ti taekinna n au taetae n Brazilian ni Portuguese, “Boa tarde!” I namakina te kakabwaiaki ni kaai ni bootaki n te maungatabu ni kabuta ae kakukurei aei n Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira iaan ana kairiiri ara burabeti ae tangiraki, Beretitenti Russell M. Nelson. I miimi n reken tibwangara ngaira n tatabemaniira n ongora ni bwanaan te Uea rinanoia Ana toro iaon te aba ni boong aika kaitira ae ti maeka inanona ngkai.

Abau ae Brazil e korakora kaubwai-na nako. Teuana mai ibuakona bon te Karanga ae Amazon ae kinaaki, ae ngaia te kabanea ni bubura ao n ananau ni karanga n te aonaaba. Man te karanga ae Amazon a riki ma iai uoua karanga aika maenako, te Solimões ao Negro. Kamimina, bwa a kaai ni buti ao a uaia n raanganako n te maaire ae abwabwaki imwain ae a bootaki raniia, ni kaeti ma rikiia aika a kakaokoro, butiia, kabuebueia, ao aron renganania n ranin tabo aikanne. Imwin manangaia tabeua te maaire, a bootaki raan, n riki bwa te karanga ae kaokoro

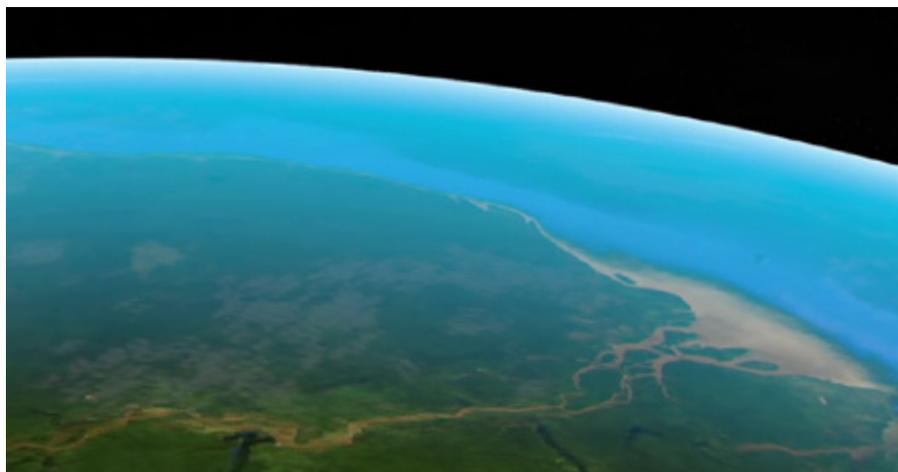
nakon mwakorokorona n tatabeua. Tii mai imwin rikin mwakorokoro aikai n tii teuana, te Karanga ae Amazon e riki-rake ni korakora are ngkana e karoko n te Marawa ae Atlantic, e kaoka rikaaki ranin taari bwa e aonga n teimatoa ni kuneaki te ran ae boou inanon maaire i marawa.

N te kawai ae ti te arona bwa Karanga aika Solimões ao Negro a uaia n raanganako ni karika te Karanga ae

korakora ae Amazon, natin te Atua a bane n roko n ana Ekaretia Iesu Kristo man tabo aika kakaokoro, taneiai ao katei, ni karikia bwa te tabo ae kakukurei ibukiiia Aomata aika Itiaki i nanon Kristo. N te kabane, ngkai ti kaunganano, ni boutoka, ao n itangitangiri imarenara, ti bootaki ni karika te anainano ae korakora ae tamaroa inanon te aonaaba. Ao ngkai taan iriira Iesu Kristo, ara anganano n ae ti teuana inanon te karanga ae te raoiroi, ti na kona ni katauraoa te “ran ae boou” man te euangkerio nakon te aonaaba ae bora n taka.

Te Uea e kaungaia Ana burabeti n reireiniira bwa ti na kanga ni boutokaira ao n tangiriira imarenara bwa ti aonga ni katiteuanaaki inanon te onimaki ao te kantaninga n iriiran Iesu Kristo. Bauro, te Abotoro n te Nu Tetemanti, e taku bwa naake a “karina Kristo ngkami akana kam bwabetitoaki nako nanoni Kristo . . . : bwa ti *temanna ngkami ni kabaneingkami i nanon Kristo Iesu.*”¹

Ngkana ti berita n te bwabetito bwa ti na iriira te Tia Kamaiu, ti kakoaua imatan te Tama bwa ti tauraoni ni katoka iaora aran Kristo.² Ngkai ti kataia ni karekea Anuana inanon maiura, ti kona n riki ni kaokoro nakon are aro-ra ngkoa, rinanon Ana Mwakuri ni Kamaiu Kristo te Uea, ao ara tangira ibukiiia aomata ni kabane e rikirake ni koaua.³ Ti namakina te mwamwannano

Aiaron te karanga ae korakora ae te Amazon, are e uota rikaki ranin taari ngkana e roko n te Marawa ae te Atlantic, taan iriira Iesu Kristo a katauraoa te “ran ae mam” man te euangkerio nakon te aonaaba ae bora n taka.

ae koaua ibukin mweeraoia ma kuku-
reia aomata. Ti noorira n aron ae tarira
ao mwaanera, ngkai natin te Atua ma
rikira ae tabu, anuara, ao ara konabwai.
Ti tangiria n tararuaira imarenara ao ni
uota rawawatan temanna.⁴

Anne are e kabwarabwaraa Bauro
bwa te tangira ae kororoai.⁵ Moomon,
te burabeti n ana Boki Moomon,
e kabwarabwaraa bwa ana tangira
Kristo ae itiaki,⁶ are bon te kabanea ni
kakukurei, ni kakannato, ao ni kora-
kora n tangira. Ara burabeti ae ngkai,
Beretitenti Russell M. Nelson, e kabwa-
rabwaraa te kaotioti n ae nako ibukin
ana tangira Iesu Kristo bwa te mwakuri
n ibuobuoki, are bon te waaki ae ti na
katurui ara iango iaona ao n tangiriia
ao n tabeakiniia tabeman aomata n
aron are e karaoia te Tia Kamaiu.⁷

Ti na iangoa te reirei aei n te tangira
ao te mwamwannano, n aron ae e
karaoia te Tia Kamaiu, n te taeka ni
kaunganano, n ibuobuoki, ao ni bou-
tokaia naake a tibwa rairaki ao naake
a moanna n iai nanoia ni kan iriira ara
bootaki n taromaui n te Ekaretia.

Ngkai raoraora aika a boou aikai a
otinako man te aonaaba ao ni butimwaea
ana euangkerio Iesu Kristo, ni kaina Ana
Ekaretia, a na riki bwa Ana reirei, a na
manga bungiaiki riki kaua mai Irouna.⁸
A katinanikua te aonaaba are a rangin
kinaa ao n rinea n iriira Iesu Kristo, ma
te nano ae koaua, ni kaaina te “karanga”
ae bou n aron te Karanga ae korakora ae
Amazon—te karanga ae ninikoria n te
anainano ibukin te tamaroa ao te raioiroi
are e raanga nakon mweengan te Atua.
Te Abotoro ae Betero e kabwarabwa-
raa bwa “te roro ae rineaiki, are koraki
n ibonga n uea, ae te botanaomata ae
itiaki, ao ae a tamaroa.”⁹ Ngkai raoraora
aika a boou a roko nakon te aro ae boou
ae aki kinaaki, a na bae ni maroa moa
teutana bwa a aki ataia bwa a mena iaa n
te moantai. Raoraora aika a boou aikai
a moanna n rena ma katein te aro n
rikina ae onoti, kabuebuena, ao aron
karikana—te aro ma oin ana taneiai,
te karenta n te aro, te katei, ao te
wokaburari. Te maiu ae boou aei
inanon Kristo e taraa ni katabeaianga
ibukiiia. Iangoia n te tai aei bwa a na
tera aia namakin ngkai a ongo taeka

aikai n te moantai n aron “Bootaki n
Utu n te Tairiki,” “BYC,” “Tabati n aki
mamatam,” “bwabetito ibukiiia maate,”
“Bootaki n Aine,” “Nakoanibonga ae te
Merekitereka,” “ikotan boki aika teni-
ua,” ao a mwaiti riki.

E bebete taraakina bwa bukin tera
a namakinna bwa tiaki kaina. N aroaro
aikai, a bae ni bon titirakiniia, “Iai nneu
ikai? I tau ni kaina Ana Ekaretia Iesu
Kristo ibukiiia Aika Itiaki ni Boong aika
Kaitira? E kainnanaoai te Ekaretia? N na
kona ni kunea raoraou aika a boou ae
a tauraoi ni buokai ao ni boutokaai?”

Raoraou aika a tangiraki, n aron taai
aikai, naake ibuakora ake a kakaokoro
aia iango n te mwananga ae abwabwaki
n riki bwa ana reirei ti riai ni kanauui
baira n iraora nakoia raoraora aika
a boou, ni butimwaiia ae ngaiia, ao ni
bukiiia, n tangiriia, ao ni kairiia inanon
maiura. Ni kabane raoraora aika a boou
aikai bon natin te Atua mwaane ao aine
aika a kakawaki.¹⁰ Ti aki kona ni kabua
e ngae ngke tii temanna mai ibuakoaia
ibukina, bwa n aron te Karanga ae
Amazon are e katine iaan karanga aika a
uarereke ke raan aika a raanga, ti rangin
kainnanoiia ngkai a kainnanoiira naba, n
riki bwa te anainano ae korakora ibukin
te tamaroa n te aonaaba.

Raoraora aika a boou a uoti tare-
na aika a karekei mairoun te Atua, te
kukurei, ao te tamaroa iriia. Ingaingan
nanoia ibukin te euangkerio e kona n

rotia, ngaia are e na kona ni buokiira
ni kakorakorai ara koaua. A uoti naba
bwai aika nonoori aika a boou nakon
ara atatai n te maiu ao te euangkerio.

Ti a kaman tia n reireinaki bwa ti
na kanga ni buokiia raoraora aika a
boou n namakina te butimwaeaki ao n
tangiraki n ana Ekaretia Iesu Kristo. A
kainnanoi teniua bwaai bwa aonga n
teimatoa ni korakora ao ni kakaonima-
ki rinanon maiuia:

Te moan, a kainnanoiia tariia ao
mwaneia inanon te Ekaretia ake iai
nanoia ni koaua irouia, rao aika koaua
ao ni kakaonimaki ake a na rairaki
nakoia, ao ni buokiia ao ni boutokaiia,
ao man kaekai aia titiraki ngkana iai.
Ngkai kaain te aro, ti riai ni kai ongo
ao n tarai ubu aika a boou ngkana ti
nako ni kaei ana waaki ni kukurei ao
ana bootaki te Ekaretia, n aki tabe ma
katabeaki, mwioko, ke tabeaianga ake
ti karekei. Ti kona ni karaoi bwaai aika
a bebete ni buokiia raoraora aika a
boou n namakina te mwaneaki ao te
butimwaeaki inanon te Ekaretia, n aron
ae ko kamauriia, moangare nakoia, n
tekateka irarikiia n anene ao n taromaui,
ni kabwarabwaraia nakoia tabeman
membwa, ao a mwaiti riki. Ngkai ti kau-
ki nanora nakoia raoraora aika a boou
inanon tabeua kawai aikai, ti mwakuri
inanon tamnein te ibuobuoki. Ngkana
ti buokiia n aron are e karaoia te Tia
Kamaiu, a na aki namakinna ae “irua
ngaiia inanon te Ekaretia.” A na nama-
kinna bwa a tau ao ni karekeia raoraora
aika a boou, ao ae rangin kakawaki
riki, a na namakina ana tangira te Tia
Kamaiu rinanon ara tararu ae koaua.

Te kauoua, raoraora aika a boou a
kainnanoiia te katabeaki—te tibwanga
ni beku ibukiiia tabeman. Te mwakuri
n ibuobuoki bon teuana mai bua-
kon ana konabwai ae korakora Ana
Ekaretia Iesu Kristo ibukiiia Aika Itiaki
ni Boong aika Kaitira. Bon te waaki
are e a kakorakoraaki ara onimaki mai
iai. Raoraora nako aika a boou a tangi-
ra te tibwanga anne. Ngkai te bitiobi
ao te kauntira n te uoote iai katabeaiia
ae kaeineta ni karaoi nakoia, akea te
bwai ae e kona n tukiira man kaoakiiia
raoraora aika a boou ni buokiira ni
beku ibukiiia tabeman n ae aki ataaki

ke rinanon te ibuobuoki ibukin taian mwakuri ni karikirake.

Te kateniua, raoraora aika a boou a riai ni “kamwarakeaki n ana taeka te Atua ae raoiroi.”¹¹ Ti kona ni buokiia bwa a na tangiri ao ni kinai koroboki aika tabu ngkana ti wareware ao ni maroroakin reirei ma ngaiia, ni kata-uraoi kanoan taian rongorongao ao ni kamataai taeka aika a kaangaanga. Ti kona naba n reireiniia bwa a na kanga ni karekei kairi aika a onoti rinanon te reitinako ni kamatebwai koroboki aika tabu. N raonaki ma anne, ti kona ni karoko irouia raoraora aika a boou inanon mweengaia ao ni kaouiia nakon mweengara n tabetai itinanikun tain ana bootaki n taromaui te Ekaretia ao waaki ni kakukurei, ni buokiia n riki n ti teuana inanon te karanga ae korakora ae aia kaomuniti aika Itiaki.

Kinaakin bitaki ao kakaewenako ake a karaoi raoraora aika a boou ti na karikia bwa kain ana utu te Atua, bwa tarira ao mwaanera, ti kona n tibwauaia bwa ti kanga n tokanikai iaon kakaewenako aika ti te arona inanon maiura. Aio e na buokiia ao n ataiia bwa aki maroaa ao e na kakabwaiia te Atua ngkana a kamwakura aia onimaki inanon Ana berita.¹²

Ngke a bootaki Karanga aika Solimões ao Negro, te Karanga ae Amazon e riki ni korakora ao ni matoatoa. N te aro ae ti te arona, ngkana ngaira ma raoraora aika a boou ti riki n ti teuana, ana Ekaretia Iesu Kristo ae kaokaki e riki ni korakora ao ni matoatoa. Ngai ma Neiere raou, ae Rosana, ti kakaitauia ni kabane ake a buokiira ni bootiira nakon te aro n ririki aika a mwaiti n nako, ngke ti mwanea ana euangkerio Iesu Kristo inanon mweengara. Ni kabuta te ririki, aomata aika tamaroa aikai a tia n ibuobuoki raoi nakoira ao n tia ni buokiira n reitinako n raanga inanon te raoiroi. Ti rangi ni kakaitau ibukiia.

Burabeti n Iteran te Aonaaba are i Maeao a ataiia raoi bwa a na kanga ni kawakiniia raoraora bwa aonga ni uaiia n raanga nako inanon te karanga ae boou aei n te raoiroi nakon te maiu ae akea tokina. N aron te katooto, ti a tia n noori ara bong ao n ataiia bwa ti na kaitara ma kakaewenako aika ti te arona,¹³

Moronaai e karin tabeua mwaneka aika a kakawaki inanon ana koroboki n ana Boki Moomon:

“Ao imwiin are a tia ni butimwaeaki nakon te bwabetito, ma n rotaki ma ni kaitiakaki ni mwaakan te Tamnei are e Raoiroi, a bon warekaki ibuakoia aomatan ana Ekaretia Kristo; ao a tauaki araia, bwa aonga n uringaki ma ni kamwarakeaki n ana taeka te Atua ae raoiroi, bwa a na waaki n te kawai ae eti, bwa a na aki toki n teimatoa n tataro, n ti onimakina ana mwakuri aika a raraoi Kristo are bon te tia karika ao te tia karokoa n te toki aia onimaki.

“Ao te ekaretia e bon aki toki ni bootaki, n aki mamatam man tataro, man taetae imarenaia ni kaineti ma maiuraoin tamneia.”¹⁴

Raou aika a tangiraki n ana mwakuri te Uea, I kakooua bwa ti kona ni karaoa riki ae tamaroa ao n riai ni karaoa ae raoiroi ni butimwaaia raoraora aika a boou nakon te Ekaretia. I kaoui ngkami bwa kam na iangoia bwa tera ae ti kona ni karaoia ni mwanea riki, ni butimwaaia, ao n ibuobuoki, ni moanna raoi n te Tabati are imwina. Taratara raoi n aki karika mwiokoam n te Ekaretia bwa e na tuuka butimwaeakiia raoraora aika boou ni bootakin te Ekaretia ao waaki ni kakukurei. Imwin anne, aomata aikai a kakawaki imatan te Atua ao a rangin kakawaki riki nakon taian burokuraem ao waaki ni kakukurei. Ngkana ti ibuobuoki nakoia raoraora aika a boou ma nanora aika kaonaki n te tangira ae itiaki n aron are e karaoia te Tia Kamaiu, I berita nakoimi, inanon arana, E na buokiira inanon ara konabwai. Ngkana ti mwakuri bwa taan ibuobuoki aika a kakaonimaki, n aron are e karaoia te Tia Kamaiu, raoraora aika a boou a na karekea buokaia are a kainnanoi n teimatoa ni korakora, n anganano, ao ni kakaonimaki ni karokoa te toki. A na raoniira ngkai ti riki bwa ana aomata te Atua aika a korakora ao ni buokiira ni uota te ran ae boou nakon te aonaaba ae kainnanoi kakabwaiia man ana euangkerio Iesu Kristo. Natin te Atua a na namakinna bwa “tiaki aomata ianena ngkami ngkai, ao tiaki naba aomata aika kam maeka n iruwa ma kam kan

ibuoka-aba ma ake a itiaki.”¹⁵ I berita nakoimi bwa a na ataa rokon te Tia Kamaiu n oin Ana Ekaretia. A reitinako n raanga ma ngaira kanga te karanga ae bwarobwaron ranna ae te raoiroi ni karokoa a butimwaeaki man bain te Uea Iesu Kristo aika a tangaina, ao a ongo ana taeka te Tama ae kangai, “E *na* reke iroumi te maiu ae akea tokina.”¹⁶

I kaoingkami bwa kam na ukora ana ibuobuoki te Uea n tangiriia tabeman ngkai E tangiriko. E reirei Moomon, “Ngaiia are, tariu [ao mwaa-neu] aika a tangiraki, tataro nakon te Tama ma korakoran nanomi ni kabane, bwa kam na kaonaki n te tangira iai, are e a tia ni katoka iaoia ni kabane ake taan iriira Natina, Iesu Kristo.”¹⁷ Man kooua aikai, I kakooua n aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. I-Karatia 3:27–28; e kairaki katuruturuana.
2. Taaa Reirei ao Berita aika Tabu 20:37.
3. Taaa Motiaea 3:19.
4. Taaa Motiaea 18:8.
5. Taaa 1 I Korinto 13.
6. Moronaai 7:47.
7. Russell M. Nelson, “Mwakuri n Ibuobuoki ma Mwaakan ao ana Kariaia te Atua,” *Riaona*, Meei 2018, 68–75.
8. Taaa Motiaea 27:25.
9. 2 Betero 2:9.
10. Taaa Reirei ao Berita aika Tabu 18:10.
11. Moronaai 6:4; taraa naba “N na Kanga ni Mwakuri ma Taan Kairiiri n te Titieki ao ni Uoote?” *Tataekina Au Euangkerio: Te Kairi Nakon Aia Mwakuri Mitinare* rev. ed. (2018), 2018, Ids.org/manual/missionary.
12. Taaa 1 Nibwaa 7:12.
13. Taaa Moomon 8:35.
14. Moronaai 6:4–5.
15. I-Ebeto 2:19.
16. 2 Nibwaa 31:20; e kairaki katuruturuana.
17. Moronaai 7:48.

Iroun Unimwane Gerrit W. Gong
Man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman

Ara Kaembwaea n te Onimaki

Ibukiia naake a ukoukora, kariaia, maiuakina, moan wakin te onimaki, n tabetai e na tabe ni karaurau, n roko ke ni kona ni manga oki.

Tariu ao mwaaneu aika kam tangiraki, e rangin tamaroa bwa ti na reitinao ni karekei kaotioti mai karawa rinanon te Burabeti Russell M. Nelson ao ara taan kairiiri n te Ekaretia ake a kaoira bwa ti na maiuakina te maiu ae boou ao te kawai ae mimitong riki,¹ ni mweengara ao n te ekaretia, ma nanora ni kabane, ara iango ao korakorara?

E a tia n reke am tai ni karaoa te bwai teuana ae ko namakinna iai bwa ko aki tauraoi ke ko aki tau ma ko kakabwaiiaki ibukin katiaana?

Ngai I a tia. Aio te katooto teuana. Tabewa te ririki n nako, Unimwaane Richard G. Scott, te membwa n te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uomana, e kaoai ma te nano n akoi, “Gerrit, ko kukurei n raonai ni korotamnei n te kara ae renganaki ma te ran?”

Unimwaane Scott e taku bwa te korotamnei n te kara e buokia ni karekei iangoi ao ni kariki bwaai. E a tia ni koreia: “Kataia ni kamwakura te iango, riki ngkana mwiin am mwakuri aki rangi n nakoraoui. . . . Te kakau iango e

kona ni kaunga namakinan te kakaitau ibukin te maiu ao bwaai ake e a tia ni kakabwaiiako iai te Uea n te maiu. . . . Ngkana ko rinerine ma te iangoraoui, e na bon aki anaa te tai ae mwaiti.”²

Beretitenti Henry B. Eyring e kabwarabwara ana iango n ana korotamnei bwa namakinan te tangira” n raonaki ma “ana tangira te Tia Karikibwai are e kantaningaia Natina bwa a na riki n ai Arona—ni karikibwai ao ni kateitei.”³ Ana mwakuri ni kakau iango Beretitenti Eyring e karika te bwai ae e “onoti, e karekea te iango n tamnei iaon te koaua ao te onimaki.”⁴

Ana korotamnei Beretitenti Boyd K. Packer e kabwarabwara te rongorongoe ae aan te euangkerio: “Te Atua E karika karawa, ao te aonaaba ma bwaina nako ake iaona, bwa bwaai ni kabane a na kakooua te karikibwai mai karawa anne, ao bwa e na iai te katiteuanaaki n te karikibwai, rabakau n te tiaienti, ao ana euangkerio Iesu Kristo.”⁵

Aramwa e kakooua, “Bwaai ni kabane a kaotia bwa iai te Atua.”⁶ Ara ataei n te Moanrinan a anenea, “N te tai are I ongo iai tangin te mannikiba ke n taraa karawa ae buruu, . . . I kukurei bwa I maeka n te aonaaba ae tamaroa aei are karikia Tamau are i Karawa ibukiu.”⁷ Te tia korokaraki ae Victor Hugo e kamoamoia te “reitaki ae kamiimi imarenaia maan ao aomata ma bwaain te aonaaba ae korakora aei, man taai nakon te man ae bingiingii. . . . Manikiba nako ake a kona ni kiba iai mwakoron te Atua irouia. . . . Naang ao kaeti ke bubu n te eea bon ngaoua itoi.”⁸

Ao anne are e uotiira rikaaki nakon ana kakao Unimwaane Scott.

“Unimwaane Scott,” I kaeka, “I tangiria bwa N na noonori riki bwaai ao ni kona ni kariki bwaai. I kukurei ngke I iangoa ana tamnei Tamara are i Karawa ma bwariko n nang ao karan nako karawa ao te ran. “Ma”—ikai I a kaina-bwaabu—“Unimwaane Scott,” I taku, “Akea rabakau ni kabongana te kara ae renganaki ma te ran. I raraoma ngkana kona un ngkai ko kataia n reireinai.”

Unimwaane Scott e moangare ao e bairea au tai are N na kaitibo iai ma ngaia. N te bong are e rinea, e katauraoa te beebwa, been, ao taian burati.

Campfire at Sunset, iroun Unimwaane Richard G. Scott

E korei tabeua tamnei ao e buokai ni kamwaimwai beebwa ibukiu.

Ti kabongana bwa te katooto ana tamnei ae moan te tamaroa ae atunaki *Te Kaembwaea i etan te ai ni Bungintaai*. Ngke ti tabe ni been, ti maroroakina taekan te onimaki—aron are ti a tia n namakina iai te rau ao te karaunano man te kaembwaea, e toki raraomara n te roo ao te nanououa i akuura—ao aron taai aika a maan, maroa inanon te roo, ara kaembwaea n te onimaki e kona n anganiira te kantaninga ao te raunnano. Ao e roko te tai are ti na bwaibwai iai. Ara kaembwaea n te onimaki—ara ururing, namakin, ao rikiara n onimakina ana nanoanga te Uea inanon maiura—e a tia ni kakorakoraira rinanon ara tai n rinanon te kaangaanga.

Au kaangaanga, Ibukiiia naake a uko-ukora, kariaia, maiuakina, moan wakin te onimaki ni moan otintaai, n tabetai e na tabe ni karaurau, n roko ke ni kona n oki. Te oota e na roko ngkana ti tangiria ao n ukoukoria, ngkana ti tataonaki n nano ao n ongotaeka nakon ana tua te Atua, ngkana ti butimwaea ana nanoanga te Atua, ana kamaiu ao ana berita.

Ngke ti waaki ni been, Unimwaane Scott e kaungai, “Gerrit, te reirei naba ae ti teuana ko na kona ni beenia te bwai teuana ae ko tangiria ni kawakinna ao n ururingnga.” E bon eti Unimwaane Scott. I rangi ni kawakina tamnein te kaembwaea n te onimaki are e buokai iai Unimwaane Scott. Bwaatiu ni korotamnei e tiku n arona, ma uringan te kaembwaea n te onimaki e kona ni kaungaira ni kawai aika nimaua.

Te moan, te kaembwaea n te onimaki e kaungaira bwa ti na kunea te kimwareirei n te karikibwai ae tamaroa.

Iai te kukurei inanon te kario iango, kamatebwaian, karaoan bwaai aika a kakaawaki aika a boou. E koaua riki aei ngkai ti kanenea ara onimaki ao onimakinan Tamara are i Karawa ao Natina, Iesu Kristo. Ti aki kona n tangiriira n ae tau bwa ti na kona ni kamaiuira. Ma Tamara are i Karawa e tangiriira riki nakon are ti bon tangiriira ke ni kinaira i bon iroura. Kam na onimakina te Uea ao tai mwiokoa oin am ataiwbwai.⁹

Ko a tia n aki kaoaki nakon te buka-
maru n ana rekenibong temanna?

Ko a tia n rineaki n te kabanea, ke n aki rineaki ngkana a rineaki kain te tiim?

Ko a tia ni katauraoui nakon te ukeuke n te reirei, te intawiu n te mwakuri, te tibwanga ae ko rangi n tangiria—ao ko namakinna bwa ko kabwaka?

Ko a tia n tataro ibukin te reitaki are, ko aki ataiwa bwa tera bukina, e aki koro bukina?

Ko a tia n rinanon te aoraki ae aki ewewe, ko kiitanaki iroun buum, raina-
noanga ibukiiia am utu?

Ara Tia Kamaiu e atai arora. Ngkai ti kamwakura ara rinerine are e anganiira te Atua ni kabonganai n nanorinano ao n onimaki, ara Tia Kamaiu, Iesu Kristo, e kona ni buokiira ni kaaitarai kaangaanga ao kakukurei. Te onimaki n raonaki ma te nano ao te rinerine ni kakoaua. Te onimaki e roko naba man te ongeaba nakon ana tua te Atua, are e anga bwa e na kakabwaiiara, ngkai ti iriira kawain Ana berita aika tabu.

Ngkana ti tia n namakinna, ke ni kanamakinna, nanououa, maroa, kua, un, kabwaka, aki kukurei, ke ni mwawa mairoun te Atua ao Ana Ekaretia are e kaokaki, e kona ni kainnanao te mwakuri ae abwabwaki ao te onimaki ni manga rin ni kawain Ana berita aika tabu. Ma e boongana! Taiioka nako-
mai, ke manga oki, nakon te Uea Iesu Kristo! Ana tangira te Atua e korakora riki nakon kaon te mate—n rabwata ao n tamnei.¹⁰ Ana Mwakuri ni Kamaiu

te Tia Kamaiu akea tiana ma tokina. Ngaira n tatabemaniira ti mwaningana-
ko ao ni kabwaka. Ti kona, n tabetai, ni bua ni kawaira. Ana tangira te Atua e kakoaua nakoira, n aki taraia bwa ti mena ia ke tera ae ti a tia ni karaoia, ti kona n oki nakoina. E tataninga ao e tauraoi ni butimwaira.¹¹

Te kauoua, te kaembwaea n te onimaki e kona ni kaungaira bwa ti na ibuobuoki n te kawai ae boou, rietaata riki, ao n tabu riki ni kaonaki n ana kawai te Tamnei.

N aron aikai e uotii kakai ao kaka-
bwaia ni mweengaraoi ni bwaibwai iroun te Atua—are ti namakina iai ana tangira ao n ukoukoria ni buokiia tabe-
man n te tamnei anne.

N te tai ae aki maan n nako, Ngai ma Titita Gong ti irekereke ma te karo ao te utu are e kakabwaiiaki iroun te tari ae kakaonimaki n te nakoanibonga are e roko nakon aia bitioibi ni bubuti ngkana e (te tari n te nakoanibonga) kona ni katoatoa ma te karo. Te karo e aki kakaonimaki ao e aki nano n te kakawari n te mweenga. Ma ngkai e a bitaki nanon te karo, ngaia ma tarina n te nakoanibonga ae tangira e waaki ni kawariia “aia” utu. Imwiin te roko anne, kainnabana—neiere e aki ira te taro-
mauri—e titirakina buuna a kanga ni karaoaki bwaai. Te karo e kaotia, “Tao I a tia n namakinna”—imwiina e nakon te umwa ni kuuka n anaa te biia.¹²

Ma te bwai teuana are e rinanona e rimwiiaki n are imwiina: namakin n tangira, mwakuri n ibuobuoki, bitaki n nano, kiraati ni katauraoni nakon te tembora, roroko n taromaui, te kabaeaki bwa utu n te tembora ae tabu. Iangoa kukureia nati ao tibu irouia aia karo ao tinaia ao iroun te tari n ibuobuoki are e raoniia are e roko bwa te rao ao te tia katoatoa ma tamaia n tangira ao ni buokiia tabeman.

Te kateniua ni kaembwaea n te onimaki ni kaunganano: karikibwai n te kimwareirei n te euangkerio ao kakabwaia a roko ngkana ti ukoukoria n tangira te Uea ao tabeman ma nanora ni kabane ao tamneira.

Koroboki aika a tabu a kaaira nakon taabo nako ake ti mena iai n riki bwa te baonikarea n te tangira ao te ibuobuoki. N te O Tetemanti, te Tua Kaua e tuangiira bwa ti na “tangira te Uea Atuara” ma nanora ni kabane, tamneira, ao korakorara.¹³ Iotua e kaungaira, “Tangira te Uea ae Atuam, . . . nako-nako ni kawaina ni kabane, . . . ma ni kawakin ana tua nako, . . . man nimitia, ao . . . man toro irouna n nanomi ni kabane ao n tamneimi ni kabane.”¹⁴

N te Nu Tetemanti, ara Tia Kamaiu e kabwarabwarai tuua ake uoua: “Ko na tangira Iehova ae Atuam n nanom ni kabane, ao n tamneim ni kabane, ao ni wanawanam ni kabanea” . . . ao “Ko na tangira raom n ai aron tangiram i bon i roum”¹⁵

N ana Boki Moomon: Kakoauan taekan Iesu Kristo, te Uea Beniamina e beku “ma korakoran rabwatana ni kabane ma ana konabwai ni kabane tamneina,” ao e katea te rau iaon te aba.¹⁶ N Reirei ao Berita aika a Tabu, are a bane n ataia mitinare, te Uea e tuangiira bwa ti na beku Ibukina ma “nanora, marurungira, ara iango, ao korakorara ni kabane.”¹⁷ Ngke a rin Aomata aika a Itiaki i Jackson County, te Uea e tuangiira bwa a na kawakina te Tabati n tabuia ao n tangira “te Uea ae Atuam ma nanom ni kabanea, ma marurungim, am iango, ao korakoram ni kabane; ao ko na beku ibukina n aran Iesu Kristo.”¹⁸

Ti kimwareirei n te kakao ni kabane ni nanora ma tamneira ni ukoukora ao n tangira te Atua n te kawai ae riettaata ao ni mimitong riki ao n tangiriia naake irarikira ao ni kakorakorai ara onimaki iroun Tamara are i Karawa ao Iesu Kristo inanora inanon mweengara ao n te ekaretia.

Te kaua, te kaembwaea n te onimaki e kaungaira bwa ti na katea te baeten n te maiu ae raoiroi are e kakorakora te onimaki ao te tamnei.

Anua aika a tabu aikai, bwaai aika a kakaraoaki aika raroai, ke baeten aika a tataroakinaki e kona n raonaki ma te tataro, kamatebwaian koroboki aika a tabu; aki mamatam; uringakin ara Tia Kamaiu ao berita rinanon otenanti n toa, tibwakin kakabwaia n te euangkerio rinanoia mitinare, tembora ao rongorongon te utu, ao mwakuri tabeua; ni kawakinan te tienero n ara iango n tamnei; ao a mwaiti riki.

Ngkana te baeten ae raoiroi ao te tamnei a uaia n reitaki, te tai ao ae akea tokina a uaia n roko n ikotaki. Otan te maiu n tamnei ao te maiu e roko ngkana ti roroko n taainako n taromaui e na kaniira riki nakon Tamara are i Karawa ao ara Tia Kamaiu, Iesu Kristo. Ngkana ti tangira te tamnei ao te

otenantia ao bwaai ake a kabwarabwaraaki n te tua, bwaai ake akea tokina e kona n tiku inanona n ai aron te aoi mai karawa.¹⁹ Ma te ongotaeka ni katoa bong ao te ran ae maiu, ti na kunei kaeka, onimaki ao korakora ni kaaitarai kaangaanga ao tibwanga n taotaonaki n nano n te euangkerio, iango, ao ni kimwareirei.

Kanimaua, ngkai ti kawakina te kabanea n tamaroa ni baeten ngkai ti ukoukora kawai aika boou aika tabu riki n tangira te Atua ao n ibuobuoki imarenara, te kaembwaea n te onimaki e kona ni kaungaira bwa ti na uringa te kakororaoaki are e mena iroun Kristo, tiaki inanora ke n iangoia bwa te aonaaba bwa e kororaoi.

Ana kakao te Atua a kaonaki n te tangira ao bwaai aika a kona n riki ibukina bwa Iesu Kristo bon “te kawai, te koaua ao te maiu.”²⁰ Nakoia naake a namakina te rawawata, E kaoia, “Nakomai,” ao nakoia naake a Nakoina, E berita, “N na motiki rawami.”²¹ “Nakomai nakon Kristo, ma ni kakororaoaki irouna, . . . tangira te Atua ma korakorami, ami iango ao marurungimi, ao ngkanne e na tau ana akoi ibukimi, ao man ana akoi ao kam kona ni kororaoi iroun Kristo.”²²

N te kakooua aei “man ana akoi kam a kakororaoaki i nanon Kristo,” bon man te karaunano naba, te rau, ao ni berita bwa ti a kona n reitinako ma te onimaki ao te mweengaraoi iroun te Uea riki ngkana bwaai aki nakoraoi nakon are ti onimakinna, kantaningaia, ke tao ni kariaria, rinanon buure aika tiaki mai irouna, riki imwiin karaolan ara kabanea n tamaroa.

N taai ao n aro aika a mwaiti, ti bane ni namakina te aki tau, nanououa, ao tao bon te aki tau. Ma inanon ara mwakuri ni kakaonimaki n tangira te Atua ao ni buokiia naake irarikira, ti kona n namakin ana tangira te Atua ao ni kainnanao te kaunganano ibukin maiuua ao maiura n te kawai ae boou ae mimitong riki.

Ma te nanoanga, E kaungaira ara Tia Kamaiu ao e berita bwa ti kona ni “waaki nako man teimatoa inanon Kristo, ma te kaantaninga ae tamaroa ma ni kororaoi, ma tangiran te Atua

ma aomata ni kabane.”²³ Ana reirei Kristo, ana mwakuri ni kamaiu Ara Tia Kamaiu, ao nanora ni kabane n irira kawain Ana berita e kona ni buokiira n ataa Koauana ao ni kainaomataira.²⁴

I kakoaua bwaninin Ana euangkerio ao Ana babaire ni kakukurei bwa a kaokaki ao a reiakinaki n Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira, ni koroboki aika a tabu, ao irouia burabeti mairoun Iotebwa Timiti nakon Beretitenti Russell M. Nelson n te bong aei. I kakoaua bwa kawain Ana berita e kairi nakon ana bwai n tituaraoi ae te kabanea ni korakora are e a tia ni berita iai nakoia Tamara are i Karawa: “E na reke iroumi te maiu ae akea tokina.”²⁵

E na mena Ana kakabwaia ao te kimwareirei ae akea tokina iroura ngkai ti kaabuei nanora ao ara kantaninga ao ara motinnano ni kauran ara ai ni kaembwaea n te onimaki, I tataro n aran Iesu Kristo ae tabu man mimitong, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAARI

1. Taraa Russell M. Nelson, “Ministering,” *Riaona*, Meei 2018, 100.
2. Richard G. Scott, *Finding Peace, Happiness, and Joy* (2007), 162–63; quoted in *Elder Richard G. Scott Art Exhibit: A Self-Guided Tour* (pamphlet, 2010).
3. *A Visual Journal: Artwork of Henry B. Eyring* (booklet, 2017), 2.
4. *A Visual Journal*, 28.
5. Boyd K. Packer, *The Earth Shall Teach Thee: The Lifework of an Amateur Artist* (2012), ix.
6. Aramwa 30:44.
7. “My Heavenly Father Loves Me,” *Children’s Songbook*, 228–29.
8. Victor Hugo, *Les Misérables*, trans. Julie Rose (New York: Random House, 2008), 728.
9. Taraa Taeka n Rabakau 3:5–6.
10. Taraa Reirei ao Berita aika Tabu 121:44.
11. Taraa Ruka 15:20.
12. Taneiai ae kamanenaaki man kariaiakana.
13. Te Tua Kaua 6:5.
14. Iotua 22:5.
15. Ruka 10:27.
16. Ana Taeka Moomon 1:18.
17. Reirei ao Berita aika Tabu 4:2.
18. Reirei ao Berita aika Tabu 59:5.
19. See Reirei ao Berita aika Tabu 121:45–46.
20. Ioane 14:6.
21. Mataio 11:28.
22. Moronaai 10:32.
23. 2 Nibwaai 31:20.
24. Taraa Ioane 8:32.
25. 2 Nibwaai 31:20.

Iroun Unimwaane Paul B. Pieper
Man te Itingaun

Aomata ni kabane A Riai Ni katokaa iaoia te Ara are e Anga te Tama

Aran te Tia Kamaiu iai mwaakana ae onoti ao ni kakawaki. Bon ti ngaia te ara ae kona n reke iai te kamaiuaki.

Tabeau te wiiki n nako, I ira bwa-betitoakiia ataei aika waniuia aia ririki. A tia ni moana reiakinan ana euangkerio Iesu Kristo mairouia aia karo ao aia tia reirei. E moanna n rikirake aia onimaki Irouna. Ao ngkai a tangiria n Iria nako nanon nein te bwa-betito n riki bwa kaain Ana Ekaretia ae kaokaki. Ngke I tarai nanoia, I mimi bwa e kanga aron otaia n teuana mwa-koron aia berita ae tabu ae kakawaki: aia motinnano ni katokaa iaoia aran Iesu Kristo.

Mai moana, e a tia te Atua ni katano-ata kakawakin aran Iesu Kristo n Ana babaire ibukira. Te anera e reireinia ara moan karo, Atam: “Mangaia are, ko na karaoi bwaai ni kabane are ko karaoi n aran te Nati, ao ko na raira nanom ao ni wetea te Atua n aran te Nati n aki toki.”¹

Te burabeti n Ana Boki Moomon te Uea Beniamina e reireinia ana aomata, “A na akea te ara riki teuana ke te kawai riki teuana ke te anga are e na reke iai te kamaiuaki.”²

E manga taekina riki te koaua aei te Uea nakon ana Burabeti Iotebwa Timiti: “Nooria, Iesu Kristo bon te ara ae e anga te Tama, ao bon akea te ara riki teuana are a na kamaiuaki iai aomata.”³

N ara tai, Beretitenti Dallin H. Oaks e a tia n reirei bwa “naake a kamwaku- ra te onimaki n aran Iesu Kristo ae tabu ao n rin inanon ana berita . . . iai ino- matana iaon ana anga karea ni kamaiu Iesu Kristo.”⁴

E tangiria Tamara are i Karawa ni kamataata raoi bwa aran Natina, Iesu Kristo, tiaki ti te ara ae ti teuana ibua- koia aika mwaiti. Aran te Tia Kamaiu iai mwaakana ae onoti ao ni kakawaki. Bon ti ngaia te ara ae kona n reke iai te kamaiuaki. Man katuruturuan taekan te koaua aei ni boong ni kabane, e kakooua Tamara are i Karawa nakoia Natina ni kabane bwa iai te kawai n oki rikaaki Nakoina. Ma karekean te kawai ae koaua ae tauraoi e aki nanonaki n ae okirikaakira e otematiki. E tuangiira te Atua bwa a kainnanoaki ara mwaku- ri: “Mangaia are, a na riai mwaane [ao aine] ni kabane ni *katoka* te ara are e anga te Tama.”⁵

N te aro bwa ti na karekea te mwaka ni kamaiu are e roko rinanon aran Kristo, ti riai n “[kananorinanoira] imatan te Atua . . . ao n roko ma naano aika nanomaraki ao tamnei aika raro- ma . . . ao [ni] kukurei *ni katoka [iaora]* aran Iesu Kristo man kororaoui, n aroia ataei aika a tia ni koro waniuia aia ririki, a tia ni “karekea man bwabetitoaki nakon ana ekaretia.”⁶

Aomata ni kabane ake a kukurei ni katoka aran te Tia Kamaiu iaioia a riai n tau ibukin karekean te otenanti n te bwabetito bwa te bwai ni kakooua n te rabwata nakon te Atua n aron aia babaire.⁷ Ma te bwabetito ai tibwa bon te moan.

Te taeka *anaia* bon tiaki te aoriori. Bon makurian te taeka ma nanoia aika mwaiti.⁸ N aron naba anne, ara motin- nano ni katoka iaora aran Iesu Kristo e kainnanao te mwakuri ao iai mwakoro- na aika mwaiti.

Te katooto, teuana nanon te taeka ae *anaia* n imatang bon *kanakin* ke karekea inanon rabwatan temanna,

n aron are ngkana ti *anaa* te mooi n nimma. Man katokaan iaora aran Kristo, ti motinnanoia bwa ti na *iriri* Ana reirei, Kateina, ao Ana tangira inanora bwa ti aonga n riki bwa mwakorona ngaia ae antai ngaira. Ngaia ae, e kakawaki ana kakao Beretitenti Nelson nakoia kairake n ikawai bwa a na “tataro mwaaka ao ni kakorakoraia ni [ukoukoria] ni kan atai nanon atuun ana reirei [te Tia Kamaiu] aika kakaokoro atunna ao nanon *oin* araia [ibukiia]”⁹ ao kanuaingkami n ana taeka Kristo inanon booki aika tabu, riki Ana Boki Moomon.¹⁰

Nanon riki te taeka ae *anaia* n ima- tang bon kariaiakan te aomata n tabena ae onoti ke ni kamoamoia koauan te iango ke te reirei. Ngkana ti katokaa iaora aran Kristo, ti Kariaia bwa ara Tia Kamaiu e teimatoa ni butimwaaia Ana reirei bwa kairan maiura. Inanon iango ni kabane aika ti karaoi, ti kona n *anaa* Ana euangkerio bwa e koaua ao n oni- makinna ma nanora ni koaua, maruru- ngira, ara iango, ao korakorara.

Te taeka *anaia* n imatang e kona n nanonaki naba n ae katiteboakira ma te ara ke taekan bukina. Angiia mai

ibuakora ti a tia n rinanon taneiai ma *te katabeaki* n te mwakuri ke *ni karaoa* taekan arona ke ni mwainging. Ngkana ti katoka iaora aran Kristo, ti katoka iaora taben te tia reirei ni koaua, ti tei ibukin ana mwakuri, ao ti “tei bwa taan kakooua [Ibukina] n taainako ao ni bwaai nako, ao n taabo nako aika [ti] nako iai.”¹¹ E a tia Beretitenti Nelson ni weteia ni “*kabane* ataeinnaine ao *ni kabane* ataeinimwaane . . . bwa a na ira a na botaki ni kairake te Uea n ibuobuoki ni ikotia kaain Iteraera.”¹² Ao ngaira ni kabane ti kukurei ni karaoi ana wewete te burabeti ni kabongana aran Ana Ekaretia are kaokaki iroun te Tia Kamaiu: Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira.¹³

Ngkana ti katoka aran te Tia Kamaiu iaora, ti riai n ataia bwa rikin Kristo ao Ana Ekaretia bon ti teuana ao ti tebo. Aki kona ni kamaenakoaki. Ti tebo, ara reirei nakon te Tia Kamaiu ao ara kakaonimaki n Ana Ekaretia aki naba kaokoroaki. Ngkana ti kabwaka n ara motinnano nakon temanna, ara motin- nano nakon temanna e na kerikaaki, aio bon bwaai aika a na riai n riki.

Tabeman aomata aki kariaia bwa a na katoka iaoria aran Iesu Kristo ao Ana mwakuri bukina bwa a taku bwa e aki riai, e katabuaki, ao e tiatianaki. Ni koauana, katokaan aran Kristo iaora e a anganiko te inaomata ao te kakorako-raaki. E kauringa te namakin ngke ti a tia ni kariaia ana baire te Atua rinanon te onimaki iroun te Tia Kamaiu. Ma te nano n tangira aei, ti kona iai ni kunei raoi bukin ara kantaninga n ara bwaintangira ao ara tarena mai ieta, taneiai ma Ana tangira ae kakorakora, ao n rikirake tabeaiangara ibukin aia warebwea tabeman. Ngkana ti katoka iaora aran te Tia Kamaiu, ti tau ni kabane bwaai aika a raoiroi ao n riki n ai Arona.¹⁴

E kakawaki bwa ti na uringnga ni katoka aran te Tia Kamaiu iaora bon anne te motinnano n te berita ae tabu—are e na moanaki ma te berita ae ti karaoia n te bwabetito. E a tia Beretitenti Nelson n reireinira, “[Ara] motinnano n irakin te Tia Kamaiu man karaoan berita aika tabu ma Ngaia ao mani kawakinan berita aika tabu aikanne e na kona ni kauki mataroan te kakabaia ma te tamnei ni kabane ao ma te tangira aika a tia ni kataura-oaki.”¹⁵ Teuana te kakabwaia mai ieta bon katokaan aran te Tia Kamaiu iaora n te bwabetito are e a tia ni katauraoa te otenanti are imwiina n te kawai ae beritanaki, iai aron kamatoaakira. Ngke I titirakina raoraou ae wanibwi ma waniua ana ririki bwa tera ae nanonaki n anaakin aran Kristo nakoina, e kaeka, “E nanonaki n ae I kona ni karekea te Tamnei ae Raoiroi.” E eti are e taekinna.

E reke ana bwaintituaraoi te Tamnei ae Raoiroi man te kamatoaaki imwiin are ti a tia ni kaitiakaki man te otenanti n te bwabetito. Te bwaintituaraoi aei bon te bwaai ae koaua karekean te Tamnei ae Raoiroi bwa e na riki bwa raom n taainako. Ngkana ti kakauongo ao n ongotaeka nakon Natina, te bwanaa ae maraara n rau, E na kateimatoaira iaon te kawai are ti rinanon inanon te bwabetito, e kauringiira ngkana ti kaririaki bwa ti na kitanna, ao ni kaungaira bwa ti na rairinanora ao ni biitira ngkana e riai. Ara taratara imwiin te bwabetito bon kateimatoaan te Tamnei ae Raoiroi n

taainako ma ngaira bwa ti aonga ni waakinako n te kawai ae beritanaki. E kona n raoniira te Tamnei ae Raoiroi ti ngkana ti kawakin maiura bwa a na itiaki ao n inaomata man te bure.

Ma bukin aei, e a tia te Uea ni katauraoa te kawai ibukira bwa ti na teimatoa ni kaboua mwiin ara bwa-betito rinanon riki te otenanti n—te toa. Ni katoa wiiki ti kona ni “kakoaua . . . bwa [ti] bon *kukurei ni katoka [iaora] n aran [te] Nati*”¹⁶ riki man rokora irouia ao ni *kabuta* te kanikina n rabwatan ao raraan te Uea inanon baira—te kariki ao te ran—ao uotia *nako* nanon tamneira. N okira, te Tia Kamaiu E na karaoa ana kakai ni kaitiakira ni karekea riki ana kairoro ae reitinako te Tamnei ae Raoiroi. Aio kakoauaan ana nanoanga ae akea tokina ae ti reke n aran Iesu Kristo? N aron are ti katoka Arana *iaora*, E anai ara bure ao rawawatara *Iaona* ao Baina “e teimatoa n aroria”¹⁷ ni katobi-biira ni bain Ana tangira.¹⁸

Te toa bon te kauring ni katoa wiiki ae *katokaan* aran Iesu Kristo iaora bon te motinnano ae maiu ao n reitinako, tiaki te bwai ae tii riki ni bongin ara bwabetito.¹⁹ Ti kona n reitaanako ao ni kaokioka kakimwareirein “te karea ae tabu anne, aki kona n ata kakawakin te Mwakuri ni kamaiu aomata, ni kabwarai ara bure ao n taua rabwatana ao raraana.”²⁰ E na aki kamiimi ngkana

natin te Atua a na atai kakabwaia aika korakora, n iai te tamnei iai are e kona n roko man katokaan aran Kristo iaoria, e na teimatoa aia namakin ni kukurei ao nanoia e na rin n taainako inanon te berita ma Atuaia.²¹

Ngkana ti ira kawain te berita ae bai-reaki ma ieta aei, ara motinnano ao ara kekeiaki ni uouota aran Iesu Kristo iaora e na anganiira te korakora “n uringnga n taua [Arana] ao e na koreaki n taainako [inanora].”²² Ti na tangira te Atua ao kain rarikira ao n namakina te kanibuobuoki nakoia. Ti na karinei Ana tua ao n teimatoa ni kaniira ma Ngaia ni karekean riki berita aika tabu ma Ngaia. Ngkana ti noria bwa ti mamaara ao n aki konabwai ni kakoroi nanon nanora aika raoiroi, ti na bubuti ibukin te korakora are e na roko rinanon Arana, ao E na roko ni buokiira. Ao ti kekeiaki ni kakaonimaki, e na roko te tai ngkana ti na Noria ao ni maeka ma Ngaia, ao ti na kunea bwa ti a riki n ai Arona, ngaia are ti a tauraoi n oki nako matan te Tama.

Ibukina bwa ana berita te Tia Kamaiu e boni koaua: naake a “kakoaua aran Iesu Kristo, ao n neboa te Tama n arana, ao n teimatoa n te onimaki n arana ni karokoa te toki”²³ a na kamaiuaki n uean te Atua. Ma ngkoe, I kimwareirei bwa kakabwaia aika akea kabotauaia aikai a kona n reke man katokaan iaora aran Iesu Kristo, are ngaia ao arana are I kakoaua, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Mote 5:8.
2. Motiaea 3:17.
3. Reirei ao Berita aika Tabu 18:23.
4. Dallin H. Oaks, “Katoka Iaora Aran Iesu Kristo,” *Ensign*, Meei 1985, 82.
5. Reirei ao Berita aika Tabu 18:24; e kairaki katuruturuana.
6. Reirei ao Berita aika Tabu 20:37; e kairaki katuruturuana.
7. E reirei Beretitenti Dallin H. Oaks bwa: “Ti katoka iaora aran te Tia Kamaiu ngkana ti riki bwa kaain Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira. . . . N tabera ae taan onimaki iroun Kristo, n aroia Kiritian, ti a tia ni kukurei ni katoka arana iaora” (“Taking upon Us the Name of Jesus Christ,” 80).
8. N te rikitinare ae te Merriam-Webster iaonrain, iai nanon 20 te taeka ae *anaia*, are bon ti tebo ma are e kabonganaki n te kibu n taeka “katoka iaora aran iesu Kristo” (taraa merriam-webster.com/dictionary/take).
9. Russell M. Nelson, “Prophets, Leadership, and Divine Law” (worldwide devotional for young adults, Tian 8, 2017), broadcasts.lds.org.
10. Taraa Russell M. Nelson, “Ana Boki Moomon: Tera aron Maium ngkana akea?” *Riaona*, Nob. 2017, 60–63.
11. Motiaea 18:9.
12. Russell M. Nelson, “Hope of Israel” (worldwide youth devotional, June 3, 2018), HopeofIsrael.lds.org.
13. “Te Uea e kaota nakoiu kakaawakin te ara are E anga ibukin Ana Ekaretia, are bon Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiiia aika Itiaki ni Boong aika Kaitira. Iai ara makuri imawira are e na uotira n rau ma A na kantaniga (Russell M. Nelson, “The Name of the Church” [official statement, Aokati. 16, 2018], mormonnewsroom.org).
14. Taraa Moronaai 7:19.
15. Russell M. Nelson, “As We Go Forward Together,” *Liahona*, Apr. 2018, 7.
16. Reirei ao Berita aika Tabu 20:77; e kairaki katuruturuana.
17. 3 Nibwaai 9:14; taraa naba Aramwa 5:33–34.
18. Taraa 2 Nibwaai 1:15.
19. “Ngkana ti kakooua *nanora* ni katoka iaora aran Iesu Kristo, ti kakooua ara motinnano ni karaoi bwaai ni kabane ake ti kona ni kakoroa bukina ni karekea te maiu are akea tokina n uean Tamara. Ti kaota nanora bwa e na iangoaki—ara kekeiaki ni kekeiaki ibukin—te kariatataki n te aba n uea ae te tiritio. . . .
“ . . . “Tera ae ti kakooua tiaki are ti *anaia* n arana ma are ti *tangiria* ni kani karaoia. N te babaire aei, ara kakooua a kaineti ma kanoan taai aika ana roko ke arona are koron bukina e aki kantaningaaki bon iroum, ma e boboto iaon ana kariaia ke ana babaire te Tia Kamaiu irouna” (Dallin H. Oaks, “Ni katoka I aora n Aran Iesu Kristo,” 82, 83).
20. “O God, the Eternal Father,” *Anene* nambwa. 175.
21. Taraa Motiaea 5; 6; 18; 3 Nibwaai 19.
22. Motiaea 5:12.
23. Reirei ao Berita aika Tabu 20:29.

Iroun Unimwaane Dieter F. Uchtdorf

Man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman

Kakoouaa, Tangiria, Karaoa Nanona

Ti karekea te maiu ae bati man rikira bwa ana reirei lesu Kristo ni kooua—man touan Ana Kawai ao karaoan Ana mwakuri.

Tariu ao mwaaneu aika tangiraki, bon te tai ae tamaroa raonakimi n te tetere n te maungatabu ni kabuta ae korakora n te bong aei: n ongora nakon rongorongoa aika a kauranganano; n ongora nakon aia kuaea mitinare aika a tamaroa man korakora ake a kaota mataia ngaa mitinare ni kabutaa te aonaaba—natira aine, natira mwaane—riki te katiteuanaaki n ara onimaki n te bong aei, ni manga kama-taoaa riki ara Beretitenti ao Burabeti ae tangiraki, Beretitenti Russell M. Nelson, te Moan Beretitentii, ao ana aobitia

nako te Ekaretia. Ai kakukureira raonakimi n te bong aei.

Te toka ngkoa ae Toromon bon temanna mai ibuakoia aomata ake a nooraki aron rianakon aroia n rongo-rongoni kawai.¹ E taraa ni iai irouna bwaai ni kabane—te mwane, te korakora, te tatangiraki, te karineaki. Ma imwin tao irabwi te ririki ni kakaroa are bon oin nanona ao ni maiu ni kaurabwai, tera ana kabwarabwara te toka ae Toromon ibukin maiuna?

“Bon akea bongana,”² e taku.

Te mwaane aei, are e taraa ni iai irouna bwaai ni kabane, e aki kukurei n aron are e kantaningaia, akea ana kaantaninga, ao e aki kukurei, e ngae ngke iai irouna baika a tamaroa aikai.³

Iai te taeka n Tiaman ae, *Weltschmerz*. Ni kabwarabwarana ae bebete, nanon te taeka aei bon te nanokawaki ae reke man te aki kukurei ibukina bwa te aonaaba e aki roko n tamaroana n aron are ti kantaningaia.

Tao bon iai teutana te *Weltschmerz* irouna .

N te tai are ti namakina iai te nanokawaki ma ti aki ataia. N te tai are ti namakina iai te nanokawaki inanon te ngaina ma te bong. N te tai are iai

baika a riki nakoira aika a kanano-kawaki ao aika a aki tau, ao nakoia naba naake ti tangiriria. N te tai are ti namakinna bwa e rang mwaiti ara kangaanga ao e mwaiti riki kakaewenakoara ni maiura nakoia tabeman, ao te maraki e anganira te un n taai ake ti riai n anganaki iai te rau—ti na kona ni kaririaki bwa ti na boraoi ma Toromon n te iango are akea bongan te maiu aei ao akea nanona.

Te kaantaninga ae Korakora

Te rongorongo ae kakukurei bwa, iai te kaantaninga. Iai te ibuobuoki nakon te nanokawaki, te akea bonganam, ao taian *Weltschmerz* ni maiura. Iai naba te ibuobuoki nakon namakinan te akea ni kaantaninga ao te bwarannano are tao ko namakinna.

Te kaantaninga aei e kuneaki ni mwaakan ana euangkerio Iesu Kristo ae kona ni bita maiura ao inanon mwaakan ana kamaiu te Tia Kamaiu ni buoka katakira n tamneira.

“I roko,” e taekinna Iesu, “bwa e na reke te maiu irouia, ao e na bati n reke irouia.”⁴

Ti karekea te maiu ae bati anne tiaki mani katuruan ara taratara n oin kainnana ke n oin ara mwakuri ma man rikira bwa ana reirei Iesu Kristo ni koaua—man touan Ana Kawai ao karaoan Ana mwakuri. Ti kunea te maiu ae bati man aki katuruan ara taratara n oin maiura ao mani karaoan ana mwakuri Kristo.

Ao tera ana mwakuri Kristo? Bon te onimaki Irouna, tangiria aomata n ai Arona, ao karaoi baike E karaoi.

Iesu e “nagonako ni karaoa ae raoiroi.”⁵ E nakonako ibuakoia aika aki kaubwai, aika a teweaki nako, aika a aoraki, ao aika a mama. E buokiia ake akea korakoraia, aika a mamara, ao ake a katinanikuaki. E kabanea ana tai ma ngaiia; E reitaki ma ngaiia. “Ao e katoki aorakia.”⁶

N taabo ake E nako iai, e reirei te Tia Kamaiu te “rongorongo ae tamara”⁷ man te euangkerio. E tibwai kouua aika akea tokia aika a kainaomataia aomata n te maiu n tamnei ao n te maiu n rabwata naba.

Naake anga ngaiia ibukin karaoan ana mwakuri Kristo a kunea koauan

ana berita te Tia Kamaiu aei: “Bwa ane e na kabua maiuna i bukiu ao e na boni kawakinna.”⁸

E kairua Toromon, tariu ao mwaneu aika a tangiraki—te maiu aei iai “bongana.” Ma, e kona n onrake n te kaantaninga, te kukurei, ao n te rau.

Bain Iesu Kristo ni kamaiu e tauraoi nakoia ni kabane ake a Ukoukoria. I ataia n akea au nanokokoraki bwa kakoauaan ao tangiran te Atua ao te nanomwaaka ni iriiria e kona ni bitii nanora,⁹ ni kabebetee marakira, ao ni kaona tamneira ma te “kimwareirei ae moan te bati.”¹⁰

Kakoauaa, Tangiria, Karaoa Nanona

Ao eang, ti riai ni karaoa ae raka riki nakon are ti karekean te ataibwai n te euangkerio bwa e aonga n reke te aeka ni ibuobuoki aei inanon maiura. Ti riai ni karikia bwa mwakoron maiura—ni karikia bwa mwakoron kateira ma anuara.

I kan mwaneweia bwa te riki bwa ana reirei Iesu e moanaki man taeka aika teniua:

Kakoauaa, tangiria, ao karaoa nanona.

Kakouaan te Atua e kairiira bwa ti na Onimakinna mani karikirakea onimakinan Ana taeka. Te onimaki e karikirakea ara tangira ibukin te Atua ao tabeman. N rikiraken te tangira anne, a unga nanora bwa ti na katotoonga

te Tia Kamaiu ngkai ti reitinako n oin mwanangara ni kawain te riki bwa ana reirei Iesu.

“Ma,” ko taku, “ko kauarerekea te bwai ae rang bubura. Kangaangan te maiu, au kangaanga, a bon rang mamatoa bwa a na buokaki n te aekaki ni ibuobuoki ae rang bebetee. Ko aki kona ni bwainnaorakia te *Weltschmerz* n taeka aika teniua aika: *Kakoauaa, tangiria, karaoa nanona.*”

Bwa tiaki taeka akanne aika a bwainnaoraki. Ma ana tangira te Atua ae e kamaiura man te bure, e kaokiira nakon te raoiroi, ao e kamaiura man te mate n tamnei.

E kinako te Atua. Ngkoe bon Natina. E Tangiriko.

E tangiriko e ngae ngke ko taku bwa ko aki tangiraki, E rangi ni kan buokiko.

N te bong aei—ni katoa bong—E kataia ni buokiko, man tangiria ni kamarurungko, n tabekiko rake, ao n onea mwiin te nanokaawaki ane inanom nakon te kukurei ae reitinako. E tangiria ni kanakoa te rootongitongi ane ni maium are karooa maium ao ni kaonna n otan mimitongina ae akea tokina ae tabu man otamwaaka.

I a tia ni kakoauaa aei i bon irou.

Ao bon au koaua ngkai ngai ana Abotoro te Uea ae Iesu Kristo bwa ni kabane ake a nakon te Atua—ni

kabane ake a bon *kakoauaa*, *tangiria*, ao a *karaoa nanona*—a na kona naba ni kakoauaa aei.

Ti kakoauaa

Koroboki aika tabu a reireiniira bwa “ngkana akea te onimaki ao e aki kona te aomata ni kakukureia [te Atua]: bwa ane nakon te Atua ao e na kakoauaa bwa boni iai.”¹¹

Ibukia tabeman, e kangaanga te kan kakoaua. N tabetai e totokoirā Ara kanikatonga man te kani kakoaua. Tao iroura ibukina bwa ti wanawana, ti reirei, ke tao e mwaiti ae ti a tia n rinanona, ti aki naba kakoauaa te Atua. Ao ti a moanna n tarā te aro bwa te katei ae burababa.¹²

N au atatai, te koaua kanga tia-ki te korobanna are ti tatarāia mani mataiakina ao are ti marooroakina ma tiaki raōi ibukira. Ma kanga titebo riki ma bwain kamarauan te tano are ti uotia nakon te onaroka ao, mani maonon moara, ti karaōi beera iaon tano ake a na kabwebwerakei taian ati mani kariki uaa.¹³

Kaniko ma te Atua, ao E na Kaniko.¹⁴ Aio te berita nakoia ni kabane ake a kan kakoauaa.

Ti Tangiria

E kaotaki ni koroboki aika tabu bwa ngkana e rikirake kaotan ara tangira, e rikirake naba kukureira.¹⁵ Te tangira ae taekinna Iesu ikai, kanga tiaki, aron te bwaintangira are ti kabongana n oin nanora, ke te aekaki n tangira ae ti kona ni mwanuokinna ke te aekaki n tangira are tiaki katurua ara iango iaona. Bon tiaki te tangira are e taekinaki ao e a manga manuokinaki. Tiaki te aekaki n tangira are “tuangai ngkana iai te bwai ae I kona ni karaōia”.

Te tangira ae taekinna te Atua ikai bon te aekaki n tangira ae e mena inanora ngkana ti uti n te ingabong, e raonira inanon te ngaina anne, ao e kaonrakea nanora n ara tai n tataro n te tairiki anne.

Aio te tangira ae e aki kona ni kabwarabwaraki are iai iroun Tamara ibukira.

Bon te nanoanga ae akea tokina are e anganira te kona n tarāia raōi

tabeman bwa antai ngāia. Ngkana iai iroura te tangira ae itiaki—ti nooria aomata aika aki mamate aika iai aia konabwai ao naati mwaane ao naati aine aika tangiraki iroun te Atua are moan te mwaaka.

N te ai are ti tarāia aomata n te aro anne, tiaki manga kataorikakīia, katina-nikuia, ke ni uotiarikaaki tabeman.

Ti Karaoa Nanona

N ana mwakuri te Tia Kamaiu, n angīin te tai “mani bwaai aika a uarereke ake [a] riki iai bwaai aika a korakora.”¹⁶

Ti atāia bwa e kainnānoa te katei-ae mwaiti te riki ni mwaatai n te bwai teuana. N aron katangan te bwai ni katangitang ae te kirarineti, karinan te booro nako nanon te kouru, karaōan te ka, ke kakibaan te waanikiba, bon rinanon te kataneiai are ti rikirake iai ni mwaatai.¹⁷

Te rabwata are e kateia ara Tia Kamaiu i aonteaba—Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukīia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira—e na buokira ni karekea te rikirake. E katauraōa te tabo ni katei-ae iai maiuakinan kawai ake E reirei ao ni kakabwaiāia tabeman n ai Arona.

Ngkai ngaira kaain te Ekaretia, ti anganaki mwiokoara, tabera ao ara tai bwa ti na reitaki ma ngāia n te tangira ao te ibubuoki nakoia.

E a tibwa tia, te Ekaretia ni kakorakora riki te mwakuri ni ibuobuoki ke te beku ibukia ke tangiraia tabemwang. E mwaiti te marooro ae karaōaki bwa tera are ti na arana iai te kakorakora ae onoti aei.

Teuana te ara ae iangoaki bon te *kawakin tiibu*, te iango ae tamaroa ni kaineti ma ana kakao Kristo are: “Kakaamwarakeia au tibu.”¹⁸ Ma, iai teuana kabwakana: bwa kabonganaan te taeka anne e na karikai bwa te kamea ae bubura ae te *German shepherd*. Ngāia are, e tamaroa irou te taeka ae *mwakuri ni ibuobuoki*.

Te Mwakuri Aei bon Ibukira ni Kabane

Ao eang, e aki boou te iango aei. E katauraōa te tai ae boou man tamaroa riki bwa ti na maiuakina ana tua te Tia Kamaiu are ti na “itangitangiri imarenara”¹⁹ te kawai ae tamaroa ibukin katuruan ao te kataneiai ana kaantani-nga te Ekaretia.

Iangoa te mwakuri ni mitinare; te ninikoria, te nanorinano, ao te aki nanokokoraki n tibwauan te euangkerio bon te katooto ae tamaroa n te ibuobuoki nakon kainnānoia tabeman n te tamnei, aomata nako.

Ke karaōan te mwakuri n te tembora—kakaean araia ara bakatibu ao anganakia ana kakabwaiāia te maiu ae akea tokina. Aio bon te kawai mai ieta ibukin karaōan te mwakuri ni ibuobuoki.

Iangoa ukeraia aika a aki kaubwai ao aika a kainnāno, ni kakorakorai baai aika tinetine, ke kakabwaiāiaia aika a aoraki ao aika a rootaki n te kainnāno. Tiaki aikai ana katoto te mwakuri ni ibuobuoki ae koaua are e karaōi te Uea ngke E maiu n te aonaaba?

Ngkana tiaki ngkoe kaain te Ekaretia, I kaoko bwa ko na “nakomai man raonīira.”²⁰ Nakomai ao raonīira. Ngkana ngkoe kaain te Ekaretia ma ko aki kakaonimaki, I kaoko, taiaoka oki rikaaki. Ti kainnānoiko!

Mai, ikota korakoram ma korakorara.

Man am tarena aika a onoti, am konabwai, ao kateim, ko na buokira bwa ti na tamaroa riki ao ni kukurei riki. Ngkana ko karaōa aei, ti na

buokiko bwa ko na tamaroa riki mani kukurei naba.

Mai, buokira ni katea ao ni kakora-koraa te aro ni katoki aoraki, te akoi, ao te nanoanga nakoia natin te Atua ni kabane. Bwa ti bane ni kataia n riki bwa aomata aika a boou n te aro are “a bane tain bwaai ake ngkoa” ao “bwaai ni kabane . . . a boou.”²¹ Te Atua e kaota nakoira te kawai bwa ti na—katamaroaira ma ni katotoongnga. E taku, “Ngkana kam tangirai, tou mwiiin au tua.”²² Ti a uaia ni kekeiaki n riki bwa aomata are e kantaningaia te Atua ibukira.

Aio katein te euangkerio ae ti tangiria ni karikirakea ni kabutaa ana Ekaretia Iesu Kristo. Ti ukoukora kakorakin te Ekaretia bwa te tabo are ti na kona iai n uaia ni kabwarabure imarenara. Te tabo are ti totokoa iai te kariiri ni kakaai buure, ni wannanti, ao ni kataorikakiiia tabeman. Te tabo are, n onea mwin tataekinan taian kabwaka, ti tabekira mani buokira imarenara ni katamaroaira nakon are ti konaa.

N na manga kaoko riki kaua. Nakomai ao Nooria. Raoniira. Ti kain-nanoi ngkami.

Aomata aika aki Kororaai

Ko na kunea bwa e onrake te Ekaretia aei irouia tabeman aomata aika a rianako tamaroia aika a kuneaki n te aonaaba aei. A rang bubutimwai-ei, a tangira, a akoi, ao aki baretaio. A mwakuri korakora, a tauraoi n anga ngaiia, ao a ninikororia naba.

A bon aki naba kororaai.

Iai naba aia kairua.

N taai tabetai a taekini baika a riai n aki. Iai baika a karaai ake a uringaaba iai.

Ma iai te bwai ae a titebo iai—a tangiria ni katamaroia ao ni kaania te Uea, are ara Tia Kamaiu, Iesu Kristo.

A kataia ni karaai bwaai n angaia.

A *kakoauaa*. A *tangiria*. A *karaoa nanona*.

A kan riki bwa aomata aika a aki tiorobeke, a ibuobuoki riki, a itiaki riki, kanga n ai aron Iesu.

Te Kawai ni karekea te Kukurei

Eang, e kona ni matoatoa te maiu aei n taai tabetai. Akea te nano-kokoraki bwa iai nako taai ake ti

namakina iai akean te kaantaninga ao te bwarannano.

Ma e anganira te kaantaninga ana euangkerio Iesu Kristo. Ao, n ana Ekaretia Iesu Kristo, ti katiteuanaaki ma tabeman ake a ukora te tabo are ti na namakina te mweengaraai—te tabo are ti na uaia n rikirake iai are, ti na kona iai ni *kakoauaa*, n *tangiria*, ao ni *karaoa nanona*.

E ngae ngke iai kakaokorora—ti ataia bwa ngaira bon naati mwaane ao naati aine iroun te Atua ae tangiraki.

E rianako au karabwarabwa ngkai ngai kaain ana Ekaretia Iesu Kristo ao n ataia bwa te Atua e rangi n tangiria Natina n anganakia te kawai nakon te kukurei ao oin raoi te maiu aei ao te kawai ni karekea te kukurei ae akea tokina n te tabo ae mimitong n te maiu ae e na roko.

I karabwarabwa bwa te Atua e a tia n anga te kawai ni kamaoi aorakin te tamnei ao taian *Weltschmerz* inanon maiura.

I kakoauaa ao I katuka au kaka-bwaia iaomi bwa ngkana ti *kakoauaa* te Atua, ngkai ti *Tangiria* ao ti *Tangiria* Natina ma nanora ni kabane, ao ti kataia ni *Karaoa* are e tua nakoira te Atua, ti na bon karekea te kamaoaki ao te rau, te kukurei ao te kaantaninga. I a atong baikai n aran Iesu Kristo ae tabu, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Te rinerine n te msn.com e karinana Toromon bwa te kaniiman ni kaubwai n aomata ae e a tia ni maiu. “E taekinna te Baibara bwa, te Toka ae Toromon e tautaeka man 970 IK nakon 931 IK, ao inanon te tai aei e taekina bwa e a tia ni karekea 25 te mirion te kuraem te kooro ni katoa 39 te ririki n ana tai n tautaeka, are mwaitina e nakon birion taara n te ririki 2016. Ni ikotaki ma te kaubwai ae korakora ae reke man roon te rabwata ao te iokinibwai, kaubwaia taan tautaeka ake n te baibara e raka riki iaon \$2 te tirion n te mwane are ngkai” (“The 20 Richest People of All Time,” Eberi 25, 2017, msn.com).
2. Taraa Te Minita 1:1–2.
3. Taraa Te Minita 2:17.
4. Ioane 10:10.
5. Mwakuri 10:38.
6. Mataio 12:15; taraa naba Mataio 15:30.
7. Te taeka ae euangkerio e reke man te taetae n Erene are nanona raoi bon te “rongorongoro ae tamaroa” (taraa Bible Dictionary, “Gospels”).
8. Mataio 16:25.
9. Taraa Etekiera 36:26; Ieremia 24:7.
10. 1 Nibwaai 8:12.
11. Ebera 11:6.
12. Taraa 2 Nibwaai 9:28.
13. Taraa Ioane 15:16.
14. Taraa Iakobo 4:8.
15. Taraa 4 Nibwaai 1:15–16.
16. Aramwa 37:6.
17. E kakoauaa Aristotle bwa “mani karaoan mwakuri aika raroai are a reke iai aomata aika raroai” (*The Nicomachean Ethics*, trans. David Ross, rev. Lesley Brown [2009], 28).
18. Taraa Ioane 21:15–17.
19. Ioane 15:12.
20. Ioane 1:39.
21. 2 I-Korinto 5:17.
22. Ioane 14:15.

Iroun Joy D. Jones
Beretitenti ni Kabuta n te Moanrinan

Ibukina

Ataakina bwa antai ao bukin tera buokaia tabeman e buokiira n ataia bwa kaotakin te tangira ae rietata ao nanora ae babane nakon te Atua.

N te tairiki ae kakaawaki aei, I kaota au tangira ao au kakaitau nakoimi n tatabemani ngkami, tariu aika a tangiraki. E aki kauaroro, taabo ake ti mena iai, ke tera arora, ti bane ni katiteuanaaki n te tairiki aei, ni korakorara, n te kantaninga, ao n te koaua bwa ti tangiraki ao ni kairaki iroun Tamara arei Karawa; ara Tia Kamaiu Iesu Kristo, ao ara burabeti ae maiu, Beretitenti Russell M. Nelson.

Ngke ti moan tekateka, Ngai ma kainnabau ti weteaki iroun ara bitiobi bwa ti na kawara ao ni buoka te utu ae tuai man tataromaui inanon ririki aika a bati. Ti butimwaea te tibwanga ma nanora ao ti nakon aia auti tabeua te bong imwiina. E waekoa ni mataata iroura bwa a aki tangiriia kain te Ekaretia bwa a na kawariia.

Ngai are rokora are imwiina, ti kawariia ma te raurau ni kuuki, ma te kantaninga are a aonga ni kukurei ni butimwaira. A bon aki. Te taanga aei a taetae nakoira man aia matarora ae warawara n te tikuriin, are nanona bwa ti aki butimwaeaki. Ma ngke ti a buti n okira mweengara, ti kakoaua bwa n te taina ao ti na kona n tokanikai ngai are ti bon ti anganiia aia bwai n matamtam ae te Rice Krispies.

Kabwakara n nonoori n te itera n tamnei e karekea rotakira ae ti na un

iai. Te aki butimwaeaki e karekea te aki mweengara. N te tai ae maan ti a moanna n titirakiniira, “*Bukin tera ti karaoa aei? Tera raoi ara kantaninga?*”

Unimwaane Carl B. Cook e taekina aei: “Te beku n te Ekaretia . . . e kona ni kangaanga ngkana ti tuangaki bwa ti na karaoa te bwai teuana ae ti makua, ngkana ti a kua n ibuobuoki, ke ngkana ti weteaki bwa ti na karaoa te bwai ae ti aki nano iai.”¹ Ti ataa koauan ana taeka Unimwaane Cook ngke ti bai-reia bwa ti na ukora te kairi mai iroun Tamara are i Karawa ae korakora riki ana taratara nakoira.

Ai ngai are, imwiin te tataro mwaaka ao te kamatebwai, ti a karekea te kaeka nakon ae *tera* bukin ara mwakuri n ibuobuoki. Iai te bitaki n otara, te bitaki n nano, riki te bwai ae ti taneiai n rinanona man te kaotioti.² Ngkai ti ukoukora te kairi man koroboki aika tabu, te Uea e reireiniira bwa ti na kanga ni kabebetee te waaki ni buokakiiia tabeman ao ni uaana riki. Aio te kibu are ti warekia are e bitii nanora ni kauoman n aron are e teretere: “Ko na tangira te Uea ae Atua man nanom ni kabanea, ma marurungim, am iango, ao korakoram ni kabane; n aran Iesu Kristo *ko na beku ibukina*.”³ E ngae ngke koa rangi n taneiai n te kibu aei, e taraa n taetae nakoira n te kawai ae boou man kakaawaki.

Ti a ataa bwa ti kabanei nanora ni kataia ni buokiia te utu aei ao ni buoka ara bitiobi, ma ti riai n titirakiniira ngkana ti bon buokiia man ara tangira ibukin te Uea. Te Uea Beniamina e kamataata riki aei ngke e taekina, “Taraia, bwa ngkai I taekina nakoimi ae I a tia ni kabanea au bong ni maiu ni beku ibukimi, ao I aki kamoamo ngkai I taekina, bwa *I a tia ni beku ibukin te Atua*.”⁴

Ngai are antai ae e buokiia te Uea Beniamina? Tamara are i Karawa ao te Tia Kamaiu. Ataakina bwa *antai* ao *bukin tera* buokaia tabeman e buokiira n ataia bwa kaotakin te tangira ae rietata ao nanora ae babane nakon te Atua.

Ngkai e tabe ni bitaki ara taratara, ai aron naba ara tataro. Ti moanna n ingainga nakon rokora are imwiina ni kawara te utu aei ibukin ara tangira ibukin te Uea.⁵ Ti bon karaoia Ibukina. E karaoa te ikakorakora bwa e na beebete. Imwiin namwakaina aika bati ti a tei imatan aia matarora, a moanna ni kariniira n aia auti. N aron anne, ti a kakaraoa te tataro ao te maroro ae marau iaon te euangkerio n ikotaki. Te iraoroa ae reitinako e a rikirake. Ti taromauiia ao ti Tangiria man tangirakiiia Natina.

Ko kona ni katanrikaaka am ururing nakon te tai are ko anga am tangira ma koauan te mwakuri ni buoka temanna ae kainnanaoia ao ko namakinna bwa am mwakuri e aki nooraki ke tao akea te kakaitau ke tao e bon aki tangiraki? Inanon te tai anne, ko titiraki ibukin bonganan am ibuobuoki? Ngkana eng, e na oneaki mwiin am nanououa n ana taeka te Uea Beniamina ao bon te maraki naba are ko namakinna: “Kam bon beku naba iroun Atuaami.”⁶

Nakon katean te riribai, ti kona ni kateitei, rinanon te ibuobuoki, te reitaki ae korora riki ma Tamara are i Karawa. Ara tangira ibukin ao babanen nanora Nakoina e totokoa te kinaaki ke te kakaitau ao e karekea Ana tangira bwa e na bwaro nakoira ao n rin inanora.

N tabetai ti na tii beku moa man te kantaninga ibukin te beku ke te tibwanga, ma te beku anne e kona ni kairiira nakon te bwai ae rietata inanora, ni kairiira bwa ti na beku riki inanon te “te kawai ae tamarora riki”⁷—n aron

ana kakao Beretitenti Nelson nakon te “tetera ae boou riki, te tararua ae e mimitong ao n ibuobuoki nakoia tabeman.”⁸

Ngkana ti kabanei ara taratara iaon bwaai ni kabane ake e a tia ni karaoia te Atua ibukira, ara ibuobuoki e na kaungaaki man te nano ni kakaitau. Ngkai e moanna ni keerikaaki tabe-aiangara iaon aron kabwaiara man ara ibuobuoki, ti bon ataia bwa n onean mwiin te taratara iaon ara beku e na riki bwa karimoaakin moa te Atua.⁹

Beretitenti M. Russell Ballard e reirei, “Bon ti ngkana ti tangira Atua ara Kristo ma nanora ni kabane, tamneira, ao ara iango are ti na kona iai n tibwaua te tangira aei ma kain rari-kira rinanon te mwakuri n akoi ao n ibuobuoki.”¹⁰

Te moan tua man tua ake Tebwina e kabwarabwara te wanawana mai karawa aei: “Ngai te Uea ae Atua. . . Ko na tai Atua te Atua temanna irarikiu.”¹¹ Nnen te tua aei e buokiira bwa ti na ataia bwa *ngkana* ti karimoa bwa ara moanibwai, bwaai ni kabane a na bane n nakoraoi—riki ara ibuobuoki nakoia tabeman. Ngkana E anganaki te tabo ae moan te kakaawaki inanon maiura man ara rinerine ake ti rinei, ngkanne E na kona ni kakabwaiara ara mwakuri ibukin kabwaiara ao ibukin kakabwaiakiia tabeman.

Te Uea e reirei, “Tanimai nakoio n ami iango n taai nako.”¹² Ao ni katoa

wiiki ti berita bwa ti na karaoa anne—n “ururingnga n tainako.”¹³ E kona te iango n atua anne ni karaoaki nakon bwaai ni kabane ake ti karaoi? E kona karaoan te beku ae moan te mangori n riki bwa kaotakin ara tangira ao ni babane nanora Nakoina? I kakoaua bwa e kona ao e na bon riki.

Ti kona ni karaoi bwaai nako iaon ara rinan ni mwakuri are ti na karaoi n riki bwa te kawai n neboia. Ti kona n iangoi mwakuri nako bwa te tibwanga ao te tai ni beku Ibukina, riki ngkana tia mena i nuukan tokin te tai, mwakuri, ke taaibwa aika a bareka.

Ngke e taku Amon, “Eng, I ataia bwa bon te akea ngai; ao ni korakorau I bon mamaara: ngaia are N aki kamoamoai, man na kamoamoai iroun Atua, bwa ni korakorana ao I kona ni karaoi bwaai ni kabane.”¹⁴

Ngkana ara beku ibukin te Atua e riki bwa te moanibwai ni maiura, ti na kakeaira, ao n tokin te tai, ti na kinaira raoi.¹⁵

Te Tia Kamaiu e reirei te reirei aei n te aro ae beebete man kaineti: “Ngaia are kaotai ami taura imataia te botanaomata aio, bwa a na noori ami mwakuri aika a raroi Tamami are i karawa iai ao *karaoiroa Tamami* are i karawa iai.”¹⁶

I kan tibwauaia ma ngkami tabeua taeka ni wanawana ake a reke iaon aia ataei ake akea aia karo i Calcutta, Inria: “Ngkana ko akoi, aomata a kona ni bukiniko bwa ko tii taraiko ibon iroum,

iango aika aki kaotaki. E aoria ma bwaina te akoi. Tera are ko kabanea am tai ni kateia, temanna e kona n urua n te tai ae waekoa. Ma engae n anne kanakoroaia raoi. Te bwai ae raoiroi ae ko karaoia n te bong aei, aomata n tabetai a mwaninga nakon te ingabong. E aoria bon karaoa ae raoiroi. Angan te aonaaba ae tamaroa are iroum, ma e kona n aki tau. E aoria angan te aonaaba ae tamaroa are iroum. Ko nooria, n tokin te tai, te bwai ae e kakaawaki bon am reitaki ma te Atua . . . e aoria bon karaoia.”¹⁷

Tariu, bon imarenara n tainako ma te Uea. Ngke e taekinna Beretitenti James E. Faust: “Tera te bwai ae rang kainnanaoaki riki i aonaaba? . . . ‘Bon tiaki te kainnanao ae rangi ni kainnanaoaki n te aonaaba bwa aomata nako a na iai arona, ae reitinako, ni katoabong, te reitaki ae reitinako ma te Tia Kamaiu? Karekean te reitaki anne e kona ni kabaea karawa ma ngaira, ao akea riki te bwai ae e kona ni karaoa te bitaki ae korakora inanon maiura ngkai ti karekea ataakina ao ootara n reitakira mai ieta ma te Atua.”¹⁸

N aron naba aei, e kabwarabwara Aramwa nakon natina, “Eng, tarai am mwakuri ni kabane bwa ko karaoi nakon te Uea, ao taraia bwa taabo nako ake ko kawari, ko nako iai ibukin te Uea; eng, taraia bwa am iango ni kabane a kaineta te Uea; eng, taraia bwa ana namakin nanom e mena iaon te Uea n taai nako.”¹⁹

Ao Beretitenti Russell M. Nelson e a tia naba n reireiniira, “Ngkana ti atatai n Ana mwakuri ni kamaiu ae aki kabooaki, ara namakin are ti karaoia te anganano e na taonaki nako n te namakin ae korakora ni kakaitau ni beku ibukina.”²⁰

Tariu, I kakoaua bwa ngkana Iesu Kristo, rinanon mwaakan Ana Mwakuri ni Kamaiu, e mwakuri *iaora* ao *inanora*, E a moanna ni mwakuri *rinanora* ni kakabwaiiia tabeman. Ti buokiia, ma ti karaoia man tangiria ao ni beku ibukina. Ti riki n aron are e kabwarabwaraaki ni koroboki aika tabu: “A riai mwaane [ao aine] ni ukoukora kainnanaoia kaain rarikina teuanne [ke neiienne], ao ni karaoi bwaai ni kabane ni mata teuana nakon mimitongin te Atua.”²¹

Tao ara bitiobi e ataiia bwa anne te reirei are ngai ma kainnabau ti na reiakinna man taai ake rimoa ao naano ni koaua, e ngae ngke e aki kororaoi, mwakuri n ibuobuoki nakoia natina mwaane ao aine aika a tangiraki. I kaota au koaua i bon irou ni kakoaua tamaroan ao ana tangira are e tibwauaia nakoira riki ngkana ti kataia ni beku ibukina. I a atong baikai n aran Iesu Kristo ae tabu, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Carl B. Cook, “Serve,” *Riaona*, Nob. 2016, 110.
2. Taraa Motiaea 5:2.
3. Reirei ao Berita aika Tabu 59:5; e kairaki katuruturuana.
4. Motiaea 2:16; e kairaki ma katuruturuana.
5. Taraa 1 Nibwaa 11:22.
6. Motiaea 2:17.
7. 1 I Korinto 12:31.
8. Russell M. Nelson, “Ministering,” *Liahona*, Meei 2018, 100.
9. Taraa Mataio 6:1–4, 33.
10. M. Russell Ballard, “Finding Joy through Loving Service,” *Riaona*, Meei 2011, 47.
11. Te Otinako 20:2–3.
12. Reirei ao Berita aika Tabu 6:36.
13. Reirei ao Berita aika Tabu 20:77, 79.
14. Aramwa 26:12.
15. Taraa Mataio 16:24–25.
16. 3 Nibwaa 12:16; e kairaki katuruturuana.
17. Often attributed to Mother Teresa; see Kent M. Keith, *The Paradoxical Commandments* (1968).
18. James E. Faust, “A Personal Relationship with the Savior,” *Ensign*, Nob. 1976, 58.
19. Aramwa 37:36.
20. Russell M. Nelson, “Te Mwakuri ni Kamaiu,” *Liahona*, Nob. 1996, 35.
21. Reirei ao Berita aika Tabu 82:19.

Iroun Michelle D. Craig

Te Moan ni Kauntira n aia Beretitentii ni Kabuta Ataeinaine

Tangiran ae Tamaroa Riki mai Karawa nakon ae Ngkai

Tangiran ae Tamaroa riki mai Karawa nakon ae ngkai e kona ni kamwaingiira ni mwakuri inanon te onimaki, n iriira ana kakao te Tia Kamaiu ni karaoa ae raoiroi, ao n anga maiura n nanorinano Nakoina.

Ngke I mena n te reirei ae te moanrinan, ti rianna nakon mweengara iaon te kawai ae timantiaki are e biri ni waerake nakon iteran te katabuki. Iai ngkanne te kawai teuana, aki timantiaki, e aranaki bwa “kawaia ataeinimwaane.” Kawaia ataeinimwaane bon te kawai iaon te tano are e kaeti nakon te tabuki. E uarereke riki

ma e rang kabwatete. Ngke I kairake n ataeinaine, I ataiia I kona n rianna ni waerake ni kawai nako n aroia ataeinimwaane. Ae kakaawaki riki, I ataiia bwa I maiu ni boong aika kaitira ao I riai ni karaoi bwaai aika a kangaanga, n aron are a karaoia bwaeoniiia—ao I tangiria n tauraoi. Ngaia are n taainako, I nakonako ni karaurau mai bukiia kain

au kurubu aika raraou n tamwarake n te kawai, kanakoi au kau, ao n rianna rake ni kawaia ataeinimwaane. I bon kataia ni kamatoatoai waeu.

Ngkai te kairake n ataeinnaine n te Moanrinan, anne te bwai ae I iangoia bwa I kona ni katauraoui iai. Ngkai I ata ae kaokoro! Nakon ae N na nakonako n aki kaunai ni waerake ni kawain te maunga, I ataia bwa I kona ni katauraoui waeu n rianna rake iaon kawain berita aika tabu ni kaeka nakon ana kakao te Tamnei ae Raoiroi. Ibukin te Uea, rinanoia Ana burabeti, e weteira ngaira n tatabemaniira bwa ti na maeka ao n tararua n te kawai ae “rietaata riki man mimitong riki” ao n “toua te mwa-neka ae rietaata riki.”¹

Wewete mai iroun te burabeti nakon mwakuri aikai, n raonaki ma ara kakai namakin are ti kona ni karaoia riki, n tabetai e riki inanora tera are aranna Unimwaane Neal A. Maxwell “tangiran ae tamaroa riki mai Karawa nakon ae ngkai.”² Tangiran ae tamaroa riki mai karawa e roko ngkana ti kabotaua “tera arora ae ngkai [nakon] tera are iai mwaakara bwa ti na kona n karikiira nako iai.”³ Ngaira n tatabemaniira, ngkana ti kokooua, namakinna bwa iai te marena imarenan te tabo are ti mena iai ao antai ngaira, ao te tabo ra ao tera nakoara are ti kan roko iai. Ti tangiria ni karokoiri riki nakon ara kona are iaona riki. Ti karekei namakin aikai ibukina bwa ngaira natin te Atua aika aine ao mwaane, ni bungiaiki ma Otan Kristo ma ti maeka n te aonaaba ae aki kororoai. Namakin aikai bon te Atua ae anga ao e karaoa te waekoa nakon te mwakuri.

Ti riai ni kaungai namakin n tangiran ae tamaroa riki mai Karawa nakon ae ngkai bwa ti na kona n ongotaeka ngkai tabeman aki, ngkai kinaakin ao totokoan namakin aika kaairua iroun Tatan—bwarannano ake a karikiira bwa tina rawa ni mwakuri. Aio te tai are Tatan e aki toki ni kaunga te nano aei inanora. Ti kona n rineia n nakonako n te kawai ae rietaata riki are e kairiira bwa ti na ukoukora te Atua ma Ana rau ao ana akoi, ke ti kona n ongo iroun Tatan, are e aki toki ni katikiira rikaaki ma rongorongoa aika bon aki

tau: tau kaubwaira, tau wanawanara, tau tamaroara, ao akea te mwakoro mai iroua ae tau n te bwai are e kainnanaoki. Arora n aki tau e kona ni kakorakoraira—ke ni kamamaraira.

Mwakuri inanon te Onimaki

Teuana te kawai are ti na kona iai ni kinaa te tangira ae tamaroa riki mai Karawa nakon ae ngkai man ana kewe Tatan bwa tangiran ae tamaroa riki e na kairiira nakon mwakuri ni kakaonimaki. Tangiran ae tamaroa riki bon tiaki te kakao n tiku ni mweengaraoui n ara tabo, ma e na kairiira nakon te bwarannano. I a tia n reiakinna bwa ngkana I rabinobino inanon iangoan bwaai ni kabane I bon aki, I aki rikirake, ao I kunea bwa e kangaanga riki namakinan ao irirakin te Tamnei.⁴

Ngke te kairake ngaia, Iotebwa Timiti e ata raoui kabwakana ao e raraoma n “maiuaraoin tamnei[na] n te aki mamate.” N ana taeka, “au iango e a rikirake ni bwarannano, bwa I a kabureaki n au bure, ao . . . namakinna ni kan tang ibukin au bure ao ana bure te aonaaba.”⁵ Aio are e kairia nakon “namakin ae bon nano ao a nene n angin te tai.”⁶ Ko a tia n ongo-ngo aei mai imwaina? Ko namakina te aki rau ke te bwarannano man am kairua?

Eng, iai te bwai ae karaoia Iotebwa. E tibwaia, “I aki toki n titirakinai aei: Tera te bwai are e na riai ni karaoaki⁷ Iotebwa e mwakuri inanon te Onimaki. E rairaki nakon koroboki aika a tabu, wareka te kakao n Iakobo 1:5, ao e rairaki nakon te Atua ibukin te ibuobuoki. Mwiin te mii e moan karekea Kaokan Bwai. I rangi ni kakaitau bwa I karekea ae tamaroa are riki nakon Iotebwa mai Karawa ae ngkai, ana tai n aki rau ao n nanokokoraki, e kaunga nakon te mwakuri ni kakaonimaki.

Iriira te Wirikiriki ni Karaoa ae Tamaroa

Te aonaaba n tabetai e kabonganai namakin n tangiran bwaai aika a tamaroa riki bwa te kabwarabure ibukin iangoam ibon iroum, n ara iango ni bon nakoira ao n iangoira ao n rang n iango iaon antai ngai, tera ae tiaki ngai, ao tera ae I tangiria. Tangiran ae tamaroa riki mai karawa nakon ae ngkai e kaungaira bwa ti na ira ana banna ni katooto te Tia Kamaiu, are “nakoana ni kakaraoa ae raoiroi.”⁸ Ngkai ti nakonako ni kawaia ana reirei, ti karekei wirikiriki n tamnei bwa ti na buokiia tabeman.

Te rongorongoa are I ongo n ririki aika a nako e a tia ni buokai ni kinai ao imwiina ni mwakuri man te wirikiriki mairoun te Tamnei ae Raoiroi. Titita Bonnie Parkin, te Beretitenti rimoa n te Bootaki n Aine ni Kabuta, e tibwai aikai:

“Susan . . . bon te tia waewae ae bane arona. Beretenti Kimball e maeka n [ana] uoote. Te Tabati teuana, Susan e nooria bwa e boou oneana. Taman neiei e a tibwa . . . angan neiei tabeua kunnika tirika aika a rangi tamaroa. Susan e iangoia bwa te kunnikai anne e na rangi n nakoroai ni karaoan te neketai n airi ma onean Kimball ae boou. Ngaia are n te Moanibong e karaoa te neketai. E niiria ni beebwa aika manii ao e nako nakon mweengan Beretitenti Kimball.

“Iaon kawaina nako matan te tamaroa, e waekoa n tei man iango, ‘Antai ngai bwa N na karaoa ana neketai te burabeti? E bon bae n rangi n tiraua irouna.’ N iangoan are e a tia ni karaoia bwa e kaairua, e rairaki n oki.

“Bon te tai anne Titita Kimball e kauka te mataroa mai moa man taku, ‘O, Susan!’

“Namakinan te nakonnano ao te maaaa, e taku ‘I noora Beretitenti Kimball n oneana ae boou n te Tabati. Tamau e a bon tibwa kabooi tabeua kunnikai tirika mai New York . . . ao ngaia I a karaoa ana neketai.’

“Imwain ae reitia Susan, Titita Kimball e katokia, e tauii angana, man taku: ‘Susan, tai raarawa nakon te iango n akoi.’”⁹

I tangira te taeka anne! “Tai raarawa nakon te iango n akoi.” N tabetai ngkana iai au iango ni karaoa te bwai teuana ibukin temanna, I titiraki ngkana bon te wirikiriki ke bon au iango. Ma I kauringaki, “ngaia are bwaai ni kabane aika a kakao ma n anai nano nakon karaoan te raoiroi, ao nakon tangiran te Atua, ma te toro irouna, e bon roko mai iroun te Atua”¹⁰

Bwa a kairaki man te wirikiriki ke bon te nano ni kan ibuobouki, te mwakuri ae raoiroi e aki kona ni bakataeaki; bwa “e bon aki bwabwaka te tangira”¹¹—ao e aki kona ni kairua te kaeka.

N taainako te tai e aki angaraoi, ao ti ataia n tabetai bwa mwiin ara mwakuri n ibuobouki aika a uarereke. Ma ni katoa tai, ti na kina bwa ti a tia n riki bwa bwaai ni mwakuri ni bain te Atua ao ti na rangi ni kakaitau n ataia bwa te Tamnei ae Raoiroi e mwakuri rinanora bon kaotan ana kariaia te Atua.

Tariu, ngkami ao ngai ti kona ni bubuti ibukin te Tamnei ae Raoiroi bwa e na kaotia nakoira “bwaai ni kabane ake [ti] ri ai ni karaoi,”¹² riki ngkana ara rinan ni bwaai aika ti na karaoi e tara ni kebo. Ngkana ti karekea te wirikiriki, ti kona ni katikui bwain amwarake n te tingke ke inanon bwaoki aika a kaonaki ni kakaewenako ni kairoro bwa ko aonga ni wareware nakon te teei, kawara te rao, n tara natiia kain rarikim, ke ni beku n te temborā. Ko na tai anganai te bure—Ngai te tia karaoa rinanin bwaai, I tangiria n tuoi bwaai ake a tia. Ma te rau e roko n ataakina bwa a riki mwaitiia n raka tiaki te bwai ae ena rang kabotauaki nakon *karaoan riki* ae bati. Te kaeka nakon tangiran

ae tamaroa riki man iangoan iriirakin te wirikiriki e bita aron au iango iaon “au tai,” ao I nooria aomata, bwa tiaki bwaai ni katabetabe, ma ae ngaiia bon oin bukin maiu.

Tangiran ae Tamaroa riki mai Karawa nakon ae ngkai E Kairiira nakon Kristo

Tangiran ae Tamaroa riki mai Karawa nakon ae ngkai e kairiira nakon te nanorinano, tiaki te namakin n nanoanga ke te bwarannano are e roko man karaoan taian kabotau are ti konaaki iai. Aine ake a kawakini-berita aika tabu a roko n roroia ni kabane ao tarakiia; aia utu, aia taneiai, ao aia kangaanga aika kakakoro.

E koaua, ngaira ni kabane ti na bwaka ni karako n ara konabwai mai ikarawa, ao iai tabeua koaua inanon ataakina bwa te tiku n *tii ngaira* ti bon aki tau. Ma rongorongon te euangkerio ae tamaroa are ma ana akoi te Atua, ti bon tau. Ma ana buoka Kristo, ti kona ni karaoi bwaai ni kabane.¹³ Berita ni koroboki aika tabu are ti na “kunea te akoi n ibuobouki inanon tain kainnanona.”¹⁴

Te kamiimi ae koaua bon mamarara e kona n riki bwa te kakabwai ngkana a kananorinanoira ao ni bitira nakon Kristo.¹⁵ Tangiran ae tamaroa riki e

roko mai karawa ngkana ti nanorinano nakon Iesu Kristo ni bwaai ake ti tangiri, nakon are ti rawa ibukin te tanginnano.

Ma te koaua, ana kakai Iesu n angiin te tai e waaki ma kinaakin bwaai aika a tangiraki, kainnana, kabwaka, ke aki tau. Uringa te kariki ao te ika? N tatabemaniia taan koroboki n te Euangkerio a taekina ana kakai Iesu ni kamwarakeia nga nga ake a ririmwina.¹⁶ Ma te karaki e waaki ma ataakin kainnanao ana reirei; a ataia bwa ti iai irouia “nimaua te berena ao uoman te ika; ma tera manen baikanne ibuakoia aomata aika a uanao?”¹⁷ Ana reirei a bon koaua: e bon *aki* tau te amwarake, ma a anga are iai irouia nakon Iesu, ao *E* karaoi kakai.

Ko a tia n namakinna bwa am tarena ao am konabwai a rangi ni uarereke ibukin te mwakuri aika a na roko? I a tia ni kakoaua. Ma ngkoe ao ngai ti kona n anga are iai iroua nakon Iesu, ao E na kabatiai riki ara konabwai. Tera are iai iroum are ko anga e raka riki nakon ae tau—riki bon kabwakam n aomata ao mamaram—*ngkana* ko katan iaan ana nanoanga te Atua.

Te koaua bwa ngaira aikai n tatabemaniira bon te roro are riki imwiin Tamara are i Karawa, are bon natina.¹⁸ Ao n aron are E a tia ni karaoia nakoia burabeti ao aomata naba ao aine rinaanon nako rooro, ngaia are Tamara are i Karawa e tangiria ni bitira.

C. S. Lewis e kabwarabwara te mwaaka ni bitaki n te aro aei: “Tangoiko bwa ngkoe te auti ae maiu. Te Atua e rinnako ni manga katea te auti anne. Te moan, tao, ko kona n ataia bwa tera ae E karaoia. E kaeti bwaibu ni kawawa ao e bonoti rarainin te taubuki ao a bati riki; ko ataia bwa mwakuri akanne a kainnanoi karaoakiia ai ngaia are ko na bon aki kubanako. Ma n te tai aei E waaki ni karaoi bitaki aika bubura n te aro are e rang kammaraki. . . . [Ko nooria,] E bon tabe ni katea te auti ae okoro ma are ko iangoia Ko taku bwa ko [riki] ni karaoaki nakon te auti ae kakateke: ma ngaia E katea te baereti. E nanonna bwa e na roko ni maeka inanona.”¹⁹

Ibukin ana anganano ni kamaiu te Tia Kamaiu, ti kona ni karaoaki n tii te arona nakon te mwakuri ake a tauraoi imwaira. Te burabeti e a tia n reirei bwa ngkai ti tamwarake ni kawaia ana reirei, ti kona ni kaitiakaki rinanon ana nanoanga Kristo. Tangiran ae Tamaroa riki mai Karawa nakon ae ngkai e kona ni karikiira bwa ti na mwakuri inanon te onimaki, n iriira ana kakao te Tia kamaiu ni karaoan ae raoiroi, ao n anga maiura n nanorinano Nakoina. N aran Jesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Russell M. Nelson, in Tad Walch, “The Lord’s Message Is for Everyone’: President Nelson Talks about Global Tour,” *Deseret News*, Eberi 12, 2018, deseretnews.com.
2. Neal A. Maxwell, “Becoming a Disciple,” *Ensign*, June 1996, 18.
3. Neal A. Maxwell, “Becoming a Disciple,” 16; kairaki katuruturuana.
4. “Kabwaraan te nano e kamamaara am onimaki. Ngkana ko kakerikaaka am kantaninga, nakoraom e na keerikaaki, nanom e na kamamaraaki, ao ko na karekea te kangaanga ae korakora riki n iriirakin te Tamnei” (“What Is My Purpose as a Missionary?” *Preach My Gospel: Te Kairi Nakon Aia Mwakuri Mitinare*, rev. [2018], lds.org/manual/missionary).
5. *Aia Reirei Beretitenti n te Ekaretia: Ioteba Timiti* (2007), 28.
6. Joseph Smith—History 1:8.
7. Joseph Smith—History 1:10; kairaki katuruturuana.
8. Mwakuri 10:38.
9. Bonnie D. Parkin, “Personal Ministry: Sacred and Precious” (Brigham Young University devotional, Feb. 13, 2007), 1, speeches.byu.edu.
10. Moronaai 7:13.
11. 1 I-Korinto 13:8.
12. 2 Nibwaa 32:5.
13. “I boni konai bwaai ni kabane ni karaoi iroun Teuare kakorakoraai” (1-Biribi 4:13).
14. Ebera 4:16.
15. “Ao ngkana a roko aomata nakoiu N na kaota nakoia mamaaraia. I anganiia aomata mamaaraia bwa aonga n nanorinano; ao e tau au *akoi* nakoia aomata ni kabane ake a kananorinanoia i matau, ma n onimakinai, ao ngkanne N na kakorakoraai mamaaraia nakoia.” (Ita 12:27; e kairaki katuruturuana).
16. Taraa Mataio 14:13–21; Mareko 6:31–44; Ruka 9:10–17; Ioane 6:5–13.
17. Ioane 6:9.
18. Beretitenti Boyd K. Packer e reirei: “Mangaia ae a bati roro n am bakatibu n te maiu aei, n aki warekaki bwa aekaki n reeti raa ke aomata maiia, katein rikim n te maiu n tamnei e kona ni koreaki iaon tii teuana te rain. Ngkoe natin te Atua!” (“To Young Women and Men,” *Ensign*, May 1989, 54).
19. C. S. Lewis, *Mere Christianity* (1960), 160.

Iroun Cristina B. Franco

Kauoman ni Kauntira n te Buraimwari Beretitenti ni Kabuta

Kimwareirein te Mwakuri n Ibuobuoki n Aki Tii Taraira

Ti a tia ni berita nakon Tamara are i Karawa bwa ti na beku Ibukina ao tabeman ma te tangira ao ni karaoi Ana kantaninga ni bwaai ni kabane.

I mwiin te maungatabu ni kabuta ae nako, a mwaiti aomata aika a titirakinai ma te aeka n titiraki anne: “A kamwengaraoi kaintekateka ake imoa akanne?” Au kaeka bon titebo n taainako: “A kamwengaraoi kaintekateka ngkana ko na aki taetae.” E koaua, kee?

A kamwengaraoi kaintekateka ngkana ko na aki taetae, ma I kakaitau ibukin te kakabwaaia ao te karineaki n taetae nakoimi n te tairiki aei.

N tabetai ngkana ti beku, ti beku ni weteara aika kakaokoro. Tabeman a mwengaraoi ao tabeman aki, ma ti berita nakon Tamara are i Karawa bwa ti na beku Ibukina ao tabeman ma te tangira ao ni karaoa Nanona ni bwaai ni kabane.

Tabewa te ririki n nako, kairake inanon te Ekaretia a reiakinna bwa “ngkana kam ‘rin i nanon te beku ibukin te Atua’ [Reirei ao Berita aika Tabu 4:2], ko a rin n te mwananga ae te kabanea ni korakora. Ko buoka te Atua ni kawaekoa ana mwakuri, ao bon te atatai ae tamaroa, ae kakukurei, ao ni kamiimi.”¹ Te mwananga ibukira ni kabane—n aki tabe ma te ririki—ao bon te kawai naba are e kairiira nakon ana taeka ara burabeti ae tangiraki bwa “kawain te berita.”²

E ngae ngke, ti maeka n te aonaaba ae ti tii taraira are a teimatoa aomata n titiraki, “Tera ae N na karekea man te

bwai aei?” irarikin titirakinana, “Antai ae N na buokia n te bong aei?” ke “N na kanga ni kanakoroa au mwakuri ibukin te Uea?” ke “I kabanea au tai ibukin te Uea?”

Te katooto ae tamaroa bon te mwakuri ae a tia ni karaoya n aki tii taraira bon Titita Victoria Antonietti. Victoria bon te tia reirei n te Buraimwari n au mwaanga ngke I ikawairake i Argentina. Ni katoa tawanou n te Kauabong, ngkana ti botaki n te Buraimwari, e uouota ara keeke te tiaokureti. Aomata a tangira te keeke—eng, ni kabane ma ti ngai. I riba te keeke ae te tiaokureti! Ao e ngae ngke e kataia n tibwa te keeke ma ngai, n taainako I aki butimwaia.

N te bong teuana ngke e a tia n tibwa te keeke nakoia ataei ni kabane, I titirakinna, “E aera ko aki uota te aekaki teuana—n aron te aoranti ke te wanira?”

Imwiin ngarena teutana, e titirakinai, “E aera ko aki kataia teutana? E karaoki te keke aei ma renganana aika onoti, ao I berita bwa ngkana ko kataia, ko na tangiria!”

I taratara nako, ao I miimi, bwa a taraa ni bane n tangira te keeke. I kukurei ni kataia. Ko kona ni ketinna bwa tera ae riki? I tangiria! Anne te moan n tai ae I tangira iai te tiaokureti keeke.

Bon inanon ririki aika mwaiti imwiina ngke I reiakina te rengarenga ae raba n ana tiaokureti keeke Titita

Antonietti. Natiu ao Ngai ti kakawara tinau ni katoa wiiki. Teuana mai ibukon ara kakawari aikai, Tinau ao Ngai ti kukurei ni kana te tiraiti n tiaokureti keeke n te moan n tai. Imwiina e kabwarabwara raoi te karaki nakoiu.

“Ko riai n ataaia, Cris,” e taku tinau, “Titita Antonietti ao ana utu aki tau aia mwane, ao ni katoa wiiki e na rinea bwa e na kantokaniia n te bwati ngaia ma natina ake aman nakon te Buraimwari ke e na karekei rengarenga ni karaoan te tiaokureti keeke ibukin ana kiraati n te Buraimwari. N taainako e rinea bwa e na karaoan te tiaokureti keeke nakon kabwakaan te kantoka n te bwati, ngaia ma natina a na nakonako n ae raka nakon uoua te maire [3 km], ni katoa kawai, n aki tabe ma kanoan te bong.”

N te bong anne e a reke riki tangiran ana tiaokureti keeke. Ae kakawaki riki, I reiakinna bwa te rengarenga n ana tiaokureti keeke ae raba Victoria bon te tangira are iai irouna ibukiiia naake e beku ibukiiia ao ana anga karea n aki tii taraia ibukira.

Iangoakin te taneiai n ana keeke Victoria e buokai n uringa te anga karea ae aki tii taraia ae kaotaki n te reirei ae akea tokina ae anga te Uea nakoia Ana reirei ngke E nakonako nakon ana bwaoki ni mwane te temborara. Ko taneiai ma te karaki. Unimwaane James E. Talmage e reirei bwa iai 13 nnen te mwane, “ao a kabwakaaki inanova aia mwane aomata ibukin

kaantaninga aika [kakaokoro] ae kaotaki man [taian] koroboki iaon bwaoki.” Iesu e tarai rainin anganano, aika raonaki ma aekan aomata aika kakaokoro. Tabeman anga aia bwaintangira ma te “kantaninga ae koaua” ngke tabeman a karin inanon te bwaoki “te mwaiti n tirewa ao ni kooa aika mwaiti,” ma te kantaninga bwa ana nooraki, kinaaki, ao ni kamoamoaki ibukin aia angamwane.

“Ibuakoaia aika mwaiti bon te aine ae akea buuna ae rarikin, are . . . e kabwaka inanon te bwaoki ni mwane uoua te buraonti ae kinaki bwa rebeta; ana angamwane e kee iaan te tianti n te mwane n Amerika. Te Uea e weteia ana reirei bwa a na Nakoina, ni kaeti aia iango nakon te aine ae akea buuna ae rarikin ao ana angamwane ae uarereke, ao n taku: E taku nako ia, ‘E koaua ae I a tuangkami, Ba e kamaiti riki ana bwai ni nnei i nanon te ne ni mane te aine ane e mate buna anne, nakoia akekei ni kabaneia ake a nnei i nanon te nne ni mane: ba a bane ni nnei mani kau-bwaia; ao neienne e kabane ana bwai ni nnei ake roona man aki kaubwaina’ [Mareko 12:43–44].”³

Te aine ane akea buna e taraa n iai nakoana ae kakawaki inanon te bootaki n ana tai. Iai irouna te bwai ae kakawaki riki: a itiaki nanona, ao e anga ni kabane ana bwai ake iai irouna. E anga ae uare-reke riki nakoia tabeman, n rangin n nanorinano nakoia tabeman, ni kaokoro ma ake tabeman. Tabeman aomata a na iangoia ae, tera ae anga e aki kakawaki, ma n ana taratara te Tia Kamaiu, te “tia atai taian iango ma ana kantaninga te nano,”⁴ e nganna ana bwai ni kabane.

Tariu, ti anga ara bwai ni kabane nakon te Uea n akea te raraoma? Ti kabongana ara tai ara tarena bwa e aonga te roro ae rikirake n tangira te Uea ao ni kawakin Ana tua? Ti karaoan te ibuobuoki nakoia kaain rarikirira ao nakoia naake ti tararuiaia ao ni buokiiia—te tai n anga karea ao ni korakorara are e kona ni kabonganaki ni kawai riki tabeua? Ti maiuakin uoua tuua ake a korakora—n tangira te Atua ao n tangiria Natina?⁵ N taainako te tangira anne e kaotaki rinanon te ibuobuoki.

Beretitenti Dallin H. Oaks e reirei: “Ara Tia Kamaiu e anga Ngaia inanon te mwakuri n ibuobuoki n aki tauaninne. E reireiniira bwa ti na riai n Iriiria man arora ni kakeai nanora aika ti tangirii n te aro bwa ti aonga ni beku ibukiia tabeman.”

E reitinako:

“Te katooto ae taneiai te aba iai ni kakeaira ibukiia tabeman . . . bon te ibuobuoki ae a karaoia kaaro ibukiia natia. A rootaki tiina n te maraki ao ni kakeai aia moanibwai ao mwengaraoia ni bungia ao ni kaikawaia rake ataei. Kaaro a biti maiuia ao aia moanibwai ni boutoka te utu. . . .

“ . . .Ti kimwareirei naba irouia naake a tabekiniia kaain aia utu aika mwauku ao kaaro aika a kara. Akea mai ibuakon te mwakuri n ibuobuoki aei ae titiraki, tera ae N na karekea man karaokina? Bwaai aikai ni kabane a tangira te mwakuri n aki tauaninne. . . .

“[Ao] bwaai aikai ni kabane a kama-taata te reirei ae akea tokina bwa ti kukurei riki ao n rauaki ngkana ti mwakuri ao ni beku ibukin te bwai are ti anga, tiaki ibukin te bwai are ti karekea.

“E reireinira ara Tia Kamaiu bwa ti na Iriiria man karaoan ibuobuoki aika riai ni mwaninga taekara n te kawai ae tiaki taraira nakoia tabeman.”⁶

N aron naba are e reirei Beretitenti Thomas S. Monson bwa “ngkana tao ti karaoa te reitaki n itaramata ma ara Tia Karaobwai, ti na aki titirakinaki bwa, ‘Iraua am mwakuri aika ko tau?’ ma e na kangai, ‘Iraman aomata aika ko a tia ni buokiia?’ Ni koauana, ko aki kona n tangira te Uea ni karokoa ko beku Ibukina ni buokiia Ana aomata.”⁷

Nanona, tariu, bwa ti aki te kaangaa-nga ngkana ti tekateka n te kaintekateka ae kamwengaraoi ke ti kataia n rin n tekateka iaon ae rurukumaki mai ibuki. Ti aki naba te kangaanga ngkana ti, rinnako inanon te tabo ni bowi ni

katoka tangin te ataei ae tang. Tera te bwai ae kakawaki bwa ti roko ma te nano ni beku, bwa ti kinaia naake ti na buokiia ao ni butimwaia ma te kukurei, ao ti kabwarabwaraira nakoia naake a tekateka irarikira—reitaki ma ngaia e ngae ngke ko *aki* mwiokoaki bwa ti na buokiia. Ao e kakawaki bwa ti karaoa are ti karaoia ma te ibuobuoki ae onoti n raonaki ma te tangira ao te mwakuri n ibuobuoki.

I ataa ae ti na aki karaoa te tiaokue-ti keeke bwa te tia reirei ae nakoraoi ke n iai nanona ae korakora, bukina bwa tiaki oin te kantaninga te keeke. Bon te tangira itanikun te mwakuri.

I kakooua bwa e karaoaki te tangira n ae onoti rinanon te anga karea—ana karea te tia reirei ao riki rinanon ana kabanea n anga karea ae akea tokina Natin te Atua. I kakooua bwa E maiu! I Tangiria ao n iangoia ni katikui ni kabane naano n aki tii taraira bwa I aonga n tangira ao n ibuobuoki n aron are E karaoia. N aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Te Beretitenti ni Kabuta n te Bootaki n Ataeinimwaane, “This Marvelous Work,” *Liahona*, Tiauare. 2015, 49.
2. Russell M. Nelson, “As We Go Forward Together,” *Liahona*, Ebe. 2018, 7.
3. James E. Talmage, *Jesus the Christ* (1916), 561.
4. Reirei ao Berita aika Tabu 33:1.
5. Tarea Mataio 22:37, 39.
6. Dallin H. Oaks, “Unselfish Service,” *Liahona*, Meei 2009, 93, 96.
7. Thomas S. Monson, “Great Expectations” (Brigham Young University devotional, Jan. 11, 2009), 6, speeches.byu.edu.

Iroun Beretitenti Henry B. Eyring
Kauoman ni Kauntira n te Moan Beretitentii

Aine ao Kamatebwaian te Euangkerio n te Mweenga

Te Tia Kamaiu bon am tia katooto ae nakoraoi bwa ko na kanga ni karaoa te mwakoro ae kakawaki n Ana katooto ni katuruturuu kamatebwaian te euangkerio inanon te mweenga

Mwaneu ae kam tangiraki, e bon kakukurei te kaaitibo ma ngkami. Aio bon te tai ae kaingainga n Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira. Te Uea e bon tibwatibwai atatai n taekan Ana Ekaretia ike E berita bwa E bon riai.

Kam uringnga bwa tera ae E taku: “Maanra te ran ni buti n tiku n aki itiaiki? Tera te mwaaka are katuka karawa? “N ai aron te aomata ae arora baina ae uarereke ni katoka te Karaanga are Missouri ni kawaina ae e baireaki, ke ni bita kawaina, n aron totokoan Teuare Mwaaka n nurakin atatai mai karawa nako aoi Aomata aika Itiaki ni Boong aika Kaitira.”¹

Mwakoron ana tibwatibwa n atatai te Uea ae irekereke nakon kaumakan Ana tibwatibwa nakon naano n ataibwai ao inanon nanoia Ana aomata. E a tia ni kamataata bwa natin Tamara are i Karawa aika aine a na karaoa te tabe ae kakawaki ni kaumaka te kakai anne. Teuana koauan n te kakai bon Ana

kairiiri ni kairakiiia Ana burabeti n anga korakoran katuruturuan kaetietin te euangkerio inanon mweenga ao irouia utu.

Kam na bae n titiraki, “A na kanga ni karaoa taari aine aika onimaki ni buoka te Uea ni kakorakora kakawakin tibwakin te atatai iaoia Ana Aomata aika Itiaki?” Te Uea e anga te kaeka n “Te Utu: Te Katanoata nakon te Aonaaba.”

Kam na uring taian taeka, ma kam na noori nanoia aika boou ao ni kinai bwa te Uea e a kaman noori bitakin ingainga aikai. Inanon te katanoata, E anganiia taari aine katabeaiia n riki bwa taan reirei inanon te utu inanon taian taeka aikai: “Tiina bon tabeia ae kakawaki n tabeakiniia natiia.”² N ikotaki ma tabeakinan koauan te euangkerio ao atatai.

Te katanoata e reitinako: “Kaaro ao tiina a katabeaki ni buoka temanna ma temanna bwa rao aika ti te arona ngaia.”³ Ngaiia bon rao aika tii te arona, tii te arona aia konabwai ibukin rikiraken te tamnei ao ibukin ukoran te atatai, ao ai ngaia are a na katiteuanaaki ngkana a ibuobuoki ibon irouia. Ngaiia bon tii te arona n tokin kawaia ae ai aron te Atua n tabekakirake ni ikotaki. Ni koauana, mwaane ao aine a aki kona n tabekakirake n akean temanna ma temanna.

Bukin tera, ngkanne, natin te Atua aine a kabaeaki ao n tii te arona n irekereke ni karekea kakawakin te katabeaki n tobwaa aemoan kakawakin aron te atatai mai i karawa ana riai ni karekea ni kabane, ataakin te koaua mai karawa? Nakon au atatai, I ko na nooria, bwa e a tia te Uea ni karikia taian utu n te aonaaba aei.

Bon Ewa are e karekea te atatai bwa Atam e kainnanao kanakin uaan te aroka ibukin te atatai ibukiia ni kawakin ana tua te Atua ni kabane ao ni karekea aia utu. I aki atatai bwa bukin tera e roko nakon Ewa moa, ma Atam ao Ewa a nakoraoi reitakiiia ngke te atatai e anganaki Atam.

Teuana ana katooto te Uea ni kabonganai tabeakinan bwaintangiraia aine bon te kawai are E kakorakoraia natin Ereman mwaane. I karekea te namakin n te nano ngke I wareki karaki ni koroboki aika tabu ao imwina I uringa ana taeka ni kakoaua raoi tinau ngke I kitana mweengau ibukin te beku te tanganibuka.

E taua mwiina Ereman:

“A bon tia n reireinaki irouia tinaia, bwa ngkana aki nanououa, ao e na kamaiuia te Atua.

“Ao a taekin nakoia aia taeka tinaia, ni kangai:Ti bon aki nanououa bwa a ataa aio tinara.”⁴

Ngke I tuai atai ni kabane nanon te Uea ibukin kakawakin te katabeaki ibukin tobwakin te utu nakoia taari aine aika onimaki, Au koaua e na nakon am konabwai n tangira. E anaa korakoran te tangira n namakina kainanoan temanna riki nakon are iroum. Anne bon ana tangira Kristo ae itiaki ibukin te aomata are ko tabeakinna. Te namakin anne n te tangira ae aki bwa ka e bon roko mairoun te aomata ae rineaki bwa te tia tararua ngaia ibukin namakinan Ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo. Ana motinano te Bootaki n Aine, are tinau bon te banna ni katooto, irou e kaunga aron: “Te Tangira ae Aki Bwabwaka.”

N aroia naati aine iroun te Atua, iai iroumi aron ao korakoran te konabwai

n namakin ae kainanoaia tabeman ao n tangira. Anne, mwiina, ae e na ko na n anganiko riki te namakin nakon ana wirikiriki te Tamnei. Te Tamnei e kona ngkanne ni kairiko bwa tera ko iangoia, tera ae ko taekinna, ao tera ae ko karaioia nakoia aomata n te aro bwa te Uea e na anganiko te atatai, koaua ao ninikoria nako aoi.

Ngkami taari aine ake kam ongora nakon te reirei aei ngkami ake kamwamwananga n tabo nakorinanon te maiu aei. Tabeman taiankairake n ataeinaine n te tetere n te maungatabu ni kabuta aika atibwa aia moan tai. Tabeman bon kairake n ataeinaine aika katauraoi n riki bwa ana tia tararua te Atua ike e bon tangiriia bwa ana riki iai. Tabeman a tibwa mareaki ake a tuai karikiia natiia, tabeman bon tiina ni kairake ma temanna ke raka riki natiia. Tabeman bon tiina aika tebwi tabun te ririki ao tabeman iai natiia aika a mwakuri ni mitinare. Tabeman iai natiia ake a tia n riki ni mamaara aia onimaki n te euangkerio ao a raroanako man mweengaia. Tabeman a maeka n tii ngaiia ma akea raoiia ae kakaonimaki. Tabeman bon tiibu unaine.

Ma, ngaia are tera am kangaanga ibon iroum, boni ngkoe mwakorona—kakawakin mwakoron—ana utu te Atua ao oin am utu, n taai aika ana roko, n te aonaaba aei, ke n te aba n tamnei. Onimakinam mairoun te Atua

bon tabeakinaia n aron mwaitiia Ana ao kaain am utu n aron am konaa ma te tangira ao am onimaki iroun Iesu Kristo.

Am kangaanga ae kinaaki bon ataakina bwa antai ae e na tabeakinaki, ni kanga, ao ni ngai. Ko kainnanao Ana buoka te Uea. E atai nanoia tabeman, ao E atai bwa ningai are a na tauraioi ni kariaia tabeakinaia. Am tataro n onimaki e na riki bwa e kakawaki ibukim. Ko kona n katine iaon Ana kairi.

E anga te kaunganano aei: “Bubutia te Tama n arau n te onimaki, ni kakoaua bwa ko kona ni karekea, ao ko na karekea te Tamnei ae Raoiroi, are e na kaotii bwaai ni kabane ake a riai.”⁵

N reitaki nakon te tataro, te kamatebwai raoi n koroboki aika tabu e na riki bwa mwakoron mwaakan rikiraken am tararua. Aio bon te berita: “Ma ngaia are kona iango imwain ae kona taekinna; ma kawakinii n am iango n tainako taeka ni kamaiu, ao are kona anganaki ni katoa aoa bwa te mwakoro anne a na bane n reke irouia aomata.”⁶

Ngaia ko tangira riki te tai n tataro, iaongoia, ao iangoroai iaon bwaai n tamnei. Ko na karekea te koaua n atatai tibwaia nako aom ao karikirakea korakoram n tabeakinia inanon am utu.

E na iai taai aika ko na namakinna bwa rikirakem ni kamatebwai bwa e na kanga n tamaroa nakon te tararua ae mwaraara. “E na anaa te onimaki n te teimatoa. Te Tia Kamaiu e anganiko te kaunganano aei:

“Mangaia are, tai kua ni karaoan ae raoiroi, bwa kam kawenea aan te mwakuri ae korakora. Ao man bwaai aika uarereke a na otinako bwa bwaai aika a bubura.

“Nooria, te Uea e kainnanao te nano ao te iango ae tatauraoi, ao naake a tauraioi ao a ongeaba a na kana raoiroin aban Tion ni boong aika kaitira aikai.”⁷

Rokomi n te tairiki aei bon kakoauaana bwa kam tauraioi ni kariaia ana kakao te Uea nakon te tararua. Are e bon koaua riki ibukiia te rooro ae kairake aika roko n te tairiki aei. Ko kona n atai bwa antai ae e na tabeakinaki inanon am utu. Ngkana ko tataro ma te nano ae koaua, te ara ke te moamoa

e na roko nakon am iango. Ngkana ko tataro ni kan ataia bwa tera ae ko na karaoia ke tera ae ko na taekinna, ko na namakina te kaeka. Ni katoa tai ko ongotaeka, mwaakam n tararua raoi e na rikirake. Ko na riki n tauraoi ibukin te bong ngkana ko kona n tabeakinia oin natim.

Tiina aika tebwi tabun te ririki a kona n tataro n ataia bwa a na kanga n tabeakinia natiia te mwaane ke natia te aine ake a taraa n rawa n tabeakinaki. Ko kona n tataro n ataia bwa antai are e na kona ni karekea ana kairi te tamnei are e kainanoia am ataei ao e na kariaia. Te Atua e ongo ao e kaekai tataro te nanorawawata mairouia tiina aika raoraoma, ao E kanakoa te buoka.

Riki, te tibu te unaine n te tairiki aei e na namakina te maraki n nano ao man te korakai ao kangaangaia natina ao tibuna ataei. Ko riai ni karekeate ninikoria ao kairi man te taneiai mairouia utu inanon koroboki aika tabu.

Man ana tai Ewa ao Atam, rinanon te Karo are Iteraera, ao iaioia ni kabane utu n Ana Boki Moomom, iai teuana

te reirei ae koaua: reitinako n tatangira.

Ti karekea te kaunganano n ana katooto te Tia Kamaiu ngke E tobwaa tamneia natin Tamara i Karawa ake a kakaitara. Riki ngkana ngaiia ao ngaira ti karika te maraki, bain te Tia Kamaiu e bon teimatoa n aroraki.⁸ E taetae inanon te ka 3 Nibwaa nakoia Mwaanena ao Tarina n tamnei, ike E a tia ni kataia mani bwaka n tabeakinia: “O ngkami aomata . . . ake kain te bata are Iteraera, ai iraua au tai n bobotii ngkami n aron te moaaine ngkana e botia bunna iaan baina, ao I a tia n tabeakin ngkami.”⁹

Ibukia taari aine ni katoai mwakoron mwanangaia ni maiuia, inanon aroia utu ni kabane, rinanon katei ni kabane, te Tia Kamaiu bon am tia katooto ae nakoraoi bwa ko na kanga ni karaoa te mwakoro ae kakawaki n Ana katooto ni katuruturu kamatebwaian te euangkerio inanon te mweenga.

Ko na uotii am namakin mai inanom n te tangira ae kororaoi nakon te bitakin ana waaki ni kakukurei te utu ao mwakuriana n te utu. Anne e na uota korakoran rikiraken te tamnei. Ngkana

ko tataro ma ao ibukia kaain am utu, ko na namakina ana tangira te Tia Kamaiu ibukia. Anne e na riki n raka ao n raka am bwaintangira n tamnei ngkana ko ukoria. Kaain am utu a na bon namakina ngkana ko tataroakinna ma korakoran te onimaki.

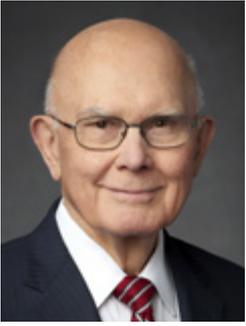
Ngkana te utu a ikotaki ni wareki koroboki aika tabu ni kabaihati, ko na kaman tia n ataiia ao n tataro ibukina ni katauraioiko. Ko na kunea taai aika kimototo n tataro ibukin te Tamnei ni kaotaa am iango. Ngkanne, e roko am tai ni wareware, kaain am utu a na namakina am tangira ibukin te Atua ao ibukin Ana taeka. A na riki n tabeakinaki Irouna ao iroun Tamneina.

Te tibwatibwa ae tii te arona e na kona n roko inanon te utu n te ikotaki ngkana ko tataro ao ni babaire ibukina. E na bon anaa te korakora ao te tai, ma e na uotii kakai. I uringa te reirei are e reireiai tinau ngke I ataei. I kona n nooria n au iango karanakin te mabe ae kaotaa aron mwamwanangan te Abotoro ae Bauro. I miimi bwa e kanga ni kunea te tai ao korakorana ni karaoa anne. Ni karokoa ngkai I kakabwaiiaki ma ana tangira ibukin te Abotoro ae kakaonimaki aei.

Ko na kunea tatabeua kawai n tibwai nakon karikirakean te atatai n taekan te koaua rinanoia am utu n ana Ekaretia te Uea e kaokaki. Ngkami n tatabeman kam na tataro, kamatebwai, ao iangoia n ataia bwa tera am tibwatibwa ae e na kona n riki. Ma n atakin aei: n tatabemani ngkami, kam na reitaki n te buaka ma natin te Atua, n riki bwa mwakoron te kakai n te euangkerio ao maiuakinna bwa e a aonga ni ikotaki Iteraera ao ni katauraia ana utu te Atua ibukin mimitongin okin te Uea Iesu Kristo. I a atong baikai n aran Iesu Kristo ae tabu, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Reirei ao Berita aika Tabu 121:33.
2. Te Utu: Te Katanoata nakon te Aonaaba,” *Riaona*, Meei 2017, 145.
3. Te Utu: Te Katanoata nakon te Aonaaba,” *Riaona*, Meei 2017, 145.
4. Aramwa 56:47–48.
5. Reirei ao Berita aika Tabu 18:18.
6. Reirei ao Berita aika Tabu 84:85.
7. Reirei ao Berita aika Tabu 64:33–34.
8. Tara 2 Nibwaa 19:12, 21.
9. 3 Nibwaa 10:4.

Iroun Beretitenti Dallin H. Oaks
Moan Kauntira n te Moan Beretitentii

Kaaro ao Ataei

Ana babaire ni kakukurei ae korakora Tamara are i Karawa e tuangi ngkami bwa antai ngkami ao tera oin bukin maiumi.

Mwaaneu aika a tangiraki, ai kakukureira reken te maungatabu ae boou aei ibukin aia tetere aine n te Ekaretia waniua te ririki ni waerake. Ti a tia n ongoraeakin rongorongoa aika a kaungnana mairouia mataniwi aine ao mairoun Beretitenti Henry B. Eyring. Ngai ma Beretitenti Eyring ti tangiria ni mwakuri iaan ana kairiiri Beretitenti Russell M. Nelson, ao ti kakantaninga ana taeka ni burabeti.

I. Ataei bon bwaintituaraoi aika a kakawaki mairoun te Atua—rikirakera

ae akea tokina. Ma ti maeka n te tai ngke angiina aine a iangoia bwa akea tabeia ni karikiia ao n tabeakiniia natiia. Angiina kairake n ikawai a taotaona aia mare ni karokoa are a bon rauaki ni baike a tia ni karekei n te maiu n rabwata. Katautauan mwaitin te ririki ni mare n te Ekaretia e keerake n ae e riaon uoua te ririki, ao mwaitin te bung irouia membwa n te Ekaretia e tabe ni keerikaki. Te United States ao tabeua aaba a kaitara ma tii tabeman ataei aika a roko n te roro n ikawai ni boutokaiia ikawai ake a tia n uriitaea.¹ E riaon 40 te batienti mai buakon te bung n

te United States irouia tiina aika a aki mare. Ataei akanne a kai rootaki. Waaki ni mwakuri aikai a kaitara ana babaire ni kamaiu Tamara.

II.

Aine ni Boong aika Kaitira a ataa bwa te riki n tina bon aia moanibwai ae rangi ni kakannato, kimwareireia ae rianako. E taku Beretitenti Gordon B. Hinckley “Aine n aia itera bon moan te kakawaki a noora aia tokanikai ae korakora, iai kukureia ni mweengaia ao n aia utu. Te Atua e unika inanoia aine te bwai ae tabu are e kaota korakorana, n te kabouaki, n te rau, n te tamaroa, n te koaua, ao n te tangira. Ao anua ni kabane aika a kakateke aikai e kaotaki iai koauan ao kakukurein te nakoantina.”

E reitia, “Te kabanea ni korakora ni mwakuri are e kona ni karaoia te aine bon tabeakinaia ao reireiakiaa ao ni maiuakin ao kaungaakiaa ao kaikawakiaa natina inanon te raoiroi ao te koaua. Akea riki te bwai teuana ae e kona ni kabotauaki ma anne, n aki tabe bwa tera ae e karaoia.”²

Tiina, aine aika a tangiraki, ti tangirangkami ngkai boni ngkami ao tera ake kam karaoi ibukira ni kabane.

N ana marooro ae kakawaki n 2015 ae atuunaki “Te Bubuti nakoia Mwaaneu,” E taku Beretitenti Russell M. Nelson:

“Abanuean te Atua e bon aki kona ni bwanin ngkana akea aine aika a karaoi berita aika a tabu, ao man kawakini, aine aika a kona n taetae ma te mwaaka ao man ana kariaia te Atua!

“N te bong aei, . . . ti kainnanao aine aika a ataa aron karaoan bwaai aika a kakaawaki man aia onimaki ao aika a ninikoria ni katani iango aika eti ao utu n te aonaaba ae rootaki. Ti kainnanao aine ake a babane nanoia ni kawakiniia natin te Atua ni kawain berita nakon te kariatataaki; aine ake a ataa bwa a na kanga ni karekea te kaotioti ae e onoti, ake a ota ni mwaakan ao raun te entaumente n te tembora; aine ake a ataa bwa a na kanga ni wetea mwaakan karawa ni kamaoia ao ni kakorakoraia natiia ao aia utu; aine ake a reirei n aki maaku.”³

Reirei aika a kaunganano aikai a bane ni boboto iaon te “Te Utu: Te Katanoata nakon te Aonaaba,” are ni kaokan te Ekaretia e manga kamatoai reirei ao mwakuri aika a boboto iaon ana babaire te Tia Karikibwai imwain ae E karika te aonaaba.

III.

Ngkai I marooro ibukiia kurubu ni kairake ibuakon te roko aei. Mwaaneu aika a tangiraki, ibukin ami atatai n ana euangkerio Iesu Kristo ae e kaokaki, kam bon kakawaki. Ami atatai e na anganingkami te kona n teimatoa n totokoi kangaanga n rikirakemi. N roromi ni kairake, kam a tia n irii taian karikirake ao burokuraem ake a karikirakei ami tarena, n aron te koroboki, te tae-tae, ao aron te babaire. Kam a tia n ataa ae kam bukinaki ni kateimi ao kam na kanga n totokoa te kariiri ni kewe, ni babakanikawai, n ira, ke ni kamanena te kamanging ao taian turaki.

Kakawakimi e kinaaki n te University i Meangin Carolina n ana kamatebwai America n te roro ae tebwitabun ao taekan te aro. Te *Aobutiewa n Charlotte* n te rongorongoe ae atuunaki “Te Roro ae Tebwitabun n te Moomon a Keiakina ae Tamaroa: N te Kamatebwai a Rianako

n Roroia n te Maiu ni Ikawai.” Te rongorongoe aei e taekinna bwa “Kaain te Moomon a karaoa ae rangi n tamaroa n totokoi anua aika kakamaku, e nakoraoi aroia n te reirei ao a karekea te anua ae tamaroa ibukin taai aika a na roko.” Temanna te tia kakae n ana kamatebwai, are e intawiuuina angiiia ara kairake, e taku, “Ni katoai rinanin nako rongorongoe ake ti tarai, iai te banna ae e itiaki: Boni kaain te Moomon moa.”⁴

Bukin tera ngkai kam keiaki n ae rangi n tamaroa ma taian kangaanga n aron rikirakemi? Ataeinaine, bwa ibukina ngkai kam ataa ana babaire ni kakukurei ae korakora Tamara are i Karawa. Te baire aei e tuangkami bwa antai ngkai ao tera oin bukin maiumi. Kairake man ami atatai anne a rangi n tamaroa moa n katokaki aia kangaanga ao aron rineakin te eti. Kam ataa ae kam kona ni karekea ana ibuobuoki te Uea n tokanikai iaon taian kangaanga ni kabane n rikirakemi.

Teuana bukina bwa bukin tera ngkai kam rangi ni korakora ao kam ataa bwa ngkai natin te Tama are i Karawa are e tangirii ngkai. I kakoaua bwa kam ataa kunara n taromauri “Ataei aika kam tangiraki, E Mena te Atua

Irarikimi.” Aio te moan kibu ae ti a tia n aneneia ao ni kakoaua:

*Ataei aika kam tangiraki e mena te
Atua irarikimi,
E tararuai ngkai n te ngaina ao
n te bong,
Ao e kukurei n arani ngkai bwa nati-
na ao ni kakabwaii ngkai,
Ngkai kam kataia ni karaoa ae eti⁵*

Iai reirei aika uoua inanon te kibu anne: Te Moan, Tamara are i Karawa e mena irarikira ao e tararuaira n te ngaina ao te bong. Langoa anne! E tangiriira te Atua, E mena irarikira, ao E tararuaira. Te Kauoua, E kukurei ni kakabwaiiira ngkai ti “kataia ni karaoa ae e eti.” Tera te mweengaraoi ngkana ti rinanon kakain te nano ao te kangaanga!

Eng, ataeinaine, kam kakabwaiiaki ao kam tikauarerei, ma bon natin te Tama are i Karawa ngkai ni kainnaroni ni “kataia ni karaoa ae e eti.”

Ikai N na marooro iaon bwaai aika a kakaokoro, ma I a tia n rineia bwa N na taetae iaon baika uoua.

Au moan marooro e kaineti ma te tareboon. N te tiweei ae nako ni kabuta te aonaaba e kuneaki bwa e riaon iteraia te roro ae tebwitabun aia ririki n te United States ni kabane aia tai ae mwaiti iaon aia tareboon. E riaon 40 te batiati a taku bwa a kakaii nanaoia ngkana a raroa ma aia tareboon.⁶ Aei bon te bwai ae e ririki ibuakoiia ataeinaine ao ataeinimwaane. Mwaaneu aika kairake—ao aine aika a ikawai naba—e na kakabwaii ngkai ngkana kam tiatiana kamanenaan ma inaomatami iaon te tareboon.

Au kauoua ni marooro e rangi ni kakawaki naba. Bwaina te akoi nakoia tabeman. Te akoi bon te bwai ae e a kaman karaoaki irouia ara kairake. Tabeman kurubu ni kairake n tabeua komiuniti a kaota te kawai ibukira ni kabane. A kaungaaki nanora man aia mwakuri n akoi ara kairake n aomata nakoia naake a kainnanao te tangira ao te ibuobuoki. Ni kawai aika a mwaiti kam anga te ibuobuoki anne ao ni kaota te tangira anne imarenami. Ara kantaninga bwa ti na bane n ira ami katooto.

Maungatabu ni Kabuta ao Aobitia ni Kabuta n Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira

TE MOAN BERETITENTI

Dallin H. Oaks
Moan Kauntira

Russell M. Nelson
Te Beretitenti

Henry B. Eyring
Kauoman ni Kauntira

TE KOORAM N ABOTORO N TE TENGAUN MA UOMAN

M. Russel Ballard

Jeffrey R. Holland

Dieter F. Uchtdorf

David A. Bednar

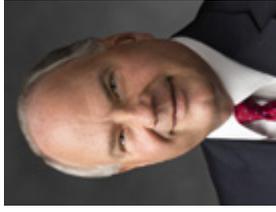
Quentin L. Cook

D. Todd Christofferson

Neil L. Andersen

Ronald A. Rasband

Gary E. Stevenson

Dale G. Renlund

Gerrit W. Gong

Ulisses Soares

TE BERETITENTI N TE ITINGAUN

L. Whitney Clayton

Patrick Kearon

Carl B. Cook

Robert C. Gay

Terence M. Vinson

José A. Teixeira

Carlos A. Godoy

MATANIWI NI KABUTA N TE ITINGAUN

(irinatin manin te reta)

Marcos A. Alibekaitis

Jose L. Alonso

Wilford W. Andersen

Ian S. Arden

Steven R. Bangenter

W. Mark Bassett

David S. Baxter

Randall K. Bennett

Shayne M. Bowen

Mark A. Bragg

Matthew L. Carpenter

Yoon Hwan Choi

Craig C. Christensen

Kim B. Clark

Weatherford T. Clayton

Lawrence E. Corbridge

Valeri V. Corodin

J. Devin Cornish

Claudio R. M. Costa

Joaquin E. Cosia

LeGrand R. Curtis Jr.

Massimo De Feo

Benjamin De Hoyos

Edward Dube

Kevin R. Duncan

Timothy J. Dyciles

David F. Evans

Enrique R. Fabella

Bradley D. Foster

Randy D. Funk

Eduardo Gavaret

Jack N. Gerard

Taylor G. Goboy

Christopher Golden

Walter F. Gonzalez

O. Vincent Haleck

Brook P. Hales

Donald L. Hallstrom

Kevin S. Hamilton

Allen D. Haynie

Mathias Held

David P. Homer

Paul V. Johnson

Larry S. Kacher

Jorg Klingebing

Joni L. Koch

Eriq M. Kopaschke

Hugo E. Martinez

James B. Martino

Richard J. Maynes

Kyle S. Mckay

Peter F. Meaus

Hugo Montoya

Marcus B. Nash

K. Brett Nattress

S. Grifford Nielsen

Brent H. Nielson

Adrian Ochoa

S. Mark Palmer

Adilson de Paula Parrella

Kevin W. Pearson

Anthony D. Perkins

Paul B. Peiper

John C. Pignone Jr.

Rafael E. Piro

Michael T. Ringwood

Lynn G. Robbins

Gary B. Sabain

Evan A. Schmutz

Joseph W. Sitati

Steven E. Snow

Vern P. Stanfill

Brian K. Taylor

Michael John U. Teh

Juan A. Uceda

Amulio Valenzuela

Juan Pablo Villar

Takashi Wada

Janiela B. Vekolo

Scott D. Whiting

Larry Y. Wilson

Chi Hong (Sam) Wong

Kazuhiko Yamashita

Jorge F. Zaballós

TE BITIOBIRIKI N TARARUA

Dean M. Davies
Moan Kauntra

Gerald Causse
Te Bitioiri n Tararua

W. Christopher Mardelli
Kaoman ni Kauntra

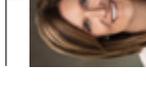
Devin G. Durant
Moan Kauntra

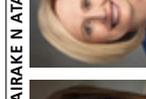
Tad R. Callister
Te Beretitini

Brian K. Ashton
Kaoman ni Kauntra

Michelle D. Craig
Moan Kauntra

Bonnie H. Gordon
Te Beretitini

Becky Craven
Kaoman ni Kauntra

Sharon Eubaik
Moan Kauntra

Jean B. Bingham
Te Beretitini

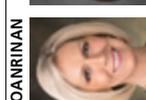
Reyna L. Aburto
Kaoman ni Kauntra

Lisa L. Hakkriss
Moan Kauntra

Joy D. Jones
Te Beretitini

Cristina B. Franco
Kaoman ni Kauntra

Douglas D. Holmes
Moan Kauntra

Stephen W. Owen
Te Beretitini

M. Joseph Brough
Kaoman ni Kauntra

AOBITIA NI KABUTA

REI NI TABATI

KAIRAKE N ATAENNAINE

BOOTAKI N AINE

MOANRINAN

KAIRAKE N ATAENIMIWANE

N te tai ae ti te arona, ti atai bwa Tatan e kaririira ni kabane bwa ti na aki akoi, ao a teimatoa ni mwaiti katooto ibukin aei, ibuakoia naba ataei ao kairake. Te teimatoa n aki akoi e kinaaki n aanga aika a mwaiti, n aron te iowawa nakoia ataei, te ikakaeng iaon temanna, ke te ikoikotaki ni kaitaraia tabeman. Katooto aikai n iangoana a karika te maraki nakoia kaain ami kiraati ke raoraomi. Mwaaneu aika kairake, e aki kukurei te Uea ngkana ti iowawa ke ni kateibuaka nakoia aomata.

Aio te katooto. I kinaa temanna te ataeinimwaane, are e birinako are e maeka i Utah, are e kaenaenaaki ngkai e taraa ni kaokoro, riki ngkai e taetae n oin ana taetae. E bwainikiranaki irouia kairake ni karokoa are e kabomwi n te kawai are e a kabureaki n ae e riaon 70 te bong ngkai e baireiaki kaokana nako abana. I aki atai bwa tera ae kungai kurubu ni kairake aikai, angiina mai buakoia bon Aomata aika Itiaki n aromi, ma I kona n noora mwiin aia ioawawa, te taneiai ae kakamaku ae rootaki iai temanna natin te Atua. Mwakuri aika a uarereke n aki akoi a kona ni karekea mwiina ae korakora.

Ngke I ongo te karaki arei, I kabotaua ma ara burabeti, Beretitenti Nelson, e taku n aia bootaki n taromauri kairake are e tibwaia ni kabuta te aonaaba. Ngkai N na bubuti ngkami ni kabane kairake ake te korakina bwa a na ibuobuoki n ikotakin Iteraera, e taku, “Teei n okoro; riiki ni kaokoro man te aonaaba. Ngai ma ngkami ti atai bwa kam na riki bwa te ota nakon te aonaaba. Ma ngaia are, te Uea e kainnanoiko bwa ko na taraaki n aron, bwaanam n aron, ni mwakuri n aron, ao ni kunnikainiko n aron ana reirei ni koaua Iesu Kristo.”⁷

Aia taanga ni buaka kairake e kaoinngkami Beretitenti Nelson bwa kam na aki iowawa imarenami. A na iriira ana reirei te Tia Kamaiu ao n ibuobuoki ao n tatangira ao ni mwamwannano nakoia tabeman, n aki kabooa mwin te buaka ngkana e kairua temanna nakoira.

N te marooro n te maungatabu ni kabuta n taekan te tai are kam bane ni bunggiaki iai, Beretitenti Gordon B. Hinckley e kamoamoia “ataeinaine aika a rangin bobotonaine ake a kataia

ni maiuakina te euangkerio.” E kabwarabwaraiia, ngkai I namakinna bwa N na kabwaraiabwarai ngkami:

“A tituaraoi i bon imarenaia. A ukeuke ni kakorakoraiia i bon imarenaia. A anga karineaia aia karo ma te mweenga are a roko mai iai. A moanna n nano n aine ao ni uota te katooto ae tamaroa inanon maiuia ae bwainin are e anganiia te unga n nano.”⁸

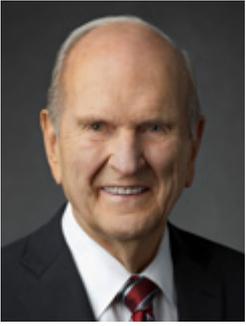
Ngkai ana toro te Uea, I kangai nakoimi ataeinaine, ara aonaaba e kainnanoi raoroimi ma ami tangira. Bwaina te akoi imarenami. E reireiniira Iesu bwa ti na itangitangiri ao ni kabwara aia bure akana a bure nakoira. Ngkai ti kataia n riki bwa ti na akoi, ti kaniira niki Nakoina ao ana anainano n tangira.

Mwaaneu aika tangiraki, ngkana kam irekereke ma te mwakurin iowawa ke kateibuaka—n onoti ke n te kurubu—katokia ngkai ao ni bitaki ao kaungai tabeman bwa a na bitaki. Aio au marooro, ao I anganingkami ngkai ana toro te Uea ae Iesu Kristo ibukina bwa Tamneina e anaa nanou bwa N na taetae nakoimi ibukin te botoniango

aei. I kaota au koaua ibukin Iesu Kristo, ara Tia Kamaiu, are e reireiniira bwa ti na itangitangiri imarenara ngkai E tangiriira. I tataro bwa ti na na karaoi, n aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Taraa Sara Berg, “Nation’s Latest Challenge: Too Few Children,” *AMA Wire*, Tuun 18, 2018, wire.ama-assn.org.
2. *Teachings of Gordon B. Hinckley* 1997), 387, 390; taraa naba M. Russell Ballard, “Tiina ao Naati Aine,” *Riaona*, Meei 2010, 18 (n *Naati Aine n Abanueau: Rongorongon ao ana Mwakuri te Bootaki n Aine* [2011], 156).
3. Russell M. Nelson, “Te Bubuti nakoia Mwaaneu,” *Riaona*, Nob. 2015, 96; taraa naba Russell M. Nelson, “Children of the Covenant,” *Ensign*, Meei 1995, 33.
4. The study was published by the Oxford University Press as Christian Smith and Melinda Lundquist Denton, *Soul Searching: The Religious and Spiritual Lives of American Teenagers* (2005).
5. “Ataei aika Kam Tangiraki, E Mena te Atua Iririkimi,” *Anene n Taromauri*, nambwa. 96.
6. Taraa “In Our Opinion: You Don’t Need to Be Captured by Screen Time,” *Deseret News*, Aokati. 31, 2018, deseretnews.com.
7. Russell M. Nelson, “Hope of Israel” (worldwide youth devotional, June 3, 2018), 8, HopeofIsrael.lds.org.
8. Gordon B. Hinckley, “The Need for Greater Kindness,” *Riaona*, Meei 2006, 60–61.

Iroun Beretitenti Russell M. Nelson

Aia Mwakuri Aine n Ikotakiia Iteraera

I karababa te bubuti ni burabeti nakoimi, aine n te Ekaretia, ni kanakoroa kanoan taai aika a na roko n ibuobuoki n ikotakiia Iteraera ake uamaenako.

Ekakukurei rokou irarikimi, mwa-neu aika kam tangiraki. Tao n te taneiai ae nako kam bae n iangoia bwa aekakira au namakin ibukimi ma rianakon ami konabwai mai ieta are kam bwaintangiraaki iai.

N te bong teuana inanon taetaeu nakoia kaain te taromaui i Amerika Maiaki, I rangi ni kukurei ibukin atuon au marooro, ao n te tai ae rangi ni kakawaki, I taku, “N aron te *tina* ae tengaun natina, I kona n tuangi ngkami anne . . .” Ao ngkanne I a katoka au marooro.

I aki ataia ae I taekina te taeka ae te *tina*. Au tia raitaeka, e taku n ana iango bwa e bure ae I taekinna, e bita te taeka ae te *tina* nakon *te karo*, ngaia a aikoa ataia kaain te taromaui ae I kananonaai ae kanga ngai te *tina*. Ma e ongo kainnabau ae Wendy, ao e kukurei n au kairua ae akea kantaningakina.

N te tai anne, ni kakantangingaakin nanou ae korakora ni karaoa te bitaki n te aonaaba—n aron ae tii te tina ae e karaoia—I kabwarabwaraa ma nanou ae kkatonga. N au tai ni maiu, ngkana I titirakinaki bukin tera ngkai I *rinea* bwa N na riki bwa te taokita, au kaeka

n taainako bon ti te arona: “Ibukina bwa I aki kona n *rinea* ae N na riki bwa te tina.”

Taiaoka ataia bwa n te tai are I kamanena te taeka ae te *tina*, I aki tii taetae ibukiiia aine ake a tia ni kariki ke n tabekiiia ataei n natiniia n te maiu aei. I taetae ibukiiia *ni kabane* naati aine ake a ikawai irouia ara Karo ake i Karawa. Aine n *tatabemania* bon te tina ae tamaroa ibukin rikina mai kara-wa ae akea tokina.

Ngaia n te tairiki aei, n aron te *karo* ae tengaun natina—*ruaman natina aine* ao temanna natina te mwaane—ao n aron ae te Beretitenti n te Ekaretia, I tataro bwa kam na namakinna bwa korakorara au namakin ibukimi—antai ngkami ao te tamaroa are kam karaoia. Akea temanna ae e kona ni karaoa are e kona te aine ae raioiroi ni karaoia. Akea temanna ae e kona ni katootonga ana anainano te tina.

Mwaane a kona ni uota ana tangira te Tama are i Karawa ao te Tia Kamaiu nakoia tabeman. Ma iai irouia aine te bwaintituaraoi ae e rangi ni kakawa-ki—te bwaintangira mai karawa. Iai ami konabwai n namakina kainnanon

temanna—ao *nningai* ae a kainnanaoia iai. Kam kona ni buoka, karaua nanon, n reireina, ao ni kakorakora temanna n tai are e rangin kainnanaoia iai buokana teuanne ke neienne.

Aine a noori bwaai aika a kaokoro nakoia mwaane, ao o, ti kainnanaoia ami nonoori! Rikimi e na kairi ami iango n iangoia *moa* tabeman, n iangoia bwa te mwakuri are e karaoaki iai mwiina iaioia tabeman.

Tinara ae mimitong ae Nei Ewa—ma ana atatai ae moan te kakawaki ibukin ana babaire Tamara are i Karawa—are e waakina te bwai ae ti nanonna ae “te Bwaka.” Ana rinerine ae wanawana ao n ninikoria ao ana iango ni boutoka Atam a kawaaka ana babaire ni kakukurei te Atua. A kangaraoa rokora ikai iaon te aba ngaira n tatabemania, ni karekei rabwatara, ao ni kakoaua bwa ti rinea bwa ti na tei ibukin Iesu Kristo *ngkai*, n aron are ti karaoia n te maiu are imwaaain aei.

Mwaaneu aika kam tangiraki, iai bwaintituaraoi n tamnei iroumi ao nanomi ae koaua ni karaoan bwaai. N te tairiki aei I kaumaki ngkami, ma au kantaninga ma nanou ni kabane, n tataro n atai *ami bwaintituaraoi n te tamnei*—ni karikirakei, ni kamanenai, ao ni karababai, n riaon are kam kona ni karekea. Kam na bita te aonaaba ngkai kam karaoia.

N aroia aine, kam kaungai nanoia tabeman ao ni katea te kainibaire n ami

katooto ae e tau. N na angani ngkami tabeua rongorongu iaon uoua oin ara katanoata ake a karaoaki n ara kabanea ni maungatabu. Ngkami, mwaaneu, kam kakawaki ibukin baikanne.

Te moan, te mwakuri n ibuobuoki. Te kabanea ni kakawaki ni kainibaire ibukin te mwakuri n ibuobuoki bon ara Tia Kamaiu, Iesu Kristo. N ae ataaki, bon aine, ao boni ngaiia n taainako, a kaan ma te kainibaire anne nakoia mwaane. Ngkana kam ibuobuoki ma te koaua, kam ira ami namakin ni kan buoka temanna riki ae e namakina ana tangira te Tia Kamaiu. Oin te namakin n te mwakuri n ibuobuoki e anaaki irouia aine aika a raoiroi. I ataia aine aika a tataro ni katoa bong, “Antai ae Ko na anganai bwa N na buokia n te bong aei?”

Imwaa in te katanoata n Eberi 2018 ibukin te kawai ae rietaata man tabu n tabeakinaia tabeman, aia mwakuri tabeman mwaane bwa a na kanikinaea ae tabeia n te reirei n te mweenga n te namwakaina e a “tia ao ni manga karaoa are imwina.

Ma ngkana *kam* namakinna bwa e kainnanao buokana te aine are kam kawaria, kam waekoa ni kaeka ao ngkanne ni kabanea te namwakaina. N aron anne, bwa man *aron* am reirei ni kakawari e na karikirakea nanora ni kan ibuobuoki.

Te kauoua, n te kabanea ni maungatabu n ae nako, ti a manga moan baronga te kooram n te Nakoanibonga ae te Merekitereka. Ngkana ti tataroakinna bwa e na kanga arora ni buokiiia mwaane n te Ekaretia e na kakorakora riki katabeakiiia, ti karaurau raoi n iangoa ana katooto te Bootaki n Aine.

N te Bootaki n Aine, aine n rooro aika a kakaokoro ao te tai ni maiu a uaia ni bootaki. Ni katoa waakin te maiu iai kaangaanga inanona, ao ma, *kam* mena ikanne, ni katoa Tabati, ni kaai ni bootaki, n rikirake ao ni kaai n reirei taekan te euangkerio, ao a karaoa te bitaki ni koaua inanon te aonaaba.

Ngkai, n iriira ami katooto, kaain te Nakoanibonga ae te Merekitereka ngaiia unimwaanen te kooram. Mwaane aikai a karinanaki n aia ririki man 18 nakon 98 (ke iaona riki) ma te katitaboaki ni kaokoron te

nakoanibonga ao taneiai akea a karaoaki n te Ekaretia. Taari aikai a kona ngkai ni kakorakora te reitaki n itaritari, ni kaai n reirei, ao ni kakabwaiiia tabeman n ae e korakora riki.

N Tuun ae nako, Ngai ma Titita Nelson ti taetae nakoia kairake n te Ekaretia. Ti kaoiia bwa a na kaaina ana taanga ni buoka te Uea ibukiiia kairake n ikotakiiia Iteraera n iteran te roki aika uoua. Te mwakuri aei n ikotakiiia kairake bon te kakaewenako ae e *korakora*, te waaki ae e *korakora*, ao te mwakuri ae e *korakora* iaon te aba n te bong aei!¹

Bon te mwakuri ae e rangi ni kainnanao aine, ibukina bwa aine a kanakoroa kanoan taai aika a na roko. Ngaia n te tairiki aei I karababa te bubuti ni burabeti nakoimi, aine n te Ekaretia, bwa kam na kanakoroa kanoan taai aika a na roko n ibuobuoki n ikotakiiia Iteraera ake a uamaenako.

N aanga ra ae ko kona ni moanna mai iai?

I anga *aua taian kakao*:

Te moan, I kaoi ngkami bwa kam na ira te 10 ni bong n aki mamatam n aki wareki taian rongorongu ke n taabo ake a kanakoaki iai are e na kabuakakai ma ni kabarekai ami iango. Tataro bwa kam na ataia bwa tera taian kairo ake kam na kanakoi n tain te aki

mamatam. Mwin te aki mamatam ae 10 bongina ko na kubanako iai. Tera ae ko nooria imwin ae ko na aki manga kabanea am tai iaon warekan ao katoakan taian rongorongu n ana nonoori te aonaaba are e a tia ni kaikoaka tamneim? Iai te bitaki n te tabo are ko mena iai *ngkai* ni kabanea am tai ma korakoram iai? A tia ni bitaki baike ko moanibwai—e ngae ngke tii teutana? I kaumaki ngkami bwa kam na kakoroa nanon te namakin ane e kaoti.

Te kauoua, I kaoi ngkami bwa kam na wareka ana Boki Moomon imarenan ae ngkai ao n tokin te ririki. Ngkana e taraa n angabuaka ma ake kam kataia ni karaoi inanon maiumi, ngkana kam butimwaea te kakao aei ma nanomi ni koaua, e na buoki ngkami te Uea ni kakaea angami bwa e aonga n reke. Ao, ngkai kam kamatebwai ma te nano n tataro, I berita bwa e na kaukaki karawa ibukimi. E na kakabwaiiia ngkami te Uea ma rikiraken ana kairi te Tamnei ao te kaotioiti.

Ngkai kam wareware, I kan kaungai ngkami bwa kam na kanikinaei taian kibu are a taekina ke a kaineti nakon te Tia Kamaiu. Ngkanne, kakarabakaukina taekan Kristo ma nanom ni koaua, kimwareirei iroun Kristo, ao tataekina Kristo ma ami utu ao raoraomi.²

Ngkami ma ngaiia a na kaniaki riki nakon te Tia Kamaiu rinanon te waaki aei. Ao taian bitaki, ma taian kakai naba, a nang moanna n riki.

N te ingabong aei e karaoaki te katanoata ni kaeti ma kaetieti aika boou iaon te Tabati ao ae aanaki iaan te mweenga, te karikiram ae e boutokaki n Ekaretia. Ngkami, mwaaneu aika a tangiraki, ngkami kakoroan nanon te waaki ae boou aei, te konabwai n anga reirei ibukin te euangerio. Taiaoka reireiniia te koraki ake ko tangiriia ake ko reiakin man booki aika tabu. Reireiniia bwa a na kanga n rairaki nakon te Tia Kamaiu ibukin Ana kamaiu ao mwaakana ni kaitiaki ngkana a kairua. Ao reireiniia bwa a na kanga ni kamanena mwaakan Ana nakoanibonga ni katoa bong inanon maiuia.

Te kateniua, katea te banna n nana-kon te tembora ni katoa tai. Aei e na kainnanao riki ami anganano inanon maiumi. Ngkana e kamwaitaki te nana-ko n te tembora e na kona te Uea n reireini ngkami ni kamanena mwaakana are kam bwaintangiraaki iai inanon Ana tembora. Ibukiia te koraki ake a aki maeka irarikin te tembora, I kaoi ngkami bwa kam na kamatebwai ma te nano n tataro ibukin taian tembora inanon booki aika tabu ao n aia taeka burabeti aika a maiu. Ukeuke bwa kam na *atatai* riki, n *oota* riki, ni kakorakora riki ami *namakin* ibukin te tembora nakon are kam karekea mai imwaina.

N ara bootaki n taromaui ibukiia kairake ni kabuta te aonaaba n Tuun ae nako, I taetae iaon te ataenimwaane are e bitaki maiuna ngke ana karo a bita ana tareboon ae e intanete nakon

ae bon tii te tareboon ni kangai. Tinan te ataenimwaane aei bon te aine ae e ninikoria ao n onimaki. E noora natina te mwaane ae e tionako man ana rinerine are e na kona n totokoa iai nakona ni mitinare. E uoti ana bubuti nakon te tembora ni kan ataiia bwa e na kanga n buokaki raoi natina. Ngkanne e kamwakura te namakin are e kaoti.

E taku: “I namakina te Tamnei bwa e kairai bwa N na tuoa ana tareboon natiu n tai aika a onoti ao ni bwaai aika a onoti. I aki ataiia bwa N na kanga ni borauakin taian tareboon ake a intanete, ma e kairai te Tamnei rinanon nako bwaai ni kareke rongorongo ae I tuai man kamanena! I ataiia bwa te Tamnei e

Bongan te Bootaki n Aine

Te Bootaki n Aine e buokiia aine ibukin te kakabwai n te maiu ae akea tokina ngkana a:

- Karikirakea aia onimaki iroun Tamara are i Karawa ao Iesu Kristo ao Ana Mwakuri ni Kamaiu.
- Kakorakoraia aomata n tata-bemaniao ao utu, ao mweenga rinanon taian otenati ao berita.
- Katiteuanaaki ni mwakuri ni buokiia ake a kainano.

Taian katoto a konoa n reke n lds.org/callings/relief-society/purposes ke n store.lds.org.

buokiia kaaro ake a ukoukora te kairiiri ni kawakiniia natia. [N te moantai] e un irou natiu te mwaane. . . . Ma tii inanon tenibong te bong, ao e karabwaa! E kona n namakina te kaokoro.”

Katein ao anuan natina te mwaane a bitaki n ae kamiimi. E a ibuobuoki riki n te mweenga, e a momoangare riki, ao n roroko riki n te taromaui. E tangiria ni kan beku n te tabo ni bwabetito ao ni katauraoi imwain ana mition.

Au kaaua ni kakao, ibukimi ngkami ake kam a ikawai, bwa kam na mwa-kuri n te Bootaki n Aine. I kaumaki ngkami bwa kam na kamatebwaia ana botoniango te Bootaki n Aine ae ngkai. E kaunganano. E na kairi ngkami ni karikirakea oin ami kantaninga ibukim maiumi. I butingkami naba bwa kam na kakukurei ngkami n taian koaua n ana katanoata te Bootaki n Aine are e boreetiaki 20 te ririki n nako.³ Katotoon te banna ni kabwarabwara aei e tine iaon te oo n aia aobiti te Moan Beretitenti. I kukurei ni *katoa* te tai are I wareware iai. E kabwarabwara bwa antai ngkami ao kam na riki n aekakira n te tai ae e *eti* ngkai kam karaoi *tabemi* ni buoka n ikota Iteraera ae uamaenako.

Mwaaneu aika a tangiraki, ti kainnanao *ngkami!* Ti “kainnanao korakorami, rairakimi, kabaeakimi, *ami* konabwai ni kairiiri, wanawanami, ao bwanaami,⁴ Ti aki kona n ikota Iteraera ngkana akea ngkami.

I tangiri ngkami ao I karabwai ngkami ao ngkai kakabwaii ngkami ma ami konabwai ni mwanuokina te aonaaba ngkai kam ibuobuoki n te mwakuri ae rangin kakawaki man kawaekoaaki. Ni kabane ao ti kona ni karaoi bwaai ake e kainnanaoira te Tama are i Karawa bwa ti na karaoi ni katauraoa te aonaaba ibukin Kauaokin Natina.

Iesu bon te Kristo. Aio Ana Ekaretia. I a taekin aikai n aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Russell M. Nelson, “Hope of Israel” (worldwide youth devotional, June 3, 2018), [HopeofIsrael.lds.org](https://hopeofisrael.lds.org).
2. Tarea 2 Nibwaa 25:26.
3. Katotoon beebwa aikai a tauraoni te aonraain.
4. Russell M. Nelson, “Te Bubuti nakoia Mwaaneu,” *Riaona*, Nob. 2015, 96; e kairaki katuruturuana.

Iroun Beretitenti M. Russell Ballard

Beretitenti ni Bonomwi n te Kooram n
Abotoro n te Tengaun ma Uoman

Te mii ni Burabeti Ibukin Kamauaia Maate

I kakoaua bwa te mii are e karekea Beretitenti Joseph F. Smith e bon koaua. I kakoaua bwa aomata nako a kona n ataia bwa e bon koaua.

Tariu ao mwaaneu, au maroro e katauraoki tabeua te tai imwain motirawan kainnabau ae tangiraki, Barbara. Au utu ao ngai ti karabwai ngkami ibukin ami tangira ao ami ibuo-buoki n akoi. I tataro bwa e na kaka-bwaii te Uea ngkai I taetae nakoimi n te ingabong aei.

Inanon Okitobwa 1918, 100 te ririki n nako, Beretitenti Joseph F. Smith e karekea te miii ni burabeti. Imwiin 65 te ririki ni katean ana mwakuri te Uea n Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira, ao tabeua te wiiki imwiina imwain matena n Nobembwa 19, 1918, e tekateka n ana ruu n iangoa ana mwakuri ni kamaiu Kristo ao ni wareka ana kabwarabwara Betero n ana mwakuri te Tia Kamaiu n te aonaaba n tamnei imwiin Taurakina.

E koreia: “Ngke I warekia I bon rangi ni kukurei. . . . Ngkai I tabe n iangoi bwaai aikai . . . , a kaukaki matan ootau, ao Tamnein te Uea e tiku i aou, ao I nooria maate aika uanao”¹ Bwaninin rongorongon te mii e koreaki n Reirei ao Berita aika Tabu mwakoro 138.

N na anga tabeua rongorongona bwa ko aonga ni kakaitau riki n ae bwanin te katauraoi ni maiun

Joseph F. ni karekean te mii ae moan te tamaroa aei.

Ngke e riki bwa te Beretitenti n te Ekaretia, e nako Nauvoo n 1906 ao e iangoa te ururing are e a tia ni karekea ngke ai tibwa nimaua ana ririki. E taku, “Aio raoi te tabo are I tei iai ngke, [Iotebwa, ai tamau, ao bon tamau, natin Hyrum] a tamwarake n aia aoti ni kawaia nako Carthage. N aki ruou man ana aoti tamau e rara nako moa n ana tabo n tekateka ao e tabekai mai iaontano. E arokai ni kabo ao e manga karuoi ao I nooria n nako iaon ana aoti.”²

Imwiina riki Joseph F. ngke e nooria, tinana, Mary Fielding, e tabekiarake bwa e na nooria ngke a wene ni mate imwiin tiringakiia n te karabuti i Carthage n Tuun 27, 1844.

Uoua te ririki imwiina, Joseph F., n raonaki ma ana utu ao tinana ae kakaonimaki, Mary Fielding Smith, a kiitana mweengana i Nauvoo ni mwananga nako Nebraska n te USA. E ngae ngke e tuai koro 8 ana ririki, Joseph F. e katokaaki iaon temanna te kao mwaane n te tiim ni mwananga mai Montrose, Iowa, nakon te Winta Kuatati ao imwiina nakon te Mwanono

n te Salt Lake, ao e nang koro 10 ana ririki ngke e roko ikekei. Au kantaninga bwa ngkami ataenimwaane ao kairake ni mwaane kam ongora ao kam ata te tibwanga ao te kantaninga are e anganaki Joseph F. man rikirakena.

Bon aua te ririki imwina, n 1852, ngke ai 13, tinana ae tangiraki e motirawa—a tiku imwiina Joseph ma tarina ao mwanena n akea aia karo.³

Joseph F. e weteaki bwa e na beku n te mition n atimwakoron Hawaii n 1854 ngke ai 15 ana ririki. N te mition aei, are e waaki nako e raka iaon teniua te ririki, ai bon tibwa moanakin maiuna ni beku n te Ekaretia.

N okina nako Utah, Joseph F. e mare inanon 1859.⁴ Tabeua te ririki ake imwiina, kainnabana e kaonaki ma mwakuri, tibwangan te utu, ao uoua rakan riki katabeana n te mition. N Turai 1, 1866, ngke ai 27 ana ririki, Joseph F. e bitaki maiuna ngke e katabuaki bwa te Abotoro iroun Beretitenti Brigham Young. N Okitobwa n te ririki are imwiina, e riki ngaia bwa te Kauntira n te Tengaun ma Uoman.⁵ E riki ngaia bwa ana kauntira Brigham Young, John Taylor, Wilford Woodruff, ao Lorenzo Snow imwain ae e bon riki ngaia bwa te Beretitenti inanon 1901.⁶

Joseph F. ma kainnabana Julina a butimwaea aia moan nati Mercy

Inanon te mii ae mimitong ae reke n Okitobwa 1918, Beretitenti Joseph F. Smith e noora tamana, Hyrum, ao te Burabeti lotebwa Timiti.

Josephine, nakon aia utu.⁷ Ai bon uoua ma te iterana ana ririki ngke e motirawa. Teutana imwiina, Joseph F. e koreia, “Ai bon teuana te namwakaina imwiin ngkoananoa ngke natiu . . . ae tangiraki Josephine e mate. O! tera ngke arona bwa I kona ni kamaiua bwa e na rikirake bwa te ataeinnaine. I rang kan nonoria ni katoabong ao I a tiku ni maroa. . . . Te Atua kabwara buren mamarau ngkana e kairua ngkai I tangiriia natiu aika a uarereke.”⁸

Inanon maiuna, Beretitenti Smith e a tia ni mate tamana, tinana, tarina ao uoman mwanena, buuna aika uoman, ao natina aika tengaun ma teniman. E a bon taneiai ma te nanokawaki ni buaia naake e tangiriia.

Ngke e mate natina te mwaane Albert Jesse, Joseph F. e koroboki nakon mwanena Martha Ann bwa e a tia ni bubutiia te Uea bwa e na kamaiua natina ao e titiraki, “Bukin tera e riki aio? O. te Atua e aera e riki aio?”⁹

E ngae ngke e tataro n te tai anne, Joseph F. akea te kaeka ae karekea ibukina.¹⁰ E tuanga Martha Ann bwa “karawa [e a tara n ae kaanga ai aron] e aki kona ni karekea te kaeka mairoun te Uea” iaon te mate ao te aonaaba n

tamnei. E ngae n anne, ana animaki n ana berita te Uea ae akea tokina a bon matoatoa man nene.

N ana tai te Uea, raon taian kaeka, karaunano, ao te kamatata iaon te aba n tamnei are e nooria e roko iroun Beretitenti Smith rinanon te mii ni burabeti are e karekea inanon Okitobwa, 1918.

Te ririki anne bon te tai ae e kamaraki ibukina. E tang ibukiiia maate n te Kauoua ni Buaka n te Aonaaba are e reitnako n te mwaiti ae riaon 20 te mirion aomata. Ni ikotaaki ma, te buti n aoraki ae te buruu ni kabuta te aonaaba e tiringiia e raka iaon 100 te mirion aomata.

N te ririki anne, Beretitenti Smith a manga mate riki teniman kain ana utu aika a rangi ni kakaawaki. Unimwaane Hyrum Mack Smith n te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman, ana moan nati ao n tibu te mwane, e waekoa ni mate man uruakin ana abentikiti.

Beretitenti Smith e koreia: “I a kabi n taetae—[akea te namakin] n te nanokawaki! . . . E uruaki nanou; ai akea bonganan maiu! . . . O! I Tangiria! . . . I rang tangiria n aki toki. Ao ai aroia

naba ni kabane natiu mwaane ao aine, ma bon ngaia au moan nati, te moan n uota te kimwareirei nakoio au te kantaninga ae akea tokina, te ara ae karineaki ibuakoa mwaane. . . . Mai kabin nanou I karabwa te Atua ibukina! Ma . . . O! I kainnania! Ti bane ni kainnania! Bon ngaia ae rangi ni kakaawaki n te Ekaretia. . . . Ao ngkai . . . O! tera ae N na karaioia! . . . O! Te Atua buokai!”¹¹

Te namwakaina ae e na roko, buun natin Beretitenti Smith Alonzo Kesler, e mate n te kabuanibwai.¹² Beretitenti Smith e koreia n ana tienoo, “Aio te kabanea ni kakamaku ao ni kauruaki nano ni kabuanibwai ae kamamate, are a tia n rangi n nanokawaki iai au utu ni kabane.”¹³

Itiua te namwakain imwiina, n Tebetembwa 1918, buun natin Smith te aine ao tibu te unaine, Ida Bowman Smith, e mate imwiin bungiaakin ana kaniiman n nati, ai tamau Hyrum.¹⁴

N Okitobwa 3, 1918, ngke e tia n rinanon te nanokawaki ae korakora iaioia mirion ake a tia ni mate n te aonaaba rinanon te buaka ao te aoraki naba are a mate iai kain ana utu, Beretitenti Smith e karekea te kaotioti mai karawa ae ataaki bwa “te mii ni burabeti ibukin kabooan maiuia maate.”

E taekinna n te kaotioti imwiin te bong ni kaukuuki n te maungatabu ni kabuta n Okitobwa. Marurungin Beretitenti Smith e a tabe ni kekerikaki, ma e a kakimototoa ana taetae: “N na bon aki, I aki kuba, ni kataia n rinnako ni bwaai aika a mwaiti ake a tiku n au iango n te ingabong aei, ao N na bon aki karimwiia te tai ni karokoa tabeua taai aika a na roko, te Uea e na bon tuangko bwaai, ake a mena n au iango, ao ake I namakinii inanou. I tuai ni maeka ni maroa ni [banen] nimaua namwakaina aika a nako. I a tia n teimatoa n namakina tamnein te tataro, ni bubuti, n te onimaki ao n te nanomatoa, ao I a tia ni karekea au reitaki ma Tamnein te Uea n tainako.”¹⁵

Te kaotioti are e karekea n Okitobwa 3 e anganna te karaunano ao katauraoran kaeka nakon ana titiraki aika a mwaiti. Ngaira naba e kona ni karauaki nanora ao n atai bwaai aika

a na riki nakoira n taai aika a na roko ngkana ti mate n te aba n tamnei man kamatebwaian kaotioti ma nanora ae tamaroa ibukin maiuakinan maiura ni katoa bong.

Ibuakon bwaai aika a mwaiti ake e noori Beretitenti Smith bon rokon te Tia Kamaiu imwiin matena iaon te kai-bangaki. Man te mii ni burabeti are I nooria ao I taekinna:

“Ma nooria, mai i buakoia ake a raioiroi, e baireia ana taanga ao e rinea taan rongorong, ni kunnikaia n te mwaaka ao te kariaiakaki, ao n anganiia te kariaiakaki bwa a na waaki nako ni uota ootan te euangkerio nakoia ake a mena n te rotongitong, ao nakoia tamneia mwaane; [ao aine];¹⁶ ao aio aron tataekinan te euangkerio nakoia maate. . . .

“Ao ni kabane tuua ake tabeua n te euangkerio ake a kainnanoia bwa a na ataia bwa aonga ngaia n tau ni motikaki taekia n ai aroia aomata n rabwataia, ma ni maiu n ai aron te Atua n tamneia,

“Ao ni kabane tuua ake tabeua n te euangkerio ake a kainnanoia bwa a na ataia bwa aonga ngaia n tau ni motikaki taekia n ai aroia aomata n rabwataia, ma ni maiu n ai aron te Atua n tamneia. . . .

“Naakai ake e reireiniia te Uea, ao e anganiia te mwaaka bwa a na uti, imwin mangautina mai buakoia maate.

“Naakai ake e reireiniia te Uea, ao e anganiia te mwaaka bwa a na uti, imwin mangautina mai buakoia maate, n rin inanon abanuean Tamana, ike a na baunaki iai ma te aki mamate ao te maiu ae akea tokina,

“Ao a na reitanako aia mwakuri man te tai arei n aron ana berita te Uea, ao n riki bwa taan katoong kakabwaia ni kabane ake a kawakinaki ibukiiia ake a tangiria.”¹⁷

Inanon te mii, Beretitenti Smith e noora tamana, Hyrum, ao te Burabeti Iotebwa Timiti. E a tia ni koro 74 te ririki imwiin are e a tia n nooria ngke e uarereke i Nauvoo. Ti kona n ti iangoa te kimwareirei aei n noorakin tamana ao ai tamana aika a tangiraki. E bae n tia ni kaungaaki ao ni karaua-ki nanona ngke e ataia bwa tamnei ni

kabane a kateimatoa aekakin rabwataia ae mamate ao ngkai a ingainga n tataninga te bong are a tuangaki n te berita n te bong ni mangauti. Te kaotioti e kaota ae rangi n nano riki ao rababan ana baire Tamara are i Karawa ibukiiia Natina ao ana tangira ni kamaiu Kristo ao mwaakan Ana Mwakuri ni Kamaiu ae akea kabotau-an mwaakana.¹⁸

Inanon te bong ni kanuring n te ka 100 n ririki, I kaoi ngkami bwa kam na wareware ma te iangoraioi n te kaotioti aei. Ao ngkami naba, e na kakabwaii ngkami te Uea ma te ota ae tabwanin riki ao te kakaitau ibukin ana tangira te Atua ao Ana baire ni kamaiu ao ni kakukurei Ibukiiia natina.

I kakooua bwa te mii ni burabeti are e karekea Beretitenti Joseph F. Smith e bon koaua. I kakooua bwa aomata nako a kona ni warekia ao n ataia bwa e bon koaua. Naake aki karekea te atatai aei n te maiu aei a na kona n atai koaua ngkana ni kabane a roko

n te aba n tamnei. Ikekei, ni kabane a na tangira neboan te Atua ao te Uea Iesu Kristo ibukin te baire ni kamaiu ae korakora ao te kakabwaia n te berita are te mangauti ngkai rabwata ao tamnei a na manga katiteuanaaki n aki manga maenako.¹⁹

Ai kukureira ngai n ataia bwa e mena ia raou ae Barbara ao ti na manga bon kaitiboaki, ma ara utu, n akea tokina. E na kateimatoaira ana rau te Uea ngkai ao n aki toki bon au tataro ae nanorinano n Aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Reirei ao Berita aika a Tabu 138:6, 11.
2. Joseph F. Smith, in Preston Nibley, *The Presidents of the Church 1959*, 228.
3. Taraa Joseph Fielding Smith, *Life of Joseph F. Smith* (1938), 13.
4. E mare ma Levira Clark n 1859, Julina Lambson n 1866, Sarah Richards n 1868, Edna Lambson in 1871, Alice Kimball in 1883, ao Mary Schwartz in 1884.
5. Joseph F. Smith e weteaki bwa temanna riki te kauntira n te Moan Beretitenti (Brigham Young, Heber C. Kimball, ao Daniel H.

- Wells). E beku naba bwa te kauoman ni kauntira n te Moan Beretitenti ibukiaa teniman Beretitenti n te Ekaretia, n ikotaki ma Beretitenti John Taylor, Wilford Woodruff, ao Lorenzo Snow.
6. Joseph F. Smith e beku bwa te kauntira n te Moan Beretitenti n ana tai n tararua Brigham Young ngke e riki ngaia bwa te kauoman ni kauntira n te Moan Beretitenti n ana tai ni Beretitenti John Taylor, Wilford Woodruff, ao Lorenzo Snow. Bon ngaia te moan Beretitenti n tia ni beku n te Moan Beretitenti imwain ae e weteaki bwa te Beretitenti.
 7. Mercy Josephine, Joseph F. ana moan nati Iotebwa F., e bungiaiki n Aokati 14 1867, ao e mate n Tuun 6, 1870.
 8. Joseph F. Smith, journal, July 7, 1870, Te Tabo n Tangoboki n Rongorongon te Ekaretia, Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiaa Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira, Salt Lake City, Utah.
 9. Joseph F. Smith to Martha Ann Smith Harris, Aug. 26, 1883, Church History Library; taraa Richard Neitzel Holzapfel ao David M. Whitchurch, *My Dear Sister: The Letters between Joseph F. Smith and His Sister Martha Ann* (2018), 290–91.
 10. Ni katoto aika a bati, te Uea e kaira Joseph F. Smith inanon maiuna ao n ana mwakuri bwa te Abotoro ao te Beretitenti n te Ekaretia rinanon mii, kaotiiti, ao mii ni burabeti. N tabetai bwaintangira aika a kakaawaki mairoun te Uea a kawakinaki n ana tieno, kannuring, ao rekooti aika a bwainaki n te Ekaretia.
 11. Joseph F. Smith, journal, Jan. 23, 1918, Church History Library; spelling and capitalization modernized; taraa Joseph Fielding Smith, *Life of Joseph F. Smith*, 473–74.
 12. Taraa “A. [P.] Kesler Is Killed in Fall from a Building,” *Ogden Standard*, Beberuare 5, 1918, 5.
 13. Joseph F. Smith, journal, Feb. 4, 1918, Church History Library.
 14. “Ida Bowman Smith,” *Salt Lake Herald-Republican*, Sept. 26, 1918, 4.
 15. Joseph F. Smith, in Conference Report, Oct. 1918, 2.
 16. Noora te boki n “Tinara ae mimitong Ewa” ao “natina aine aika a mwaiti aika a kakaonimaki ake . . . a tia n taromauria te Atua ae koaua ao e maiu” (Reirei ao Berita aika Tabu 138:39).
 17. Reirei ao Berita aika Tabu 138:30, 33–34, 50–52.
 18. Taekan te moan mii are e kaoti n Nobembwa 30, 1918, edition of the *Deseret News*, 11 te bong imwiin maten Beretitenti Smith, n Nobembwa 19. E boretiaki n Ritembwa *Improvement Era* ao inanon Tianuare 1919 editions of the *Relief Society Magazine*, the *Utah Genealogical and Historical Magazine*, the *Young Women’s Journal*, ao te *Millennial Star*.
 19. E ngae ngke natin te kakaitara a na mangauti, a kona n aki anga te tangira ao te nebonebo nakon Tamara are i Karawa ao Iesu Kristo n aroia naake a karekea mimitongin te abanuea. Taraa Aramwa 11:41; Reirei ao Berita aika Tabu 88:32–35.

Iroun Bonnie H. Cordon
Beretitenti ni Kabuta n te Bootaki n Ataeinaine

N Riki bwa te Tia Kawakin Tiibu

I kantaningaia bwa koraki ake ko mwakuri n ibuobuoki nakoia a na taraiko n aron raoraioa ao ana ataia bwa mairoun, a tia ni karekea aia tiambion ao te rao ae kokoaua.

N te ririki ae nako, I kaaitibo ma te ataei man te Buraimwari i Chile e anganai te moangare. “Mauri,” e taku, “Ngai David. Ko kona n taetae ibukiu inanon te maungatabu ni kabuta?”

N te tai ae rau, I iangoa ana kamauri David ae karina. Ti bane n tangiria bwa ti na kinaaki. Ti tangiria bwa ti kaka-waki, man ni uringaki, ao namakina te tangiraki.

Tariu ao mwaaneu, ngkami ni kabane kam kakawaki. E ngae ngke ko aki taetae inanon te maungatabu ni kabuta, ma te Tia Kamaiu e kinako ao e tangiriko. Ngkana ko iangoia bwa e bon koaua, ko na katamneia ao ni kamatenikuna bwa E a tia “ni mwanei [ko] inanon [Oin] baina.”¹

N ataakina bwa te Tia Kamaiu e tangiriira, ti na bon bae ni warenako, ti na kanga ni kaota ara tangira Ibukina.

Te Tia Kamaiu e titirakina Betero, “Ko tangirai . . . ?”

E kaeka Betero, “Eng, te Uea; Ko ataai ba I tangiriko. E taku Iesu nako ina, Kakamarakeia au tibu aika ataei.”

Ngkana te titiraki aei e titiraki ni kaai ni kauoua ao te katenua n tai, “Ko

tangirai?” Betero, e rawawata nano-na ngke e kamatoa ana tangira: “Te Uea, ko bon atai baai ni kabane; ko ataai ba I tangiriko. E taku nako ina, *Kamarakeia au tibu*.”²

E tuai kakoaua Betero bwa bon ngaia te tia iriira Iesu Kristo ae e tangiria? Man aia moan tai ni kaaitibo imata-niwiin taari, e “kaeta kawaia” a kitana aia karaun n rimwin te Uea.³ Betero

e riki ni koaua bwa te tia akawaia aomata. E iriira te Tia Kamaiu inanon Ana mwakuri n ibuobuoki ibon irouna ao ni buoka reireinakiia tabeman ana euangkerio Iesu Kristo.

Ma ngkai te Uea are e a tia n uti e ataia E nang aki mena irarikin Betero, ni kaotia nakoina bwa e na kanga ao ningai ae e na beku. N akean te Tia Kamaiu, Betero e kainnanao ukoran te kairi mairoun te Tamnei, ni karekea te kaotioti ibon irouna, ao ngkanne ni karekea te ninikoria ao te onimaki ni beku. Katuruan taraan Ana tiibu, te Tia Kamaiu e tangira Betero ni karaoa are E karaoia ngkana E mena ikekei. E tuanga Betero n riki bwa te tia kawakin tiibu.

Eberi ae nako, Beretitenti Russell M. Nelson e karaababa te kaokao ae tii te arona nakoira ni kamwarekeia ana tiibu Tamara n te kawai ae tabu ao ni karaoia n rinanon te mwakuri n ibuobuoki.⁴

Ni kakoroan kariaiakana te kakao aei, ti riari n namakina te kawai ae karaoia te tia kawakin tiibu ao n ataa kainanon ana tiibu te Uea. Ti na kanga n riki bwa te tia kawakin tiibu are e kainanoira te Uea bwa tina riki iai?

N aron titiraki ni kabane, ti kona n taraa te Tia Kamaiu, Iesu Kristo—te Tia Kawakin Tiibu ae Raoiroi. Ana tiibu Tia Kamaiu a kinaaki ao warekaki, a tararuaki aroia, a ikotaki inanon ana nanai te Atua.

Kinaaki ao Warekaki

N aron ae ti keiaki n iriira ana katooto te Tia Kamaiu, ti riari moa ni kinaia ao wareki Ana tiibu. Ti a tia n anganaki te tabe ae onoti n tatabeman ao utu n tararu n te aro are ni kabane ana nanai te Uea ana tabeakinaki ao akea ae mwanuokinaki. Warekaia, n aron anne, bon tiaki taekan rinanon te ware ke taiboran te ware bon taekaiia *tatabeman* aomata n namakina ana tangira te Tia Kamaiu rinanonoiia tabeman ake a beku *Ibukina*. Inanon te kawai anne, ni kabane a kona ni kinaaki iroun te Tama i Karawa ae tangira.

N te tai ae aki maan I kaaitibo ma te aine ae kairake are e karaoa ana mwakuri n ibuobuoki nakon te aine ae nimaua okiokin ana ririki irouna.

Ni bobotakia naakai, a kuneiia bwa a kaai n tangira te katangitang. Ngkana e roko te aine ae kairake aei, a kaai n anenei kuuna, ao tibwauai mamaten nanoia. A kaai ni karioi reitaki are e kakabwaii maiuiia.

Au kantaninga bwa naake ko karaoa am mwakuri n ibuobuoki nakoia a na taraiko bwa raraoia ao n ataia bwa, mairoun, a karekea aia tiambion, raraoia ae kokoaua—temanna are e atai aia kangaanga ao boutokakiiia n aia kantaninga ao kamatoaan nanoia.

N te tai ae aki maan I karekea tibangau ni mwakuri n ibuobuoki ma tooau ae te aine ae I aki rangi ni kinaa. Ngke I marooro ma Jess, ae ngaia toau ae 16 ana ririki ibukin karaon ara mwakuri n ibuobuoki, e tabeka te kaoti ae tamaroa, “Ti kainnanao ae ti na kinaa moa.”

Ti waekoa n iangoia bwa te rawetamnei ao te ikikina n tekiti e na nakoraoi. I taua te tareboon, ao Jess e kotea te bwatin n rawetamnei. Ara moan tai ni mwakuri n ibuobuoki bon te waaki n iraorao.

Ni moan rokora ni kakawari, ti titirakina tarira ngkana iai te bwai ae ti na karinna n ara tataro ibukina. E tibwaua kakaewenakoana ae rau ao e taku e rangi ni butimwaea ara tataro. Ana kokoaua ao te mwioko e uota waekoan kabaeen te tangira. Ai tera te raka n uringa inanon ara tataro ni katoa bong.

Ngkana ko tataro, ko na uringa ana tangira Iesu Kristo ibukiiia koraki ake

kona buokiiia. Tibwaua te tangira anne ma ngaiia. Tera te kawai ae tamaroa bon kamwarakeiaia Ana tiibu nakon buokakiiia n namakina Ana tangira—*n rinanom?*

Tararu laoia

Te kauoua ni kawai ni karikirakea nanon te tia kawakin tiibu bon tararuakiiia Ana tiibu. Ngkai ngaira membwa n Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira, ti na mwaing, kanimma, karaoia, ao ni manga katei bwaai ni kabane. Ti rangi ni waekoa ni katoki kainnanao ma baai n ibuobuoki ke raurau ni kuukii. Ma iai riki?

Ara tiibu ataia ae ti tararuaiia ma te tangira ao ti na karaoa te mwakuri n ibuobuoki?

Ni Mataio 25 ti warekia:

“Nako mai, ngkami akana kam kakabaiaki iroun Tamau, ana abanueami are katauraokai i bukimi . . . :

“Ba I baki, ao kam kaamarakeai: I kanimoi ao kam kamoai: te iruwa Ngai, ao kam akoai: . . .

“Ao ane a na kaeka ake a raoiroi, ni kangai, te Uea, ti *noriko* n ningai ngke Ko baki, ao ti kaamarakeko? Ao ngke Ko kanimoi ao ti kamoiko?

“Ningai ae ti *noriko* ngke Ko iruwa, ao ti akoiko?”⁵

Tariu ao mwaaneu, boton te taeka bon *norio*. Ake a tamaroa a noriia koraki ake a kainnanao ibukina bwa a tararuaiia ao ataiia. Ti kona naba n riki matara n taratara ni buokiiia ao kabebe-te, ni bukamaru ao riki ni mii. Ngkana ti beku, ti kona n kakoaua te berita ni Mataio: “ngke kam karaoi baikai nakon temanna ae moan te mangori ibuakoiia tariu aikai . . . , ao kam karaoi naba nako Iu.”⁶

Raoraou—ti na aranna bwa John—tibwauaiia bwa tera ae e na riki ngkana ti noora te kainnanao ae aki nooraki: “Te tari te aine n au Uoote e kataia ni bakabureia. Imwiin uoua namwakaina, I kunea bwa akea temanna man au kooram n roko nakon buuna n taobara nanona man te taneiai ae kamaraki aei. I nanokawaki, I aki naba mwakuriia. N tokina I tuanga te buu te mwaane aei ngkana I kona ni katawanou ma

ngaia. Bon te mwaane ae mamama, e tatabetabe n tainako. Ao I taku nakoina, ‘Kainnabam e kataia n bakabureia. Anne e na kona n riki bwa rootakin am iango. Ko tangiria ni marooroakinna? e wawanako rani matana man tang. Ti karekea rootakin ara namakin ni marooro aika raba mairouia aomata ao ni karikirakea kaaniara ae tamaroa ao te onimaki inanon miniti.”

John e reitia, “I taku bwa man karooan ae raoiroi nakon temanna bwa ti na kanga n kawaria ma nanora ae kokoa-ua ao ma te tangira.”⁷

Ara tiibu ana bon bae ni maraki, bua, ke riki n aroia ni bua, n aron aia tia kawakin tiibu, ti konaa n riki ibuakoia taan moan noora kainnanao. Ti kona n ongora ao tangiria n akean te motikitaeka ao n anga te kantaninga ao ibuobuoki ma nooran ana kairi te Tamnei ae Raoiroi.

Tariu ma mwaneu, te aonaaba e bon raka ni kaonan-kantaninga ao te kimwareirei ibukin kaungan karooan mwakuri n akoi. Ngkai ko ukora ana kairi te Uea iaona bwa e na kanga kaotan Ana tangira ao nooran kainnanao ake ko tararuaiia, e na ukinako am taratara. Am mwakuri n ibuobuoki ae tabu e na anganiko te kairi ae mairoun te Atua. Ko kona ni ukora te kairi anne ma te koaua raoi.

Ikotaki inanon ana Nanai te Atua

Katenua, ti tangiria ara tiibu n ikotaki inanon ana nanai te Atua. Ni karooan anne, ti riai n iangoia bwa a na tiku iaon kawain te berita ao riki ni kukurei n nakonako ma ngaiia iaon mwana-ngaia n onimaki. Iai iouroua rakara ae tabu n roko ni kinai aia iango ao nama-kin ao ni kairia nakon aia Tia Kamaiu.

Titita Josivini i Biti iai ana kangaa-nga n noora kawaina ni waakirake iaon kawain te berita—te taeka nakon te taeka. Raoraona e nooria bwa Josivini e aki rangi n noori koroboki aika tabu n aron warekana. E karekei ana kiraati ni wareware Josivini aika boou ao ana bentira aika ota baboboia ibukin kanikinaean taekan Iesu Kristo inanon Ana Boki Moomon. Tera moanakin ai aron te kukurei ae bebete ni mwakuri ni ibuobuoki ao ni buokia ma kamatebwaian koroboki aika tabu ni karekea mwiina iroun Josivini n roko n te tembora n te moan tai n ana ririki ae 62—28 te ririki imwin bwabetitoana.

Tao ngkana ara tiibu a matoa ke a mamaara, a kukurei ke a un, ti kona ni kakoaua bwa akea ae e na namakin n tii ngaia. Ti kona n tangiria n aki taraa aroia maiuia n tamnei are a mena iai ao n anga te boutoka ao kaunganano ni buokia n rikirake. N aron ara tataro ao ni ukora ataakin nanoia, I kakoaua

bwa Tamara are i Karawa e na kairiira ao Tamneina e na iriira. Iai ara tai n riki bwa taian “anera a mena i buakoiia”n aron are E rimoiia.⁸

Te Uea e kaoiira n kamwarakeia Ana tiibu, n tabeakiniia Ana nanai n aron ae E karaoia. E kaoiira n riki bwa taan kawakin tiibu ni kabuta te aba, aaba ni kabane. (Ao e koaua, Unimwaane Uchtdorf, ti tangira ao ni kainnanao ana tia kawakin tiibu Tiaman) Ao E tangiria Ana aomata aika kairake n ira te waaki.

Ara kairake a na konaa n riki bwa tabeman taan kawakin tiibu aika korakora. Bon ngaiia, n aron ae taku Beretitenti Russell M. Nelson, “ibuakoia aika tamaroa te Uea e a *kaman* tia ni kanakomaiia nakon te aonaaba aio.” Boni ngaiia “tamnei aika karineaki,” ara tia takakaro aika tamaroa, aika iriira te Tia Kamaiu.⁹ Ko kona n iangoa te mwaaka n aroia taan kawakin tiibu ngke a tabeakina Ana tiibu? Mwakuri n ibuobuoki ni katoatoa ma kairake aikai, ti noora kamimiina.

Kairake n ataeinaine ao ataeinimwane, ti kainnanao ngkami! Ngkana akea katabeami n te mwakuri n ibuobuoki, taetae ma ami beretitenti n ami Bootaki n Aine ke Kooram n Unimwaane. A na kukurei n ami anganano ni karaoa koauan Ana tiibu aika kinaaki ao a warekaki, a tararuaki, ao a ikotaki inanon ana nanai te Atua.

Ngkana e roko te bong are ti na katororobua iaan waen ara Tia Kamaiu, tian tabeakinaiia Ana nanai, I tataro bwa ti na konaa n kaeka n aron Betero: “Eng, te Uea; ko bon atai ba I tangiriko.”¹⁰ Aikai, Ana tiibu, a *tangiraki*, a bon *mano*, ao a mena ni *mweengaia*. N aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. I Nibwaai 21:16.
2. Taraa Ioane 21:15–17; e kairaki ma katuruturuana.
3. Taraa Mataio 4:20.
4. Taraa Russell M. Nelson, “Ministering,” *Riaona*, Meei 2018, 100.
5. Mataio 25:34–35, 37–39; e kairaki ma katuruturuana.
6. Mataio 25:40.
7. Reitaki Ibon Iroum.
8. Reirei ao Berita aika Tabu 84:88.
9. Russell M. Nelson, “Hope of Israel” (worldwide youth devotional, Tuun 3, 2018), broadcasts.lds.org.
10. Ioane 14:18.

Iroun Unimwaane Jeffrey R. Holland
Man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman

Te Ibuobuoki ni Karekean te Itoman ae Raoiroi

I taekina koauana bwa te rau n tamnein te aomata ae iai reitakina ae tamaroa ma te Atua ao imarenana ma tabeman e na reke ngkana ti nimamannei ao n ninikoria ni karekea.

NEberi ae nako, Beretitenti Russell M. Nelson e kaota kawain te mwakuri n ibuobuoki, e katuruturu bwa teuana te kawai ni kawakina te tua are moan te korakora n tangira te Atua ao n tangirira i bon imarenara.¹ Ngaira, aika aobitia n te Ekaretia, ti kamoamoai ao ni katekeraoi ngkami n aron korakoran te kaeka ae kam a tia ni wakinna ibukin anne. Ti kaitau ngkami ibukin irakin ara burabeti ae tangiraki inanon te waaki ae e tamaroa aei ao n aki tataninga ibukin babaire riki aika a mwaiti. Kiiba nako nanon te ran ao uua. Kawariia ake a kainnana. Tai tannako man te mwakuri tao ni iangoia bwa ai tera te anga ae ko na ibuobuoki iai. Ngkana ti irii taian reirei ake a tia n reiakinaki, ni kaetira ma kingin te nakoanibonga, ao n ukora te Tamnei ae Raoiroi bwa kaetara, ti na bon aki konaaki.

N te ingabong aei ao I tangiria ni marooro ni kaineti ma mwakoron te mwakuri n ibuobuoki ae tiaki iteran katabeara, e aki irekereke ma te

intawiu ae baireaki, ao akea te ribooti iaona ma ti bukintaeka iai iroun te Atua. N na tibwa nakoimi teuana te katooto ae rangi ni bebete n aron te mwakuri n ibuobuoki.

Grant Morrell Bowen bon te mwaa-ne ae mwamwakuri, te kainaba ao te tama ae akoi, n aroia tabeman a kare-kea maiuia man aia ununiki, e rotaki ana karekemwane ngke e a aki nakora-oi maiun te buteta n aia tabo. Ngaia ma

kainabana, Norma, a manga mwakuri n tabo tabeua, ao n tokina a mwaing nakon te kawa teuana, ao ni karekea aia mwane ae tau ibukin maiuia. Ma e ngae n anne, te bwai ae riki ae aki kantanningaaki, e a rotaki n te rawawata te Tari Bowen n tain te intawiu ibukin karekean te kariaia nakon te tembo-ra, te bitiobi e a aki kakoaua Morrell ngke e taekinna bwa e nakoraoi n ana kabwianibwai.

I aki atai marenaia mwaane aikai bwa antai ae koaua n te tai arei, ma I ataia ae Titita Bowen e otinako ma ana beeba ni kariaia nakon te tembora are e a tia ni kabouaki, ngkai te Tari Bowen e otinako ma te maraki n nano are e a karika raurena ma te Ekaretia inanon 15 te ririki.

N aki tabe bwa antai ae eti n te kabwianibwai, e mataata bwa Morrell ao te bitiobi a mwaninga ana taeka te Tia Kamaiu are e anga “ko na bareiko n raoiakina am kairiribai”² ao ana reirei Bauro “e na tai bungai tai i aon unimi.”³ Ni koauana a bon aki nakoraoi ao e bung taai iaon unin te Tari Bowen are e rikirake inanon bong, wiiki, ao ririki are e a kaota koauan ana taeka te tia rabakau ni kawai mai I-Rom are e taku “Ngkana e aki taotaonaki te un, te bwai ae ririki e na karekea riki te [kanganga] nakon te ikoaki are e na reke.”⁴ Ma ibukin te kakai ni karekean te itoman ae raoiroi e tauraai nakoira n tainako, ao tangiraia ana utu ao te Ekaretia e ataia ae bon koaua, E oki Morrell Bowen nakon ana waaki ni kakukurei te Ekaretia. N na tuangi ngkami ni kau-arereke bwa e kanga n riki anne.

Natin te Tari Bowen ae te mwaa-ne ae Brad bon raoraora ao kain te Itingaun n te Aono ae e kakaonimaki ae mwakuri i Idaho meang. Ai 11 ana ririki Brad n te tai are e riki iai te kanganga aei, ao inanon 15 te ririki e nora kekerikakin ana kakaonimaki tamana, kakoauakin mwin te bwai ae e riki nakoia ana utu ae e aki raoiroi ibukin te un n te aki ota iaon te kabwianibwai. Iai te bwai ae riai ni karaoaki. Ngaia are ngke e a uakan te motirawa n te Thanksgiving n 1977, Brad, are 26 ana ririki ae ataen te reirei n te Brigham Young Uniwetiri, kaina-bana ae Valerie, ao natia te mwaa-ne ae e uarereke Mic, a tokara aia kaa ae moan te boraai n aki tabe ma buakan karawa, a kaea Billings, Montana. Akea kauntabaia ma te tinoo ae e a bwarie-tata irarikin Yellowstone Mainiku are e na totokoia te utu aei man karaoan aia reitaki n te mwakuri n ibuobuoki ma te Tari Bowen te ikawai.

Imwin rokoia, Brad ao manena Pam a tuatua bwa e na reke aia tai n ti ngaia ma tamaia. “Ko a tia n riki bwa te karo ae tamaroa,” e taetae Brad ma rurun bwanana, “ao ti bon ataia ae ko rang tangirira n tainako. Ma iai te bwai ae kairua, ao e a tia n reitinako inanon te tai ae maan. Ibukina bwa ko a tia ni maraki te taina, te utu aio e a tia ni maraki inanon ririki aika a mwaiti. Tia maenako, ao bon ti ngkoe ae ko kona

ni botiira. Taiaoka, bwa imwin te tai arei, ko kona n raoiakina te bwai are e a tia n riki ma te bitiobi ao ni manga kaira te utu aio inanon te euangkerio n aron are ko karaoia mai imwaina?”

E boo te aki karongoaa. Imwina te Tari Bowen e tararake n tarai naake uoman, ake a riki man rina ao irikona,⁵ ao e taku n rangi ni karaurau, “Eng. Eng, N na karaoia.”

E kaonaki n te kukurei ma te kuba-nako n te kaeka ae e aki kantaningaaki, Brad Bowen ao ana utu a nora te kainaba ao te karo n nakon ana bitiobi n te anua ni kan karekea te itoman ae raoiroi ni kaetii bwai inanon maiuna. N te kaeka ae nakoraai nakon te roko ae e ninikoria man aki kantaningaki, te bitiobi are e a tia inanon tai aika mwaiti ni kaoa te Tari Bowen bwa e na oki, e kanakoa baina nakon Morrell—n rabwatia inanon te tai ae maan.

Inanon tao ti tabeua te wiiki—e aki maan—te Tari Bowen e a manga irii ni kabane waakin te Ekaretia ao ni manga katauraioia bwa e na kororaai n oki nakon te tembora. N te tai ae waekoa e a butimwaea te wewete n tararuaa te mwanga ae uarereke ae e kekeiaki ae 25 kaina ao e rikirake nakon te bootaki n taromaui ae e riao-n 100 kaina. A riki aikai nimabwi te ririki n nako, mai mwin aia mwakuri n ibuobuoki ni bubuti te nati te mwaa-ne ao te nati te aine nakon aia karo ao

tauraoin te karo ni kabwarai buure ao ni mwaing nakon are imwina n aki taraa aia kairua tabeman e uota te kakabwaia aika a na tabe n roko nakon ana utu Gowen.

Tariu ao mwaa-ne, e a tia n tuangiira Iesu bwa ti na “uaia ni maeka i nanon te tangira”⁶ n “akea te ikakaiwi imarenami.”⁷ “Bwa ane iai irouna tamnein te kakauntaeka ao bon tiaki mai irou,” E kauringiia Nibwaaite.⁸ Ni koau-ana, n aron tarakina, irekerekerana nakon Kristo e na baireaki-ke e na rotaki-man arora n reitaki i bon imarenara.

“Ngkana kam . . . roko nakoia,” E taku, “ao kam uringnga bwa iai unin tarim iroum—

“Nako moa nakon tarim, ao raoiakina[na], ao ngkanne kawarai ma nanom ae bwanin, ao N na butimwaeke.”⁹

Ngaira n tatabemaniira ti kona n taekini aekakin nako taian maraki ao karawawata ake mai mwaina ao n uringan te korakai n te tai aio a urua te rau inanon temanna ke te utu ke te kawa. Ngkana tao ti karika te maraki anne ke ngaira ae ti rotaki iai, te ikoaki anne a riai ni kamaoaki bwa e aonga ni kaku-kurei te maiu ni kawaina are e nanonna te Atua. N aron te amwarake inanon am aitibaoki are a tangiria tibum ni kan noria bwa a na kanna ibukim, e a bwakanako ngkai taia ao ko nang aki karikii buure ni kawai bwa a na rotiko ma tabeman riki. Taiaoka an tai karekei nen aekaki ni iango akanne n am iango. N aron are e taekina Prospero nakon Alonso are e nanokawaki n te karaki ae *The Tempest*, “Ti nang aki nanokawaki ibukin taai ake rimoa ngkai akea nanon ae ti na rawawata iai!”¹⁰

“Kam na kabwara aia bure aomata, ao ane a na kabwaraki naba ami bure,”¹¹ e reirei Kristo n te Nu Tetemanti. Ao n ara bong: “Ngai, te Uea, N na kabwara ana bure are I taku bwa N na kabwara, ma ngkami kam riai ni kabwarai aia bure aomata ni kabane.”¹² E ngae n anne, e bon rangi ni kakawaki ibukimi ake kam tiku n namakina te maraki n tarai bwa tera ae E *aki* taekinna. E *aki* kangai, “Ko aki katauaki n namakina te maraki ni koaua ke te rawawata man te kanganga are ko a tia

n rinanona ibukin temanna te aomata.” E *aki* naba kangai, “Ngkana ko tangiria ni kabwarai buure ko na riai n reitinako n rinanon te itoman ae aki raoiroi ke n okira arom ae aki tau.” N aki tabe ma te kairua ae te kabanea ni kanganga are e kona n riki nakoiria, ti kona n tokanikai n aki kamarakaki ngkana ti toua te kawai are e nakon te kamauaki. Te kawai anne bon te kabwara bure are e toua Iesu te I-Natareta, are e weteira, “Nakomai, Iriirai.”¹³

N ana kakao bwa ti na riki bwa Ana reirei ao ni kataia ni karaoa are E kara-oia, e tuangira Iesu bwa ti na riki bwa taan mwakuri ibukin Ana tangira—n riki bwa “tan raoi ngaira ibukini Kristo” inanon “te nakoia n raoi,” n aron are e kabwarabwara Bauro nakoia I-Korinto.¹⁴ Te tia katokii ikoaki nako, Teuare e kaeti kairua nako, e tuangiira bwa ti na beku ma ngaia n te mwakuri ae kanganga ni karekean te raoi n te aonaaba ae aki reke iai n te anga riki teuana.

N aron are e koreia Phillips Brooks: “Ngkoe are ko kataua te kanganga n aki mataatam bwa e na reitinako inanon te ririki teuana ma teuana, n tangiria ni kaitiaki n te taina, ngkoe are ko kawakinii kauntaeka ae akea nanoia bwa a na iririko ibukina bwa ko aki konaa ni katoka iangoia ngkai bwa aio te bong are ko na kakeaa te kainikatonga ao an [katokii], ngkoe are ko winantia ake a riririkim n am tai ni karaoa am beku n

aki kataetaeiaa ibukin nanom ae bua-kaka ni kan kauniii . . . ; ngkoe are ko karika . . . [temanna] bwa e na uruaki nanona n aki karekea raun nanona, are e kona n reke mai iroum . . . n te taina, . . . nako kawaekoa karaoa te bwai are e na aki reke karaoakina rimwi iroum.”¹⁵

Tariu ao mwaaneu aika a tangiraki, I kakoouaa bwa te kabwara bure ao mwanuokinan kairua ake ngkoa ke ngkai, e bon kakawaki ni iteran ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo ae mimitong. I kakoouaa bwa n tokina te kamaiuaki n tamnei e kona n roko mai iroun ara tia Kaboira, Teuare e waekoa n roko ni buokiira “ma te kamaiu iaon baina ni kiba.”¹⁶ Ti kaitaua, ao Tamara are i Karawa are E kanakoa, bwa te kabouaki ao te manga bungiki, n taai aika a na roko n aki rotaki man karawawata ao kairua ake mai imwaina, a bon aki tii reke ma a bon tia ni kaboo-aki ao ni kaitiakaki man te maraki ae korakora ni kanikinaeaki n raran te Tibu te Teei are e bwaro.

N te kariaia are e a tia n anganai te Tia Kamaiu bwa ana abotoro, I kakoouaa ae e na aki manga rotaki te nano are e raoiakinaki ma te Atua ao i bon imarenara e na roko ngkana ti nanorinano ao n ninikoria teutana ni karekea. “Katoka te kakauntaeka imarenami,” e bubuti te Tia Kamaiu.¹⁷ Ngkana ko ataa te ikoaki are rimoa, kaitiakia.

Ibuobuoki imarenami n te tangira.

Raoraou aika kam tangiraki, inanon ara kaa ni ibuobuoki ni karekean te itoman ae raoiroi, I a butii ngkami bwa kam na riki bwa taan raoi—n tangira te rau, n ukora te rau, ni karika te rau, ni kawakina te rau. I anga te bubuti anne n aran te Uea n Raoi, are e atai bwai nako ibukin akean te bure ao n anganaki te karawawataki, ibukin te bukibuki ae kairua ao ni “kaikoakaki n [ana] auti raona,”¹⁸ ma e reke naba korakorana ni kabwarai buure ao ni kabwarabure ao n aki uringii—ao ni kamaoa—ao ni kukurei. Ibukin anne I tataro, ibukimii ao ibukiu, n aran te Uea Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Tarea Mataiao 22:36–40; Ruka 10:25–28.
2. Mataio 5:25.
3. I-Ebeto 4:26.
4. Seneca, in Tryon Edwards, *A Dictionary of Thoughts* (1891), 21.
5. Tarea Karikani Bwai 2:23.
6. Reirei ao Berita aika Tabu 42:45.
7. 3 Nibwaa 11:22, taraa naba 3 Nibwaa 11:28.
8. 3 Nibwaa 11:29.
9. 3 Nibwaa 12:23–24; kairaki katuruturuana.
10. William Shakespeare, *The Tempest*, act 5, scene 1, lines 199–200.
11. Ruka 6:37.
12. Reirei ao Berita aika Tabu 64:10.
13. Ruka 18:22.
14. Tarea 2 I-Korinto 5:18–20.
15. Phillips Brooks, *The Purpose and Use of Comfort* (1906), 329.
16. Maraki 4:2; taraa naba 2 Nibwaa 25:13; 3 Nibwaa 25:2.
17. Reirei ao Berita aika Tabu 136:23.
18. Tekaria 13:6; taraa naba Reirei ao Berita aika Tabu 45:52.

Unimwaane Shayne M. Bowen
Man te ltingaun

Taben ana Boki Moomon bwa e na Rairiia aomata

Ti a ikotiia lteraera ibukin te kabanea n tai ao ni kaairia ma Ana Boki Moomon, are teuana naba te bwai ni mwakuri ae mwakaroiroi ibukin te rairaki.

Amwaiti aomata n te bong aei aika miimi n taekan koauan te Atua ao irekerekera Nakoina. Angiia akea aia atatai n taekan Ana Babaire ni kakukurei ae korakora. E riaon 30 te ririki n nako, Beretitenti Ezra Taft Benson e taraia bwa “mwaitin te . . . aonaaba n te bong aei a totokoa te Tia Kamaiu n aro na mai karawa. A nanououa ni kamii-min Bungiakina, Maiuna ae nakoraoui, ao koauan Mimitongin utina.”¹

Inanon ara bong, taian titiraki a katuruaki tiaki tii iaon ara Tia Kamaiu ma naba iaon Ana Ekaretia—Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira—are E kaokia te Burabeti Iotebwa Timiti. Titiraki aikai aki toki n katuraki iaon rongorong ngkoa, taian reirei, ke mwakuri n ana Ekaretia te Tia Kamaiu.

Ana Boki Moomon e Buokiira n Rikirake inanon te Koaua

Man te boki ae *Preach My Gospel*, ti warekia: “Uringnga bwa ara atatai [iroun Tamara are i Karawa ao Ana

Babaire ni kakukurei] a roko mairouia burabeti ngkai—Iotebwa Timiti ao taan ririmwina—ake a karekei kaotioti mairoun te Atua. Ngaia are, te moan titiraki are temanna e na kaeka bon Iotebwa Timiti bon te burabeti, ao teuane ke neienne a kona ni kaekaa te titiraki aio man warekan ao tataroan taekan ana Boki Moomon.”²

Au koaua ni wetean te Burabeti Iotebwa Timiti ae mairoun te Atua

e a tia ni karekea kakorakoraana man kamatebwaian ana Boki Moomon: Teuana Kakoauan Iesu Kristo. I a tia ni mwakuri iaon ana kakao Moronaai ni “butiia te Atua, te Tama akea tokina, n aran Kristo,” n ata koauan raoi Ana Boki Moomon.³ I kaota au koaua bwa e bon koaua. Bwa te atatai e tia n roko irou, are e kona naba n roko nakoim “man mwaakan te Tamnei ae Raoiroi.”⁴

Te kabwarabwara nakon Ana Boki Moomon e koreaki: “Koraki ake a karekea te kakoaua ae mairoun te Atua aei [n Ana Boki Moomon] mairoun te Tamnei ae Raoiroi e na roko naba n ataakina man te mwaaka ae tii te arona bwa Iesu Kristo bon te Tia Kamaiu n te aonaaba, are Iotebwa Timiti bon Ana tia karekei kaotioti ao te burabeti ni boong aikai, ao bwa Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira bon abanuean te Uea are e na manga kateaki iaon te aba, ni katauraoui nakon Kauaokin Rokon te Mesia.”⁵

Ngke I kairake ni mitinare bwa N na nako Chile, I reiakina mwaakan te reirei n taekan te bitaki-ni maiu man Ana Boki Moomono. Ten Gonzalez e beku n nakoana ae kinaaki n ana ekaretia n ririki aika mwaiti. E karekei ana kateaneiai n taekan te aro, e karekea ana tikurii n te rabakau n taekan te Atua. E rangi ni kamoamoa n rabakauna n te Baibara. E bon teretere nakoira bwa e bon reiakina taekan te aro.

E rangi n ataiia mitinare n Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira ake a ririaki ni mwakuri n ana kaawa ae bubura i abana, i Peru. E aki toki n tangiria ni kaaitibo ma

ngaiia n te aro are e namakinna bwa ana atatai n te Baibara e bubura riki nakoia mitinare.

Te bong teuana, bon te kamimi ae roko kanga ai aron te bwaintangira mai karawa, ae e a kaman iangoia, uoman mitinare a kateia n te kawai ao a butiia ngkana a kona n roko ni mweengana ao n tibwauai koroboki aika tabu ma ngaia. N te tai aio ao e a koro bukin miina! E kaekaki ana tataro. Ngkanne, e nang kona ni kaota te kairi ae kaairua nakoia ataenimwaane buren aia reirei. E tuangiia bwa e kukurei ni butimwaiia n roko ni mweengana ni marooroakin koroboki aika tabu.

E rangi ni ingainga n rokoia n ana auti. E tauraoi ni kabongana te Baibara ni kakewei aia koaua. E rangi ni kakoaua raoi bwa te Baibara e na kamataata ao ni kaota buren aia kawai. E a roko te tairiki are a na roko iai, ao mitinare a karebwerebwe n ana mataroa. E bon rangi ni kukurei. Akea bwa a roko.

E kauka te mataroa ao ni kariniia mitinare inanon ana auti. Temanna te mitinare e anganna te boki ae buru ao ni kaota ana kakoaua are e ataia bwa kanoan te boki ao n ana taeka te Atua. Te kauoman ni mitinare e reita ana koaua ae mwaaka n te boki, ni kakoaua bwa e a tia n rairaki iroun ana burabeti te Atua arana Iotebwa Timiti ao are e reireia taekan Kristo. Mitinare aikai ngke a tia ao a bubutia ngkana a kona ni kitana mweengana.

Mr. Gonzalez e rangi n aki kukurei irouia. Ma e kauka te boki, ao ni moanna n rairaira baana. E wareka te moan itera ni baa. E wareki te baana imwin te baana e reitinako baana ni warekii ni karokoa e a bakanako te tai n bwakan-taai n te bong are imwina. E wareka te boki ni kabanea ao e ataia ae e koaua. E ataia bwa tera ae riai ni karaioia. E tareboniia mitinare, bwa e kan ongora aia reirei, ao ikanne are e a reke irouna te maiu are e a kan n riki bwa ngaia te membwa n Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukii Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira.

Te mwaane ae tamaroa aei bon au tia reirei n te MTC i Provo, Utah. Karakinan rairakin te Tari Gonzalez man mwaakan ana Boki Moomon e anganai korakorani te namakin nakoia.

Ngke I roko i Chile, au mition bere-titenti, Beretitenti Royden J. Glade, e kaouiira bwa ti na wareka ana kakoaua te Burabeti Iotebwa Timiti are koreaki iroun Iotebwa Tiimiti—Rongorongona ni katoa wiiki. E reireiniira bwa te kakoaua n te Moan Mii ni burabeti e na karekea te kairoro ae kaeineta iaon oin ara kakoaua n te euangkerio ao Ana Boki Moomon.

I kariaia ana kakao ma nanou raoi. I a tia ni wareka taekan te Moan Mii ni burabeti; I a tia ni wareka ana Boki Moomon. I a tia n tataro n aron are e taekinaki iroun Moronaai ao butiia “te Atua, te Tama ae Akea tokina, n aran Kristo”⁶ ngkana e koaua Ana Boki Moomon. I kaota au koaua n te bong aei bwa I ataia bwa Ana Boki Moomon, n aron are e taku te Burabeti ae Iotebwa Timiti, “bon te boki ae te kabanea n eti mai buakon booki nako iaon te aonaa-ba, ao boni ngaia kiingin ara ekaretia, ao [e na] kaania riki te Atua te aomata ngkana e iri nanon reirei ake a taekinaki inanon, nakon taian boki riki tabe-ua.”⁷ Te Burabeti Iotebwa e katanoata naba: “Ni kararoaan ana Boki Moomon ao taian kaotioti, ao e nga ara aro? A akea iroua.”⁸

Te Rairaki Ibon Iroum

Ngkana a tamaroa ara atatai ti na ataia bwa antai ngaira ao bukin bongana Ana Boki Moomon, rairakira e na korakora ao e na rikirake ni matoa. Ti na kakorakoraaki inanon ara motinnano ni kawakini berita aika tabu ake ti karaoi ma te Atua.

Oin bukin Ana Boki Moomon bon ikotakiiia Iteraera ake a uamaenako. Ikotakiiia aio e na anganiia natin Tamara are i Karawa aia tai n rin inanon kawain te berita ao, man karinei berita aika tabu, n okirikaaki nako matan te Tama. N aron ae ti reirei te rairannano ao te bwabetito n rairaki, ti ikotiiia Iteraera ake a maenako.

Ana Boki Moomon bon 108 rongorongon te bata are Iteraera. Ni moanakin Ana Boki Moomon, Nibwaa e reirei, “Bwa oin bukin au kantaninga bon anaan nanoia aomata bwa a na nakon Atuan Aberaam, ma Atuan Itaaka, ma Atuan Iakobwa, bwa a aonga ni kamai-uaki.”⁹ Atuan Aberaam, Itaaka, ao Iakoba bon Iesu Kristo, te Atua n te O Tetetamenti. Ti na kamaiuaki ngkana ti nakon Kristo rinanon maiuakinan Ana euangkerio.

n abwabwakina, akea riki kabotauana n kakawakina, akea riki kabotauana n mimitongina. Ao ngkana ko kan rinea, ngkana ko tangiria, ko kona n riki bwa mwakorona ngkoe. Ko kona n riki bwa buburan mwakoron te bwai ae bubura, te bwai ae tamaroa, te bwai ae mimitong!

“Ngkana ti taekina *ikotakiia*, ti na taekinna buburan te koaua aei: ni kaba-neia natin Tamara are i Karawa, n iteran rooki ake uoua, n tauraoi n ongoraea ana euangkerio ae kaokaki iroun Iesu Kristo. A na bon iangoia irouiia ngkana a tangiria ni kan atatia riki.”¹³

Anne te bwai are ti karaoia ngaira membwa n Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira: ti ukeriia ni uota te aonaaba nakon ataakin—ao te rairaki nakon—ana euangkerio Iesu Kristo. Ngaira “taan ikotiia ni boong ni kaitira.”¹⁴ Ara mition e itiaki. Tariu ao mwaaneu, ti a kaotiira ngaira ake ti a tia ni karekea ana berita Moronaa ma nanora ni koaua, tataro ao karekea te kaeka nakon ataakina bwa Ana Boki Moomon e bon koaua, ao ngkane tibwaua te atatai anne ma tabe-man n rinanon ara taeka ao, kakawakina riki, n rinanon ara mwakuri.

Taben Ana Boki Moomon inanon te Rairaki

Ana Boki Moomon kanoana bon bwaninin ana euangkerio Iesu Kristo.¹⁵ E kairiira nakon ana berita aika tabu te Atua, are ngkana e kawakinaki e na anganiira Ana bwaintangira ae riettaata—te maiu akea tokina.¹⁶ Ana Boki Moomon bon teuana kakawakin mwakoron rairakiia ni kabane natin Tamara i Karawa mwaane ao aine.

E a manga taekina naba Beretitenti Nelson: Ngkana ko . . . wareka Ana Boki Moomon ni katoa bong, kona reiakina te reirei n ikotakiia, koauan taekan Iesu Kristo, Ana Mwakuri ni Kamaiu, ao bwaninin Ana euangkerio e aki kuneaki n te Baibara. Ana Boki Moomon bon te nuka nakon ikotakiia Iteraera. N koauana, ngke arona bwa akea Ana Boki Moomon, te berita n ikotakiia Iteraera e na bon aki riki.”¹⁷

N na kainai ma ana taeka te Tia Kamaiu n aron are E reireiniia Nibwaite kakabwaia man te berita: “Ngkami natia

Imwiina, Nibwaai e koreia:

Eng, e taetae naba tamau ni kaineti ma taekia Tientaire, ao ni kaineti naba ma taekan te bata are Iteraera, bwa a na riai ni kabotauaki ma te kai ae te oriwa, aika a na oteaki mwaangana ao a na riki ni kamaenakoaki nako ni kabuta aon te aonaaba. . . .

“Ao imwiin kamaenakoan te bata are Iteraera ao e na manga ikotaki riki; ke, n riaina, ngkana a tia Tientaire ni karekea bwaninin te euangkerio, oin mwaangan te kai ae te oriwa, ke nikiraia kaaan te bata are Iteraera, a na manga kanimwaki, ke a na karekea ataan rongorongon koauan te Mesia, aia Uea ao aia Tia Kabooia.”¹⁰

Ai aron, kabanean Ana Boki Moomon, te burabeti Moronaa e kauringiira n taekan ara berita, e kangai, “Bwa ko aonga n aki manga kamangaoaki, bwa ana berita aika a tabu te Tama ae Akea Tokina ake e a tia ni karaoia ma ngkami, O te bata are Iteraera, e na kakoroaki bukina.”¹¹

Ana Berita aika Tabu te Tama ae Akea Tokina

Tera “ana berita aika tabu te Tama Akea Tokina” are e taekinaki iroun Moronaa? TI warekia inanon ana boki Aberaam:

“Arau bon Iehova, ao I ata tokina man te moan tai; ngaia are e na mena baiu i aom.

“Ao Nna karika mairoun te botan aomata ae korakora, ao Nna kaka-bwaiako n akea tiana, ao Nna karika aram bwa ena korakora ibuakoaia te botan aomata nako, ao ko na riki bwa te kakabwaia nakoia kanoam ake imwiim, bwa inanon baia ao ana uota te mwakuri aei ao te Nakoanibonga nakoia botan aomata ni kabane.”¹²

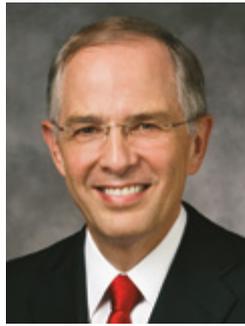
Beretitenti Russell M. Nelson e anga a na reirei inanon n te kanakobwana nakon te aonaaba bwa “koauana bwa *bon* boong ni kaitira aikai, ao te Uea e a kabaikoa Ana mwakuri ni ikotakiia Iteraera. Ikotakiia aei bon te bwai ae moan te kakawaki ae e a karaoaki ngkai iaon te aba. Akea riki kabotauana

burabeti; ao ngkama kain te bata are Iteraera; ao ngkama kain te berita are e tabu are e karaoia te Tama ma ami bakatibu, ni kangai nakon Aberaam: Ao e na kakabwaiaki te aonaaba man am kariki.”¹⁸

I kakoaua bwa ngaira bon naati mwaane ao naati aine iroun te Atua, kanoan Aberaam, te bata are Iteraera. Ti a ikotia Iteraera ibukin te kabanena n tai ao ti kaairia naba ma Ana Boki Moomon—te boki are, e reitaki ma Tamnein te Uea, bon te bwai ni mwakuri ae mwaakaroiroi n te rairaki. Ti kairaki iroun ana burabeti te Atua Beretitenti Russell M. Nelson, are e kaira ikotakia Iteraera inanon ara bong. Ana Boki Moomon e koaua. E a tia ni bita maiu. I berita nakoimi, ngkai a tia Moronaai ao burabeti aika mwaiti inanon taai ngkoa, are a na konaa ni bitii ngkama.¹⁹ N aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAANKI

1. *Aia Reirei Beretitenti n te Ekaretia: Ezra Taft Benson* (2014), 129.
2. “Tera Taben Ana Boki Moomon” *Preach My Gospel: Te Kairi Nakon Aia Muakuri Mitinare*, rev. (2018), lds.org/manual/missionary.
3. Moronaai 10:4.
4. Moronaai 10:4.
5. Kabwarabwara nakon ana Boki Moomon.
6. Moronaai 10:4.
7. Kabwarabwara nakon ana Boki Moomon.
8. *TAia Reirei Beretitenti n te Ekaretia: Iotebwa Timiti* (2007), 196.
9. 1 Nibwaa 6:4.
10. 1 Nibwaa 10:12, 14.
11. Moronaai 10:31.
12. Aberaam 2:8–9.
13. Russell M. Nelson, “Hope of Israel” (worldwide youth devotional, Tuun 3, 2018), 4 broadcasts.lds.org.
14. Taraa Iakobwa 5:72.
15. Beretitenti Ezra Taft Benson e reirei: “Te Uea bon Ngaia e tia n taekinna bwa Ana Boki Moomon kanoana ‘bwaninin ana euangkerio Iesu Kristo’ (D&C 20:9). Anne e aki nanonaki bwa kanoana e kabane reirei ni kabane, ni kabane reirei e kaotaki. Naba, e nanonaki bwa inanon Ana Boki Moomon ti na kunea bwaninin reirei ake a kainanoaki ibukin kamaiuara. Ao a reiaikini ni mataata ao ni bebete n te aro are ataei ana kona riki n reiaikini taian kawai ni kamaiuaki ao tabekakirake” (*Teachings: Ezra Taft Benson*, 131).
16. Tara Reirei ao Berita Aika Tabu 14:7.
17. Russell M. Nelson, “Hope of Israel,” 7.
18. 3 Nibwaa 20:25.
19. Taraa, ibukin te katooto, Henry B. Eyring, “Ana Boki Moomon Ena Bita Maium,” *Riaona*, Beb. 2004, 12–16.

Iroun Unimwaane Neil L. Andersen

Man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman

Ikoaki

N te boora ni kataaki iaon te aba, mwaakan te Tia Kamaiu ni kamaiu e uota te ota, te atatai, te rau ao te onimaki.

Ni Maati 22, 2016, bon imwain boon 8 n te ingabong, uoman taan iowawa ake a karebwei boom n te tabo ni kabwaka n te marae ni wanikiba i Brussels. Unimwaane Richard Norby, Unimwaane Mason Wells, ao Unimwaane Joseph Empey a kabwaka Titita Fanny Clain ibukin kibana nakon ana mition i Cleveland, Ohio. Teningaun ma uoman aomata ake a bua maiuia, ao ni kabane mitinare a ikoaki.

E korakora riki ikoakin te mitinare ae Unimwaane Richard Norby, ana ririki 66, are e beku ma buuna, ae Titita Pam Norby.

Richard Norby e a moana marurungina n te onaoraki.

Unimwaane Richard Norby e taekinna n te tai anne:

“N te tai ae waekoa, I ataa te bwai are e tia n riki.

“I kataia ni biri nakon te tabo ae mano, ma I waekoa ni bwaka. . . . I kona n nooria bwa rangau te angamaing e korakora ikoakina. I [noora] te rooroo, kaanga aekakin ngaon te takareau, baika a rooroo a bwaka mai baiu ni kauaai. I karaurau ni katikia, ma I ataa bwa tiaki te bwai ae rooroo ma bon kunin baiu are e a tia ni bue. Au kabaraaki ae mainaina e a uraura man ikoakin nuukau.

“Ngkai I a ataa te bwai ae e tibwa tia n riki are e kaona au iango, Iai [au] iango ae I iango ae rangi ni korakora, . . . te Tia Kamaiu e ataa bwa I mena ia, ao [tera] are I rinanona n te tai anne.”¹

E korakora te kangaanga imwiin te rebwetau anne ibukin Richard Norby ao kainnaba, ae Pam. E anganaki te bwainaoraki ni kamatu, n rimwiaki n te korokoro, te maneka, ao te nanououa bwa e na kona ni maiu.

E maiu Richard Norby, ma maiuna e aki okira arona. Uoua ma te iterana te ririki imwiina, a teimatoa ni kamaoaki ikoakina; te bitii are e onomwi ni mwakoron rangana; ni katoa rangata e kaokoro ma are mai imwaina n te bwai are e riki n te marae ni wanikiba i Brussels.

Richard ao Pam Norby.

Bukin tera e riki aei nakon Richard ma Pam Norby?² A tia ni kokoaua n aia berita, ni beku n aia mition are mai imwaina i Ivory Coast, man karikirakea aia utu ae tamaroa. Temanna e kona n mataata n taekinna, “E bon katangina-no! E bon aki eti! A anga maiuia ibukin ana euangkerio Iesu Kristo: e kanga ni kona n riki aei?”

Aio bon te Maiu ae Mamate

E ngae ngke e kakaokoro aron te kabuanibwai, te kataaki ae aki kantaningaaki ke kangaanga, n rabwata ao n tamnei, a nakoira n tatabemaniira.

Ngkai I iangoia n te ingabong aei taan taetae n te tetere n te maungatabu aei, e roko irou are uoman a tia ni kariki ao teniman iai tibuia aika a tia n okiri mweengaia i karawa. Akea ae e katanaki man te aoraki ao n te nanokawaki, ni bon te wiiki aei, te anera iaon te aba are ti bane n tangiria, Titita Barbara Ballard, e a tia ni motirawa. Beretitenti Ballard, ti na bon aki kona ni mwaninga am koaua are ko taekin n te ingabong aei.

Ti ukoukora te kakukurei. Ti rangi n tangiria ni karekea te rau. Ti kantaninga te tangira. Ao te Uea e kabwaroa iaora te karau ni kakabwaia aika a bati. Ma n raonaki ma kukureimi ao kimwareireimi, teuana te bwai ae koaua; e na iai taai, aoa, boong, n tabetai ririki are a na namakina te ikoaki iai n tamneimi.

Koroboki aika a tabu e reirei bwa ti na rinanon taai aika a kakukurei ao ni karawawata³ ao e na iai “kaitaraan bwaai ni kabane.”⁴ E taku Iesu, “[Tamami] e kaota ana taai iaioia akana a buakaka ma akana a raoiroi, ao e

kabwaka te karau iaioia akana atataiaomata ma akana a babakanikawai.”⁵

Ikoakin tamnei aki ti kaonoti nakon te katei teuana, te aba teuana, ke te roro teuana. A roko iroua ni kabane ao bon mwakoron reirei ake ti karekei n te maiu n rabwata ae ti rinanona.

Naake a Raoiroi Aki Katinanikuaki

Au rongorongon te bong aei e kaineti riki nakoia ake a kawakin ana tua te Atua, a kawakin aia berita ma te Atua, ao, n ai aroia taangan Norbys, a kaitaraaki ma te kangaanga ao kataaki are aki kantaningaia man kammaraki.

Ikoakira a kona n reke man bwaai aika a ririki ni kanoan te bong ke kabuanibwai aika a kananokawaki. A kona n roko mairoun te buumwaane ma te buuaine ae aki onimakinaki, are e uruana maiun buuna ae raoiroi ma natiia. Ikoaki a kona n roko man te roo ao te bwarannano n te rootongitong, man te aoraki ae aki kantaningaaki, man te korakai ke te moantaai ni mate iroun temanna ae ti tangiria, te nanokawaki irouia kain te utu ni buan ana onimaki teuane ke neienne, te maroa n aki reken te rao ae akea tokina, ke uruaki n nano aika a mwaiti riki, kammaraki“ [nanokawaki] are e aki nooria te mata.”⁶

Ngaira n tatabemaniira ti ota bwa kangaanga akanne bon mwakoron te maiu, ma ngkana a roko iroua inanon maiura, a kona ni kakubaira. N akea te kauring, ti riari n tatauraoi. Te Abotoro Betero e taku, “Kam na tai mimi n te bwai ni kammaraki ae nang

kataingkami, ngke kanga e ituingkami te bwai teuana ae kamimi.”⁷ Te nama-kin ae kakukurei man kakimwareirei a kabotauaki nakon ana baire Tamara are i Karawa ake a tei ibukin kaara aika roo a rangi ni kakaawaki inanon ana baire Tamara. Korakai aikai, ke kangaanga, ngaia reireiara aika a rangi ni kakaawaki.⁸

Ni karakinan rongorongoa ae kamimi 2,060 ana tautia Ereman aika kairake, ti tatangira te kibu aei: “ibukin raoiroin te Atua, ao ti a bon rangi ni miimi, ao a bon kimwareirei naba ara taanga ni buaka ae bwanin, bwa bon akea naba temanna ma ibuakoaia ae bua maiuna.”

Ma e reitinako te tiententi: “eng, ao bon akea naba temanna mai ibuakoaia ae e aki mwaiti ikoakina.”⁹ Akea naba temanna mai i buakoaia 2,060 ae e aki mwaiti ikoakina, ao ngaira n tatabemaniira ti na ikoaki n te buaka n te maiu, n rabwata, tamnei, ke ni kauoua.

Iesu Kristo Bon Ara Itamaria ae Raoiroi

Ko n tai bwarannano—tao nanora ikoakin tamneim, tera are e karikia, te tabo raa ke nningai are e riki iai, ao manra ke a na tiku ni karokoa nningai, e aki nanonaki bwa ko na bua n te maiu n tamnei. E nanonaki bwa ko na maiu n tamneim ao ni maeka ao n rikirake n am onimaki n onimakina te Atua.

Te Atua e aki kariki tamneira bwa a na aki kainnanao te ibuobuoki mai irouna. Ara Uea ao ara Tia Kamaiu, Iesu Kristo, rinanon ana bwai n tangira ae korakora are ti aki kona n ota iai n Ana

Mwakuri ni Kamaiu, e aki ti kamaiuira man te mate ma e anganiira, rinanon te rairannano, kabwaraan ara bure, ma E tauraoni naba n tei ni kamaiuira man te rawawata ao marakin tamneira.¹⁰

Te Tia Kamaiu bon ara Itamaria ae Raoiroi,¹¹ E kanakomaiaia bwa “N na bautia akana a uruaki nanoia.”¹² E kawariira ngkai tabeman a katuaia. Ma te nanoanga, E katokai baina ni kamaoa ikoakira ao e kabaei. E uotiira. E tabe ibukira. E weteira, “Nakomai . . . ao N na katoki aoraki [mi].”¹³

“Ao [Iesu] e na . . . [korakai] ni maraki ma te karawawataaki ao te kaririaki n aekai nako; . . . bwa . . . e na [kona] n uota i aona marakiia ao aorakiia ana aomata . . . [ni uota i aona] maaarara, [ma] te nanoanga.”¹⁴

Mai, ngkami aika kam nanokawaki, ngkami ake kam reitinako n rawawata;

Mai nakon te kaintoka n nanoanga, ni katorobubua ma te nano ae korakora.

Uota mai nanom ae ikoaki, ikai tuangnga korakaim ae korakora.

*Akea te rawawata iaon te aba ae e aki kona ni kamaoaki i karawa.*¹⁵

N taai ni korakai aika a korakora, te Uea e tuanga te Burabeti Iotebwa, “Ni kabane bwaai aikai a na anganiko te taneiai, ao bon ibukin kabwaiam.”¹⁶ E kanga te ikoaki ae kammaraki n riki bwa kabwaiam? N te kairoro n te kataaki iaon te aba, mwaakan te Tia Kamaiu ni kamaiu e uota te ota, te atatai, te rau ao te kantaninga.¹⁷

E na Tai Bwara Nanom

Tataro ma Nanom ni Kabane. Kakorakora am onimaki iroun Iesu Kristo, ni Koauana, n Ana nanoanga. Taua ana taeka, “E a tau au akoi i roum: bwa e kakoroaki raoi mwakau n te mamara.”¹⁸

Uringnga, te rairannano bon te bwainaoraki ae mwaaka n te maiu n tamnei.¹⁹ Teimatoa kawakin tua ao kam na tau iroun te Tia Karaunano, uringnga e berita te Tia Kamaiu, “I bon aki kitani ngkami ni motiki romi: I a okiri ngkami.”²⁰

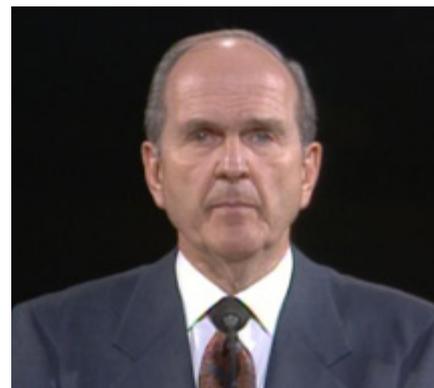
Te rau n te tembora bon te bam ni kamarurung n te tamnei ae ikoaki. Oki nakon ana auti te Uea ma ma nanom ae ikoaki ao arai am utu ni mwaitin te tai n aron are e kona. Te tembora e buokiira ni kaotaira ni bwaai aika a na riki n ara tai ae uarereke n te maiu n rabwata man te taratara ae akea tokina.²¹

Iangoa te bwai ae e riki ngkoa, uringnga bwa ko na kakoaua ae bon tau aron maium n te maiu imwain te maiu aei. Ngkoe natin te Atua ae ko rangi ni kakaawaki, ao man Ana ibuobuoki, ko kona n tokanikai rinanon te buaka n te aonaaba ae kabwakabwaka. Ko a tia ni karaoia mai imwaina, ao ko kona ni manga karaoia riki.

Iangoi taai aika a na roko. Am kaangaanga ao nanokawakim a koaua, ma a bon aki teimatoa n aki toki.²² E na nako mairoum te roo, ibukina bwa “te Nati; . . . [e na teirake] ma te kamaiu i nanon baina.”²³

Taanga aika Norby a tuangai, “Ti reitinako n rinanon te bwarannano ma ti aki kariaia bwa ti na reitinako n namakinna”²⁴ E taku te Abotoro Bauro, “Ti karibwaaki . . . ma ti aki reke; ti mwaninga, ma e aki toki nanora, ti kaeaki, ma ti aki kitanaki, ti kabwaki, ma ti aki kamateaki.”²⁵ Ko bon bae ni kua, ma tai bwarannano.²⁶

Riki ma oin ikoakira aika maraki, ti na bon buokiia tabeman n aki

N tain te maungatabu ni kabuta n Eberi 1995 n taekinan buan natina te aine ae Emily, Beretitenti Russell M. Nelson e taekina koauana bwa Iesu Kristo e taua kingin te Mangauti.

iangoa, n onimakina ana berita te Tia Kamaiu: “ma ane e kan kabua maiuna ibukiu ao e na boni kawakinna”²⁷ Naake a ikoaki ake a buoki ikoakiia tabeman bon ana anera te Atua iaon te aba.

Inanon tabeua te miniti, ti na ongora iroun ara burabeti ae tangiraki, Beretitenti Russell M. Nelson, te mwaaane ae aki mamaaku n onimakina Iesu Kristo, te mwaane n onimaki man rau, n tatangiraki iroun te Atua ma e aki kaokoroaki n ikoakin te tamnei.

N 1995 natina te aine Emily, e biko-ukou, ao e reke irouna te kaentia. Iai boong aika e kukurei iai ma te onimaki ngke e otinako natina ma te marurung. Ma e oki te kaentia, ao imwiina e

“Man kawakinan ana tua te Atua,” Beretitenti Nelson e tuangia kain te Aro i Puerto Rico, “ti kona ni karekea te kimwareirei ibuakon ara kaangaanga aika a korakora.”

motirawa uoua te wiiki imwiin ana ka 37 n ririki, e katikuia buuna ma natina aika a tangiraki aika niiman.

N te maungatabu ni kabuta, teuta-na imwiin motirawana, Unimwaane Nelson e kaotia: “Rannin matau n nanokawaki e bwaro ni kairaki ma au kantaninga are ai tera ngke I kona ni karaoa ae mwaiti riki ibukin natu te aine. . . . Ngke tao arona bwa iai mwaakau n te mangauti, N na bae ni kaririaki bwa N na kona ni kamaiua [neiei]. . . . [Ma] Iesu Kristo iai irouna kiing akanne ao e na kabonganai iroun Emily . . . ao aomata ni kabane man ana tai te Uea.”²⁸

Te namwakaina ae e nako, ti kawariia aika Itiaki i Puerto Rico, n uringan te angibuaka ae Maria, Beretitenti Nelson e taetae ma te tangira ao te nanoanga:

“[Aio] bon mwakoron te maiu. Aio bukina ngkai ti roko ikai. Ti roko ikai ni karekei rabwatara ao ni kataaki ao ni ukeraki. Tabewa kataaki akanne a roota te rabwata; tabewa a roota te tamnei, ao kataakim ikai a kauaitera n te rabwata ao n te tamnei.”²⁹

“Kam aki taenikai. Ti [rang] kakatonga iroumi. Raomi aika a Itiaki aika a kakaonimaki e mwaiti bwaai aika a bwa mai iroumi, ma rinanon aikai ni kabane, kam a tia ni katuka ami onimaki iroun te Uea Iesu Kristo.”³⁰

“Man kawakinan ana tua te Atua, ti kona ni karekea te kimwareirei ibua-kon ara kangaanga aika a korakora”³¹

A na Kaoaki Rannimata Ni Kabane

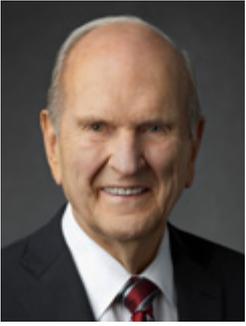
Tariu ao mwaaneu, bon au berita nakoimi bwa karikirakean ami onimaki iroun te Uea Iesu Kristo e na karaka riki korakorami ao ami onmaki. Nakoimi, aika a raoiroi, te Tia Kamaiua tamneira, n Ana tai ao n Ana kawai, e na kamaoi ni kabane ikoaki.³² Akea te motibuaka, ke te bwainikiriinaki, ke te kataaki, ke te nanokawaki, ke te marakin nano, ke te korakai, ke te ikoaki—ae nano, ae rababa, ae kammaraki riki—a na bane ni kaokoroaki man te mweengaraoi, te rau, ao te kantaninga ae akea tokina mai iroun teuare e tangaina baina ao ikoakin baina e na butimwaira n oki Nakoina. N te bong anne, te Abotoro ae Ioane e kakoaua, ake a raoiroi “ake a [nako] mai buakon te rawawata ae korakora”³³ a na tei ma “ninira aika mainaina. . . n ana kaintokanuea te Atua.” Te tibutetei “e na riki bwa [ara] tia kawakin tiibu. . . . ao te Atua e na kaoi rannimataia ni kabane mai mata[ia]”³⁴ Te bong aei e na roko. I bon kakoaua n aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Te marooro ae onoti, Tianuare 26, 2018.
2. Inanon te marooro ni moan te ririki aei, e taku nakoiu Richard Norby, “Ti kaeka nakon te bwai are ti anganaki.” E tibwaia man ana tienoro: “Te kataaki ao te kangaanga ake a roko nakoira n tatabemaniira a na anganiira ara tai ao tibwangra n ataa riki te Tia Kamaiu ao n atatai riki n ana anganano n ana mwakuri ni kamaiu. Bon ngaia are ti katan irouna. Bon ngaia are ti ukoukoria. Bon ngaia are ti mwioko irouna. Bon ngaia are ti onimakina. Bon ngaia are ti tangiria ma nanora ni kabane, n akea tiatianakina. Te Tia Kamaiu e a tia n anai ni kabane maraki n rabwata ao n namakin ake mwakoron te maiu ae mamate. E anai marakira. E anai rawawata.”
3. Taraa Reirei ao Berita aika Tabu 29:39.
4. 2 Nibwaa 2:11.
5. Mataio 5:45.
6. “Lord, I Would Follow Thee,” *Anene*, nambwa 220.
7. 1 Betero 4:12.
8. “Ao ti na kataiia ma ngkai, n nooria ngkana a na karaoi bwaai ni kabane are e na tuangiia te Uea ae Atuaia.” (Aberaam 3:25; taraa naba Reirei ao Berita aika Tabu 101:4–5).
9. Aramwa 57:25.
10. E koreia nakoiu te rao: “Te inimaki ae kaniia nimaua ririkina ma te namakin ‘roo ao n nanokawaki’ n aro aika a kakaokoro e katokako n rengeregen am

konabwai, katokana, te onimaki, ao te taotaonannano. Imwiin bong ni ‘korakai,’ ko kainnana. Imwiin wiiki ni ‘korakai,’ ko taonaki n te kua. Imwiin namakaina ni ‘korakai,’ ko a moanna n aki kona n taotaona nanom. Imwiin ririki ni ‘korakai,’ ko na taenikai n iangoia bwa ko aki kona ni manga marurung. Te kantaninga e moanna ni kakaawaki, man kangaanga kabwarabwaraia, ibukin bwai n tangira. Ni kauarekeana, I aki koaua bwa I ataa aro n tokanikai n te kataaki, ma e na bon kamaiuai [te Tia Kamaiu]. Bon tii ngaia kabwarabwaraana. I aki kona ni kabwarabwara bwa I kanga n ata aei, ti ngkana I bon ataa. Ibukina mai Irouna, I tokanikai n aei.”

11. Taraa Ruka 10:30–35.
12. Ruka 4:18; taraa naba Itaiia 61:1.
13. 3 Nibwaa 18:32.
14. Aramwa 7:11–12. “E rinanon ae korakora riki ni bwaai ni kabane, n te ao are e atai bwaai ni kabane,” (Reirei ao Berita aika Tabu 88:6).
15. “Come, Ye Disconsolate,” *Kuna n taromauri*, nambwa 115.
16. Reirei ao Berita aika Tabu 122:7.
17. “Ko ataa korakoran te Atua; ao e na onea karawawatam nakon taian kakabwaaia ibukim.” (2 Nibwaa 2:2). “I ataiia bwa ane e onimakina te Atua ao a na bon boutokaaki n rawawataia, ma aia kangaanga, ma karawawatakiia, ao a na tabekakirake n te kabane ni bong” (Aramwa 36:3).
18. 2 I-Korinto 12:9.
19. Taraa Neil L. Andersen, “The Joy of Becoming Clean,” *Ensign*, Apr. 1995, 50–53.
20. Ioane 14:18.
21. “Ngkana tao ti kantaninga akoara iroun Kristo n ti te maiu aei, ao moan kananoanga ngaira” (1 I-Korinto 15:19).
22. Inanon te moan kibu n Ana Boki Moomon, e kabwarabwaraa Nibwaa, “ao n tia n noori rawawata aika a mwaiti i nanon [ana] bong” (1 Nibwaa 1:1). Imwiina, e taku Nibwaa “E ngae n anne, ao I tararake nakon Atua, ao I kabane te bong n neboia; ao I aki ngurengure nakon te Uea ibukin au kangaanga.” (1 Nibwaa 18:16).
23. 3 Nibwaa 25:2.
24. Te marooro ae onoti, Tianuare 26, 2018.
25. 2 I-Korinto 4:8–9.
26. Beretitenti Hugh B. Brown, n rokona i Iteraera, e titirakinaki bwa bukin tera Aberaam e tuangaki bwa e na anga natina bwa te karea. E kaekae, “Aberaam e riai n reiakina raoi taekan Aberaam” (in Truman G. Madsen, *Joseph Smith the Prophet* [1989], 93).
27. Mataio 16:25.
28. Russell M. Nelson, “Children of the Covenant,” *Ensign*, May 1995, 32.
29. Russell M. Nelson, in Jason Swensen, “Better Days Are Ahead for the People of Puerto Rico,” *Church News*, Sept. 9, 2018, 4.
30. Russell M. Nelson, in Swensen, “Better Days Are Ahead,” 3.
31. Russell M. Nelson, in Swensen, “Better Days Are Ahead,” 4.
32. Taraa Russell M. Nelson, “Jesus Christ—the Master Healer,” *Liahona*, Nov. 2005, 85–88.
33. Te Kaotioti 7:14.
34. Taraa Kaotioti 7:13, 15, 17.

Iroun Beretitenti Russell M. Nelson

Aran te Ekaretia ae Eti

E tua Iesu Kristo nakoira bwa ti na arana te Ekaretia n Arana ibukina bwa bon Ana Ekaretia, ae onrake ni Mwaakana.

Tariu ao mwaaneu aika a tangiraki, n te Tabati ae tamaroa aei ti uaia ni kimwareirei ni kakabwaiakira ae bati mairoun te Uea. Ti karabwarabwa ibukin ami koaua n ana euangkerio Iesu Kristo ae kaokaki, ibukin ami anganano ake kam a tia ni karaoi n teimatoa ke n oki nakon kawain Ana berita, ao ibukin ami beku korakora n Ana Ekaretia.

N te bong aei I namakina te kairoro bwa N na maroro ma ngkami iaon te reirei ae moan te kakaawaki. Tabeua te wiiki n nako, I kanakoa te rongorongo are kaineti ma kaetan aran te Ekaretia.¹ I karaoa aei ibukina bwa te Uea e kaota nakoiu kakaawakin te ara are E anga ibukin Ana Ekaretia, are bon Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira.²

N aron are kam kantaningaia, iai kaeka nakon te rongorongo aei ao nakon te kairi are e a tia n rinanoaki³ aika a tamaroa ao aika a aki. E mwaiti kain te ekaretia aika a waekoa ni kaeta aran te Ekaretia iaon aia koroboki n te intanete ao n aia iteraniba ni bwaai n reitaki n te intanete. Tabeman a mimi bwa bukin tera, ni baika a riki ngkai n te aonaaba, e bon riai kamatatan te bwai ae “taraa n aki kakaawaki.” Ao tabeman aomata a taku bwa e aki kona ni karaoaki, ngaia are bukin tera ti kataia? N na kabwarabwara bwa bukin

tera ti rang tabe ma te tabeaianga aei. Ma imwain anne N na katerei baika *aki kanaanonaki*:

- Tiaki bitakin te ara.
- Tiaki kabouan te ara ae onoti.
- E aki karioaki.
- Tiaki te bitaki ae karaoaki n aki iangoaki raoi.
- Tiaki te waaki ae akea kakaawakina.

Ma, *bon* kaetan te kairua. *Bon* te bwai ae e tua te Uea. Bon tiaki Iotebwa Timiti ae arana te Ekaretia are kaokaki; ai uana naba ma Moomon. Bon te Tia

Kamaiu are taku, “Bwa anne aran au ekaretia ni boong aika kaitira, ae Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira.”⁴

Ao imwain anne, n te ririki IK 34, ara Uea are e tia n uti E anga te kaetieti ae aekakin aei nakoia membwa n Ana Ekaretia ngke E kawariia i Amerika. N te tai anne E taku:

“Kam na arana te ekaretia n arau. . . .

“Ao e na kanga n ae au ekaretia ngkana e aki aranaki n arau? Bwa ngkana e aranaki te ekaretia n aran Mote ao ngkanne bon ana ekaretia Mote; ke ngkana e aranaki n aran te aomata ao ngkanne bon ana ekaretia te aomata; ma ngkana e aranaki n arau ao ngkanne bon au ekaretia, ngkana a kateitei iaon au euangkerio.”⁵

Ngaia are, aran te Ekaretia e aki kona ni bitaki. Ngke te Tia Kamaiu e taekina aran Ana Ekaretia, ao e moana Ana katanoata ni kangai, “Bwa anne aran au ekaretia,” E aki manikangare. Ao ngkana ti kariaia kabonganaan aara riki tabeua ke ni katanoatai aara akanne, E aki kukurei.

Tera kakaawakin te ara, ke n aei, te ara ae karioaki? Ni kaineti ma aara ni kario ibukin te Ekaretia, n aron te “Ekaretia ae te LDS,” te “Ekaretia ae te Moomon,” ke te “Ekaretia ibukiiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira,” te bwai ae ootara bon *aki kairakin* aran te Tia Kamaiu. Kanakoa aran te Uea man ana Ekaretia te Uea bon te tokanikai ae

korakora iroun Tatan. N te tai are ti *aki kabongana* aran te Tia Kamaiu, ti *aki naba kariaia* ni kabane baike e karaoi Iesu Kristo ibukira—n ikotaki ma Ana Mwakuri ni Kamaiu.

Iangoa aei man Ana taratara: N te maiu are imwain te maiu aei Ngaia bon Iehova, Te Atua n te O Tetemanti. Iaan ana kairiri Tamana, Ngaia are e Karika te aonaaba aei ao ake tabeua naba.⁶ E rinea bwa e na ira nanon Tamana ao ni karaoa te mwakuri teuana ibukiia ni kabane natin te Atua are akea ae kona ni karaoia! E kitana mimitongina ao n nakomai nako aon te aba bwa Natin te Tama ae te Riki Temanna, E rotaki n taeka aika aki tamaroa, e kakanikoaki, e bawareaki, ao e kamarakaki n ae korakora. N te onaroka ae Ketetemwane, ara Tia Kamaiu e uota iaona te maraki n *aeakaia nako* te kariaki ao te karawawataki ao te kainnanao ni maraki ni kabane are ti rinanona ngai ao ngkoe ao aomata ni kabane ake a tia ni maiu ke ake a na manga maiu. Man rawawatan te karawawataki ae moan te kammaraki, E wanako raraana man bwangabwangan kunna.⁷ Te kainnanao ni maraki aei e rikirake korakorana ngke E tauraki ao ni maraki iaon te Kaibangaki.

Rinanon baike e rinanoi aikai ao Mangautina—Ana Mwakuri ni Kamaiu ae akea tokina—E anga te aki mamate nakoia aomata nako, ao e kamaiura ngaira n tatabemanira mani korakoran te bure, tii ngkana ti raira nanora.

Imwin Mangautin te Tia Kamaiu ao mateia Ana Abotoro, e rotaki te aonaaba n te bwaka ae moan te korakora inanon tienture aika a mwaiti. Ngkanne n te ririki 1820, Te Atua te Tama ao Natina, Iesu Kristo, a kaoti nakon te Burabeti ae Iotebwa Timiti ni waakina Kaokan ana Ekaretia te Uea.

Imwin ni kabane baike e rinanona—imwin ni kabane baike E karaoi ibukia aomata—I a atai ma te nanokawaki ae bati bwa ti a tia n kariaia ana ekaretia te Uea are kaokaki bwa e na aranaki n aara riki tabeua, ake ni kabane a kana-koia aran Iesu Kristo ae tabu!

Ni katoa Tabati n te tai are ti kana iai te toa ma nanora, ti kaboui ara berita aika a tabu ma Tamara are i Karawa bwa ti tauraoi ni katoka iaora aran Natina ae, Iesu Kristo.⁸ Ti berita bwa ti na Iirira, ti na raira nanora, ti na kawakina Ana tua nako, ao n *aki toki* n Ururingnga.

Ngkana ti katuka Arana man Ana Ekaretia, ti kanakoa *Ngaia* n tiaki ara kantaninga bwa boton maiura.

Katokaan aran te Tia Kamaiu iaora bon katanoatan ao te kakooua nakoia tabeman—n ara mwakuri ao n ara tae-tae—bwa Iesu bon te Kristo. Ti a tia n aki kani *kauna* temanna are e weteira bwa kain te “Moomon” are tiaki iai *kamanoa* te Tia Kamaiu, n tei ibukin te ara are e riai n aranaki iai Ana Ekaretia?

Ngkana ngaira ni kabane ao n tatabemanira ti kan karekea mwaakan ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo—bwa e na kaitiakira man kamarurungira, ni kakorakoraira man kateimatoaira, ao n tokina ni karietataira—ti riai ni kina raoi Ngaia bwa oin te mwaaka anne. Ti kona ni waaki man wetean Ana Ekaretia n te ara are E a tia n Anga.

Anghiin te aonaaba, e kinaaki ana Ekaretia te Uea n arana ae te “Moomon.” Ma ngaira aika kain ana Ekaretia te Uea ti atai bwa antai ae tei i Atuna: bon Ngaia ae Iesu Kristo. Te Kananokawaki bwa, e mwaiti aomata are a na taku bwa ti taro-mauria Moomon n ongoia te taeka ae *Moomon*. E kairua aei! Ti kabura man karinea te Burabeti mai Amerika ngkoa anne.⁹ Ma *tiaki* ngaira ana reirei Moomon. Ngaira bon ana reirei te Uea.

N taai ake ngkoa n te Ekaretia ae kaokaki, taeka n ai aron *Te Aro ni Moomon* ao *Moomon*¹⁰ a kabonganaki bwa taeka aika aki karinerine—bwa taeka aika aki tamaroa, taeka aika aki akoi—aika a karioaki bwa ana karaba mwaakan te Atua ni kaokan ana Ekaretia Iesu Kristo ni boong aika kaitira aikai.¹¹

Tariu ao mwaaneu, e mwaiti taian kakaitara n aonaaba ibukin kaokan aran te Ekaretia ae eti. Ibukina bwa ti maeka n te aonaaba ma bwain rabakau, ma te bwai ni kakae iaon te intanete are e buokira ni karekei rongorongon ake ti kainnanao n te tai ae tawe—ni ikotaki ma rongorongon ana Ekaretia te Uea a taku taan kaitara bwa kaetan te kairua n te tai aei e bon aki riai. Tabeman a namakinna bwa bukina are ti a rangi ni kinaaki bwa “kain te moomon,” ti riai ni karaoa ara kabanea n tamaroa mai iai.

Ngkana aio te maroro iaon taekan karekean te ara ae onoti ibukin te botaki teuana, a kona n toki kakaitara

akanne. Ma n te waaki ae moan te kakaawaki aei, ti taraa Teuare ana Ekaretia aei ao ni kinaa bwa nanon te Uea bon tiaki, ao n aki kona, ni boraai ma nanon te aomata. Ngkana ti taotona nanora ao ni karaai raai tabera, e na kairiira te Uea bwa ti na matata n te mwioko ae kakawaki aei. N tokina, ti ataia bwa te Uea e buokia naake a ukora karaoan Nanona, n ai aron are E buoka Nibwaai ni katiaa te mwioko ibukin kabaan te kaibuke bwa a na toua marawa.¹²

Ti tangiria n rangi ni karinerine ma n nanorinano n ara waaki ni kaeti kairua aikai. Bwaai n reitaki a na rang oota n ara bubuti.

N te maungatabu ni kabuta ae nako, e taetae Unimwaane Benjamin De Hoyos iaon aei. E taku:

“Tabeua te ririki n nako n au tai ni beku n aobitin te Ekaretia are i Mexico are ibukin te reitaki, [temanna toau ao ngai] ti kaoaki bwa ti na ira buakon te maroro ae kanakoaki n te rerio. . . . [Temanna are e kaira te burokuraem] e titirakin [ira], ‘Bukin tera ngkai e rang abwabwaki aran te Ekaretia? . . .’

“Toau ao ngai ti wingare n te titiraki ae rangi n tamaroa ao imwina ti waaki ni kabwarabwara bwa aran te Ekaretia e bon aki rineaki iroun te aomata.

E roko mairoun te Tia Kamaiu. . . . Teuare e kaira te burokuraem e kaeka n te tai ae tawe ma te karinerine man taku “Ti na kaokiokia ma te kukurei ae moan te bati.”¹³

Te riboti anne e katauraoa te baten. Temanna ma temanna, a kainnanaoaki ara mwakuri n tatabemaniira ni kaeti kairua ake a moanna ngkai n kariaiakaki inanon ririki aika bati.¹⁴ Nikiran te aonaaba a kan ke aki kan ira are iroua ni weteakira n arara ae eti. Ma tiaki kokoaua ngkana ti aki kukurei ngkana angina te aonaaba a arana te Ekaretia ao ana membwa n aara aika kairua ngkana arona bwa ti kakaraoa naba anne.

Ara bwai ni kairi ae e a tia ni manga rinanoaki e rangi ni ibuobuoki. E taekinna bwa: “N te moan kabwarabwara, te ara ae bwanin ibukin te Ekaretia bon: ‘Ana Ekaretia Iesu Kristo Ibukiia aika Itiaki ni Boong aika Kaitira.’ N tai are e kakimototoaki e kainnanaoaki [te kauoua] ni kabwarabwara, taeka aika ‘te Ekaretia’ ke ana ‘Ekaretia Iesu Kristo’ a bon kaungaki. Ana ‘Ekaretia Iesu Kristo ae kaokaki’ e bon eti ao e kaungaki.”¹⁵

Ngkana iai ae titiraki ae kangai, “Ngkoe kain te Moomon?” ko kona ni kaeka ni kangai, “Ngkana arona bwa ko titiraki ngkana ngai te membwa n

ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia aika Itiaki ni Boong aika Kaitira, ao eang, bon ngai kaaina!”

Ngkana iai ae titiraki, “Ngkoe naba temanna ae Itiaki ni Boong aika Kaitira?”¹⁶ ko kona ni kangai, “Eng, Boni ngai anne. I kakoaua Iesu Kristo ao ngai bon te membwa n Ana Ekaretia ae kaokaki.”

Tariu ao mwaaneu aika tangiraki, I berita nakoimi bwa ngkana kam karaoa ami kabanea ni kona ni kaoka aran ana Ekaretia te Uea ae eti, Teuare bon ana Ekaretia aei e na anga Mwaakana ao kakabwaia iaoia Aomata Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira,¹⁷ ni kawai aika ti tuai noonorii mai mwaina. Ti na karekea wanawanan ma mwaakan te Atua ni buokiira n uoti ana kakabwaia ana euangkerio Iesu Kristo ae kaokaki nakoia aaba nako, reeti, neewe, ma aomata nako, ao ni katauraoa te aonaaba ibukin Kauaokin te Uea.

Ngaia are, Tera kakaawakin te ara? Ngkana e kaineti ma aran ana Ekaretia te Uea, te kaeka bon “e rangi ni kakaawaki!” E tua Iesu Kristo nakoira bwa ti na arana te Ekaretia n Arana ibukina bwa bon Ana Ekaretia, ae onrake ni Mwaakana.

I ataia bwa E maiu te Atua. Iesu bon te Kristo. E kaira Ana Ekaretia n te bong aei. I kakoaua n aran Iesu Kristo ae tabu, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAARI

1. “Te Uea e kaota nakoia kakaawakin te ara are E anga ibukin Ana Ekaretia, are bon Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia aika Itiaki ni Boong aika Kaitira. Iai ara mwakuri ae imwaira bwa ti na kaboraoa nanora ma Nanona. Ni wiki aika a tibwa nako, taan kariri n te Ekaretia ao ana tabo ni mwakuri nako te Ekaretia a karaai mwakuri aika riai ibukin karaoan aei. Te Rongorongoriki ae raka ibukin te waaki ae kakaawaki aei e na tauraai inanon namwakaina rake aikai” (Russell M. Nelson, “The Name of the Church” [official statement, Aokati 16, 2018], mormonnewsroom.org).
2. Beretitenti ake mai imwaina n te Ekaretia a tia naba ni karaoa te bubuti ae aekakin aei. Te katoto, e taekina ae kangai Beretitenti George Albert Smith: “Tai kananokawaka te Uea n aranakin te Ekaretia bwa te Aro ni Moomon. E aki aranna bwa te Ekaretia ni Moomon” (in Conference Report, Eberi 1948, 160).
3. Taraa “Style Guide—The Name of the Church,” mormonnewsroom.org.
4. Reirei ao Berita aika Tabu 115:4.
5. 3 Nibwaai 27:7–8.

6. Taraa Mote 1:33.
7. Taraa Reirei ao Berita aika Tabu 19:18.
8. Taraa Moronaai 4:3; Reirei ao Berita aika Tabu 20:37, 77.
9. Moomon bon temanna mai buakoia aman taan koroboki aika e mwaiti are a koreaia n ana Boki Moomon, ake tabeman bon Nibwaai, Iakobwa, ao Moronaai. Ngaia ni kabane bon taan kakooua te Uea, ai uana naba ma teure e rairia, are bon te Burabeti ae Iotebwa Timiti.
10. Te taeka naba ae *Mormonites* e mena ibuakon taeka ni kabuakaka ake a kabonganaki (taraa *History of the Church*, 2:62–63, 126).
11. Tabewa taeka aika aki karinerine a reke naba n te Nu Tetemanti. N te tai are e tei iai te Abotoro are Bwauro imatan Berika, e taekinaki Bwauro bwa kanga “mataniwin naba te katei n Natarene” (Mwakuri 24:5). Ni kaineti ma kabonganana te mwakoro n taeka ae “n Natarene,” temanna te tia koroboki e korea ae kangai: “Aio te ara are a anganaki Kiritian bwa kaotan te akea ni bongua. A aranaki n aei ibukina bwa Iesu bon te I-Natareta” (Albert Barnes, *Notes, Explanatory and Practical, on the Acts of the Apostles* [1937], 313).
N te aekaki naba aei, temanna naba te tia koroboki e kangai: “Ngakai ara Uea e bwainikirinaki n arana ae ‘Te Natarene’ (Mataio xxvi. 71), ngaia are Iutaia a arania ana reirei bwa ‘Natarene.’ A aki kariaia bwa a na aranaki bwa Kiritian, i.e. ana reirei te Messia” (*The Pulpit Commentary: The Acts of the Apostles* ed. H. D. M. Spence and Joseph S. Exell [1884], 2:231).
N ai aron naba aei, Unimwaane Neal A. Maxwell e nooria bwa: “Man te rongorongon ni koroboki aika tabu, ti noori waaki aika a okioki n aki karineia burabeti bwa aia anga aomata ni kanakoia—n anganakia araaia anne bwa aia anga ni karinanoia. Ma, n angiin te tai, a katinanikuaki irooua aia roro ao n rongorongon baika akea irekerekeia ma te aro. Ao, a aranaki Kiritian ngkoa bwa ‘te aro n Natarene.’ (Mwakuri 24:5.)” (“Out of Obscurity,” *Ensign*, Nob. 1984, 10).
12. Taraa 1 Nibwaai 18:1–2.
13. Benjamin De Hoyos, “Called to Be Saints,” *Liahona*, Meei 2011, 106.
14. E ngae ngke akea mwaakara iaon aia rinerine aomata bwa tera arara are a weteira iai, iai mwaakara ni kaotia bwa antai ngaira. Ti na kanga n kantaningaia tabeman bwa a na karinea aran te Ekaretia ae Eti ngkana ngaia are membwa ti aki karaoa anne?
15. Style Guide—The Name of the Church,” mormonnewsroom.org.
16. Te taeka ae *ake a itiaki* e bati kabonganana n te Bwaibwara ae Tabu. N ana reta Bwauro nakoia I-Ebeto, te katoto, e kabongana te taeka ae *ake a itiaki* tao e nakon teuana ni katoa mwakoro. Te aomata ae itiaki bon te aomata ae kakooua Iesu Kristo ao e kabanea ana kona ni Iriria.
17. Taraa Reirei ao Berita aika Tabu 121:33.

Iroun Beretitenti Henry B. Eyring
Kauoman ni Kauntira n te Moan Beretitentii

Kataia, Kataia, Kataia

E katuka arana te Tia Kamaiu i nanom. Ao ko a namakina ana tangira Kristo ae e itiaki ibukii tabeman ao ibukim.

Mauri tariu ao mwaaneu, I rangi ni kakaitau ibukin te tibwanga bwa N na taetae nakoimi. Te maungatabu aei e a tia ni kakorakoraai ao n reiakinai. Te anene ao taeka ake a tia n taekinaki a tia n uotaki nako nanora iroun te Tamnei ae Raoiroi. I tataro bwa teraa are I taekinna ko na namakina man te tamnei naba anne.

Inanon ririki aika bwakanako, I riki bwa te moan kauntira nakon te beretitenti n te mwakoro ni iteran Amerika Meang. N te taina, inanon butira ni kaei ara mwanga aika a uarereke, e taku nakoio, “Hal, ngkana ko kaitibo ma temanna, karaouia n ai aron ae ti tebo

ma a mena inanon te kaangaanga ae kakaiaki, ao n angiin te tai ko na bon eti.” E aki n ae eti, ma I reiakinna inanon ririki aika bati bwa e bon rangi ni karinanoa n aron ana katautau. N te bong aei I tangiria ni kakorakorai ngkami n te kangaanga are kam kaitarai.

Ni maiura aio e a tia ni karikia te Atua ae e tangira bwa te tabo ni kakatai ao n rikirake ibukira ni kabane. Ko uringa ana taeka te Uea ibukii natina n tain Karikan te aonaaba: “Ao ti na kataiia ma ngkai, n nooria ngkana a na karaoi bwaai ni kabane are e na tuangiia te Uea ae Atuaia.”¹

Mai moana, ao e bon aki bebete te kakatai. Ti kaitarai kariiri ake a roko bwa man karekean rabwatara aei. Ngaira ni kabane ti maeka n te aonaaba ae e a rikirake ni korakora buakanan te kooua ao oin kukureira iroun Tatan. Te aonaaba ao maium kanga n taraakina iroum e a rikirake n tei mangaona.

Aio karauan nanom: te Atua ae tangira are e kariaia kakatai aikai bwa a na reke iroum e katauraoa naba te kawai bwa ko na tokanikai iaioia. Tamara are i Karawa e tangirira ngaia are E kanakoa Ana Riki Temana bwa e na buokiira.² Natina Iesu Kristo E anga Maiuna ibukira. Iesu Kristo e katokai iaona ara bure ni kabane i Ketetemwane ao i aon te kai. E rinanon

te korakai, te maraki ao korakoran ara bure n te aro are E na konaa ni karau nanora ao ni kakorakoraira n tain taian kataki nako ni maiura.³

Ko uringa are e taku te Uea nakoia Ana toro:

“Ao te Tama ao Ngai bon tii teuana. I mena iroun te Tama, ao te Tama irou; ao ngkana kam a tia ni butimwaeai, kam mena irou ao Ngai iroumi.

“Mangaia are, I mena i buakomi, ao boni Ngai te tia kawakin tiibu ae raioi-roi, ao ana atibu Iteraera. Ane e kateitei i aon te bwaa aei e na bon aki bwaka.”⁴

Ara burabeti Beretitenti Russell M. Nelson, e a tia naba n anga te karau-nano ae aekan anne. Irarikin anne, e kabwarabwara te kawai bwa ti aonga ni kateitei iaon te bwaa ao ni katuka aran te Uea i nanora bwa kairara rina-non katakira.

E taku: N te taina ao e na roko te bwara n nanon, uringa, e aki nanonaki bwa e na bebete te maiu aei. Ana kaitaraki taian kakatai ao rawawata a na kabebeteaki inanon taia. Ngkana ko uringa ae ‘bon akea te bwai teuana ae kanganga iroun te Atua’ (Ruka 1:37), ataia ae bon Tamam. Bon ngkoe natina te mwaane ao te aine ae ko karikaki ni Katotongana, ko katauaki rinanon kororaom ni karekea te kaotioti bwa buokam inanon am waaki aika raroi.

Ko na konaa ni katoka arana ae tabu iaom. Ko na konaa n taetae ma te onimakinaki n aran te Atua ae tabu (taraa R&B 1:20).⁵

Ana taeka Beretitenti Nelson e kauri-ngira te berita are e kuneaki n tataron te toa, te berita are e kakoroa nanona Tamara are i Karawa ngkana ti karaoa nanon are ti a tia ni berita iai.

Ongora nakon taekana: “O Te Atua, te Tama ae Akea Tokina, ti butiko n aran natim, Iesu Kristo, bwa ko na kakabwaia ma ni katabua te kariki aei nako nanon tamneia ake a na bane ni kanna; bwa a na kanna ni kauringa iai rabwatan natim, ma ni kakoaua nakoim, O te Atua, te Tama ae Akea Tokina, bwa a boni kukurei ni katoka iaioia aran natim, ma n aki toki n ururingnga, man ni kaawakin ana tua nako ake e a tia n anganiia, bwa e aonga ni memena Tamneina irouia n taai nako. Amen.”⁶

Ni katoa tai are ti taekina te taeka *amen* n tain te tataro are e taekinaki ibukira, ti berita ma nanora bwa n tauakin te kariki ti kukurei ni katoka i aora aran Iesu Kristo ae tabu, n aki toki n ururinga, ao ni kawakin Ana tua. Ao ngkana ti karaoi baikai E berita nakoira bwa e na memena Tamneina iroua n taainako. Ibukin berita aikai, e riki te Tia Kamaiu bwa te bwaa are ti konaa n

tei ni kamanoaki iaona ao n aki maaku n tain taian kakatai.

N au tai ni iangoa nanon te taeka ni berita ake a irianaki ma kakabwaia aika a beritanaki I a tia ni iangoia bwa teraa nanon ae ti na kukurei ni katoka aran Iesu Kristo iaora.

E kabwarabwara Beretitenti Dallin H. Oaks: “E rang ni kakawaki bwa ngkana ti anaa te toa ti bon aki kakoaua bwa ti *katoka iaora* aran Iesu Kristo. Ti kakoaua bwa ti *tauraoi* ni karaoia. (Taraa R&B 20:77.) N taekina-na ae ti bon kakoaua ibukin kukureira e kaotia bwa iai te bwai teuana ae e na riai ni karaoaki imwain ae ti nang bon katoka raoi te ara ae tabu anne iaora n te aro ae e rang kakawaki.”⁷

Te kibu n taeka ae ti “kukurei ni katoka [iaora]” Arana e tuangiira bwa ni moan katokaan Arana iaora ngke ti babetitoaki, katokakin Arana e bon aki toki n te bwabetito. Ti na riai ni mwakuri n reitanako katokaan Arana inanon maiura, ni ikotaki ma kabouan ara berita n tain te toa ao ni karaoi berita inanon ana tabo ae tabu te Uea ae te tembora.

Ngkane uoua titiraki aika moan te kakawaki ibukira bwa “Teraa ae N na riai ni karaoia ni katoka Arana iaou?” ao “N na kangaa n ataia ae e a reke te rikirake?”

Ana taeka Beretitenti Nelson e kaota te kaeka ae moan te ibuobuoki. E taku bwa ti konaa ni katoka aran te tia Kamaiu iaora ao ti konaa n taetae Ibukina. Ngkana ti taetae Ibukina, ti bon beku Ibukina. “Bwa e na kangaa te aomata ni kinaa te toka are e tuai ma ni beku irouna, ae te iruwa nakoina, ao e raroa nako man ana iango ma ana kaantaninga?”⁸

Te taetae Ibukina e kainnanao te tataro n onimaki. E tangira te nano maraki n tataro nakon Tamara are i Karawa n reiakina bwa teraa taeka ae ti na taekin ni buoka Ana mwakuri te tia Kamaiu. Ti riai n tauraai nakon te kaka-bwaia: “Tao man oin bwanaau ke man bwanaaia au toro, bon ti te arona.”⁹

Ma ngaia ae e rai on riki ae tii te taetae Ibukina ni katoka Arana iaora. Iai taian namakin inanora ae e riai n reke iroua bwa ti aonga n tau bwa Ana toro.

E kabwarabwara te burabeti Moomon te namakin are ti na tau iai ao n anganira te konaa ni katoka Arana iaora. Namakin aikai ni ikotaki ma te onimaki, te kantaninga, ao te tangira ae kororaai, are bon ana tangira ae itiaki Kristo.

E kabwarabwaraa Moomon:

“Bwa I motikia bwa iai onimakinan Kristo iroumi ibukin ami nimamannei; bwa ngke arona bwa akea onimakina-na ao ngkanne kam aki tau ni warekaki ibuakoaia aomatan ana ekaretia.

“Ao riki, tariu ao mwaaneu aika kam tangiraki, N na taetae nakoimi ni kaineti ma te kantaninga. Kam kangaa ni kona ni karekea te onimaki, ma ti ngkana iai te kantaninga iroumi?”

“Ao teraa are kam na kantaningaia? Nooria, I taku nakoimi bwa kam na karekea te kantaninga rinanon ana mwakuri ni kamaiu Kristo ao mwaakan mangautina, bwa kam na kateirakeaki nakon te maiu are akea tokina, ao aio ibukin ami onimaki irouna n aron te berita.

“Ngaia are, ngkana iai ana onimaki te aomata e na riai n iai te kantaninga irouna; bwa ngkana akea te onimaki ao bon akea te kantaninga irouna.

“Ao riki, nooria, I taku nakoim bwa e bon aki kona n reke te onimaki irouna ma te kantaninga, ma ti ngkana e nimamannei, ma n nanorinano inanona.

“Ao ngkana ngaia ao, ana onimaki ma ana kantaninga e bon matebuaka, bwa akea ma ibuakoaia ae butimwaeaki iroun te Atua, ma ti ngkana e nimamannei ma n nanorinano nanona, ao e taekinna ni mwaakan te Tamnei are e Rairoi bwa Iesu bon te Kristo, ao e na riai n iai irouna te tangira ae kororaai; bwa ngkana akea te tangira ae kororaai irouna ao bon te akea ngaia; ngaia are e riai n iai te tangira ae kororaai irouna.”

Imwin kabwarabwaran te tangira ae kororaai, e reitianako man taku Moomon:

“Ma te tangira ae kororaai bon ana tangira Kristo ae itiaki, ao e teimatoa n uaa te toki; ao ane e kuneaki irouna n te kabane ni bong, ao e na bon nakoraai ibukina.

“Ngaia are, tariu aika kam tangiraki irou, tataro nakon te Tama ma kororan nanomi ni kabane, bwa kam na kaonaki n te tangira aio, are e a tia ni katoka iaioia ni kabane ake taan irira Natina, are Iesu Kristo ni koaau; bwa kam aonga n riki bwa natin te Atua; bwa ngkana e kaoti ao ti na riki n arona, bwa ti na nooria n arona ngkai; bwa tia aonga ni karekea te kantaninga aio; bwa ti aonga ni kaitiakaki n arona ae e itiaki. Amen.”¹⁰

Au koaau bwa te Tia Kamaiu e katuka Arana i namomi. A mwaiti mai

buakomi, ae ami onimaki Irouna e a rikirake. Ko a namakina riki te kukurei ao n ataa ae ana nakoraai bwai nako. Ao koa namakina ana tangira Kristo ae e itiaki ibukia tabeman ao ibukim.

I noria irouia mitinare ake a beku ni kabuta te aonaaba. I nooria irouia membwa n te aro a maroo ma raroia ao kain aia utu ibukin Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira. Mwaane, aine, kairake, ao bon ataei a ibuobuoki ibukin tangiran te tia Kamaiu ao kain rarikiia.

Ni moan reken te ribooti n te kabuanibwai ni kabuta te aonaaba, a karaai aia babaire membwa bwa ana nako ni ibuobuoki, tabetai nakon aba tabeua n akea tuangakia. N tabetai a kunea bwa e kaangaanga te tataninga irouia ni karokoa ae e tauraai te tabo are e rootaki bwa ana kawaria.

I ataa ae tabeman mai buakomi are kam ongora n te bong aio ana namakina bwa ami onimaki ao kantaninga a rotaki man ami kangaanga. Ao ko a kainanao namakinan ae ko tangiraki.

Tariu ao mwaaneu, te Uea iai ana konaa irouia ake iraririkim n namakina ao n tibwaua Ana tangira. Ko konaa n tataro ma te onimaki bwa te Uea e na kairiko bwa ko na tangira temanna Ibukina. E kaekai tataro mai iroun temana ae nano rinano n ai arom. Ko na namakin ana tangira te Uea ibukim ao ibukin temanna are ko buokia Ibukina. Ngke kam buokia natin te Atua n aia kangaanga, ko na namakina am kanganga a na taraa ni bebete. Am onimaki ao am kantaninga ana kakorakoraki.

I a bon tia n noora koaun te aeka ni koaun anne. Inanon maiuna, e a tia kainabau n taetae ibukin te Uea ao ni beku ibukia tabeman Ibukina. N aron ae I taekinna mai imwaina, temanna ara bitioi e taku nakoim n tetaina: “I rangin miimi. Ni katoa tai ae I ongo bwa iai temanna n te uote ae e reke n te kanganga, I kabaitiai bwa N na buokia. Ma inanon te tai are I roko, e taraa n ae e a kaman roko kainabam ikekei.” E bon koaun anne bwa e riki n tabo ni kabane are ti a tia ni maeka iai inanon 56 te ririki.

Ngkai e a tii kona n taekini tabeua taeka n te bongina. E kakawaraki irouia aomata ake e tangiriia ibukin te Uea. Ni katoa tairiki ao moaninga-bong I anenei kuna n taromauri ma ngaia ao ti tataro. I riki bwa bwanaara inanon te tataro ao inanon te anene. N tabetai ao I noora wiina ni kaka-mwakuri n taekinii taekan te anene n taromauri. E tangirii riki aia anene ataei. Te namakin ae rinanona e kabwarabwaraki raoi n te anene “I’m Trying to Be like Jesus.”¹¹

Tebongina n nako, imwin aneneakin taekan te korati n “Love one another as Jesus loves you. Try to show kindness in all that you do,” e taku n te bwanaa ae e bebete, ma ni matata, “Kataia, kataia, kataia.” I taku bwa e na kunea, ngkana e kaitibo ma Ngaia, bwa te Tia Kamaiu e a tia ni katuka arana inanona ao e a tia n riki ngaia n ai Arona. E uouotia inanon ana tai n rawawata ngkai, n aron ae e na uouotiko inanon am tai n rawawata.

I kaota au kakoaua bwa e kinako te Tia Kamaiu ao e tangiriko. E ata aram n aron ae ko ata Arana. E atai rawawatam. E a tia ni karekea te taneiai ma ngaiia. Rinanon Ana Mwakuri ni Kamaiu, E a tia n tokanikai iaon te aonaaba. Bwa man kukureim ni katokaa Arana iaom, ko na kabebetei rawawataia aomata aika mwaiti. Ao ko na kunea inanon te tai bwa ko bon kinaa raoi te Tia Kamaiu ao ko bon rangi n tangiria. E na rin arana inanom ao e na tiku n am iango. Bon te ara are ko na bon weteaki iai. I kakoauaa, ma te nanon ni kakaitau ibukin Ana tangira nakoii, nakoia au utu, ao nakoimi, n aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAANKI

1. Abraham 3:25.
2. Tarea Ioane 3:16–17.
3. Tarea Aramwa 7:11–12.
4. Reirei ao Berita aika Tabu 50:43–44.
5. Russell M. Nelson, “With God Nothing Shall Be Impossible,” *Ensign*, Meei 1988, 35.
6. Reirei ao Berita aika Tabu 20:77.
7. Dallin H. Oaks, “Taking upon Us the Name of Jesus Christ,” *Ensign*, Meei 1985, 81.
8. Motiaea 5:13.
9. Reirei ao Berita aika Tabu 1:38.
10. Moronaai 7:39–44, 47–48.
11. Tarea “I’m Trying to Be like Jesus,” *Aia Boki n Anene Ataei*, 78–79.

Iroun Brian K. Ashton

Te Kauoman ni Kauntira n te Reirei n Taabati n te Beretititii ni Kabuta

Te Tama

Ngaira ni kabane iai ara kona n riki bwa n aia aron te Tama. Ni karaoan aei, ti riai n neboa te Tama n aran Natina.

Ibukin maiuna ni kabane, kainabau ae, Melinda, e a tia ni kata ana kabanea ni kona n riki bwa ana reirei Iesu Kristo ae kakaonimaki. Ni moa man kairake-na, e namakinna ae aki kororaoni n ana tangira ao ana kakabwaia te Tama are i Karawa bukina bwa e aki koaua raoi n Arona. E tekeraoi, Melinda bwa e teimatoa ni kawakin tuua n aki tabe ma te nanonakawaki ae rotaki iai. Tabeua te ririki n nako, e karekei ana atatai ake e buokia ni kaotaa raoi aron te Atua, n raonaki ma Ana tangira ibukii Natina

ao Ana kakaitau ibukin ara mwakuri aki tau ni karaoan Ana mwakuri.

E kabwarabwara bwa e kanga n tia ni kaira ana iango: “I a namakinna raoi ngkai bwa e mwakuri ana babaire te Tama, e karekea te tokanikai iroura, ao E katauraaira ma reirei ao atatai aika ti kainnanoi n oki Nakoina. I kona n norai ao tabeman riki n aron are e norira te Atua. I a kona ngkanne ni karaoa ana mwakuri te karo, reirei, ao ni beku ma te tangira ae bati riki te maaku e a uarereke. I namakina te rau

ao te koaua nakon te nakonano ao te aki mano. Irarikin are namakinan bai-rean taekau, I namakina te boutokaki. E a matoa riki au animaki. I namakina ana tangira Tamau n ae bati rikii ao n nano riki.”¹

Karekean te “iango *ae eti* ni katein, kororaoin, ao maiun [te Tama are i Karawa]” e kakawaki ibukin kamwawuran te animaki ae tau ibukin karekean te karietataki.² Etin raoi otara ni katein te Tama are i Karawa e kona ni bitira bwa ti na kanga n taraira ao tabeman ao ni buokira n ata ana tangira ae moan te korakora te Atua ibukii Natina ao nanona ae korakora ni kan buokira bwa tia onga n riki n ai Arona. Te taratara ae bure ibukin Arona e kona ni katikuiria n namakina ae kanga ti aki konabwai ni manga oki nako Matana.

Au kantaninga n te bong aei bon reiakinan iango aika kakawaki ibukin te Tama are e na kariaira, ma ti nakoia riki nake aki ataia ae e tangiria te Atua, bwa a na ata Kateina aika koaua ao ni kamwakura aia animaki ae koaua Irouna, Natina, ao Ana baire ibukira.

Te Maiu Imwain te Maiu Aei

N te aonaaba imwain te maiu aei ti bunggiaki bwa tamnei nakoia Ara Karo i Karawa ao ni maeka ma ngaia n aroia utu.³ A kinaira, a reireiniira, ao

a tangiriira.⁴ Ti rangi n tangiria ni kan riki n aekakin Tamara are i Karawa. E ngae n anne, karaoakina, ti kunea bwa ti riai ni karaoia n aron:

1. Karekean rabwata aika neboaki, aki mamate, ae kona n ringaki;⁵
2. Maare ao karikiia am utu man mwakan te kabaebae n te nakoanibonga;⁶ ao
3. Karekei ni kabane atatai, mwaaka, ao anuan maiun mairoun te Atua.⁷

Bukina bwa te Tama, e karaoa te baire are e na kariaira ngkana a koro bukin boraraoi boraraoi tabeua⁸ ni karekei rabwatara aika aki mamate ao n neboaki n te Mangauti; ni mare ao ni kariki utu n te maiu ae mamate ke, ibukii aika kakaonimaki aika aki reke aia tai aei, imwiin te maiu ae mamate;⁹ ti na waaki nakon te kororaoi; bwa ti aonga n oki nakoia ara Karo i Karawa ao ni maeka ma Ngaia ao ara utu n te karieta-taaki ao te kukurei ae aki totoki.¹⁰

E atongaki ni booki aika tabu te bwai aei bwa te babaire ni kamaiu.¹¹ Ti rangi ni kakaitau ibukin te babaire aei ngaia are ngke e uotaki nakoi-ra, ti takaarua ni kukurei.¹² Ngaira n tatabemaniira nako ti kariaia taekan te baire, n raonaki ma taian atatai ao kakaewenako n te maiu ae mamate are e na buokira ni karikirakei katei mai ieta.¹³

Te Maiu ae Mamate

N tain te maiu ae mamate, te Tama are i Karawa e katauraaira ma kawai aika ti na kainnanoi ni waaki ma Ana babaire. Te Tama e karika Iesu Kristo n te iriko¹⁴ ao e karekea Nakoina te ibuobuoki mai ieta ni kakoroi nanon Ana mition n te maiu ae mamate. Te Tama are i Karawa e na buokira naba n tatabemanira ngkana ti teimatoa ni kekeiaki ni kawakin Ana tua.¹⁵ E anganira te Tama inaomatara n rinerine.¹⁶ Maiura a mena inanon Baina, ao ara “bong ataaki” ao “ana aki kauare-re-keaki.”¹⁷ Ao E atai bwaai bwa a bane n ibuobuoki ibukin raioiroia te koraki akana Tangiria.¹⁸

Bon te Tama are i Karawa ae anganira karara ae ti a tau iai n te bong aei,¹⁹ e raonaki ma te amwarake ae ti kanna ao te korakora ae ti kainnanoi ni kawakina Ana tua.²⁰ Te Tama e anga te bwaintituaraoi ae raioiroi.²¹ E ongo ao e kaekai ara tataro.²² Te Tama are i Karawa E kamai-uiria man te buakaka ngke ti Kariaia.²³ E tang ma ngaira ngke ti nanokawaki.²⁴ Ni bon arona, ni kabane ara kakabwai a nako mairoun te Tama.²⁵

Te Tama are i Karawa e kairiira ao e anganira atatai aika ti kainnanoi aika boboto iaon te korakorara, mamara-ra, ao ara rinerine n te aro bwa ti na kariki uaa aika raroai.²⁶ E katuaaira te Tama bukina bwa E tangiriira.²⁷ Bon “Aomatan Taeka n Reirei,”²⁸ are e na reirei ma ngaira ngkana ti titiraki.²⁹

Bon te Tama are i Karawa are e kanakoa te kairoro ao ana bwaintituaraoi te Tamnei ae Raioiroi nakon maiura.³⁰ Rinanon ana bwaintituaraoi te Tamnei ae Raioiroi, te kimwareirei—ke te rabakau, te ota, ao mwakan—te Tama e kona ni maeka inanora.³¹ Ngkana ti kekeiaki n rikirake n te ota ao te koaua ni karokoa a tiku ara taratara nakon kimwareirein te Atua, te Tama are i Karawa e kanakoa te Tamnei ae Tabu n te Berita ni kabae-bae nakon te maiu ae akea tokina ao E kaota ubuna nakoira—tao n te maiu aei ke are imwiina.³²

Te Maiu Imwiin te Maiu Aei

N te maiu imwiin te maiu aei te aonaaba n tamnei, e teimatoa te Tama

are i Karawa ni kaota te Tamnei ae Raoiroi ao e kanakoia mitinare nakoia naake a kainnanao te euangkerio. E kaekai tataro ao e buokia naake akea irouia ni karekei otenanti ni kamaiu man mwakuri ibukiia ake a tia ni mate.³³

Te Tama e kaikawa Iesu Kristo ao E anganna te mwaka ni kona ni kara-
oa te Mangauti,³⁴ are bon te kawai ni karekean rabwata aika aki mamate. Ana mwakuri te Tia Kamaiu ni Kaboan maiura ao te Mangauti e uotira rikaki nako matan te Tama, ike e na baireaki iai taekara iroun Iesu Kristo.³⁵

Naake a onimaki rinanon “te raoiroi, ao te nanoanga, ao ana akoi te Mesia ae Tabu”³⁶ a na karekei rabwata aika kamimitongaki n aron te Tama³⁷ ao ni maeka ma Ngaia “n te aro ni kukurei ae aki totoki.”³⁸ Ikekei, te Tama e na kaori ranin matara ni kabane³⁹ ao ni buokira n reitinako ni kawaira n ai Arona.

Ko kona n nooria bwa, te Tama are i Karawa e mena ikekei n tainako ibukira.⁴⁰

Katein te Tama

N riki n aron te Tama, ti riai ni kari-
kirakea Maiuna. Kororaoin ao anuan te Tama are i Karawa e raonaki ma bwaai aikai:

- Te Tama e “Aki Totoki ao Akea Tokina.”⁴¹
- E momotiraoui, nanoanga, akoi, te taotaonaki n nano, ao n tangira te kabanea n tamaroa ibukira.⁴²
- Te Tama are i Karawa e tangira.⁴³
- E kawakin Ana berita aika tabu.⁴⁴
- E aki bitaki.⁴⁵
- E aki kona ni kewe.⁴⁶
- E aki nanonano n tarakin aroia aomata te Tama.⁴⁷
- E atai bwaai ni kabane—ngkoa, ngkai, ao n tai aika a na roko—mai moan.⁴⁸
- Te Tama are i Karawa e rabakau riki⁴⁹ nakoira ni kabane.⁵⁰
- Iai iroun te Tama te mwaaka ni kabane⁵¹ ao e karaoui bwaai ake E tangiri bwa E na karaoui.⁵²

Tariu ao mwaaneu, ti kona n onimaki ao ni mwiokoa te Tama. Bukina

bwa Ana taratara e reitinako, te Tama are i Karawa e kona n nori bwaai aika tiaki kona n noori. Kimwareireina, ana mwakuri, ao mimitongina e karekea te aki mamate ao te karietataki.⁵³ Bwaai ni kabane aika E karaoui bon ibukin kabwaiara. E “tangira [kukureira] ae akea tokina nakon riki ae [ti] karaouia.”⁵⁴ Ao E “aki [kainnanoi] bwa ti na rinanon te kaangaanga n ae riaon ara konaa ma ae tii kainnanoi ibukin [kabwaiara] ke ibukiia naake [ti] tangiriia.”⁵⁵ Ao n tokina, E kabanea ana taratara iaon buokara, tiaki iaon bairean taekara ao kabuakakakira.⁵⁶

Te Riki n Aiaron Tamara

Ngkai ngaira natin te Atua mwaane ao aine, ngaira n tatabemanira ti kona n riki n ai aron te Tama. Ni karaouan aei, ti riai n neboa te Tama n aran Natina.⁵⁷ Ti karaoua aei man ara kekeiaki n ongo-
taekaa nakon ana kantaninga te Tama, n aron ae karaouia te Tia Kamaiu,⁵⁸ ao n reitinako n rairi nanora.⁵⁹ Ngkai ti karaoui bwaai aikai, ti “karekea te akoi ibukin te akoi” ni karokoa ti karekea bwainin te Tama⁶⁰ ao n entaunte ma “kateina, kororaoina, ao anuana.”⁶¹

Langoan te kaokoro imarenan arora ngkai aomata aika mamate ao aron rikin te Tama are i Karawa, e na aki kamimi bwa tabeman a namakinna ae te riki n aekan te Tama e kaangaanga aron rekena. E ngae n anne, koroboki

aika tabu a mataata. Ngkana ti nimta Kristo n te onimaki, rairannano, ao n ukoukora ana akoi te Atua rinanon te ongotaekaa, ao n tokina ti na riki n aekan te Tama. I karekea te mwengara-
oi ae korakora n te koaua are ngkana ko kekeiaki n ongotaekaa ko na “kare-
kea te akoi ibukin te akoi” ao tokina “karekean bwaininina.”⁶² N taekana riki teuana, ti aki kona n riki n aekakin te Tama rinanon oin korakorara.⁶³ Ma, e na roko rinanon ana bwaintuaraoui te akoi, tabeua a bubura ma angiaa a uarereke, anne e kateaki iaon teuana ni karokoa ti karekea bwaininna. Ma, tariu ao mwaaneu, e na roko!

I kaoko bwa ko na kakooua ae te Tama are i Karawa e atai bwa ko na kanga ni karietaaki; ukoukora ni katoabong, Ana ibuobuoki; ao waaki nako man teimatoa i nanon Kristo e ngae ngke ko aki namakina ana tangira te Atua.

E mwaiti te bwai ae tiaki atai n aron te riki n aekan te Tama.⁶⁴ Ma I kona ni kakooua ma te koaua ae te kekeiaki n riki n aekan te Tama ae e uana nakon anga karea ni kabane.⁶⁵ Anga karea aika ti karaoui ikai n te maiu ae aki mamate, n aki tabe bwa aekakira kakawakina, bon akea kabotauaia nakon te kimwareirei, te kukurei, ao te tangira ae ti na namakinna i matan te Atua.⁶⁶ Ngkana ko korakoi ni kakooua e kakawaki te anga karea are ko tuangaki bwa ko na karaouia, e weteiko te Tia Kamaiu, n taku, “Kam tuai moa n oota bwa korakorara kakabwaia ae e a tia te Tama ni . . . katauraouia ibukim; . . . kam aki kona ni uotii bwaai ni kabane ngkai; e ngae n anne, kukurei, bwa N na kaiririko i nanon kawaim.”⁶⁷

I kakooua bwa Tamami are i Karawa e tangiriko ao e tangiriko ni maeka ma Ngaia rimwii. N aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Tarai ana bwai te tia koro rongorongoi; taraa naba D. Melinda Ashton, “Te Tamnei ae Raoiroi: Te Kairiiri, Te kaetieti, ao te Kauring” (Brigham Young University Women’s Conference, Ebe. 28, 2016), byutv.org.
2. *Lectures on Faith* (1985), 38.
3. Tara “Te Utu: Te Katanoata Nakon te Aonaaba,” *Riaona*, Meei 2017, 145; “Mother in Heaven,” Gospel Topics, topics.lds.org.

4. E taekinna te Abotore Bauro bwa ti kina raoui te Tama ngaia are tamneira a ingainga ni kan weteia bwa *Abba*, are nanona “Daddy,” te taeka ae katauaki ibukiiia taama are ti rangin n taneia ma ngaia (taraa I-Rom 8:15).
5. Taraa Reirei ao Berita aika Tabu 130:22.
6. Taraa Reirei ao Berita aika Tabu 132:19–20.
7. Taraa Mataio 5:48; taraa naba 2 Betero 1:3–8.
8. A irianaki kawai aikai ma kawakinan ara moan ni maeka (taraa Aberaam 3:26) ao n te maiu ae mamate ti kamwakura te onimaki iroun Iesu Kristo ao Ana Mwakuri ni Kamaiu, rairannano, te bwabetito n te kateboaki iroun temanna ae iai irouna ana kariaia te nakoanibonga te Atua, karekea ana bwaintituaraoi te Tamnei ae Raoiroi, ao e teimatoa ni uaa te toki (taraa 3 Nibwaai 27:16–20).
9. E a tia n reirei Beretitenti Dallin H. Oaks: “Tabeman ake a ongora nakon te rongorongoa aei ana bon kangai, ‘Ao ngai?’ Ti ataia bwa a mwaiti Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira aika tau ao n tamaroa aki reke irouia te konaa ao baika a riai ni karekeaki ibukin rikirakeia. Tiku n aki iein, aki kariki, te mate, ao te raure e tuki iango ao n taon kakoroan bukin kakabwaia aika beritanaki. . . . Ma bwaranano aikai aki teimaan. E a tia te Uea ni berita bwa te maiu ae akea tokina a na akea te kakabwaia ae na katukaki nakoia natina mwaane ao aine aika kawakin tuua, a kokooua nakon aia berita aika tabu, ao n tangira te bwai ae raoiroi” (“The Great Plan of Happiness,” *Ensign*, Nobembwa 1993, 75).
10. Taraa Motiaea 2:41.
11. Taraa Aramwa 42:5; e atongaki naba bwa te babaire ibukin kaboan maiura (taraa, te katooto, Iakobo 6:8) ao te babaire ni kakukurei (taraa Aramwa 42:8, 16).
12. Taraa Iobi 38:4–7.
13. Taraa, te katooto, Ebera 5:8; 12:11; Ita 12:27. N te moan, tabeua kakaewenako aika ti rinanoi n te maiu ae mamate ana kona n taraa otara ae tau ae ana totokoirā man karekean oin ara kantaninga-ibukin berita aika beritanaki. E ngae ngke akaitara ibon imarenaia n bwaai aikai, te Atua e na anganira kakabwaia ni kabane ake a tia ni beritanaki ngkana ti teimatoa n onimaki.
14. Taraa Ruka 1:31–35; Ioane 1:14; 1 Nibwaai 11:18–21; Guide to the Scriptures, “Iesu Kristo,” scriptures.lds.org.
15. Taraa Reirei ao Berita aika Tabu 93:4–5, 16–17, 19–20.
16. Taraa Mote 7:32.
17. Reirei ao Berita aika Tabu 122:9.
18. Taraa Romans 8:28.
19. Taraa Mataio 6:11.
20. Taraa N. Eldon Tanner, “The Importance of Prayer,” *Ensign*, Meei 1974, 50.
21. Taraa Ruka 11:10–13; Iakobo 1:17.
22. Taraa Ruka 11:5–10; Joseph Smith Translation, Ruka 11:5–6 (n Ruka 11:5, footnote a); 3 Nibwaai 13:6.
23. Taraa Mataio 6:13.
24. Taraa Mote 7:31–40.
25. Taraa Iakobo 1:17.
26. Taraa Ioane 15:1–2; Reirei ao Berita aika Tabu 122:6–7.

27. Taraa Ebera 12:5–11; Reirei ao Berita aika Tabu 95:1.
28. Mote 7:35.
29. Taraa Aramwa 37:12, 37.
30. Taraa Ioane 14:26; 2 Nibwaai 31:12.
31. Taraa Ioane 17:21–23, 26; Reirei ao Berita aika Tabu 93:36.
32. Taraa Reirei ao Berita aika Tabu 76:53; 88:67–68.
33. Taraa 1 Betero 4:6. Unimwaane Melvin J. Ballard, e taetae bwa bukin tera te aomata are e bwabetitoa e a tia ni kaina te Ekaretia, e taku, “I tuangaki bwa ana bakatibu n te aonaaba n tamnei a tia ni kariaia te Euangkerio inanon ririki aika nako ao e a tia n tataro bwa temanna man aia utu iaon te aba e na karaoi otenanti ibukiiia, ao bwa a nakorai aia tataro ao e kairiia mitinare nakon ana mataroa te mwaane aei” in Melvin R. Ballard, (*Melvin J. Ballard, Crusader for Righteousness* [1966], 250).
34. Taraa Mormon 7:5–6; taraa naba Ioane 5:21, 26; 1 I-Korinto 6:14; 2 Nibwaai 9:11–12; Aramwa 40:2–3; 3 Nibwaai 27:14.
35. Taraa Ioane 5:22; Iakobo 6:9; Aramwa 11:44; Ereman 14:15–18. Ana Mwakuri ni Kamaiu Kristo e tokanikai iaon mwiin Bwakān Atam, n raonaki ma te mate n rabwata ao n tamnei, are ana riai ni bane n tokanikai iaioia bwa ti aonga n oki nako matan Tamara are i Karawa. Nake a tia n rairinanoia n aia bure ana maeka ma te Tama ao te Nati n te maiu ae akea tokina. E ngae n anne, naake aki kakaraoa te rairannano ana rinanon te kauoua ni mate, are e reke man oin aia bure (taraa Ereman 14:15–18).
36. 2 Nibwaai 2:8.
37. Taraa Reirei ao Berita aika Tabu 76:56; 88:28–29.
38. Motiaea 2:41.
39. Taraa Te Kaotioti 7:17.
40. Taraa Mote 7:30. Te Tama are i Karawa e teimatoa n tararuaira ao ni katauroai ibukiiia naake inanon te aba n uea n te

- teretio rinanon ana tararua Iesu Kristo ao aomata tabeman ake n te tiretio (taraa Reirei ao Berita aika Tabu 76:77, 87) ao naake inanon te aba n uea ae te tiretio rinanon ana ibuobuoki te Tamnei ae Raoiroi ao anera (taraa Reirei ao Berita aika Tabu 76:86, 88).
41. Mote 7:35; taraa naba Taian Areru 90:2.
42. Taraa Taian Areru 103:6–8; Ruka 6:36; Mote 7:30.
43. Taraa 1 Ioane 4:16.
44. Taraa Reirei ao Berita aika Tabu 84:40.
45. Taraa Iakobo 1:17.
46. Taraa Warekaia Iteraera 23:19.
47. Taraa Mwakuri 10:34–35.
48. Taraa 1 Nibwaai 9:6; Reirei ao Berita aika Tabu 130:7.
49. Dictionary.com e kamataata *intelligence* bwa te “konabwai ibukin te kamatebwai, kakaean bukina, otam, ao aeka ni waaki ni kakukurei; am konabwai n atai taian koaua, reitakira, koaua, nanoia, etc.” ao te “ataai.”
50. Taraa Aberaam 3:19. Iesu Kristo ae mimitong, ae kororaoi e rangin n rabakau riki nakoira ni kabane.
51. Taraa Te Kaotioti 21:22.
52. Taraa Aberaam 3:17.
53. Taraa Mote 1:39.
54. Richard G. Scott, “Trust in the Lord,” *Ensign*, Nobembwa 1995, 17.
55. Richard G. Scott, “Trust in the Lord,” 17.
56. Taraa Ioane 5:22; Mote 1:39. Bon Tatan ao ngaira bon iroura aika a kabuakakaira (taraa Te Kaotioti 12:10; Aramwa 12:14).
57. Taraa Ioane 4:23; Reirei ao Berita aika Tabu 18:40; 20:29.
58. Taraa 3 Nibwaai 11:11; Reirei ao Berita aika Tabu 93:11–19.
59. Te rairannano bon te kawai are ti bita iai arora bwa ti aonga n riki n aekan te Atua. Ngaia ae, ti riai n teimatoa n rairinanora, tiaki ti n rairinanora ngkana ti “karaoa te bwai ae bure.”
60. Taraa Reirei ao Berita aika Tabu 93:19–20.
61. *Lectures on Faith*, 38; taraa naba Moronaai 7:48; 10:32–33; Reirei ao Berita aika Tabu 76:56, 94–95; 84:33–38.
62. Reirei ao Berita aika Tabu 93:20; e kairaki katuruturuana.
63. Taraa Moronaai 10:32–33; Reirei ao Berita aika Tabu 76:69, 94–95.
64. E aera te Atua e aki kona ke n aki kaota riki te kawai ni kona n riki n ai Arona? I aki atai raoui bukina ni kabane. Ma iai uoua aika I atai. Te moan e kangai bwa tabeua bwaai aki rangin ni bwarabwara raoui ni maekara n te maiu ae mamate (taraa Reirei ao Berita aika Tabu 78:17). E kona n ae ti tebo ma katakin kabwarabwarakin te intanete nakon temanna ae maiu n Taai ake Rimoa. Kanoana ao tarakina aki mena ikekei. Ao te kauoua e kangai bwa te bwaintituaraoi n te akoi e roko iroura n tainako n ae matata bukina bwa ti riai n raraoma ao ni kekeiaki rinanon aki atakina.
65. Anga karea aika ti tuangaki bwa ti na karaoi a kona ni kakawaki ni karekean te kororaoi (taraa Ana Rairairi Iotebwa Timiti, Ebera 11:40 [inanon Ebera 11:40, te bwai ae na taraaki mai inano a]).
66. Taraa I-Rom 8:18.
67. Reirei ao Berita aika Tabu 78:17–18.

Iroun Unimwaane Robert C. Gay
Man te Beretitenti n te Itingau

Katokaa iaora Aran lesu Kristo

Ti bia uouota aran lesu Kristo ma te kakaonimaki—man noran ae E nooria, ni karaoa ae E karaoia, ao man onimakinan ae Ana nanoanga e tau.

Tariu ao mwaaneu, n te tai aei, ngke I iangoa taben Beretitenti Russel M. Nelson ni wetea te Ekaretia n arana ae kaokaki, I taraia inanon koroboki aika tabu te tabo are a tuangaki Nibwaite iroun te Tia Kamaiu aran te Ekaretia.¹ Ngke I wareki ana taeka te Tia Kamaiu, e tara n rangi ni kakawaki nakoiu bwa e kanga n tuangiia naba aomata ae “a riai ni kukurei ni katokaa iaoria aran Kristo.”² E anganai aio bwa N na iangoa aron au mwakuri ao n titiraki, “I katokaa iaou aran te Tia Kamaiu n aron are E na tuangai bwa N na karaoia?”³ N te bong aei ao I tangiria n tibwauai tabeua namakin aika I a tia ni karekei ni kaekaan au titiraki.

Te Moan, katokaan aran Kristo iaora e nanonaki ti na kekeiaki n iangoiia aomata n aron te kawai are e iangoia te Atua ibukiia.⁴ E kanga te Atua n nooria? E taku Iotebwa Timiti, “Ngkai teuana mwakoron aekaia aomata bon motikan taekaia ao kabuakakaiia temanna te aomata n akea te nanoanga, Tamaia are i Karawa kain aonaaba e tararuia utu ni kabane ma te tararu n tama ao aia tangira kaaro” bukina bwa “Ana tangira [E] korakora.”⁵

Tabeua te ririki n nako mwaneu ae ikawai riki e mate. E kangaanga aron maiuna. Iai ana kangaanga ma te euangkerio ao n aki kakaonimaki n te Ekaretia. Kainabana e katikua ao e kitanna ma natina aika aman. N te tairiki

are mate iai, inanon te ru ma natina, I anganna te kakabwaia bwa e na kitana te maiu aei ma te rau. N te tai anne I a tia n tainako n taraa maiun mwaneu ni kaineti ma kataakina ao ana aki kakaonimaki n te aro. Ngke I katokai baiu iaon atuna n te tairiki anne, I karekea te boaaki ni bwanaan te Tamnei ae matoa. I tuangaki arona aika raraoi ao I kariaiakaki bwa N na taraia n aron ana taratara te Atua—tiaki n ae temanna ae iai ana kangaanga ma te euangkerio ao maiuna, ma temanna ae e a tia ni kekeiaki ma kangaanga ake akea irou. I noria bwa te tina ae tamaroa are, e a tia ni kaikawaia aman ataei aika kamimi n aki tabe ma ana kangaanga aika korakora. I nooria bwa te rao nakon tinara ae kabanea ana tai n tararuia ao n riki bwa raoraona imwiin maten ara karo.

N te kabanea n tairiki anne ma mwaneu, I kakoaua bwa e titirakinai te Atua, “Ko ataiia ae kaain rarikim bon aomata n tatabeman aika tabu?”

E reirei Brigham Young:

“I tangiria n reireiniia Aika Itiaki . . . bwa a na ota n aroia mwaane ao aine n ae ngkai ma tiaki aroia n ae mai iroun.”⁶

“E aki toki n tataekinaki—“Te aomata anne e karaoa te bure, ao e aki

kona n riki bwa Aika Itiaki.’ . . . Ti ongo tabeua taeka aika bure ao ni kewe . . . [ke] n urua te Tabati. . . Tai motika taekaia aomata aikanne, bukina bwa ko aki ataa ana babaire te Uea ibukiia . . . [Irarikina,] bwaina te taotaonaki n nano ma ngaia.”⁷

Iai ae konaa n iangoa ara Tia Kamaiu n aki tabeakiniko ao am kaangaanga? Te Tia Kamaiu e tara te I-Tamaria, te tia wenenibure, te tia riko angabwai, te rebera, ae iai aorakin ana iango, ao te tia bure ma te taratara ae ti te arona. Ni kabane bon natin Tamana. A bane ni kona ni kamaiuaki.

Ko kona n iangoia ae E tannako mairoun temanna n raraoma ibukin aia tabo n aba n uean te Atua ke mairoun ae karawawataki n aekaia nako?⁸ I aki kona. N ana taratara Kristo, ni kabane tamnei akea tian kakawakiia. Akea ae kaman baireaki taekana bwa e na bwaka. Te Maiu are akea tokina e kona n reke iroura ni kabane.⁹

Man te booaki mai iroun te Tamnei ae matoa irarikin ana kainiwene

mwaneu, I reiakina te reirei ae kaka-waki: ngkana ti iangoia tabeman n te kawai naba ma ae iangoia te Uea ibukiia, ti na katiiai uoua ara kouru—kamaiuua ake ti reitaki ma ngaiia ao bon kamaiuara.

Te Kauoua, ni katokaa iaora aran Kristo, ti na aki tii taraa ae nooria te Atua, ma ti riai ni buoka Ana mwakuri n aron ae E buokia. Ti maiuakin uoua tuua aika korakora, karaoi ana kanta-ninga te Atua, ikotiiia kain Iteraera, ao karaoa ootara bwa e na “oota imataia aomata.”¹⁰ Ti karekea ao ti maiuakin berita aika tabu ao otenanti n Ana Ekaretia ae kaokaki.¹¹ Ngkana ti karaoa aei, e anganira te Atua te mwaaka ni kakabwaiira, ara utu, ao maiuua tabeman.¹² Titirakiniko, “Iai ae I ataiia ae aki kainnanao te mwaaka mai i karawa ni maiuua?”

Te Atua e na karaoi bwaai aika kamiimi ibuakora ngkana ti tabuiira.¹³ Ti itiaki man katabuan nanora.¹⁴ Ti kai-tiaki nanora ngkana ti ongo Irouna,¹⁵ rairi nanora man ara bure,¹⁶ n rairaki,¹⁷

ao n tangira n aron Ana tangira.¹⁸ E titirakinira te Tia Kamaiu, “Ba ngkana kam tangiria akana tangiringkami, ao tera ami bwai iai?”¹⁹

I a tibwa reiakina taekan te taneiai ni maiun Unimwaane James E. Talmage are e anganai bwa N na tei teutana ao n iangoia bwa I kanga n tangiriia ao ni buokiia ake irarikiu. Ngke te burobeta ni kairake ngaia, imwain ae e riki bwa te Abotoro n tain te buti n aoraki ae moan te korakora te bekanako n te 1892, Unimwaane Talmage e kuneiaa utu aika boou, tiaki kaain te Ekaretia, ae a maeka irarikina ake a rotaki n te aoraki. Akea ae tangiria n reke n te kangaanga n rinnako n te mweenga ae iai te aoraki inanona. E ngae n anne, e waekoa Unimwaane Talmage, n nakon te nweenga. E kuneia aman ataei: temanna ae uoua ma te iterana ana riki e mate iaon te kainiwene, te aine ae nimaua ana ririki ao te mwaane ae tebwina ana ririki a korakora marakiia, ao te ataeinnaine ae tebwi ma teniua ana ririki e rangi ni mamaara. A rootaki kaaro n te nanokawaki ao te kua.

Unimwaane Talmage e tabeakiniaa ake a mate ao ake a maiu, e taei taian ruu, e kaotinakoa te kunnikai ae bareka, ao e kabueki kunnikai aika bareka aika onrake n te aoraki. E mwakuri ni kabanea te bong anne ao e oki n te moaningabong are imwiina. Are tebwina ana ririki e mate ngke tairiki. E tabeka ao e taua are nimaua ana ririki. E bekobekona te raraa ae moora ni kabane ubuna ao ana kunnikai. E koroia, “I aki kona ni katikua inano,” ao e taua ni karokoa e mate inanon baina. E ibuobuoki n taunia ataei ake teniman ao ni bairea te amwarake ao te kunnikai ae itiaki ibukiia utu aika rootaki n te nanokawaki. Ngke e okira mweengana, te Tari Talmage e karenakoi ana kunnikai, e tebotebo n te bwainaoraki ae te zinc, kararoa mairouia ana utu, ao n rootaki rinanon ana buaka te aoraki.²⁰

A mwaiti ake a maiu ni katobibiira aika a kararaoma. Aika Itiaki a katoka aran te Tia Kamaiu iaoia man riki n tabu ao n ibuobuoki nakoia ni kabane n aki tabe bwa antai ngaia—a kamaiuaki aomata ngkana ti karaoa aei.²¹

Kabaneana, I kakooua bwa kato-kaan Arana iaora ti riai n Onimakinna. N te bootaki ae I kaea n te Tabati teuana, e titiraki te ataeinaine n aron aikai: “Raou ao ngai e uruaki ara kareketangira, ao e baireia bwa e na kitana te Ekaretia. E tuangai bwa e tuai man kukurei. E kanga n reke aei?”

E kaekaa te titiraki aei te Tia Kamaiu ngke E taku nakoia Nibwaite, “Ma ngkana [maium e] aki kateaki iaon au euangkerio, ma e kateaki iaon aia mwakuri aomata, ke iaon ana mwakuri te riaboro, e kooua ae I tuangkami [ko na] kimwareirei n [am] mwakuri n te tai ae aki maan, ao teutana imwiin teutana ao e na roko te toki.”²² Akea ikekei te kimwareirei ae teimatoa itinanikun ana euangkerio Iesu Kristo.

N te bootaki anne, e ngae n anne, I iangoiia aomata aika mwaiti aika raoiroi aika I ataiia bwa a kekeiaki ma rawawataia aika korakora ao tuua ake a rangi ni kangaanga ibukiiia. I titirakinai, “Tera riki ae e na taekinna te Tia Kamaiu nakoia?”²³ I kakooua bwa E na taekina, “Ko onimakina?”²⁴ Nakon te aine ae nraara, E taku, “E kamaiuko am onimaki, naako ma te rau.”²⁵

Teuana te kibu ae mamaten nanou bon Ioane 4:4, ae kangai taekana, “Ao e riai bwa e na rinukan Tamaria.”

Bukin tera I tangira te kibu anne? Bukina bwa Iesu e aki *kainnanaoia*

n nako Tamaria. Iutaia n Ana bong a ribaia Itamaria ao ni mwananga n te kawai ae katobibia Tamaria. Ma e rineia Iesu bwa e na nako ikekei ni katanoata nakoia kain aonaaba n te moan tai bwa ngaia bon te Mesia ae beritanaki. Ibukin te rongorongoro aei, E rineia tiaki ti te kurubu ae a katinanikuaki, ma te aine naba—ma tiaki te aine n aki akaka ma te aine ae maeka n te bure—ae iangoaki n te tai anne te aomata ae moan te buakaka. I kakooua bwa e karaoa aei Iesu bwa ti aonga ngaira n tatabemanira n ataiia n taainako ae Ana tangira e raka riki nakon makura, manekara, ao mamaten nanora, raraomara, kaririakira, ara bure, uruakin ara utu, arora n okoro ao raraomara, aorakira aika kakaiaki, akean kanara, bwainikirinara, bwaran nanora, ao maroaara.²⁶ E tangiriia bwa a na ataiia ae akea ae aki kona ni kato-ka ao n anga ni karekean te kimwareirei ae akea tokina.²⁷

E tau Ana akoi.²⁸ E a tia n rinanon bwaai ni kabane aika a bubuaka n ti ngaia. Mwanan Ana Mwakuri ni Kamaiu bon te mwaaka n tokanikai iaon kangaanga ni maiura.²⁹ Ana rongorongoro te aine n te mwanibwa bwa E atai ara kangaanga ni maiura³⁰ ao ti kona n nakonako ma Ngaia n aki tabe bwa antai ngaira. Nakon neienne ao ngaira ni kabane, E taku, “Ane moi

n te ran ae N na anganna ao e na bon aki manga taka; ma [e na karekea] te maniba n ran ae koburake nako nanon te maiu are aki toki.”³¹

Ni mwanangara ni maiura aei, bukin tera ko na tannako mairoun te Tia Kamaiu are iai mwaakana ni kamaiu ao ni kainaomatako? Tera boona ae ko kabwaka n Onimakinna e materaoi kabwakaana. Tariu ao mwaaneu, ti a karikirakea ara onimaki iroun te Tama are i Karawa ao ara Tia Kamaiu, Iesu Kristo.

Mai kabin nanou, I kaota au kakooua bwa Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira, e kairaki iroun te Kristo ae maiu rina- non te burabeti ae kooua. Au tataro bwa ti na uouota aran Iesu Kristo ma te kakaonimaki—man noran ae E nooria, ni karaoa ae E karaoia, ao man onimakinan ae Ana nanoanga e tau ni uotira nakon mweengara ao nakon te kimwareirei ae akea tokina. N aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Teraa 3 Nibwaai 27:3–8.
2. Teraa 3 Nibwaai 27:5–6; teraa naba Reirei ao Berita aika Tabu 20:77 ao te berita n te toa.
3. Teraa Dallin H. Oaks, *His Holy Name* (1998) ibukin te marooro ae tabwanin iaon katokaana iaora ao n riki bwa te tia kakooua n aran Iesu Kristo.
4. Teraa Motiaea 5:2–3. Mwakoron te bitaki n nano ae korakora ibuakoaia ana aomata te Uea Beniamina ake a katoka iaioia aran Kristo bwa a kona n ota n aia “taratara aika korakora.” Naake a bwaibwai n te aba n uea ae tiretio bon naake “a noria n aron ae a noria” (Reirei ao Berita aika Tabu 76:94).
5. *Teachings of Presidents of the Church: Joseph Smith* (2007), 39.
6. Brigham Young, inanon *Journal of Discourses*, 8:37.
7. *Discourses of Brigham Young*, sel. John A. Widtsoe (1954), 278.
8. Teraa 3 Nibwaai 17:7.
9. Teraa Ioane 3:14–17; Mwakuri 10:34; 1 Nibwaai 17:35; 2 Nibwaai 26:33; Reirei ao Berita aika Tabu 50:41–42; Mote 1:39. Unimwaane D. Todd Christofferson e reirei naba: “Ma te aki nanokokoraki ti kakooua bwa ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo e a kaman ataaki ao, n tokina, e na kaboi mwiin bwaai ake anaaki ao buaia naake a rairaki nako Ina. Akea ae a kaman katabuaki bwa e na karekea ae kee nakon are e karekei te Tama ibukiiia Natina” (“Why Marriage, Why Family *Liahona*, Meei 2015, 52).
10. Teraa Matsio 5:14–16; 22:35–40; Motiaea 3:19; Reirei ao Berita aika Tabu 50:13–14; 133:5; teraa naba Russell M. Nelson, “The

Gathering of Scattered Israel,” *Riaona*, Nobembwa. 2006, 79–81.

11. Taraa Nakoai Ibonga 18:4; 2 Nibwaai 31:5–12; Reirei ao Berita aika Tabu 1:12–16; 13:6; 4; Taekan te Onimaki 1:3–4.
12. Taraa Reirei ao Berita aika Tabu 84:20–21; 110:9.
13. Taraa Iotua 3:5; Reirei ao Berita aika Tabu 43:16; taraa naba Ioane 17:19. Te Tia Kamaiu e katabua Irouna bwa e na karekea te mwaaka ni kakabwaiira.
14. Taraa Eremam 3:35; Reirei ao Berita aika Tabu 12:6-9; 88:74.
15. Taraa Rongorongon—Iotebwa Timiti 1:17, te moan n tua ae anga te Atua nakon te Burabeti Iotebwa Timiti; taraa naba 2 Nibwaai 9:29; 3 Nibwaai 28:34.
16. Taraa Mareko 1:15; Makuri 3:19; Aramwa 5:33; 42:22–23; Reirei ao Berita aika Tabu 19:4–20. Iangoi naba iango aika uoua aikai iaon iango ibukin te bure. Te Moan, e koroia Hugh Nibley: “Te bure bon te kabane tai. Bon karaoan te bwai teuana ngkana ko riari ni karaoi bwaai tabeua ake iai raioiro riki ake iai uai” (*Approaching Zion*, ed. Don E. Norton [1989], 66). Tinan John Wesley, Susanna Wesley, e koroboki nakon natina te mwaane: “Iangoa te bwai aei bwa kanga te tua. Tera ae kamamaraea am konabwai n iango, e kamemerea am konabwai n ata te bwai ae raioiro ao ae buakaka, te kaangaanga n ataa te Atua, ke ni kakerikaka kukureim nakon bwaai n tamnei; . . . tera ae karikirakea . . . e kakerikaka tangiran bwaai n tamnei; ko riari n iangoia bwa te bwai anne bon te bure nakoim, n aki tabe bwa kanga a taraa n akea a na bure iai” (*Susanna Wesley: The Complete Writings* ed. Charles Wallace Jr. [1997], 109).
17. Taraa Ruka 22:32; 3 Nibwaai 9:11, 20.
18. Taraa Ioane 13:2–15, 34. N te tairiki imwain

Ana Mwakuri ni Kamaiu, te Tia Kamaiu e kaitiaka waen teure e kamwane, ao temanna ae e kaakea, ao iai aika matu n Ana tai ae rangin ni kainnanaoia. E reirei, “Te tua ae boou ae I anganiko, Bwa kam na itangirtangiri imarenami n aron are I a tia n tangiri ngkami.”

19. Mataio 5:46.
20. Taraa John R. Talmage, *The Talmage Story: Life of James E. Talmage—Educator, Scientist, Apostle* (1972), 112–14.
21. Taraa Aramwa 10:22–23; 62:40.
22. 3 Nibwaai 27:11.
23. N Mataio 11:28, 30, e taekinna te Uea: “Bane mai nako Iu, ngkami akana kam kua ao kam rawawata, ao N na motiki rawami. . . . Bwa e aoraoi amou, ao e bebete uotau” Iangoa naba 2 I-Korinto 12:7–9; E kabwarabwara Bauro te karawawataaki bwa te bwai ae rangin ni mwaaka “te bwai ni kateketeke n irikou,” are e tataro bwa e a tia ni kanakoaki. E taku Kristo nakoia, “E a tau au akoi i roum: bwa e kakoroaki raioi mwakau n te mamara.” Taraa Ita 12:27.
24. Taraa Motiaea 7:33; 29:20; Eremam 12:1; Reirei ao Berita aika Tabu 124:87.
25. Taraa Ruka 8:43–48; Mareko 5:25–34. Te aine ae n raaraa e bon rangin ni kainnanao buokana ao akea riki ana anga. E a tia n aoraki inanon 12 te ririki, e a tia ni kabanea ana mwane iaon ana bwai n aoraki, ao e a rikirake ni buakaka riki. E kaotinakoaki mairouia ana aomata ao ana utu, e karekea kawaina n rinnako ni kawaeokoa ibuakoa aomata aika uanao nakon te Tia Kamaiu. E a tia ni kabanea ana onimaki iroun te Tia Kamaiu, ao E namakina ringakin Ana kunnikai irouna. Man te onimaki anne E waekoa ni kamaiua te aine anne. Imwiina e weteaia bwa “natina te aine.” Ai tiaki ngaia ngkai te aomata ae kaokoro ma ai kaain ana utu te Atua. Kamaiuakina e rabwata,

ibuakoa te koraki, ringa te nano, ao n te tamnei. Kakaewenako a kona n ae inanon ririki ke inanon te roko, ma Ana berita ni kamaiu e koaua ao e bwanin.

26. Taraa Ruka 4:21; Ioane 4:6–26. Ruka, tiaki Ioane, e koreia bwe n taai akekei n ana moan mwakuri Iesu, E nakon oin ana tinikaoke i Nataretia, e wareka te kibua mairoun Itaiia n taetae ni burabeti ibukin te Metia, ao imwiina e katanoata, “N te bong aei e a kakoroaki bukin ana taeka te Baibara aei i nanon taningami.” Aio te moan n tai ae taetae iai te Tia Kamaiu bon ibukina bwa ngaia te Metia. E ngae n anne, n ana mwanibwa Iakobo, Ioane e koroia n te moan tai ae Iesu e katanoata Rikina ni Metia n ana tabo te botanaomata. N te waaki aei, riki ngkai I-Tamaria a iangoaki bwa tiaki Iutaia, e reirei naba Iesu bwa te euangkerio aei ibukiiia aomata ni kabane, tenaan Iutaia ao Tientaire. E nako te katanoat n te “ka onoua n aoa,” ke n te tawanou, ngke e karekea bwaninin otana te aonaaba mairoun taai. Ana mwanibwa Iakoba e mena naba n te kamwanono irarikin te tabo raioi are a bukamaruuea iai aia berita kaain Iteraera ake rimoa ma te Atua imwiin rinia n te aba ni berita. Ae kakaongora riki, n iteran te kamwanono are teuana bon te maunga ae mwauteretera ao n iterana are teuana bon te maunga ae onrake n te koburake n ran ae anga te maiu.
27. Unimwaane Neal A. Maxwell e reirei: “Ngkana ti mena inanon te karawawataaki ti mimi ngkana iai riki irouna ae ti na anga, ti kona ni kabebeteaki n ataiia bwa te Atua, ae atai ara konabwai ni koaua, e katikuira ikai bwa ti na tokanikai. Akea ae a kaman katabuaki bwa e na bwaka ke e na buakaka. . . . Ngkana ti namakina tia aki kona moan uotara, ti na ataiia bwa te Atua e na aki rangin n riao ana babaire ibukira” (“Kaitaraan Kakaewenako n te Bong Aei” [Brigham Young University devotional, Okit. 10, 1978], 9, speeches.byu.edu).
28. Beretitenti Russell M. Nelson e a tia n reirei: “N te tai ae na roko, ko na kaotiko nakon matan te Tia Kamaiu. Ko na bon rang kukurei n te aro are ana wanako rannimatam ngkana ko roko n tei Imatana. Ko na inimaki ni kakai taeka ni kaitaua ibukin kabooan am bure, ibukin kabwaraan am bure n arom n riibuaka nakoia tabeman, ibukin kamaoan manekan ikoakim ao motibuakan te maiu aei. “Ko na kaitaua ibukin kakorakoraakim ni karaoa ae aki kona ni karaoaki, ibukin rairakin te kabwaka nakon te korakora, ao ibukin karekean am tai ni maeka ma ngaia ao am utu n akea tokina. Kinakina, Ana Mwakuri ni Kamaiu, ao Anuana ana bon nako mairouna ao ni koaua nakoim” (“Burabeti, tia Kairiiri, ao te Tua mai Ieta” [te taromaui ni kabuta te aonaaba ibukiiia kairake ikawai, Tianua 8, 2017], broadcasts.lds.org).
29. Taraa Itaiia 53:3–5; Aramwa 7:11–13; Reirei ao Berita aika Tabu 122:5–9.
30. Taraa Iotebwa Timiti—Rongorongon 1:17; Elaine S. Dalton, “E Kinako n Aram,” *Riaona*, Meei 2005.109–11.
31. Ioane 4:14.

Iroun Unimwaane Matthew L. Carpenter
Man te Itingaun

Ko Kani Kamaiuaki?

Ibukina bwa iai ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo, ngkana ti rineia bwa ti na rairi nanora ao n anga nanora ae bwanin nakon te Tia Kamaiu, E na kamaiura n te aro n tamnei.

Ngke e a tia ni beku bwa te mitinare inanon tabeua te namwakaina, ara bina ni mwaane ao toana a karaoa aia kamatebwai ngke natira e namakina te maraki n atu ae aki rangi ni korakora. E namakina te angi buaka; n te moan tai e aki kona ni kamwainga angana are te angamaing, imwina e butae newena. Iteran ubuna are te maing e a moanna n tinebu. E kaangaanga taetaena. E atai bwa iai te kangaanga. Ma e aki atai bwa iaon kawaina ngkai n reke irouna te boo ae korakora nakon teniua mwakoron kaburorona. E a moanna n raraoma ngke e a boo are iterana. Bwa tawera te ibuobuoki nakon are e rotaki n te boo iai mwina ae korakora nakon maanin karekean te marurung nakoia. Toana are e kakaonimaki e kabaitia ni kakaea te ibuobuoki. Imwin tarebonian 911, e anganna te kaka-bwaia. Bon te kakai, raroan te amburan-ti bon ti nimaua te miniti.

Imwin are e kawaekoaki ni karinaki n te onaoraki natira, naake a mwakuri n te onaoraki a kamatebwaia te bwai are riki ao e reke aia reke bwa a na anga te bwainnaoraki nakon natira are e na kona ni katoka korakoran te boo teutana imwin teutana.¹ Ma, ngkana arona bwa tiaki aorakina te boo n te tai anne, te bwainnaoraki arei e na

iai mwina ae rangi ni korakora, n aron waanakon te raraa inanon te kaburoro. Natira E na karaoa te rinerine. E rineia bwa e na bwainnaoraki. E ngae ngke te marurung raoi e kainnanoi taian korokoro riki ao namwakaina aika a mwaiti, n tokin te tai e oki natira ma ni kabwanina ana mition imwin marurungina man korakoran te boo.

Tamara are i Karawa e korakora ao e atai bwaai nako. E atai ara kaangaanga n te rabwata. E atai marakira n te rabwata ake a reke man te aoraki, te kaangaanga, te kairikaaki, ke te bungiaiki ni bwaibwainnanti. E atai ara

kaangaanga n ara namakin ake a irekereke ma te maaku, te akea n rao, te nanokawaki, ke te aoraki n te iango. E kinaia aomata nako ake a maraki man te aki motiraoui ke ake a tia ni karaoaki mwakuri buaka nakoia. E atai maa-rara ao kabwakara ao kariri ake iai ara kaangaanga iai.

N te maiu aei ti kataaki bwa e na nooraki ngkana ti na bon rinea te tamaroa iaon te buakaka. Ibukia naake a kawakin Ana tua nako, a na maeka ma Ngaia “n te aro ni kukurei ae aki totoki.”² Ni buokira n ara kekeiaki n riki n ai Arona, Tamara are i Karawa e anga ni kabane te mwaaka ma te ataibwai nakon Natina, Iesu Kristo. Akea te aoraki ni kaineti ma te rabwata, te namakin ke te tamnei ae e aki kona ni kamaiua Kristo.³

N ana mwakuri te Tia Kamaiu n te aonaaba, koroboki aika tabu a mwane-wei kakai aika mwaiti are Iesu Kristo e kabongana Mwaakana mai ieta ni kamaiuia naake a maraki n te aro n rabwata.

Ana Euangkerio Ioane e taekina rongorongon temanna te mwaane ae iai maaarana ni korakorana inanon 38 te ririki.

“Ngke e noria Iesu bwa e wene, ao ngke E atai bwa e a mwatare ana bong, E taku nakoina, Ko Kani Kamaiuaki?”

E kaeka te aoraki man taku bwa akea raona are e na buokia n te tai are e nang kainnanao iai te ibuobuoki.

“E taku Iesu nakoina, teirake, tabeka kiem, ao nakonako.

“Ao *ngkai naba* ao e kamaiuaki, ao e tabeka kiena, ao n nakonako.”⁴

Taiaoka tarai baika uoua aika kaokoro mwiiia n aron maanin te mwaane aei ni wene n aoraki n akea ae buokia inanon—38 te ririki—ao tawen te kamaiuaki ngke e roko te Tia Kamaiu. Te kamaiuaki bon “*ngkekei naba*.”

N te katoto riki teuana, te aine are aorakina te nrara inanon 12 te ririki, are “e kabanea [are] ana bwai n anga nakoia taokita, . . . e roko i akuna, ao e taua buruburun ninirana; ao *ngkekei naba* aorakina are te nrara e [toki]. . . .

“Ao E taku Iesu, E bon ringai temanna: ba I ataa ba e otinako te mwaaka mairou.

“Ao te aine, ngke e noria ba e aki raba, ao e roko n ruru, ao e . . . tuangnga i mataia aomata ni kabanea bukin ringana . . . ao *tataweni* maiuna.”⁵

Rinanon Ana mwakuri, e reirei Kristo bwa iai Mwaakana iaon te rabwata. Tiaki kona ni bita te tai are e na kamaiuaki iai aorakin rabwatara n ana kamaiu Kristo. E roko te Kamaiuaki ni kainet ma Nanona ao wanawanana. Inanon koroboki aika tabu, tabeman aomata a aoraki inanon irabwai te ririki, tabeman, ni kabane bongin maiuia i aonteaba. Aoraki n te maiu aei e kona ni katamaroaira man karikirakea riki ara onimaki iroun te Atua. Ma n te tai are ti kariaia Kristo bwa e na buokira, E na kakorakoraira n te aro n tamnei n taainako n te aro are ti karekea te kona ae raka riki ni kaitarai rawawatara.

Ae kakaawaki bwa, ti ataa bwa aorakin te rabwata nako, mamaara,

ke kabwaka a na kamaiuaki n tain te Maungauti. Anne bon te bwaintangira nakoia aomata nako ae reke man ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo.⁶

Iesu Kristo e kona ni kamaiua ae e raka riki nakon ae ti rabwatara. E kona naba ni kamaiua tamneira. Inanon koroboki aika tabu ti reiakina aron Kristo ni buokia naake a mamaara tamneia ao arona ni kamaiuia.⁷ N ara ta ni iangoi baikai, e rikirake ara kantanianga ao ara onimaki ni mwaakan te Tia Kamaiu bwa e na kakabwaiiai maiura. E kona ni biti nanora Iesu Kristo, mani kamaiura man korakoran te aki motiraoui ke te bwainikirinaki are tao ti rinanona, ao ni kakorakoraira n te tai n nanokawaki ao ni korakai n te iango, ni karekea te rau are e na buokira ni kaitarai kataakira ni maiura, ni karau i ara iango.

Kristo e kona ni kamaiura ngkana ti bure. Ti bure ngkana ti urua teuana ana tua te Atua ma nanora.⁸ N te tai are ti bure, a bareka tamneira. Bon akea te bwai ae bareka ae kona ni maeka ma te Atua.⁹ Karekean te itiaki man te bure [bon te] kamaiuaki n te aro n tamnei.¹⁰

Te Atua te Tama e ataa bwa ti na bure, ngaia are E katauraoa te kawai ibukira bwa ti na kamaiuaki. E reirei Unimwaane Lynn G. Robbins: “Te rairannano tiaki Ana babaire n tania te [Atua] n te tai are ti kabwaka iai. Te rairannano *bon* Ana babaire, n ataa-kina bwa ti na bon bure.”¹¹ N te tai are ti bure, iai ara tai bwa ti na rinea ae tamaroa man te buakaka. Ti rinea te tamaroa n te tai are ti raira nanora

imwin are ti karaoa ae bure. Rinanon Iesu Kristo ao Ana mwakuri ni kamaiu, ti kona ni kamaiuaki man ara bure ao n oki rikaaki ni maeka ma te Atua te Tama ngkana ti raira nanora. Te kamaiuaki n te aro n tamnei e aki reke ngkana akea te bwai ae ti karaoia—e kainnanao mwaakan te Tia Kamaiu ni kamaiu ao te raira nano raoui mairoun are e karaoa te kairua. Naake a rinea bwa a na aki rairi nanoia, a totokoa te kamaiu are e anga Kristo. Ibukia, kanga akea te kamaiu ae e a tia ni karaoaki.¹²

N te tai are I maroro iai ma aomata ake a ukora te rairannano, I mimi n nooria bwa aomata ake a maiu inanon te bure iai aia kaangaanga ni karaoan rinerine aika eti. E na kitania te Tamnei ae Raoiroi, ao n angin te tai e kaangaanga irouia rinean rinerine aika a kania riki iai te Atua. E na iai aia kaangaanga inanon namwakaina ao ririki aika mwaiti, ni maama ke ni maaku ni baika a na riki man aia kairua. N angin te tai a namakina bwa a aikoa kona ni bitaki ke ni kabwaraki aia bure. I ongo irouia n angin te tai n tibwauai maa-kua bwa ngkana arona bwa naake a tangiriia a atai baika a tia ni karaoi, a nang aikoa tangiriia ke a nang kitania. N te tai are iai irouia aekan iango aikai, a motikia bwa a na tiku n aroia anne ao n taona tain aia rairannano. E kairua ae a namakina are e raoiroi riki te aki rairannano ngkai bwa a aonga n aki kammarakia naake a tangiriia. N aia iango e raoiroi riki ae a na maraki imwin te maiu aei nakon are a na rinanon te rairannano ngkai. Tariu ao mwaaneu, bon *tiaki* te iango ae tamaroa taotaonan am rairannano. Teuare e buakaka n angin te tai e kabongana te maaku n totokoiria mani kamwakuran ara onimaki iroun Iesu Kristo.

N te tai are naake ti tangiriia a atai kairua ake a karaoaki, e ngaie ngke a na namakina te maraki ae korakora, ma n angin te tai a tangiriia ni buoka te tia bure ni bitaki ao n raoiakinaki nakon te Atua. Eang, te kamaiuaki n te aro n tamnei e rikirake birimwakana n te tai are e kaota ana bure ao e mena ibuakoa aomata aika tangiriia ao ni buokia bwa a na kiitan aia bure. Taiaoka

uringnga bwa e korakora Iesu Kristo ibukina bwa E kamaiuia naba naake a rotaki n te bure ake a Nakoina.¹³

Unimwaane Boyd K. Packer e tae-kinna: “A ikoaki tamneira n te tai are ti karaoa te kairua ao ni karaoa te bure. Ao e kaokoro ma rabwatara n aomata bwa, ngkana e tabwanin te waaki n rairannano, akea te mwaaka ae e tiku ibukin ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo. Te berita bon: ‘Nooria, ane e tia n raira nanona man ana bure, e na bon kabwaraaki ana bure, ao Ngai, te Uea, N na aki manga uring ana bure’ [Reirei ao Berita aika Tabu 58:42].”¹⁴

N te tai are ti raira nanora “ma nanom ni kabane,”¹⁵ “ngkai naba ao e na uotaki te babaire ni kabomwi are e kakannato” nakon maiura.¹⁶ E na kamaiura te Tia Kamaiu.

Te mitinare are toan natiu ao taan mwakuri n te onaoraki ake a buoka natira are e boo n te mition a karaoa te mwakuri ngkekei naba. E rineia Natira bwa e na anganaki te bwainnaoraki ibukin te boo. Korakoran te boo are a na kamwauka temanna are a kona n rootia n nikiran maiuna a bitaki. N ai aron aei, baitira n raira nanora ao ni uota ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo nakon maiura, bon baitin naba te kamaiuaki man korakoran te bure.

Beretitenti Russell M. Nelson e anga te kakao aei: “Ngkana ko a tia ni bwaka man maiuakinan te euangkerio, . . . I kaoko . . . bwa ko na oki. Tera nako am tabeaianga, tera nako am kaangaa-nga, iai nnem, n ana Ekaretia te Uea. Ngkoe ao te roro aika a tuai bungiaiki a na kakabwaaiaaki n am mwakuri ngkai n oki nakon te kawai ae e a tia ni beritanaki.”¹⁷

Kamaiuara n te aro n tamnei e kainnanao are ti na karaoi baike a riai karaoia ake a kabwarabwaraki iroun ara Tia Kamaiu. Ti riai n aki kawae-remwea! Ti riai ni karaoia n te bong aei! Karaoia ngkai bwa e aonga n aki tutukiko te mwauku n te aro n tamnei man rikiraken tamneira. N au tai n anga au maroro, ngkana ko namakinna bwa ko riai ni bubuti te kabwarabure mairoun temanna ae ko kairua nakoina, I kaoko bwa ko na karaoia. Tuangia bwa tera are ko a tia ni karaoia. Bubuti

kabwaraan am bure. Ngkana ko a tia ni karaoa te bure ae kakaiaki are e roota taum n rin n te tembora, I kaoko bwa ko na maroro ma am bitiobi—n are ko kona iai. Tai kawaeremwea.

Tariu ao mwaaneu, Te Atua bon Tamara are i Karawa ae e tangirira. E a tia n anga ni kabane te mwaaka ma te ataibwai nakon Natina ae tangiraki, Iesu Kristo. Mairouna ae, ni kabane aomata a na kamaiuaki n teuana te bong man aorakin te rabwata nako n te maan ae akea tokina. Ibukina bwa iai ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo, ngkana ti rineia bwa ti na rairi nanora ao n anga nanora ae bwanin nakon te Tia Kamaiu, E na kamaiura n te aro n tamnei. Te kamaiuaki anne e kona ni waaki ngkai naba. E a nakoira te rineri-ne. *Ti kan kamaiuaki?*

I Kakoaua bwa Iesu Kristo e kabooi ara bure bwa ti aonga ni kamaiuaki. Ma ti riai n rineia n anaa te bwainnaoraki ni kamaiu are E anga. Anaia ngkai naba. Tai kawaeremwea. N aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Aran te bwainnaoraki bon tPA (tissue plasminogen activator).
2. Motiaea 2:41.
3. Taraa Mataio 4:24. Kristo e nakonako ni kamaiuia ni kabane aomata ake a aoraki n “aoraki nako,” “maraki,” “taniaki irouia tamonio,” ao “akana a rang.”
4. Taraa Ioane 5:5–9; e kairaki ma katuruturuana.

5. Taraa Ruka 8:43–47; e kairaki ma katuruturuana.
6. Taraa Aramwa 40:23; Ereman 14:17.
7. Taraa Ruka 5:20, 23–25; taraa naba Joseph Smith Translation, Luke 5:23 (in Luke 5:23, footnote *a*): E na kainnanao te korakora ae mwaiti riki kabwaraan bure nakon kateirakeaia aoraki bwa a na teirake man nakonako?”
8. Taraa 1 Ioane 3:4.
9. Taraa 3 Nibwaa 27:19.
10. “The Gospel of Jesus Christ,” *Preach My Gospel: A Guide to Missionary Service*, rev. ed. (2018), lds.org/manual/missionary.
11. Lynn G. Robbins, “Ni Karokoa Itingaun Itiua,” *Riaona*, Meei 2018, 22.
12. Taraa Motiaea 16:5.
13. E mwaiti te tai are I kakoaua birimwaaan kamaiuakia aomata n tatabemanian ngke kain te utu a buoka temanna are e a tia n urua te berita ao te onimakinaki are e berita nakon kainnabana n tain te mare, ni buokia bwa a na nakon te Tia Kamaiu n ae bwanin ibukin Mwaakana ni kamaiu inanon maiuia. Ngkana te aomata ae raira nanona e ukora raoui te kan bitaki, kain te utu ake a buokia n aia kamatebwai n te euangkerio, n aia tataro man te nano, ao aia ibuobuoki ae Itiaki aki ti buoka are e karaoa te bure ma a karekea naba te kamaiuaki mairoun te Tia Kamaiu inanon maiuia. N te tai ae riai, naake a rotaki n te bure a kona ni buoka are e karaoa te bure man ukoran te kairi mai karawa bwa tera ae e na kamatebwaiaki, e na kanga aron te ibuobuoki, ao e na kanga aron kairia kain te utu bwa a na boutokaa man kakorakora te aomata are e karaoa te bure bwa e na bitaki ao ni karekea te kakabwaaia man mwaakan Iesu Kristo ni kamaiu.
14. Boyd K. Packer, “Te Babaire ni Kakukurei,” *Riaona*, Meei 2015, 28.
15. 3 Nibwaa 18:32.
16. Aramwa 34:31; e kairaki ma katuruturuana.
17. Russell M. Nelson, “Ngkai Ti Waaki Nako ni Bootaki,” *Riaona*, Eberi 2018, 7.

Iroun Unimwaane Dale G. Renlund
Man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman

N te Bong aei Kam na Rineia

Korakorān kukureira ae akea tokina e katan iaon rinean te Atua ae maiu ao n Raonna n Ana mwakuri.

Te ara ae karioaki Mary Poppins bon te tia tobwa ae kain Engiran—are iai mwaakana ni karaoi bwaai aika aki kona ni kara-oaki.¹ E toka iaon te ang mainiku ni karoko irouia te utu ae Banks ni buo-kiia ake a maeka i Ronton Nambwa 17, Cherry Tree Lane. E anganaki mwio-koana n tararuia ataei, aika Jane ao Michael. N ana kairi ae matoa man akoi, e waaki n reireiniia bwaai aika a kakaawaki n te aro ae onoti ae mwaaka.

Jane ao Michael a rangi n rabakau, ma Mary e baireia bwa e a boo ana tai ni kiitaniia. N te karaki, raoraon Mary ae Bert are e kakaitiaki bwaai ni kabu-bu ai, e kataia n totokoia bwa e na aki nako. E uneaki, “Ma kai bon ataei aika a tikiraoui, Mary.”

Mary e kaeka, “Ma tao N na reirei-niia ngke arona bwa a aki? Ma I aki kona ni buokiia ngkana aki butimwa-eai, ma akea riki ae matoatoa reireiana nakoia ataei aika a taku bwa atai bwaai ni kabane.”

Bert e titiraki, “Ao ngkane?”

Mary e kaeka, “Ngaia are a riai ni karaoa te mwakoro are imwiina i bon irouia.”²

Tariu ao mwaaneu, n aroia Jane ao Michael Banks, ngaira “ataei aika a raoiroi” ake a bon riai n reireina-ki. Tamara are i Karawa e tangiria ni buokiira ao ni kakabwaiira, ma n tainako ao ti aki butimwai. N tabetai, ti bon karaoa ae kanga ti a kaman atai bwaai ni kabane. Ao ngaira naba ti riai ni karaoa “te mwakoro are imwiina” i bon iroua. Anne bukina ngkai ti roko iaon te aba man te maiu are imwain aei, man mweengara i karawa. “Maiura

iaon te aba” e irekerekere ma karaoan rinerine.

Ana kouru Tamara arei i Karawa n nakoana ni karo tiaki kairaiia natina bwa a na *karaoa* ae eti, bon kairaiia Natina bwa a na *rinea* ae eti ao n tokin te tai n riki n ai Arona. Ngkana E ti tangiriira bwa ti na ti ongotaeka, E na waekoa ni kabonganai kaniwanga ao katuuu ni bitii anuara.

Ma te Atua e aki tangiriia Natina bwa a na kataneiaiki ao a na ongotaeka “n aroia maan” ake a tenatenai bwain ana auti te tia kawakiniia.³ Tiaki, te Atua e tangiriia Natina bwa a na rikira-ke n te tamnei ao a na Raonna n Ana mwakuri.

Te Atua e katea te baire ni bwaibwai n Abanueana, kawain te berita are e kairiira bwa ti na riki n ai Arona, ni karekea aekakin maiuna, ao ni maiu n aki toki bwa utu irarikina.⁴ Ara rinerine i bon iroua—a bon—rangi ni kakaawaki n te baire aei, are ti reiakinna ni maiura imwain rokora n te maiu aei. Ti butimwaea te baire ao ti rineia bwa ti na roko iaon te aba.

Ni kakoauana bwa ti kabongana te onimaki n reiakina kabonganaan raoi inaomatara, te rabuna are e karika mwaningana ara iango are ti mwaningana iai ana baire te Atua. N akean te rabuna anne, Ana kantaninga te Atua a bon aki kona ni koro bukiia ibukina bwa ti aki kona n rikirake ao n riki bwa kain aon te aba aika a onimaki ake E tangiriia.

E taku te burabeti are Riaai: “Mangaia ae e anga te inaomata te Uea ae te Atua nakon te aomata bwa e na kona ni mwakuri i bon iroua. Mangaia ae e aki kona te aomata ni mwakuri i bon iroua ma ti ngkana e kairaki iroun te kai ni kamaiu ke te kai are tabu.”⁵ N te rinan are mai inano, teuana te iango e kaotaki iroun Iesu Kristo, ana Moan Nati te Tama. Te iango are teuana e kairaki iroun Tatan, Rutibero, are e ukeukera kamaunan inanomatana te aomata n rinerine.⁶

Iroun Iesu Kristo, “bon ngaia te tia tei ibukira are e mena iroun te Tama.”⁷ Imwiin katiaan Ana mwakuri ni kamaiu, Iesu “e a tia n nako karawa . . . bwa e na ana mai iroun te Tama te nanoanga are e riai n reke i rouna

ibukiiia natia aomata.” Ao n reken kariaiakana n nanoanga, “ngaia are e tei ibukin aia waaki natia aomata.”⁸

Aron Kristo n riki bwa te tia tei ibukira nakon te Tama e aki kaitara ana baire te Tama. Iesu Kristo, are e kariaia bwa e na anaaki Ana baire nako nanon ana baire te Tama,⁹ ao e na bon aki boutoka te bwai teuana nakon are e tangiria te Tama mai moana. Tamara re I Karawa e kaungaira ma te aki nanououa ao e kimwareirei n ara tokanikai.

Te tia tei i ibukira Kristo, riki n te mwakoro, are e kauringiira bwa boni Ngaia te kareanraoi ni kabwara ara bure, ma aia bure naba kain aonaba ni kabaneia.¹⁰ Ibukiiia ake a kakooua Iesu Kirsto, rairi nanomi, kam na bwabetitoaki, ao n teimatoa ni ua te toki—te waaki are e karekea te reitaki ae tamara¹¹—te Tia Kamaiu e kabwarabure, e kamarurung, ao e tei ibukira. Ngaia te tia buokiira, te tia karaunano, ao te tia raoui—ni kakooua ao ni boutoka katiteuanaakira ma te Atua.¹²

Ni kaitarana raoui, Rutibero bon te tia kabuakakaira ke te tia kaitaraira. Ioane te Tia Kaotieti e kabwarabwara konaakin Rutibero n tokin te tai: “Ao I ongo te bana ae korakora i karawa, ba e kangai, E a roko ngkai te kamaiu mairoun Atuara, ma mwakan, ma ueana, ma mwakan ana Kristo.” Bukin tera? Bwa “e teweaki rio te tia bukinia tarira, are e bukinia i matan Atuara ni

ngaina ao ni bong. Ao a kataea ana kai n raran te Tibutetei ao n aia taeka are a kaotiotia.”¹³

Rutibero bon te tia kabuakaka aei. E taetae ni kaitaraira n te maiu imwain te maiu aei, ao e reitinako ni kabuakakaira n te maiu aei. E kataia ni katikiira rikaaki nako moone. E tangiriira bwa ti na bon tiku n te aro n nanokawaki ae aki totoki. Bon ngaia ae e tuangiira bwa ti aki tau, ngaia are e tuangiira bwa ti aki nakoraoi, ngaia are e tuangiira bwa ake tain kaetan te kairua. Bon ngaia te tia iowawa, ngaia are e karawawataira riki ngkana ti taonaki n te nanokawaki.

Ngkana e reireina te ataei n nakonako Rutibero ao e tatanako te teei, e na kona n takarua te teei, ni katuaea, ao n tuanga bwa e na aki manga kataia riki n nakonako. Ana kawai Rutibero e uota te bwarannano ao buan te kantaninga—n te kabane ao n taainako. Tamaia taan kewe te tia kabuta te kewe¹⁴ ao ana mwkuri ni kewe e na keweira ao ni katiki nanora, “bwa e ukoukora karawawatakiia aomata ni kabane n ai arona.”¹⁵

Ngkana Kristo e reireina te ataei n nakonako ao e tatanako te ataei, E na buokia ni kateirakea ao ni kaunga nakon te mwaneka are imwiina.¹⁶ Kristo bon te tia ibuobuoki ao te tia karaunano. Ana kawai e uota te kimwareirei ao te kantaninga—n te kabane ao n taainako.

Ana baire te Atua e kairi kaetieti nakoira, are e kaineti nakon koroboki aika tabu ao tuua. Tua aikai tiaki bwariko n tua ake a na kairoroira tua bwa a na kataneiaira bwa ti na ongotaeka. A reitiira nakon karikirakean anuara n te aronatuua, n oki nakon Tamara are i Karawa, ao ni karekea te kimwareirei ae teimatoa. Te ongotaeka nakon Ana tua bon tiaki te mwakuri n aki iango ke n iangoraoi, ti ataia ao ti rinea te Atua ao kawaina n okira mweengara. Te baeten ibukira bon titebo ma are iroun Atam ao Ewa, mangaia “ae te Atua e anga taian tua, i mwin kaotan nakoia te babaire ni kabomwi”¹⁷ E ngae ngke te Atua e tangiriira bwa ti mena ni kawain ara berita, E anganiira te inaomata n rinerine.

Ni koauana, te Atua e tangiria, kantaningaia, ao e kaetieti bwa Natina n tatabemaniai nako a na rinerine i bon irouia teuanne ke neienne. E na bon aki kairoroira. Man te bwaintangira n inaomata, te Atua e kariaia natina “bwa a na mwakuri n aron oin nanoia ao n aki kairiraki.”¹⁸ Te inaomata n rinerine e karekea nakoia bwa ti na rinea ni mena iaon te kawai, ke ti na aki. E karekea nakoira bwa ti na kitanana, ke ti na aki. N aron are ti aki kona ni kairoroaki bwa ti na ongotaeka, ti aki kona ni kairoroaki bwa ti na aki ongotaeka. Akea ae e kona, ngkana akea ara reitaki, ti kairaki nako man te kawai. (E na aki kairuruaki aio ma

aomata ake a uruakaki inaomataia. A aki kiitana te kawai; a taenikai. A karekea rabakaun te Atua, ana tangira, ao ana nanoanga.)

Ngkana ti kiitana te kawai, te Atua e nanokawaki ibukina bwa E atai aio tokin te tai, n aki kaokoroaki, e na kairi nakon kabuan te kukurei ao buan taian kakabwaia. Inanon booki aika tabu, kitanan te kawai e kaineti nakon te bure, ao tokina keerikakin te kukurei ao kabuan kakabwaia are e aranaki bwa te katuaeaki. N te aro aei, te Atua e aki boaira, te katua bon mwiin ara rinerine, tiaki Ngaia.

Ngkana ti kunea bwa ti a kiitana te kawai, ti kona n raroa mai iai, ke ibukin Ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo, ti kona n rinea bwa ti na kaoki mwane-kara ao ni manga okiria. Ni koroboki aika tabu, te waaki ni bairea te bitaki ao te oki rikaaki nakon te kawai e taekinaki bwa te rairannano. Te kabwaka nakon te rairannano nanona bwa ti rinea bwa ti na kationakoira man ana kakabwaia te Atua are e tangiria n anganiira. Ngkana ti “aki kukurei n te bwai anne are [ti] anganaki,” ti “na oki . . . nakon [ara] tabo, ni kukurei ni karekei bwaai ake [ti] tauraoi ni karekei”¹⁹—ara rinerine, tiaki ana rinerine te Atua.

N aki taraia bwa manra kitana-kin te kawai ke raroara are ti a tia ni

mwanginganako iai, n te tai are ti baireia iai bwa ti na bitaki, te Atua e buokii-ra ni kaokiira²⁰ Man ana taratara te Atua, rinanon te rairannano ae nako man te nano ao te waaki nako ma te teimatoa inanon Kristo, ngke e okira te kawai, e na bon aki taraa ni kona ni kiitana.²¹ Te Tia Kamaiu e kabooi ara bure ni kainaomataira man keerikakin te kukurei ao te kakabwaia. Aio are e aranaki ni koroboki aika a tabu bwa te kabwarabure. Imwiin te bwabetito, a bane n tionako membwa man te kawai—tabeman a kaitara. Mangaia are, kamwakura te onimaki iroun Iesu Kristo, te rairannano, karekean ana ibuobuoki, ao kabwaraan bure, bon tiaki bwaai aika a kona ni karaoaki n te tai ni maiu, mwakuri aika okioki teuana imwiin teuana. Aio arora n “teimatoa ni karokoa te toki.”²²

Ti riai n rinea are ti na beku ibukina.²³ Korakoran kukureira ae akea tokina e katan iaon rineakin te Atua ae maiu ao raonakina n Ana mwakuri. Ngkai ti kataia ni “karaoa are imwiina” i bon iroura, ti kataneiaira ni kabongana inaomatara n ae eti. Ngkai a taekinna uoman Beretitenti ngkoa n te Bootaki n Aine aika uoman a taku, ti riai n aki riki bwa “ataei ake a mataiakinaki ao a kakaetaki n tainako.”²⁴ Tiaki, te Atua e tangiriira bwa ti na riki bwa ikawai ao ni kairiira i bon iroura.

Rineakin iriiran ana baire te Tama bon ti ngaia te kawai ae ti kona iai n riki bwa taan bwaibwai n Abanueana; man anne are E kona n onimakiniira bwa ti na aki titiraki ni bwaai ake a kaitara ma Ana kantaninga.²⁵ Ma ti riai n uringnga bwa “akea riki ae matoatoa reireiana nakoia ataei aika a taku bwa a atai bwaai ni kabane.” Ao ti riai n tauraoi n reireinaki n ana kawai te Uea iroun te Uea ao Ana toro. Ti kona n onimakina bwa ngaira natia ara Karo ake i Karawa²⁶ ao ti tau “n reireinaki” ao ni kakoaua bwa “ni katukakira i bon iroura.” e aki nanonaki bwa “ti katinanikuaki.”

N aron te burabeti Iakobwa are e taku, I taekinna ma ngaia:

“Mangaia ae kakukurei nanomi ao uringnga bwa kam bon inaomata ni karaoi oin nanomi—n rinea te kawai nakon te mate are aki totoki ke te kawai nakon te maiu are akea tokina.

“Mangaia, tariu [ao mwaaneu] aika kam tangiraki, maiu n aron nanon te Atua, ao tiaki n aron nanon te riaboro . . . ; ao uringnga, ngkana kam a tia ni maiuna nanon te Atua, bwa bon ti rinanon ana akoi te Atua are kam na kamaiuaki iai.”²⁷

Mangaia, rinea n onimakina Kristo, rinea te rairannano, rinea ni bwabetitoaki ao karekea te Tamnei ae Raoiroi; rinea n reitinako ni katauroi n tau ni butimwaea te toa, rinea ni karaoi berita aika a tabu n te tembora, ao rinea ni beku ibukin te Atua ae maiu ao Natina. Ara rinerine e na baireia bwa antai ngaira ao tera arora are ti na karikira-kea n taai aika a na roko.

I kainna bwa kam na reitinako n ana kakabwaia Iakobwa: “Mangaia ae ke na kautiko te Atua man te mate ni mwaakan te mangauti, ao man te mate ae e aki totoki ni mwaakan te mwakuri ni kamaiu, bwa ko aonga ni butimwaeaki nakon uean te Atua, ae akea tokina.”²⁸ N aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAARI

1. Te anua are e karioaki n anuan Mary Poppins are e karaoaki iroun P. L. Travers. Ana boki a anaaki ni kaotaki iaon te tikuriin ibukin te tamnei n 1964, are e karaoaki iroun Walt Disney, ao imwiina e karaoaki bwa e na matakakinaki.
2. Kanoan te kaotiti iaon te titeiti e kabwarabwara atuun te tamnei. Taraa *Libretto to Mary Poppins: The Broadway Musical*, 70.

3. Taraa Spencer W. Kimball, te Maungatabu n Aonon Brisbane 1976, 19. Beretitenti Kimball e reitia: “Te moan bwai imwain moanakin maiura n te aonaaba aei, e taku te Uea, ‘N na angani ngkama te inaomata n rinerine. I tangiriia mwane ao aine bwa a na korakora ibukina bwa e bon riai bwa a na korakora. I aki tangiria bwa a na mamara naake a raioiroi ibukina bwa a raioiroi.’”
4. Taraa, ibukin te katooto, Russell M. Nelson, “As We Go Forward Together,” *Riaona*, Eberi 2018, 7. Kawain te berita e kaineti naba nakon te baire ni kakukurei (Taraa Aramwa 42:8, 16) ao te baire ni kabooaki (Taraa Aramwa 12:25–35).
5. 2 Nibwaai 2:16.
6. Taraa Mote 4:3.
7. 1 Ioane 2:1–2; taraa naba ana Rairairi Iotebwa Timiti, 1 Ioane 2:1 (n 1 Ioane 2:1, koroboki mai inano a).
8. Moronaai 7:27, 28.
9. Taraa Motiaea 15:7.
10. Taraa 1 Ioane 2:2.
11. Taraa 2 I-Korinto 5:16–21; I-Korote 1:19–23; 2 Nibwaai 10:24.
12. Te taetae n Erene ibukin advocate (*paraklētōs*) nanona intercessor, tia ibuobuoki, tia karaunano, ke kareanraoi (taraa 1 Ioane 2:1, footnote b; *The New Strong’s Expanded Exhaustive Concordance of the Bible* [1984], Greek dictionary section, 55; 2 Nibwaai 10:23–25; Reirei ao Berita aika Tabu 45:3–5).
13. Kaotiote 12:10–11.
14. Taraa Ita 8:25.
15. 2 Nibwaai 2:27; Taraa naba 2 Nibwaai 2:6–8, 16, 26.
16. Taraa Fiona ao Terry Givens, *The Christ Who Heals* (2017), 29, 124. For original citation, see Anthony Zimmerman, *Evolution and the Sin in Eden* (1998), 160, citing Denis Minns, *Irenaeus* (2010), 61.
17. Aramwa 12:32.
18. 2 Nibwaai 2:26; Taraa naba 2 Nibwaai 2:16.
19. Reirei ao Berita aika Tabu 88:32.
20. Taraa Aramwa 34:31.
21. Taraa 2 Nibwaai 31:20; Motiaea 26:29–30; Reirei ao Berita aika Tabu 58:42–43; Boyd K. Packer, “Te Babaire ni Kakukurei,” *Riaona*, Meei 2015, 28. E taku Beretitenti Packer, “Ngkana e tabwanin te waaki n rairannano, akea te mwaaka ae tiku ibukin ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo, 28.”
22. 2 Nibwaai 31:20.
23. Taraa Iotua 24:15.
24. Julie B. Beck, “And upon the Handmaids in Those Days Will I Pour Out My Spirit” *Riaona*, Meei 2010; Titita Beck e korea ana taeka Eliza R. Snow, are e anga nakoia te Bootaki n Aine n te Lehi Uoote, Oct. 27, 1869, Lehi Ward, Alpine (Utah) Stake, in Relief Society, Minute Book, 1868–79, Church History Library, Salt Lake City, 26–27.
25. Taraa 2 Nibwaai 4:35; Ereman 10:5.
26. Taraa “Te Utu: Te Katanoata Nakon te Aonaaba,” *Riaona*, Meei 2017, 145.
27. 2 Nibwaai 10:23–24.
28. 2 Nibwaai 10:25.

Iroun Unimwaane Jack N. Gerard
Man te Itingaun

Ngkai Bon te Tai

Ngkana iai te bwai inanon maium ae ko iangoia ni bitia, ngkai bon te tai.

Tabeua te ririki n nako, inanon mwanangau ibukin te bitineti, I a moanna n rootaki ni marakin bwabwau. N aki mutiakinna, e baireia buu bwa e na irai ni mwananga. N tain moan kibara nakon kawaira, e a rikirake riki te maraki n te aro are e a bon karika au kaangaanga n ikeike. Ngke ti a ruorikaaki nako aonteaba, ti kitana te marae ao ni waekoa n nakon te onaoraki, ike, imwin au tutuo aika a mwaiti, te taokita are e tararua n te tai anne e taku bwa ti kona n reitanako mwanangara.

Ti a oki nakon te marae ni wanikiba ao ti a tokara baora nakon kabanean kawaira. Ngke e a titiku rikaaki te wani-kiba, e a taetae te bwairati iaon te bwai

n taetae ao ni butiai bwa N na kabwarabwaraai. E a roko te tia ibuobuoki, e taku bwa iai te tareboon ae a karekea n te tai ae karina, ao n tuangai bwa e tauraio te amburanti n te marae ni wanikiba n nikirai n te onaoraki.

Ti a toka iaon te amburanti ao ni kawaekoakoaira nakon te ruru ibukin kabuanibwai aika a karina. Ikanne, ti a kaitibo ma uoman taokita aika a kabwarabwaraa au kaangaanga ma aron te kukune n aorakiu bwa iai roo-takin te ia are e buti iai te raaraa, ke e kiribwaninin te raaraa, inanon maa-mau, are e riai ni waekoa ni bwaino-rakiaki. A tuangiira taokita bwa angiina aoraki a bon aki maiu n te kaangaanga aio. N ataakina bwa ngkai ti bon

raroanako man mweengara ao n aki koaua ngkana ti tauraoi ni bitakin bai-ka a riki inanon te maiu, a taku taokita bwa ngkana iai te bwai inanon maiura ae ti iangoia ni bitia, ngkai bon te tai.

I uringnga raoi bwa n te tai ae kananououa anne, e waekoa ni bita au nonoori ae bwanin. Te baere e taraa ni kakawaki n taai ake mai imwaina akea nanou iai. E biriaitua au iango ao man raraoman te maiu aei nakon noorakin te maiu ae akea tokina—iangoaia au utu, natiu, buu, n te kabane bon kanakoroaoan maiura.

E kanga arora n ara utu ao n tatabe-manira n onoti? Ti maiuakin maiura aika a booraoi ma berita ake ti karaoi ma ana kantaninga te Uea, ke tao ti a tia ni kariiaia raraoman te aonaaba aei n akea nanora iai bwa e na katabeaiangaira man bwaai akana a rangi ni kakawaki riki?

N na kaoingkami bwa kam na iangoa te reirei ae e kakawaki ae reia-kinaki man te taneiai aei n aki mutiakin bwain te aonaaba ao ni kanakoroao maium. Ke n aron ana taeka te taokita, ngkana iai te bwai inanon maium ae ko iangoia ni bitia, ngkai bon te tai.

Kanakoroaoan Maiura

Ti maiu n te aonaaba ae e kakau rongorongu, e karibwabwaaki ni bwaai ni katabetabe are e a kamwaita riki te kaangaanga ibukin kanakoroaoan arora

ribuakon kamangaongaon te maiu aei ao ti riai ni kabanei nanora iaon bwaai aika a rangi ni bongana n aki toki. Maiura n te bong ae koraki a taneiai ma rongorongu ake a katauaki bwa a na katabetabei ara iango, ake a kaotaki nakoira ni waekoan bibitakin rabakau aika a boou.

Ma tii ngkana ti karekea ara tai n iango, ti na bae n aki ataa mwin waekoan mwaingingin ao bibitakin bwaai inanon maiura ao rinerine ake ti karaoi. Ti kunea bwa a uruanaki maiura n taian rongorongu ni bwara-ntiko ake a kabutaki mairouia aomata, tamnei, ao rongorongu ake a katabe-tabei ara iango. E ngae ngke e kaunga ma ni kakamataku, angiin bwaai aikai a bon aki kona ni karekea rikirakera ae akea tokina, ao irarikina a katea te kawai n tii noori ara taneiai n te maiu n rabwata.

Katabetabe n te aonaaba a kona ni kabotauaki ma te koraki ake inanon miin Riaai. Ngkai ti rikirake ni kawain te berita ni kamatoatoai baira iaon te kai te biti, ao n ongo ao n nooria naake “a tabe ni kamamaeia ma ni kotokotoia” man te kateitei ae moan te korakora ma ni buubura (1 Nibwaai 8:27). Akea iangoana bwa ti na karaoia, ma n tabetai ti tei ao ti bitii ara taratara n taraa te bwai are e riki n te kateitei ae korakora ma ni buubura. Angiina mai

ibuakora a kariiriaki ni bwain te aonaaba ao a tionako man kawain te berita ao ni mwaing ni kaania riki bwa a na nooria raoi. Tabeman a bon bwaka n ae bwanin bwa “a maamaa irouia ake a kamamaia” (1 Nibwaai 8:28).

E kauringiira te Tia Kamaiu bwa kam na “kawakingkami . . . ba a kawa n taonaki ami iango . . . n raraomaeakini bwain te maiu aei” (Ruka 21:34). Kaotioti ni boong aikai a kauringiira bwa a mwaii aika a weteaki, ma a karako aika a rineaki. A aki rineaki “bukina bwa a rangi ni bane nanoia . . . i aon bwain te aonaba aei, ao a ukoukora aia karinerine aomata” (Reirei ao Berita aika Tabu 121:35; taraa naba te kibu 34). Kanakoroaoan maiura e anganiira ara tai n aki mutiakin bwain te aonaaba, n iangoia ao n tuoia bwa ti mena iaa ni kawain ara berita, ao, ngkana e riai, ti karaoi bitaki n ataia bwa ti kakaonimaki n ara berita ma nanora ae bane ni karekean te maiu ae akea tokina.

N te tai ae e a tibwa nako, n aia bootaki n taromauri kairake n te aonaaba ae bwanin, Beretitenti Russell M. Nelson e kaoiia kairake bwa a na aki mutiakin bwain te aonaaba, n aki irekereke ma bwaai ni karekerongorongu man karaoan te aki mamatam ae itibong bongina. Ao n te tairiki ae nako, e karaoa te kakao ae ti te arona nakoia aine bwa mwakoron aia tetere ni maungatabu aine. Ngkanne ao E tuangia bwa a na ataia ngkana iai te bitaki n aron aia namakin, tera aia iango, ke e na kanga aron iangoana. Ngkanne e kaoiia bwa a na “karaoa te tutuo ae bwanin ni kanakoroaoan maiuia ma te Uea . . . n ataia raoi bwa waemi a kamatoaki n unikaki ni kawain te berita.” E kaungaiia bwa ngkana iai te bwai inanon maiuia ae a iangoia ni bitia, “te bong aei te tai ae kororaoi ni bitaki.”¹

Ni kanakoroaoan bwaai inanon maiura ake a riai ni bitaki, ti na bae n titirakiniira te titiraki ae kamwakuraki: ti na kanga n tokenikai iaon katabetabe n te aonaaba aei ao ni kateimatoa ara nonoori n te maiu ae aki toki are imwaira?

N te marooro n te maungatabu n 2007 ae atuunaki “Raoiroi, Raoiroi riki, Rangin Tamaroa,” Beretitenti Dallin H. Oaks e

reireiniira arora ni moanibwai moa ara rinerine ibuakon bwaai ake ti tangiroro n te aonaaba ae e kakauntaba. E reirei, “Ti riai ni karaoia n aki kabwarai nanora ni bwaai aika a raoiroi n te aro bwa ti aonga n rinea tabeman ake a raoiroi riki ke a rangi n tamaroa ibukina ngkai a karikira-kea te onimaki iroun te Uea Iesu Kristo ao ni kakorakora ara utu.”²

N na taekin bwaai aika a rangi n tamaroa n te maiu aei a boboto iaon Iesu Kristo ao ataakin koaua aika akea tokina bwa antai Ngaia ao antai ngaira inanon ara reitaki Nakoina.

Ukukokora te Koaua

Ngkai ti ukeuke ni kan kinaa te Tia Kamaiu, ti riai n aki tarariaoi aan koaua bwa antai ngaira ao tera bukin menara ikai. E kauringiira Amureki bwa “te maiu aei bon aia tai. . . ni kaitibo ma te Atua,” te tai “are ti a tia n anganaki bwa ti na katauraoi iai nakon te tai are akea tokina,” (Aramwa 34:32–33). Ngkai ti kauringaki n te taetae ae e kinaaki, “ti aki aomata ngaira ae ti na karekea te taneiai n tamnei. Ngaira aomata n tamnei ae ti na karekea ana taneiai te aomata.”³

Ataakin rikira mai ieta e kakawaki ibukin rikirakera ae akea tokina ao e kariaira bwa ti na aki rootaki ni katabe-taben te maiu aei. E reirei te Tia Kamaiu:

“Ngkana kam botumwaka n taua au taeka, ao bon au reirei ni koaua ngkami iai;

“Ao ane kam na ata te koaua ao e na kainaomataingkami te koaua” (Ioane 8:31–32).

E taekinna Beretitenti Joseph F. Smith, “Te kabanea ni korakora n tokanikai are a kona ni karekea aomata n te aonaaba aei bwa a na kinai koaua mai ieta, n ae bwanin, n ae e koraraoi, bwa a na akea ana katooto ke anuan te aomata ae e maeka n te aonaaba ae e na kararaoia man te rabakau are a tia ni karekea.”⁴

N te aonaaba n te bong aei, e a roko ni korakorana te kakaun taeka ni kaineti ma te koaua, n itera nako n uneakinan te koaua kanga e irekereke ma oin ana iango ao ana raitaeka te aomata. Te ata-einimwaane ae Iotebwa Timiti e kunea bwa “moan te korakora te mangaongao ao te bobuaka,” inanon maiuna “are te kangaanga . . . bwa e na motikia raoi bwa antai ae e eti ao antai ae e kairua.” (Iotebwa Timiti—Rongorongongo 1:8). Bon “ri buakon te buaka aio n taian taeka ao te aki rau ibukin kakaokoron iango” are e ukukokora te kairiiri mai ieta man ukukokoran te koaua (Iotebwa Timiti—Rongorongongo 1:10).

N te maungatabu n Eberi, e reirei Beretitenti Nelson, “Ngkana ti na karekea te kantaninga ni ukukokora te bwai ae kakawaki ma iango aika a mwaiti ao aia ataibwai aomata ake a buakan koaua, ti riai n reirei aron karekean te kaotioti.”⁵ Ti riai n reireiaki bwa ti na onimakina Tamnein te Koaua, are “a aki konaki n

anganaki akana a na b’ai te aba ba a aki noria ao a aki ataia” (Ioane 14:17).

Ngkai e waekoa n mwainging te aonaaba ni bwaai aika aki koaua, ti riai n uringa ana taeka Iakobwa are “e taekina te koaua te Tamnei ao e aki kewe. Mangaia, ae ke taekin bwaai ngkai, ma aika a na roko; mangaia ae a kamataataki bwaai aikai nakoira, ibukin kamaiuan tamneira.” (Iakobo 4:13).

Ngkai ti na aki mutiakin bwain te aonaaba ao ni kanakoroa maiura, ngkai e a kan roko te tai ti kainnanao te bitaki ni karaoia. Ti kona ni karekea te kantaninga ae e korakora n ataakina man ara Banna ni katooto ae Iesu Kristo e a tia ni manga kaira te kawai. Imwain matena ao Mangautina, ngkai E mwakuri bwa e na buokiiia ake irarikina a ataa katabeana mai ieta, E kauringiia “bwa kam na karekea te rau mai Rou. Ami b’ai i aon te aba te rawawata: ma kam na kabebetei nanomi; I a ti ni katea ana kai te aba” (Ioane 16:33). Mai Irouna, I kakoaua n aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Russell M. Nelson, “Hope of Israel” (worldwide youth devotional, Tuun 3, 2018), broadcasts.lds.org.
2. Dallin H. Oaks, “Raoiroi, Raoiroi Riki, Rangin Tamaroa,” *Riaona*, Nob. 2007, 107.
3. Quote often attributed to Pierre Teilhard de Chardin.
4. *Aia Anga reirei Beretitenti n te Ekaretia: Joseph F. Smith* (1998), 42.
5. Russell M. Nelson, “Te Kaotioti ibukin te Ekaretia, Te Kaotioti ibukin Maiura,” *Riaona*, Meei 2018, 96.

Iroun Unimwaane Gary E. Stevenson
Man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman

Tararuakin Tamnein Te Aomata

*Ti kawariia aomata ma te tangira ibukina bwa anne are e tua te tia
Kamaiu bwa ti na karaoia.*

I nanon maroorou ma raoraou, e kaongoai bwa ngke te kairake ngaia, ae e a tibwa bwabetitoaki bwa kain te Ekaretia, ao kanga e namakinna bwa e aki rangi ni butimwaeaki n ana uoote. Mitinare ake a tia n reireinna a kamwaeaki nako, ao e namakinna bwa kanga akea ae e tabe irouna. Ngkai akea raoraona n te uoote, e a manga okiriia raoraona rimoa ao ni manga karaoi waaki ni kakukurei ake e kararoa man irirakin te ekaretia—e rangi ni korakora n te aro are e a moanna n tionako man te Ekaretia. Ma matana aika a ranran, e kabwarabwara ana kakaitau ngke temanna te mwaane n te uoote e a riki bwa raoraona ao ni kaoa bwa e na oki n te aro n tangira n arona ni bane. Inanon tabeua namakaina, e a irii ana waaki te Ekaretia, ni kakorakoraia tabeman ao boni ngaia naba. Tao ti na kakaitau ibukin te tia kawakin tiibu i Brazil are e ukora te ataenimwaane aei, Unimwaane Carlos A. Godoy, are e tekateka ngkai ibukiu bwa kain te Beretitenti n te Itingaun?

Tao e katekenano bwa e kangaa te kekeiaki ae uarereke ni kona ni karekea mwina nakon te tai ae akea tokina? Te koaua anne bon oin raoi

te kekeiaki n te mwakuri n ibuobuoki n te Ekaretia. Tamara are i karawa e kona n anaa ara kekeiaki ae e bebete, ao ni bitia nakon te bwai ae kamiimi. Ai tibwa onoua te namakaina n nako man te tai are e katanoataa Beretitenti Russell M. Nelson bwa “Te Uea e a tia ni karaoi bitaki aika kakaawaki n te aro are ti na tararuaira iai i mare-nara.”¹ .e kabwarabwaraa, “anne, ti a tia ni karaoa te kawai ae boou riki,

ao ni mimitong riki n tabe ibukiia ao ni buokiia tabeman. Ti na kona n atong mwakuri aikai bwa mwakuri n ‘ibuobuoki.’”²

E kabwarabwaraa Beretitenti Nelson: “A na kanikina te Uea ao te Ekaretia ae koaua ae maiu e na barongaaki n tainako, kairii mwakuri n ibuobuoki nakoia Natin te Atua n tata-bemaniia ao aia utu. Bukina bwa bon Ana Ekaretia, ngaira aika Ana toro ti na buoka temanna, n aron ae E karaoia. Ti na ibuobuoki n Arana, ma Mwaakana ao ana kariaia, ao ma Ana tangira n akoi.”³

Imwin te katanoata anne, ami kaeka a bon rangi n rianako! Ti karekei riboo-ti iaon nakoraoi aron wakinan bitaki aikai tao ni bon ni kabane titeiki n te aonaaba n aron are e tua te burabeti. Te katooto, taari ao titita ake tan ibuobuoki a tia ni katanakoaki ma aia utu, katoatoaki—ni ikotaki ma ataenimwaane ao ataenaine—a tia ni karaoaki, ao te intawiu n te mwakuri n ibuobuoki a tia naba ni karaoaki.

I aki atai ae e manenanti taekinan te kaotioti are ngkoananoa ma kano-an onoua te namakaina n nako—“te booraai ae bou ao te reitaki imarenan reirein te euangkerio n te mweenga ao n te Ekaretia”⁴—ma taekinan te kaotioti iaon te makuri n ibuobuoki. Ni moanaki man Tianuare, ngkai e a kee teuana te aoa man ara tai n taromauri, mataatara ake tia tia n atai iaon te mwakuri n ibuobuoki e na buokiira ni manga kabaeranta te maranga anne n te kawaki ae rietata man mimitong, ni waaki aika booboto n te mweenga n te Tabati ma ara utu ao ake ti tangiriia.

Ao ngkai e a tei te rabwata aio, tao ti na titiraki, “Ti na kangaa n atai bwa ti karaoa te mwakuri n ibuobuoki n ana kawai te Uea? Ti buoka te tia Kawakin Tiibu ae Raoiroi n aron are E kantaningaia?”

N tain te marooro, Beretitenti Henry B. Eyring e kaitauia kain te Aro ngkai a butimwaea te bitaki aei ma e kaota nanona ae korakora bwa membwa a na atai bwa te mwakuri n ibuobuoki e riaon riki ae “tii te akoi.” E aki nanonaki ae kaotan te akoi akea kakawakina, ma te koraki ake a ataa

koauan tamnein te mwakuri n ibuobuoki a mataata bwa e riaon riki tii kaotan te akoi. E karaoaki n ana kawai te Uea, te mwakuri n ibuobuoki e kona n rababa nako namakinana n ae raoiroi n teimatoa n akea tokina, n aron are e riki nakon Unimwaane Godoy.

Te Tia Kamaiu e kaotia man ana banna ni katooto te bwai are e nano-nna n ibuobuoki n aron are E karaoia ma te tangira. . . . E . . . reirei, tataro ibukiia, karau nanoia, ao e kaka-bwaiia naake irarikina, ni kaoia ni kabane bwa a na Iriiria. . . . Ngkai a ibuobuoki membwa, [n te kawai ae boou ae mimitong riki], a tataro mwaa-ka ni beku n ai Arona—“n . . . tararu-aan te ekaretia n taai nako, ao n raonia ao ni kakorakoraia, ni kawari aia auti membwa n tatabemania, ao buokiia imarenaia n riki bwa ana reirei ni koaua Iesu Kristo.”⁵

Ti ataiia bwa te tia kawakin tiibu ni koaua e tangiriia ana tiibu, e kinaia n tatabemania n araiia, ao e “nano irouia”.⁶

Raoraou ae I rangi ni kina e kabane ana tai bwa te tia kawakini man, ni karaoa te mwakuri ae matoatoa ni karikirakeia taian kao ao tiibu n te tabo ae aobuaka n te Rocky Mountains. N te taina e tibwa nakoiu te kakaewenako ao kabuanibwai ake a irekereke ma karikirakeia tiibu. E kabwarabwaraa bwa ni moan rokon te tiburing, ngkana taian tinoo iaon taubukin maunga a moana ni bane n ran, e a kairiia te nanai n tiibu ae nanain aia utu ae e kaniia 2,000 nako aon te maunga n tain te tiamwa. Ikanne, e a tararuia tiibu ni karokoa te tai are a bwaka banikai iai ao e a manga kamwaingia man aia tabo n tain te tiamwa nakon aia tabo n te rereua n tain te winta. E kabwarabwaraa aron kairiia te nanai n tiibu ae korakora bwa e bon kaangaanga, e kainnanao te tai n te moaningabong ao n te tairiki—te uti imwain otin taai ao ni motirawa imwin te tai n te bong. E aki kona ni karaoia n tii ngaiia.

Iai buokana n taraa te nanai ni man, ni ikotaki ma tan mwakuri aika a kakaokoro rabakauia ao ni buokaki irouia tan mwakuri aika a kairake ake a karekei rabakauia mai irouia toaia. E

onimaki naba iaoia uoman te aoti aika a kara, uoman aoti aika uarereke ae a kataneiaaki, uoman kamea n tiibu aika a kara ao uoman ke teniman kamea n tiibu aika a uarereke. Inanon tain te tiamwa, raoraou ao ana tiibu a kaitarakiki ma te ang ao te buaka ni karau, te aoraki, ikuaki, akean te karau, ao aekan nako te kangaanga are ti kona ni iangoia. N tabeua ririki a na bae n urakina te ran n tain te tiamwa bwa a aonga ni kamauia tiibu. Ao ni katoa ririki imwin tain bwakan banikai, ngkana e a roko buakan te winta ao a bane ni karuoaki tiibu man te maunga ao a warekaki, bon iai ae e raka iaon 200 aika bua.

Te nanai ni tiibu ae 2,000 ake a katukaki iaon te maunga ni moan te tiburing e a kee nakon 1,800. Angiia tiibu ake *akea* rabwataia aki bua n te aoraki ke ni mate i bon irouia ma a mate irouia raianin te maunga ke te kaioute. Maan aika a tiritiri aikai aki toki ni kunei tiibu ake a uarereke ake a maenako man te nanai, ni kararoia man ana tararuia te tia kawakin tiibu. Ko kona ni iangoia tabeua te tai tera are I a tia ni kabwarabwaraa, ni kaineti ma te bwai ae riki n te maiu n tamnein? Antai te tia kawakin tiibu? Antai te nanai ni man? Antai te koraki ake a buoka te tia kawakin tiibu?

Bon te Uea Iesu Kristo ae taku, “Bon Ngai te tia kawakin tiibu ae raoiroi, ao I ataiia au tiibu, . . . ao I anga maiuu ibukiia au tiibu.”⁷

Te burabeti Nibwaa e reirei naba bwa Iesu “e kamwarakeia ana tiibu, ao irouna a na kunea te tawaana.”⁸ I kunea te rau ae reitinako n ataiia bwa “bon Iehova *te tia* kawakinai”⁹ ao bwa ngaira n tatabemania E kinaira ao ti mena iaan Ana tararuia. Ngkana ti kaitara ma angibuakan te maiu ao buakan te karau, te aoraki, te ikuaki, ao akean te karau, te Uea—ara tia Kawakin Tiibu—e na buokiia. E na kaokii tamneira.

N ai aron ana kakawakin raoraou n tararuia ana tiibu man te ibuobuoki irouia taan mwakuri ake a kairake ao ake a kara, taian aoti, ao kamea n tiibu, te Uea naba e kainnanao buokana n te mwakuri ae kainnanao korakoram ni tararuia tiibu n *Ana* nanai.

Ngkai ngaira natin Tamara are i Karawa ae tangira ao tiibu n Ana nanai, ti namakina te kakabwaiia are e buokiia n tatabemania iai Iesu Kristo. Irarikin anne, iai katabeara bwa ti na anga te mwakuri n ibuobuoki nakoia ake a mena irarikira n riki naba bwa taan kawakin tiibu. Ti ongo n ana taeka te Uea “ao ko na toro irou ao ko na waaki inanon arau . . . ao ko na botiia au tiibu.”¹⁰

Antai te tia kawakin tiibu? Bon mwaaane, aine, ao ataei n abanuean te Atua taan kawakin tiibu. Akea te wewete ae kainnanaoaki. Man te tai are ti waerake man te ran ni babetito, tia anganaki te kariaia nakon te mwakuri. Ti kawariia aomata ma te tangira ibukina bwa anne are e tua te tia Kamaiu bwa ti na karaoia. E kamataata Aramwa: “Bwa antai ae te tia kaawakin tiibu . . . ae e mwaiti ana tiibu ao e aki tataraiia, bwa a na aki rin kameaanti ma ni kana ana nanai? . . . Tao e na aki kaea nako?”¹¹ Tao ningai are a rotaki kain rarikira ni kangangan te maiu aio ke n tamneia, ti na waekoa ni karekea buokaia. Ti na katoka i aora rawawataia raora, bwa aonga ni beebete. Ti na tang ma ake a tang. Ni karau nanoia ake a kainnanao karauan nanoia.¹² Te Uea n ana tangira e kainnanao aio mai irouia. Ao e na roko te bong are E na motikii taekara ni baike ti karaoi n tararuia n te mwakuri n ibuobuoki nakon Ana nanai.¹³

Raoraou are te tia kawakin tiibu e tibwa teuana te bwai ae kakawaki n

Te kamea ae e tararuaia tiibu ae nanomatoa e kairiia tiibu ake a bua rikaaki nakon te tia kawakin tiibu ao te nanai.

tararuaia tiibu n te tabo ni man. E taekina bwa tiibu ake a bua a bon kai rotaki n te kanganga irovia maan ake a tiritiri. E bon nakon 15 te katebubua ni mwaitin ana tai ao ana tiim ni mwakuri ni kabanea korakoraia ni kakaeia tiibu ake a bua. A kunea bwa ngkana a waekoan ni kunea tiibu ake a bua, imwain ae a rangi n raroanako man te nanai, e bon uarereke reken te kabuanibwai nakoia tiibu. Kakaesia tiibu aika bua e kainanoa te taotaonanano ao te nanomatoa.

Tabewa te ririki n nako, I kunea te beeba ni kaongora ae e taraa n anai nano ngaia are I a kawakina. Atuun te rongorong ni moan baana e taku, “Te Kamea ae Nanomaka e Aki Tangiria ni Kitana te Tiibu ae Bua.”¹⁴ E kabwarabwaraki n te rongorong bwa tabeman tiibu ae man aia nanai tekoraki ake aki rang raroanko ma ana tabo raraou a katukaki n aia tabo n tain te tiamwa. Uoua ke tenua te namakaina imwina, ao tiku n ti ngaia ma te tinoo

ae katobibia iaon te maunga. Ngke a tiku tiibu aikai, ao e tiku naba te kamea n tiibu irarikiia, bwa anne bon ana mwakuri bwa e na kawakiniia tiibu. E rawa n ae e na aki karaoa ana tararua! E tiku ikekei—ao e kakatobibia tiibu ake a bua tabewa namakaina n tain te kamwaito ao buakan te tinoo, ni beku bwa te tia kawakiniia mai irovia kaioute, raianin te maunga, ke maan ake a tiritiri ake ana kaikuakia tiibu. E tiku ikekei ni karokoa ae e a kona n uotia ke ni kairiia tiibu rikaaki nakon te tia kawakin tiibu ao te nanai. Te tamnei are e kaotaki ni moanibaan te rongorong aei e angan temana bwa e na nora te anua ni matan ao katein te kamea n tiibu nakoia tiibu.

N te Nu Tetemanti, ti nora te kikonaki ao te kaetieti mai iroun te tia Kamaiu are e anga riki te kamataata ni kaineti ma katabeara ae te tia kawakin tiibu, titita ao taari aika taan ibuobuoki, ibukia tiibu aika a bua:

“Antai i buakomi ae tebubua ana tiibu, ngkana e bua temanna mai buakoia, ao e na aki kitania ake ruangaun ma ruaman n te rereua n ukoukora are bua, ni karokoa rekena?”

“Ao ngkana e reke , ao e a aongaia, ni kimareirei.

“Ao ngkana e roko ni batana, ao e ikotia raona ma ake a maeka irarikiina, ao e taku nakoia. Kam na kimareirei ma ngai; ba e a reke i rou au tiibu are bua.”¹⁵

N rinanoakin te reirei ae ti karekea man te kaikonaki, ti kunei kaetieti aika a kakawaki:

1. Ti na ataiia tiibu aika a bua.
2. Ti na ukeriia ni karokoa a reke.
3. Ngkana ti kuneia, tao ti na katokaia iaon angara ni uotia ni kaokia.
4. Te kabane, ti na kabatia raoraia n aia tai n oki.

Tariu ao mwaaneu, te kakaewenako ae korakora ao kanuanga ae korakora a na roko ngkana ti ibuobuoki nakoia tiibu ake a bua. Kain te Ekaretia n Ana Boki Moomon “a taratara[ia] aia botanaomata, ao a kamarakeia ni bwaai aika a kaineti ma te raoiroi.”¹⁶ Ti kona ni irii aia katooto n uringa bwa te ibuobuoki e “kairaki iroun te Tamnei, . . . e bitaki, ao . . . e angaraoi nakon kainnanao membwa n tatabemania nako.” E rang kakawaki bwa ti na “ukoriia ni buokia n tatabemania ao utu n tauraoi ibukin te otenanti are imwiina, kawakin [aia] berita . . . , ao n riki n toronibwai.”¹⁷

E kakawaki tamneia aomata ni kabane iroun Tamara are i Karawa. Ana kakao bwa ti na ibuobuoki e bon nano ao ni kabanea ni kakawaki irouna, bwa bon Ana mwakuri ao mimitongina. Bon aei raoi te mwakuri ibukin te maiu ae akea tokina. Natina n tatabemania nako a rangi ni kakawaki n konabwaia Imatana. E tangiriko iaon are ko kona n ataiia. N aron te kamea n tiibu, E na tiku iaon te maunga ni kamanoko ribuakon te ang, buakan te karau, te tinoo, ao a *mwaiti riki*.

Beretitenti Russell M. Nelson e reireiniira n te maungatabu ae nako:

“Ara rongorongon nakon te aonaaba [ao tao N na karina, ‘nakoia ara nanai n ibuobuoki’] e beebete ao e koaua: ti kaoia ni kabane natin te Atua n *iteran te rabuna aika uoua* n nakon te Tia Kamaiu, karekei kakabwaia n te tembora, karekea te kimwareirei ae reitinako ao katauraioiko ibukin te maiu ae akea tokina.¹⁸

Ti na karietai ara taratara nakon te nonori ni burabeti bwa ti aonga n kaeta tamnein te aomata nakon te tembora ao n tokina nakon te tia Kamaiu, Iesu Kristo. E aki kantaningaira bwa ti na karaoa te kakai. E ti tua bwa ti na kairiia tarira ao mwanera Nakoina, bwa iai *Ngaia* mwakana ni kamaua te tamnei. Ao ngkana ti karaoia, ti kona ao ni karekea te berita aio: “Ao ngkana e kaotaki mataniwiia taan kawakin tiibu ao e na reke i roumi te bau are te neboaki are aki kona n rai.”¹⁹ Ao I kakoaua—ao mai iroun Iesu Kristo bwa ara tia Kamaiu ao te tia Kaboira—n aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Russell M. Nelson, “Ti na Waaki Nako,” *Riaona*, Meei 2018, 118.
2. Russell M. Nelson, “Ministering,” *Riaona*, Meei 2018, 100.
3. Russell M. Nelson, “Mwakuri n Ibuobuoki ma Mwaakan ao ana Kariaia te Atua,” *Riaona*, Meei 2018, 69.
4. Russell M. Nelson, “Taeka ni Kaukuki,” *Riaona*, Nobembwa 2018, 8.
5. “Ministering with Strengthened Melchizedek Priesthood Quorums and Relief Societies” e kaairaki ma te reta man te Moan Beretitenti e bonginaki n Eberi 2, 2018, 3 ministering.lds.org; Motiaea 18:9; Reirei ao Berita aika Tabu 20:51, 53; taraa naba Ioane 13:35.
6. Taraa James E. Talmage, *Jesus the Christ* (1916), 417.
7. Ioane 10:14–15.
8. 1 Nibwaa 22:25.
9. Taian Areru 23:1; e kairaki ma katuruturuana.
10. Motiaea 26:20.
11. Aramwa 5:59.
12. Taraa Motiaea 18:8–9.
13. Taraa Mataio 25:31–46.
14. Taraa John Wright, “Safe or Stranded? Determined Dog Won’t Abandon Lost Sheep,” *Logan Herald Journal*, Tianuare 10, 2004, hjnews.com.
15. Ruka 15:4–6.
16. Motiaea 23:18.
17. “Ministering with Strengthened Melchizedek Priesthood Quorums and Relief Societies.” 4, 5, ministering.lds.org.
18. Russell M. Nelson, “Ti na Waaki Nako,” 118–19; e karinaki te kabwarabwara.
19. 1 Betero 5:4.

Iroun Beretitenti Russell M. Nelson

Riki bwa Aomata Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira

I anga au tangira ao au kakabwaia nakoimi, n te aro bwa kam aonga n amwarake n ana taeka te Uea ao ni karaoi Ana reirei inanon maiumi.

Aio te maungatabu ae kairaki n te raoiroi ao n ururingaki. Ti na iangoi taai aika a na roko ma te ingainga n nano. Ti a tia ni kaungaaki bwa ti na *karaoa* ae tamaroa riki ao n riki n tamaroa. Taian rongorongon aika a kamiimi ake a taekinaki man te tabo n taetae irouia ara Mataniwi ni Kabuta ao Aobitia ni Kabuta ao te anene ae kunganganano! I kaumaki ngkami bwa kam na kamatebwai rongorongon aikai, ni moa man te bong aio.¹ A marooroakin iango ao ana kantaninga te Uea ibukiia Ana aomata, ake a maiu n te bong aei.

Bwaa n reirei ake a boboto n te mweenga, ake a boutokaaki n te Ekaretia iai aia konabwai n aki kakerikaaka korakoran te utu, ngkana utu n tatabeua a na keiaki ni mwakuri ni kauta aia mwannano ni bita mweengaia bwa taabo ni kamanoa te onimaki. I berita bwa ngkana kam mwakuri korakora ni karaoa raoi mweengami bwa e na riki bwa te nne ibukin reiakinan te euangkerio, n taai nako bongin *Ami* Taabati nako a na riki bwa boong ni kakukurei. *Natimi* a na kukurei n

reiakin ao ni maiuakin Ana reirei te Tia Kamaiu, ao korakoran te kakaitara inanon *maiumi* ao *mweengmi* e na keerikaki. Taian bitaki inanon am utu a na riki ni kakawaki ao n reitinako.

N tain te maungatabu aio ti a kakorakora ara mwakuri ni karaoia n te aro ae riai ni karinea te Uea ae Iesu Kristo *ni katoa te tai* are ti taekina Ana Ekaretia. I berita bwa arora ni matoa ni kamanena raoi aran Ana Ekaretia te Tia Kamaiu ao membwa a na kairaki

nakon karikirakean te onimaki ao ni karekea korakoran riki mwaakan te tamnei ibukiiia membwa n Ana Ekaretia.

N na taekina ngkai aron taian tembora. Ti ataia bwa ara tai ake ti kabanei inanon tembora e bon rangi ni bongana nakon kamaiuara ao karietaatakira ao kamaiuara naba ao karietaatakiiia ara utu.

Imwin karekean ara otenanti n te tembora ao ni karaolan berita aika tabu ma te Atua, ngaira n tatabemaniira ti kainnanao te kakorakoraaki n te tamnei ao te reireiaki are e *tii* kona n reke inanon ana auti te Uea. Ao ara bakatibu a kainnanaoira ni mwakuri bwa taan tei ibukiiia.

Iangoa te akoi ae moan te korakora ao tamaroan te Atua are mai imwain karikan aonaaba, e katauraoa te kawai n anga kakabwaia man te tembora nakoia ake a mate n aki ataa taekan te euangkerio. Taian bootaki n te tembora aika tabu bon man rimoa. Irou maanin taai ngkoa e kakukurei ao te bwai ni kakooua teuana bwa e boni kooua²

Tariu ao mwaaneu, buakanakin te kaangaanga e bon rikirake ao n rangin waetata, e rangi ni korakora ao ni kakaokoro.³ Kainnanao nanakora nakon te tembora n taina ao n taianako e bon aki tau. I bubuti ngkami bwa kam tataro mwaaka n iangoia bwa kam na kanga ni kabonganai raoi ami tai.

Kabanea ami tai ibukin taai aika a na roko ao inanon ami utu. Ngkana iai bukina ae e riai ngkai kam raroa nako man te tembora, I kaungai ngkami bwa kam na kakaea angan kawaimi ni kabanea ami tai n taianako ma te Uea—n rin n Ana auti ae tabu—ao kawakina raoi te tai anne ma te kimwareirei. I berita nakoimi bwa te Uea e na karokoi kakai ake E atai aika kam kainnanoi ngkai kam anga karea ni mwakuri ao n taromauiia inanon Ana tembora.

N te tai aio iai 159 tembora aika a tia ni katabuaki. Tararuakin ao karaolan bwain te tembora akanne a bon rangi ni kakawaki nakoira. Ni waakin te tai, e bon riai kainnanaoan taian tembora ibukin te kaitiakaki ao te kabouuaki. N tokin te tai, a karaoaki taian babaire ibukin onobwaiian ao kabouuan te Salt Lake Tembora ao tabeua tembora n aia roro bwaeoniia ake ngkoa. Rongorongo ibukin mwakuri aikai a na tibwauaaki ngkana a karaoaki.

Ti kukurei n te tai aei ni katanoatai babaire ni katei tembora riki tabeua. Tembora akanne a na kateaki n taabo akana imwina: Mendoza, Argentina; Salvador, Brazil; Yuba City, California; Phnom Penh, Cambodia; Praia, Cape Verde; Yigo, Guam; Puebla, Mexico; Auckland, New Zealand; Lagos, Nigeria; Davao, Philippines; San Juan, Puerto Rico; ao Washington County, Utah.

Katean ao onobwaiian tembora aikai a na kona n aki bitii maiumi, ma kabanean ami tai n te tembora ni koauana e na bon kona. Ibukiiia aomata ake a maan aia tai n aki roko n te tembora, I kaungai ngkami bwa kam n katauraoi ao ni waekoa n oki. Ngkanne I kaoi ngkami bwa kam na taromaui inanon te tembora ao n tataro mwaaka n namakina ana tangira ae akea tiana ibukimi, bwa kam aonga ni karekea oin ami kooua bwa E reitinako ni kaira te mwakuri ae tabu aei ao akea tokina.⁴

Tariu ao mwaaneu, I kaitau ngkami ibukin ami onimaki ao nanomi ni bou-toka. I a kaina au taetae ao n anga au tangira ao au kakabwaia nakoimi, bwa kam na kanuai ngkami n ana taeka te Uea ao ni karaoi Ana reirei inanon maiumi. I berita nakoimi bwa kaotioti a na reitinako inanon te Ekaretia ao a na reitinako ni karokoa “ana mwakuri te Atua a na kakoroaki bukiia, ao Iehova ae Mwaaka e na kangai e a tia te mwakuri.”⁵

I kakabwaiiai ngkami bwa e na rikirake ami onimaki Irouna ao inanon Ana mwakuri ae tabu, ma te onimaki ao te taotaonaki n nano n teimatoa n rinanon kaangaanga inanon maiumi. I kakabwaiiai ngkami bwa kam na riki bwa Aomata Aika Itiaki ni Boong aika kaitira. I kakabwaiiai ngkami ma bwaai akanne ao ni kaota au kakooua bwa e maiu te Atua! Iesu bon te Kristo! Aio Ana Ekaretia. Ngaira Ana aomata, N aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Taraa rongorongon te maungatabu ni kabuta n te aonrain ae LDS.org ao n te Gospel Library app. A na boretiaki n te *Ensign* ao te *Riaona*. Ana maekatin te Ekaretia n raonaki ma te *New Era* ao te *Friend*, a kanakoaki rinanon te meeri ke a anaaki man te aonrain, bon te mwakoro ae kakawaki ae e boboto ibukin reirein te euangkerio n oin mweengam.
2. Taraa, bukin te katooto, Te Otinako 28; 29; Nakoia Ibonga 8.
3. Taraa Motiaea 4:29.
4. Taraa Wilford Woodruff, “The Law of Adoption,” te kabwarabwara ae e anga n te maungatabu ni kabuta n te Ekaretia, Eberi. 8, 1894. E taku Beretitenti Woodruff: “Ti tuai n rinanon [te] kaotioti. Ti tuai maiu [ma] ana mwakuri te Atua. . . . Akea tokin te mwakuri aio ni karokoa e kakororoaki” (*Deseret Evening News* Eberi 14, 1894, 9).
5. *Aia Reirei Beretitenti n te Ekaretia: Ioteba Timiti* (2007), 142.

Tabeva taneiai ake a rineaki n tain te maungatabu ni kabuta aika a karinanaki inano a kona ni kabonganaaki ibukin te kamatebwai ibon iroum, bootakin te utu n te tairiki, ao n reirei tabeva. Te nambwa e tei ibukin te moan iteraniba man te maroro.

Te Tia Taetae	Karaki
Neil L. Andersen	(83) N atakina bwa te tia Kamaiu e ataa rawawatana, te mitinare ae e nanomatoa e tokanikai iaon te bwarannano ngke e a moana marurungina imwin te ikoaki are e rinanona imwin rebwen te boom irouia tan ioawaa. Imwin maten natina te aine, e kaotia Russell M. Nelson bwa Iesu Kristo e na kabongana te king ibukin te mangauti ibukiia ake a tia ni mate. Russell M. Nelson e taekina koauana nakoia kain te aro i Puerto Rican bwa "ti kona ni karekea te kimwareirei ibuakon ara kaangaanga aika a korakora."
Brian K. Ashton	(93) Kainaban Brian K. Ashton e a reke mataatana ae korakora n aron katein te Atua ao Ana tangira ao kakaitau ibukiia Natina.
M. Russell Ballard	(71) Imwin namakinan te nanokawaki ae e rangi ni korakora iaonia maten ana utu ao mirion ake a tia ni mate n te buaka ao te aoraki, e karekea Joseph F. Smith "te mii ni Burabeti ibukin kamaiuaia maate."
Steven R. Bangerter	(15) Tibun Steven R. Bangerter aika uareke a taunii atibu are a tei ibukin Iesu Kristo bwa ngaia aan te maiu ae kakukurei. Beretitenti Russell M. Nelson e kauringia karo mwiokoia bwa a na reiakinia natiia. Natin Steven R. Bangerter te mwaane e anga nanona bwa e na buokiia ana karo ni katauraonia ni beku n te mition. Te Tamnei ae Raoiroi e kaira te mwaane ae e a kara n oki nakon te Ekaretia ao ana kakawakin te tamnei n tain ngkoa ataeina.
Shayne M. Bowen	(80) Rairakin te mwaane nakon te Ekaretia rinanon mwaakan Ana Boki Moomon e anaa nanon Shayne M. Bowen.
M. Joseph Brough	(12) N tain aia neweaba i Alaska, USA e reiakina M. Joseph Brough bwa akea te bwai ae kaangaanga iroun te Atua. E reiakina te titeiki beretitenti bwa te rau e roko ma te ikabwarabure rinanon Ana Mwakuri ni Kamaiu Kristo. Man nanona ni kan beku n te mition, e reiakina M. Joseph Brough rinanon natina te aine ni karaoi mwakuri aika mamatoa.
Matthew L. Carpenter	(101) E kabanea ana tai ae wananin ni mitinare natin Matthew L. Carpenter te mwaane imwin marurungina man aorakin ae te boo.
D. Todd Christofferson	(30) N aki tabe ma karawawatakiia, aman membwa n te Ekaretia a teimatoa n aia onimaki iroun Kristo ao a karekea Ana kamatoa ni boutokakiia.
Quentin L. Cook	(8) <i>Nakomai, Iriirai—Ibukiia Aomata n Tatabemaniai ao Utu</i> e kakorakora te onimaki, te koaua, ao te mataata n te euangkerio teuana te utu i Brazil.
Bonnie H. Cordon	(74) Te kairake n ataeinae ao te titita ae e ikawai a bairea karaoan aia itangitangiri are e a kakabwaii maiuia. Bonnie H. Cordon ao toana n te mwakuri n ibuobuoki e karikirakea aia tangira imarenaia ma te titita are a kakawaria. Te tari n ibuobuoki e karikirakea te katiteuanaki ao te onimakinaki ma kainaban te tari are e na bakabureia.
Michelle D. Craig	(52) Camilla Kimball e reireia temanna kain te uoote bwa e na "aki karaba te nano ni kan anganga."
Dean M. Davies	(34) Beretitenti Gordon B. Hinckley e noria n ana iango te tabo are e na tei iai te Vancouver British Columbia Tembora.
Henry B. Eyring	(58) E miimi Henry B. Eyring bwa e kanga tinana ni karekea ana tai ao korakorana ni karaoa maben mwanangan te Abotoro Bauro. (90) E reiakina Henry B. Eyring bwa e na buokiia aomata n aron ae "a mena inanon te kaangaanga." Te Tia Kamaiu e uouota kainaban Henry B. Eyring inanon ana tai ni kaangaanga.
Cristina B. Franco	(55) E reiakina Cristina B. Franco bwa te tangira ao te anga karea bon bwaai n rengarenga ae a karabaaki n ana keke te tia reirei n te Moanrinan.
Robert C. Gay	(97) Te Tamnei ae Raoiroi e buoka Robert C. Gay n noora mwanena ae e ikawai n aron are e nooria te Atua. E karaoa te mwakuri n ibuobuoki James E. Talmage nakoia utu aika a taonaki n te aoraki ae te bekanako.
Jack N. Gerard	(107) Imwin atakina ae Jack N. Gerard iai irouna te aoraki ae moan te kakaiki, e a noora te maiu n tarakina man te maeu ae akea tokina.
Gerrit W. Gong	(40) Unimwaane Richard G. Scott ao Gerrit W. Gong a maroroakina te onimaki ngke a korotamneia te kaembwaea man te bwai ni kara ae te ran. Te tari ae iai te nakoanibonga irouna e buokiia taanga aika aki kakaonimaki n oki nakon te Ekaretia.
Jeffrey R. Holland	(77) Te bubuti man aia mwakuri n ibuobuoki natina e a buoka te karo ni kabwarai buure ao n oki nakon te Ekaretia, are e a uota te kakabwaii nakoia ana utu.
Joy D. Jones	(50) Joy D. Jones ao kainabana a karikirakea te iraoroa ae aki kona ni bua ma te utu ae aki kakaonimaki imwin reiakinan karaoakin te beku ibukin tangiran te Uea.
Russell M. Nelson	(6) E tangiria te tina ni kakaraoa te taromauri n mweengana ibukina bwa kakabwaii te toa ni mweengana ni katoa Tabati e a kauringia kainabana ni kabonganai taetae aika a raroai. (68) Russell M. Nelson e a bure wiina n taekina bwa ngaia te tina. E anga ana kakaitau te nati te mwaane nakon tinana imwin ana kairi te Tamnei ae Raoiroi ngke tinana e kaibibita ana tareboon are e konaa ni kabongana te intaneti iai nakon are ti ibukin te taetae. (87) E kabwarabwara Benjamin De Hoyos nakon te tarekita ibukin kaongora n te rerio bwa aran te Ekaretia ae e abwabwaki e bon rineia te Tia Kamaiu.
Dallin H. Oaks	(61) Te kairake ni mwaane are e birinako man te aba e rin n te matawariki imwin kataean kaina irouia te roronrikirake ake a kaunna.
Paul B. Pieper	(43) E taku te teinaine are e a tauraoni ni bwabetitoaki bwa katokaan aran Iesu Kristo nanona bwa, "I kona ni karekea te Tamnei ae Raoiroi."
Ronald A. Rasband	(18) Natin Ronald A. Rasband te aine ao ai natina te mwaane a tokanikai iaon raraomaia ibukin karikaia ataei nakon te aonaaba.
Gary E. Stevenson	(110) Te membwa n te uoote e kanakoa baina ni mwakuri n ibuobuoki nakon Carlos A. Godoy are e a tionako. Te tia kawakina te nanai e a bua 200 ana tiibu imwiia maan aika a tiritiri. Te kamea n tararua e a kairiia rikaaki tiibu ake a bua.

E Kaira te Kawai Beretitenti Nelson

E a tia Beretitenti Russell M. Nelson n reireiniira n tatabemaniira bwa ti na akoi riki, n riki n ai aron Kristo, ao n tauraoi n tamneira n ara tai ni buokiiia tabeman, ao e a tia ni kaota te banna bwa tera raoi ae nanonaki n anne n arona ni mwakuri n ibuo-buoki n te maungatabu ni kabuta ae nako.

E aki maan imwin te maungatabu ni kabuta n Eberi 2018, ao e mwananga Beretitenti Nelson n neweaba are e raonaki iai iroun kainnabana, ae Wendy, ao Unimwaane Jeffrey R. Holland man te Kooram n te Tengaun ma Uoman ma kainnabana ae, Patricia, n nako Engiran, Iteraera, Kenya, Zimbabwe, Inria, Thailand, Tiaina, ao Hawaii, USA.

Ni mwanangana akekei, E kaitibo Beretitenti Nelson ma membwa n te Ekaretia, mitinare, taan kairiiri, ao rao n te Ekaretia i Canada mainiku, nuuka, ao maeao; Seattle, Washington, USA; ao te Dominican Republic—are e anga iai ana marooro ae maan n te taetae n Tibein, te moan tai ae te Beretitenti n te Ekaretia E anga te marooro ae maan n te taetae ae tiaki te taetae ni Imatang.

Ni bootaki ao n taian bwabwaro, E reirei Beretitenti Nelson kaetan aran te Ekaretia; tibwauan te euangkerio ma tabeman; mateakanan ana Boki Moomon; aron te

euangkerio ni kanakoraoa te maiu; e kanga ana kawai Kristo n riki bwa te kawai nakon te kimwareirei ao te kukurei, ngkai ao n te maiu ae akea tokina; te tataro; karikan mweenga bwa te tabo ae mano ibukia ataei; kabonganaan te inaomata n rinerine n tokanika iaon kariiri ao iriiran te Tia Kamaiu; tabeakinaia tabeman; ao te katauraoi ibukin ao karekean kakabwaia ake a roko man te tembora.

A taetae naba Beretitenti ao Titita Nelson n aia bootaki n taromaui kairake n kabuta te aonaaba n Tuun 3, 2018, are e taekinna iai Beretitenti Nelson bwa kairake ake kaain ana “taanga ni buaka te Uea” ao ni buoka ikotakiia Iteraera ni karekea aia tai are a riki bwa kaain te “waaki ae bubura, man rianako korakorana, man mimitong!” E kaungaia kairake bwa a na toki man te aki motirawa ni kabonganaan bwain reitaki iaon te intanete, a na anga aia tai nakon te Uea, a na karaoia rinanoan maiuia n ae bwanin ma te Uea, a na tataro bwa ni kabane natin te Atua a na kona ni karekea te euangkerio, ao a na riki bwa te oota nakon te aonaaba. ■

Ibukin rongorongon ana mwakuri Beretitenti Russell M. Nelson, kawara [prophets.lds.org](https://www.prophets.lds.org). Mataku n aia taromaui kairake are e kanakoki iaon te eea n [HopeofIsrael.lds.org](https://www.hopeofisrael.lds.org).

Rongorongon Tembora

A na babaire te Ekaretia ni katean 12 tembora aika boou, e katanoata Beretitenti Russell M. Nelson n tain ana marooro ni kainiin n te maungatabu ni kabuta (taraa itera-niba 113). E katanoata naba manga kabooan te Salt Lake Tembora ao “tembora n aia tai baeoniia” ake tabeua, n taekinna bwa rongorongona a na katauraoaoki rimwi.

A na kateaki tembora i Mendoza, Argentina; Salvador, Brazil; Yuba City, California, USA; Phnom Penh, Cambodia; Praia, Cape Verde; Yigo, Guam; Puebla, Mexico; Auckland, New Zealand; Lagos, Nigeria; Davao, Philippines; San Juan, Puerto Rico; ao Washington County, Utah, USA.

Aua tembora ae a na katabuaki: te Concepción Chile Tembora n Okitobwa 28; te Barranquilla Colombia Tembora n Ritembwa 9; te Rome Itare Tembora ni wiikin Maati 10 nakon Maati 17, 2019; ao te Kinshasa Democratic Republic n te Congo Tembora n Eberi 14 2019.

Uoua tembora aika a tia ni manga katabuaki: te Houston Texas Tembora e katabuaki n Eberi 22, 2018, ao te Jordan River Utah Tembora e katabuaki ni Meei 20, 2018. ■

Reiakin riki iaon [temples.lds.org](https://www.temples.lds.org).

Bitaki a Buoka Kabaerantan Reiakinan te Euangkerio n te Mweenga ao n te Ekaretia

Nriki bwa mwakoron te kekeiaki ae wakinako ni buokiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira n “reiaikin reirei, kakorakora te onimaki, ao ni kaumaka te nano ni kan nebonebo ibon iroum, e katanoata Beretitenti Russell M. Nelson bitaki ake a na buoka kabaerantan ao ni katoma te kawai ae e onoti man riai irouia membwa n nebonebo ao n reiakina ao ni maiuakina ana euangkerio te tia Kamaiu n te ekaretia ao ni mweengaia.

A tia ni katanoata taan kairiiri n te Ekaretia te bitaki nakon bairean te tai ni bootaki n te Tabati ni moanaki man Tianuare, n reitaki ma otinakon te karikiram ae boou n te reirei ae e boboto n te mweenga ao n boutokaaiki n te Ekaretia. Bitaki aikai ao ake tabeua a barongaaki iaon waaki ake mai mwaina ake a kaman wakinaki n te Ekaretia n ririki aika nako, bwa e na

buokiia membwa ni kabotoa maiuia ni kabane iaon Tamara are i Karawa ao Iesu Kristo ao ni kamatoa aia onimaki Irouia. Moan waaki aika a na karaoaki aikai ni ikotaki ma katuruan te taratara iaon kamatebwaian te euangkerio n te mweenga, karinean te Uea ni kawakinan te bong ae te Tabati n tabuia, ao n tabeakiniira ibon imarenara n aron are e na karaoia te tia Kamaiu ao ngkana e kairiira te tamnei.

Nanona bwa e na katauraoiia ana aomata te Uea ibukin Kauaokina, bitaki aikai a kabotoaki iaon kamatoaan rairakiia aomata n tatabemaniia, e kabwarabwara Unimwaane Quentin L. Cook man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman, ngke e kaota te bitaki n tain te maungatabu ni kabuta n te tetera ni Moaningabongin te Kaonobong.

“Ti atia bwa ana karirii te tamnei ao te rairaki ae nene ao n reitinako e kona

n reke mai inanon te mweenga . . . ,” e taku. “Ara kantaninga bwa ti na kaboraoi bwaai ake a namakinaki n te Ekaretia ao te mweenga n te aro bwa e na kakorakora te onimaki ao te maiu n tamnei ao ni kamatoa te rairaki iroun Tamara are i Karawa ao te Uea Iesu Kristo.”

Bitaki n te Mweenga

Taan kairiiri n te Ekaretia a katurua te taratara ae korakora iaon keraken te nano n nebonebo ni maiun temanna ao te utu n te mweenga, ni ikotaki ma kamatebwaian te euangkerio n te mweenga n te Tabati ao inanon te wiiki ao bitaki n te bootaki n te utu n te tairiki.

N reiaकिनana ao karaoana, e bon riki te mweenga bwa te tabo n reiaकिनan ao maiuakinan te euangkerio. Kamatebwaian te euangkerio n te mweenga irouia aomata n tatabemaniia ao utu n te Tabati ao inanon te wiiki e na katauraoa te tai ni karekea te korakora n tamnei ni katoa bong ao n anganiko te kona ni wakina am kamatebwai ibon iroum ao karekean am kaotioti. Onimakinan te tai ae e uarereke ibukin reiaकिनan te euangkerio n te Tabati e na karika te aki baeranti are e na kaanganga karekean iai te rairaki ae nano man teimatoa.

“Ngaira n tatabeman bon tabera karikirakean tamneira,” e taku Beretitenti Nelson. “Ao koroboki aika a tabu a kamata bwa Kaaro iai moan katabeaiia n reireia taian reirei nakoia natiia.”

E kaairaki n te bitaki aio kaotakin te boki ni ibuobuoki ae e boou n kamatebwaian te euangkerio ibukiia aomata n tatabemaiia ao utu n te mweenga. Aomata n tatabemaniia ao utu a kona ni kabongana te boki ae boou *Nakomai, Iriirai—Ibukiia Aomata n Tatabemaniia ao Utu*, ngkana a tangiria, ni kaira aia kamatebwai n te euangkerio itinanikun tain te taromauri. Te boki ni ibuobuoki ae boou e mwakuri bwa raon ana boki te tia reirei n te Reirei n Tabati ao

Moanrinan ni katiteboi reirei ake a nako n te Tabati ma kamatebwaian koroboki aika a tabu ao iango ni kairi ibukin te bootaki n te tairiki.

Irarikin kaungakin kamatebwaian te euangkerio, taan kairiiri n te Ekaretia a kaboua aia kakao bwa a na bane aomata ni ira buakon te waaki n te bong ae te Tabati—ao inanon te wiiki—n te marooro n te utu, bootaki n te tairiki, mwakuri iaoia ara bakatibu ao mwakuri n te tembora, ibuobuoki, oin am nebo-nebo, ao te tai ni kukurei n te utu.

Rongorongo ake a kanakoaki nakoia membwa ao taan kairiiri e kabwarabwara bwa taan kairiiri n te Ekaretia a na kaungaia membwa ni karaoa te tairiki ni mweengaia ao reiakinan te euangkerio n te bong ae te Tabati—ke ni boong tabeua ake a rineia. Te waaki ni kakukurei n te utu n te tairiki e kona ni karao-aki n te Moanibong ke ni bong tabeua. Ao n aron aio, taan kairiiri a na reitana-ko kawakinan tairikin te bong ae te Moanibong n aki katabea man ana bootaki ao ana waaki ni kabane te Ekaretia. Ma e ngae n anne, te tai are e kabaneaki n te kamatebwai n te euangkerio n te mweenga ao waaki ni kakukurei ibukiia tabeman ao utu a a kona ni baireaki taia nakon angaraoina irouia.

Neboan te Atua n te taromaui, karaolan otenanti aika tabu ikanne, ao te ikotaki n reirei ibon imarenara ao ni kakorakoraira ao ni beku ibon imarenara a na bon riari n riki ni kamatoa te animaki ao te rairaki iroura n tatabe-maniira nako. Kauarerekean te tai ae e kabaneaki n tain te taromaui e na bon aki mwakuri ni karokoa ae ngaira n tatabe-maniira ao utu ti bon nanona ae ti na kakorakora mweengara.

E reirei Beretitenti Nelson: “Ngkai ngaira Aika Itiaki, ti a tataneiai n iangoa te ‘ekaretia’ bwa te bwai ae riki n ara tabo n taromaui, e boutokaki man te bwai are riki n te mweenga. Ti kaina-noa te bitakii nakon te katei aio. Ngkai

bon tain te Ekaretia ae boboto iaon te mweenga, e boutokai baike a riki inanon ara mwaanga, ara uoote, ao n autin te titeiki.”

Bitaki n te Ekaretia

Bitaki nakon ara taneiai n te Ekaretia e riki bwa a na boutoka te rikirake ni kamatebwaian te euangkerio ao mai-uakinana n te mweenga. Bitaki aikai a irianaki ma manga bairean te tai n te Tabati ni katoa wiiki n aron:

- Te 60 ni miniti ni Bootakin Te Toa,
- Te 10 ni miniti tain te maing,
- Ao te 50 ni miniti tain te kiraati, n aron ae kaotaki n bairean taia mai nano:

BAIREAN TE TAI N TE TABATI NI MOA MAN TIANUARE 2019	
60 te miniti	Bootakin te toa
10 te miniti	Te mwaing nakon taian kiraati
50 te miniti	Kiraati ibukiia ikawai, kiraati ibukiia te roronri-rake; Moanrinan

Te 50 ni miniti tain te kiraati e na kaairaki iai te Moanrinan ibukiia ataei ni katoa wiiki ao aia kiraati te roronri-kirake ao ikawai e na kakaibibitaki ni katoa wiiki:

- Te moan ao te katenua n Tabati: Reirei n Tabati.
- Te kauoua ao te kaaua n Tabati: kooram n te nakoanibonga, Bootaki n Aine ao Kairake n Ataeinaine.
- Kanimaua n Tabati: te bootaki n roronrikirake ao ikawai a mena iaan ana kaetieti te bitioibi.

Ngkana e a mwaiti kain te Moanrinan ao n tangira kamaenakoana nakon te Moanrinan ibukiia aika a uarereke ao

ibukiia aika ikawai, taan kairiiri a na riari ni kaibibitii waakin bairean te tai ibukin iteran mwaitia ataei ao ni kangaraoaki ma taia ngkana e riari.

BAIREAN TE TAI N TE MOANRINAN E NA MOANAKI N TIANUARE 2019	
25 te miniti	Te tataro, warekan te kibu ke taekan te animaki, ao te kabwarabwara (5 te miniti). Te tai n anene: Kuuna ake a boutokai kiibu ake a kamatebwaikakaki n te kiraati (20 te miniti)
5 te miniti	Te mwaing nakon taian kiraati
20 te miniti	Kiraati: reirei man <i>Nakomai, Iriirai—Ibukin te Moanrinan</i>

Bitaki ni Kanoan te Reirei

Te bitaki nakon bairean tain te bootaki a kaai ni mwakuri ma te boki ae boou are e karinaki n te Ekaretia *Nakomai, Iriirai* ae kanoan te reirei. Ni moanaki n Tianuare, waakin te anga reirei are e boboto n te mweenga, ao e boutokaaki n te Ekaretia e na katiteuana are a reiakinna n aia kiraati ikawai, te roronrikirake, ao ataei n te Reirei n Tabati ao Moanrinan, ni kabebetea aron te kamatebwai n te mweenga inanon te wiiki anne.

Kaetieti, bairean te reirei, ao bwaai ni ibuobuoki a kona ni kuneaki n:

- *Nakomai, Iriirai—Ibukin te Kooram n Unimwaane ao te Bootaki n Aine* (e kuneaki n te Nobembwa 2018 *Ensign* ao *Riaona*)
- *Nakomai, Iriirai—Ibukin te Kooram n te Nakoanibonga ae te Aaron*
- *Nakomai, Iriirai—Ibukiiia Kairake n Ataeinaine*
- *Nakomai, Iriirai—Ibukin te Reirei n Tabati*

- *Nakomai, Iriirai—Ibukin te Moanrinan*

Nakon **comefollowme.lds.org** ibukin rongorongona riki.

Tabeu a riki bitaki ni ikotaki ma aikai:

- Te bootaki ni kauntira ibukiia taan reirei e na booaki ni katoa kuata ao ai tiaki ni katoa namwakaina.
- Bairean tain te reirei n aia kooram unimwaane ao te Bootaki n Aine e nang akea ibuakona te bootaki ni kauntira n te moan Tabati ke te reirei ae e onoti n te kauua n Tabati. Reirei a na boboto iaon rongorongon man te maungatabu ni kabuta ae e a tibwa nako.
- Te tai n anene e na onea mwin te tai n tibwatibwa. Te *Kabwarabwara iaon te Tai n Tibwatibwa* e nang aki reitakinako
- Te reirei iaon Moan Tuan te Euangkerio e nang aki kabonganaaki. Ni kabane membwa ao raraoia ake a kan ongora a na kaoaki bwa a na ira aia kiraati ikawai ke te roronri-kirake n te Reirei n Tabati.
- Reirei ake itinanikun are e bairea-ki—n aron are ibukin kakorakan te mare ao te utu, te katauraoi nakon te tembora, te katauraoi ibukin te nako ni mitinare, ao rongorongoa ara bakatibu—a na aki karaoaki n tain te kiraati n te Tabati. Reirei aikai a na kona n reiakinaki n te tai teuana ibukiia tabeman, te utu, ke kurubu ni kaineti ma kainanoia kain te tabo ao ian ana babaire te bitiobi.

Te Kantaniga n Taian Bitaki Aikai

Mataniwi n te Ekaretia a ukora karaoan te booraio ae boou ao te reitaki ae rikirake imarenan te taneiai ae korakora n te mweenga ao te Ekaretia ma bukina aika onoti n aia iango.

“Ma a mwaiti riki bwaai aika a riki n te bitaki aio nakon are tii

kauarerekean te tai ni bootaki n te Tabati . . . ,” e taku Unimwaane Cook. “Karaoan nanon ao taian kakabwaia ake a irekereke man te bitaki aio ao tabeu a riki ake a tibwa tia n rinanoaki n aron:

- “Te Rairaki ae e nene ao n reitainako iroun Tamara are i Karawa ao te Uea Iesu Kristo ao kakorakorakin te onimaki Irouia.
- “Kakorakorakiia tabeman ao utu rinanon waaki ae a boboto n te mweenga ao a boutokaaki ma reirei ake a wakinaki n ana bootaki te Ekaretia ae e karika te kakukurei ni mauakinan te euangkerio.
- “Kawakinan te bong ae te Tabati, ma ni katurua ara iango n te otenanti iaon te bootaki n toa.

- “Ni buokiia natin Tamara are i Karawa ni iteran te rabuna aika uoua rinanon te mwakuri ni mitinare ao ni karekei otenanti ao berita ao kaka-bwaia man te tembora.”

N te katanoata ibukin bitaki aikai, taraa “Ana Taeka ni Kaukuki,” Russell M. Nelson, n te iteraniba 6 n te beeba ni kaongora, Quentin L. Cook, “Te Rairaki ae e Nene ao n Reitainako iroun Tamara are i Karawa ao te Uea Iesu Kristo,” ni iteraniba 8. Ibukin te rongorongon iaon bitaki aikai, kawara **sabbath.lds.org** n nora te reta man te Moan Beretitentii, kaekaan titiraki nakon titiraki aika aki toki n tabekakirake, ao tabeu a bwaai ni ibuobuoki ake a na kona ni buoka temana ao te utu n tabua te bong ae te Tabati. ■

Kairekerekeko ma te Boki n Anene n Kuuna n Taromaui ae boou

Te Ekaretia e katauraoa ngkai boretinakin booki aika uoua *Kuuna n Taromaui* ao *Aia Boki n Anene Aatai* ao e kakaai iango ni ibuobuoki ao anene ake a tangira karinakiia mai irouia membwa man tabo nako.

N newmusic.lds.org, ko:

Anga am iango—te kuna n taromaui ae e mamate nanom iai ke aia anene aatai, kuuna n taromaui man booki ibukiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira—ke kuuna man ake tiaki kunan te Aro ke kunaia aatai bwa e na karinaki, anene ake ngkai n te boki n anene ake ko aki tangira karinakiia, matoatoan kanoan boki n anene ake ngkai, ao tabeua riki ami iango.

Kanakoi ake moan katotoon—anene n taromaui, taekan anene n taromaui, aia anene aatai ke rongo-rongon taekan aia anene aatai. Katangitang a na riai n raoiroi ibukin te bootaki n nebonebo. Taian taetae ao katein te aba a na taraaki. Ake a bwaka aia ririki iaan 18 a kona ni kanakoi aia anene ngkana iai aia kariaia aia karo ke taan tararuaiia. Bwaai ake a na kanakoaki ana riai n roko n Turai 1, 2019. ■

Unimwaane Brook P. Hales

Mataniwi ni Kabuta n te Itingaun

Ngke waniua ke ruaiwa ana ririki Unimwaane Brook P.Hales, e mena n te bootaki n taromaui n aki mama-tam are e mataniwi iai tamana bwa te Bitiobi. Tamana E kaoiia kain te taromaui bwa a na kaotii aia koaua, ao e kuri bane aomata ake a roko ni kaotii aia koaua. “Tao bon te moan tai are I namakina iai te Tamnei ni kakoaua nakoioi koauan te euangkerio,” E uringnga Unimwaane Hales.

E a tia n namakina te kakoaua anne n te tai ae mwaiti, riki n ana tai ni beku bwa te tia koroboki nakon te Moan Beretitenti man 2008. Ngke e kamatoaaki Beretitenti Thomas S. Monson bwa te burabeti ao te Beretitenti n te Ekaretia, ao imwina ngke e a manga kamatoaaki Beretitenti Nelson, e kakoauaa “rabunan te burabeti ni bwaka nako aoia ao I ataia n akea au nanokokoraki bwa a tia n rineaki man weteaki bwa a na riki bwa Beretitenti n te Ekaretia n aia tai.”

Unimwaane Hales e weteaki bwa te Mataniwi ni Kabuta n te Itingaun ni Meei 17, 2018, ao e kamatoaaki n Okitobwa 6, 2018. E na reitinako bwa te tia koroboki nakon te Moan Beretitenti.

E bungiki i Ogden, Utah, USA, n Eberi 7, 1956, nakoia Klea ao Glenn Phillip Hales, Unimwaane Hales e karekea a na tikuri n te bangke ao te mwane man te Weber State College (ngkai Weber State University) n te 1980. Imwin te angabeba, e mwakuri n te bangke ao n ana bootaki ni Mwane ao n Rekooti te Ekaretia. E mare ma Denise Imlay Hales n te 1981, ao iai aman natiia. Unimwaane Hales E a tia ni beku bwa te mitinare ae bwanin ana tai i Buranti Paris Mitton, te kauntira n te bitiobiriki, te tia kairiiri irouia unimwaane aika rietaata, bitioibi, titeiki beretitenti, te tia aokan n te kainimwaane, tia reirei n te Reirei n Taabati, ao te tia kabaebae n te tembora.

N te bong arei ngke bon te ataeninmwaane ngaia, Unimwaane Hales E aki kaota ana koaua. Ma e a tia n rikirake n rangi ni matoatoa imwin te tai anne. “E a tia ni kaokaki ana euangkerio Iesu Kristo rinanon te Burabeti Iotebwa Timiti, e koaua ana Boki Moomon, E kororaoui ana tangira te Atua ibukira ao e tangiria ni kakabwaiaira, Iesu bon ara Tia Kamaiu, ao ti kakabwaiaki ngkai iai irouira ana iraorao te Tamnei ae Raoiroi n te tai are ti tau nako iai,” e taku. ■

NAKOMAI, IRIIRAI

Ibukin te Kooram n
Unimwaane ao te
Bootaki n Aine

Okitobwa 2018

*Nori booki aikai n te Gospel Library app ao
ni comefollowme.lds.org.*

Bukin tera lai ara Bobotaki n te Kooram ao n te Bootaki n Aine?

Ni boong aika kaitira, e a tia te Atua ni kaoka te nakoanibonga ao ni bai-rei raoi kooram n te nakoanibonga ao n te Bootaki n Aine ni buoka kakorongan nanon Ana mwakuri ni kamaiu. Ibukin aei, ni katoa Tabati ngkana ti ikotaki n te kooram n unimwaane ao n te bootaki n Aine, ti maroroakin ao ni bairea te bwai ae ti na karaoia ni kakoroo nanon ana mwakuri te Atua. N te aro bwa aonga n nakoraoi, bootaki aikai a riai n raka riki nakon ae ti te kiraati. A na riki bobotaki aikai bwa taai n reirei taekan te mwakuri ni kamaiu, ni uaia ni kamatebwaia taekan te mwakuri anne man aia reirei mataniwi n te Ekaretia, ao ni bairei man barongai arora bwa ti na kakoroo nanona.

Bairean Tain te Taromaui ibukin Okitobwa–Ritembwa 2018

N 2018, Boobotaki n te Tabati n te Kooram n Unimwaane ao te Bootaki n Aine a ira babairean taai aikai ni katoa namwakaina:

Moan Tabati: Bootaki n reirei iaon taekan tabeia kaain te tabo, taai, ao kakaewenako, ao ni karaoi babaire ni karaoa ana mwakuri te Uea.

Te Kauoua ao te Kateniua n Tabati: Kamatebwai rongorong man te maungatabu ni kabuta are e a tibwa tia n nako ake a rineaki irouia membwa n te beretitentii ke, n taai tabetai, iroun te bitiobi ke te beretitenti n te titeiki.

Kaua n Tabati: Maroroakina te rongorong ae onoti ae rineaki man te Moan Beretitentii ao te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman. Man Okitobwa ni karokoa Ritembwa 2018, atun te reirei bon kamatebwaian koroboki aika tabu iroun temanna ao n te utu.

Kanimaua n Tabati: E mena iaan ana kairiri te bitiobiriki.

“Ti onimakini ngkami bwa kam na uaia ni maroro ao ni ukoukora te kaotioti ibukin karaoan taian bitaki aikai. . . . [Bairean te tai n te Tabati ae boou e na iai mwina ae korakora ibukiia te koraki ake a kukurei nanoia ni [mwaneia] ao n ukoukora ana kairiiri te Tamnei ae Raoiroi. Ti na kaniaki riki ma Tamara are i Karawa ao ara Uea ao ara Tia Kamaiu, Jesu Kristo.”

Unimwaane Quentin L. Cook
Te Kooram n te Tengaun ma Uomanast

Bairean Tain te Taromaui ae Boou ibukin 2019

Ni moanaki man Tianuare 2019, bobotaki n te kooram n unimwaane ao n te bootaki n aine a na karaoaki ti ni kauouan ao kauan Tabatin te namwakaina nako. Bobotaki aikai a na boboto iaon rongorongoman te maungatabu ni kabuta ae e a tibwa tia. Kairan te reirei ibukin bobotaki aikai a kona ni kuneaki ni beba ni wareware ibukin te maungatabu ni kabuta ake a otinako ni Meei ao Nobembwa n te *Riaona* ao n te Gospel Library app.

Bitaki ake tabeua ake a na karaoaki n 2019 bon aikai:

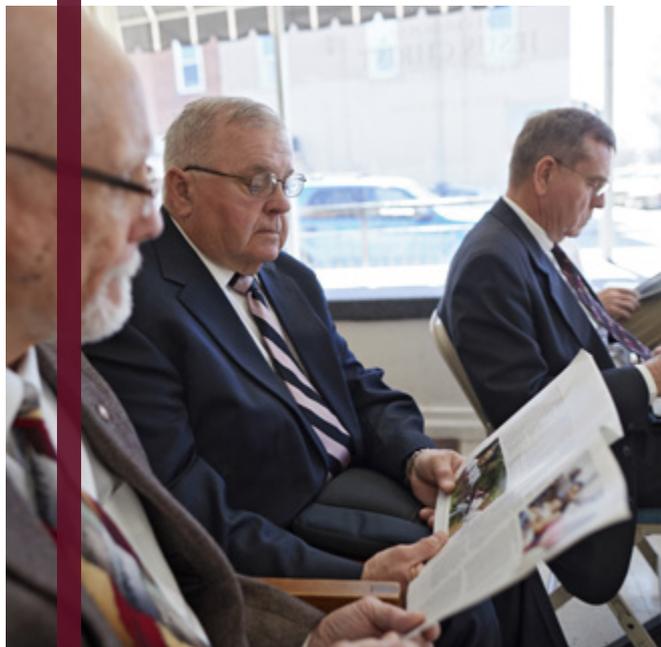
- E nang katokaki te bowi ni kauntira are e kakaraoaki ni moan Tabatin te Namwakaina. Ma, ngkana e noraki riaina, e kona te kooram n unimwaane ao te Bootaki n Aine ni kabongana mwakoron te bootaki are n te kauoua ke te kaua n Tabati ni maroroakina te maroro ae kakaawaki.
- Taian kaukuki, are a ikotaki iai kaain te Nakoanibonga ae te Aaron ao te Merekitereka ke are a ikotaki iai aine man te Bootaki n Aine ao Ataeinaine, e nang aki karaoaki.
- E nang aki moanaki aia bobotaki te kooram n Unimwane ao te Bootaki n Aine ma te anene ni kaukuki ke te tataro ni kaukuki ma e na kainaki n te tataro ni kainin.

Kamatebwaian Rongorongo man te Maungatabu ni kabuta (2018 ao 2019)

Aia reirei burabeti aika a maiu, taan mamata, ao taan kaotioti a kona ni katauraoa te kairi mai eta ibukin aia mwakuri te kooram n unimwaane ao te Bootaki n Aine. Ni wiki ake e na kamatebwaiaki iai rongorongo man te maungatabu, te beretentii man te kooram n unimwaane ke te beretentii n te Bootaki n Aine e na rinea te rongorongo man te maungatabu ae e na kamatebwaiaki, ae boboto iaon kainnanoia membwa. N taai tabetai, te bitiohi ke te beretentii n te titeiki e kona naba n rinea te rongorongo. A riari taan kairiiri ni kamatai aia rongorongo kaain te Moan Beretentii ao te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman. Ma, kaain te beretentii a kona n rinea te uana te rongorongo man te maungatabu ae e a tibwa tia n nako, ni kaineti ma kainnanoia kaain te Ekaretia ao te kairiiri mai iroun te Tamnei.

A riari mataniwi ao taan reirei ni kakaai kawai ake a na kaungaia membwa ni wareka te rongorongo are e rineaki imwain taina. A riari ni kaungaia membwa bwa a na roko nakon te taromauri n tauraoni n tibwauai koaua n te euangkerio ake a tia n reiakin ao aia iango bwa a na kanga ni mwakuri koaua akanne. Iango n anga reirei aika a oti inano, aika a boboto iaon reirei ake a reiakinaki n te boki ae *Reirei n ana kawai n Anga Reirei te Tia Kamaiu*, a kona ni buokia membwa n reirei man rongorongo n te maungatabu ni kabuta.

David A. Bednar, *“Booti Bwaai ni Kabane Inanon Kristo”*

Iangoia bwa ko na uota te robu ao te beba ae ko korei iai baika ko na karaoi. Kaoia membwa bwa a na maroroakina te kaokoro imarenan taraan taian koaua n te euangkerio ao ana burokuraem te Ekaretia bwa kanga te robu ao tarakia bwa kanga te bwai ae e na karaoaki ibukin botoniango nako ao mwakuri. Kaungaia membwa bwa a na kakaai reirei man katoto n ana rongorongo Unimwaane Bednar. Tera ae e nanonaki ni “booti Bwaai ni Kabane Inanon Kristo”? (taraa I-Ebeto 1:10). Tera ae ti kona ni karaoia bwa ti na karekea te berita are e taekinaki ni kabanean ana rongorongo Unimwaane Bednar?

Dallin H. Oaks, *“Te Koaua ao te Baire”*

E na kanga ootara ni “koaua n te euangkerio aika kaokaki” ni buokira n te tai are ti kaitara iai ma te totoko nakon ara koaua ao baika ti maiuakin? Ni kaeka te titiraki aei, a kona membwa n rinanoi katoton koaua aika kakaawaki n mwakoro II ana rongorongo Beretentii Oaks. A kona naba n rinanoi katoto bwa a kanga koaua aikai ni mwakuriaki (taraa mwakoro III). E na rangi ni ibuobuoki nakoia membwa karaoan te kataneiai bwa a na kanga ni kamanenai tabeua mai ibuakon koaua aika kakaawaki aikai ni kaekai kabuaka nakon ana reirei ke anuan te Ekaretia.

Quentin L. Cook, *“Te Rairaki ae e Nene ao n Reitinako iroun Tamara are i Karawa ao te Uea Iesu Kristo”*

Tao a na kan tibwatibwa membwa i bon imarenaia n ongora bwa tera aia namakin ngke a ongo bitaki ake a kabwarabwaraki n ana rongorongo Unimwaane Cook. Ngkana arona bwa iai raoroaia ae tiaki kaain te Ekaretia ae e na titirakinia bwa bukin tera e karaoi bitaki aikai te Ekaretia, tera aia kaeka? Kaungaia bwa a na ukeri kaekan taian titiraki man ana rongorongo Unimwaane Cook. Tera ae ti kona ni karaoia n tatabeman ao n utu nako, ao n te kooram ke te Bootaki n Aine, n taraia raoi bitaki aikai a kakoro ni nanon baika e kataningai te Uea? Bwa mwakoron naba te maroro aei, ko kona naba n tibwauai reirei man ana taeka ni kaukuki

Beretentii Nelson ake e kaungaia membwa bwa a na “turaoni ni butimwai” bitaki aikai.

Ronald A. Rasband, *“Tai Tabeaianga”*

Ana rongorongo Rasband e kaoti tabeua taian kibu ake a kona ni buokira ni katoki raraoma nako ake tao iai iroun n taai aika kakamaku ake ti maeka inanon ngkai. Tuangia kaain te Ekaretia bwa a na kamatebwai koroboki aika tabu ni karekei reirei ake a kona n tibwauaia ma temanna ae e maakui taai aika a na roko. Tera riki ae a kona n tibwaia man ana rongorongo Unimwaane Rasband? E kanga te maaku ni “[kakerikaaka] aia taratara natin te Atua”? Kaoia membwa bwa a na tibwa aroia n tokanikai iaon taian raraoma ao ni maeka ma te onimaki.

D. Todd Christofferson, *“Teimatoa ao n aki Kamwaingingaki n Am Onimaki iroun Kristo”*

Ko kona ni moana maroroakinan te rongorongo aei man korean te rain iaon te burakiboti *Te Ungannano* n tabon te rain are teuana ao *Motinnano n aron Kristo* n are teuana. Kaoia membwa bwa a na wareki barakaraba ake a moanaki man Tera ae ti kona n reiakin man katoto ake n ana rongorongo Unimwaane Christofferson are e kaungaira bwa ti na matoatoa man teimatoa inanon tain te karawata? (taraa naba Aramwa 36:27–28). Kaungaia membwa bwa a na tibwauai rongorongoia aomata ake a kinai bwa a tia ni kaota te motinnano nakon te euangkerio n ai aron Kristo, e ngae ngke a kaitara ma te karawawata.

Ulisses Soares, *“Ti Teuana Ngkami inanon Kristo”*

Ni kaineti ma are e taku Unimwaane Soares, e kanga te karaanga are Amazon n tei ibukia kaain ana Ekaretia Iesu Kristo? Tera ae e reireinira te kabotau aei iaon korakoraia membwa aika a boou nakon te Ekaretia? Ti na kanga ngaira n ara kooram ke n te Bootaki n Aine ni ira ana reirei Unimwaane Soares ni kaungaia, ni boutokokai, man tangiria aomata aika a tibwa kaaina te Ekaretia? (taraa Moronaa 6:4-5). Tao a kona tabeman membwa n tibwai tabeua kakaewenako ake a kaitarai ngke a moan kaaina te Ekaretia ao tera aroia membwa ake tabeman ni buokia. Kam kona naba ni maroroakini kawai ake a tia iai aomata aika a tibwa kaaina te Ekaretia ni kakorakora ami uoote ke ami mwaanga.

Gerrit W. Gong, *“Ara Kaembwaea n te Onimaki”*

langoa kaotan tamnein te ai ae kabonganaki n tain te ao kaoa temanna bwa e na tibwaua ana taneiai ngke E nang karabwarabwa ngkai iai te ai n tain te kaembwa. Tuangia membwa bwa a na maroroakina bwa tera ae e kanona Unimwaane Gong ngke e taekina rongorongo n te “kaembwaea n te onimaki.” A kona ni tibwaia membwa nakon taian kurubu ao ni kaoia kurubu nako bwa a na manga wareki ao n tibwaua teuana mai ibuakon nimaui kawai are e taekina Unimwaane Gong bwa e kona iai te “kaembwaea n te onimaki” ni kaungaira. Anga te tai nakoia membwa bwa a na iangoi kawai ake a na kona iai ni kakorakora oin aia onimaki ke ana onimaki temanna are a kina.

Dieter F. Uchtdorf, *“Kakoaua, Tangiria, Karaoa Nanona”*

Ko kona ni waakina maroroakinan te rongorongo aei man korean taeka iaon te burakiboti aika *Te Akea ni Kantaninga ao Te Kukurei*. Kaoia membwa nako bwa a na kakai anua ao koaua n te rongorongo aei are e kaira temanna nakon te akea ni kantaninga ao te kukurei ao korei iaon te burakiboti. Kaoia membwa bwa a na tibwai kawai ake a tia iai n namakina te kukurei man te kakoauana, tangirana, ao karaoa Nanona, n aron are e reirei Unimwaane Uchtdorf. Kaungaia membwa bwa a na kakai taeka aika a kaunganano man ana rongorongo ake a kona ni katekei ni mweengaia ke n tibwaia ma temanna raoraia.

Joy D. Jones, *“Ibukina”*

langoa tibwan te karaki are e koreaki ni moan ana rongorongo Titita Jones ao tuangia

mebwa bwa a na iangoi taai ake aia ibuobuoki ao aia mwakuri ni ibuobuoki a taraa n “aki noraki ke . . . akea iai te karabwarabwa ke tao e aki tangiraki.” Imwin maroroakinan te karaki anne, korea te kibuntaeka aei iaon te burakiboti *Bukin tera ti ibuobuoki?* Kaoia membwa bwa a na kaeka te titiraki aei man warekan ana rongorongo Titita Jones ao ukeri nonori aika nano (taraa naba Reirei ao Berita aika Tabu 59:5). E na kanga ana reirei Titita Jones ni bita arora n tabeakinira ao ni ibuobuoki imarenara?

Michelle D. Craig, *“Tangiran ae Tamaroa Riki mai Karawa nakon ae Ngkai”*

E taetae Titita Craig iaon te “te maranga imarenan arora ao kinakira ae ngkai, ma arora ao kinakira ae ti uaiakina.” Tera namakin are e tangirira te Atua bwa e na iai ioura ibukin te maranga aei? Tera namakin are e tangirira te Atua bwa e na iai ioura ibukin te maranga aei? Membwa n tatabeman a kona ni kamatebwaia teuana mai buakon teniua mwakoro ake inanon ana rongorongo Titita Craig n ukeri kaeka nakon titiraki aikai. Tera ae ti kona ni karaoa n taraia bwa ara “aki tauraoi n tamneira” e aki kairira nakon “te bwarannano ae korakora”?

Cristina B. Franco, *“Kimwareirein te Mwakuri n Ibuobuoki n Aki Tii Taraira”*

Ni kamata raai bwa “e reke te tangira rinanon te anga nano,” Titita Franco e tibwauai uoua karaki—teuana rongorongon Victoria ao teuana rongorongon te aine ae e a tia ni mate buuna. Ko kona naba ni kaoia uoman membwa bwa a na roko ao n tauoi n tibwai baike a reiakin ibukin te tangira ao te anga nanon man karaki aikai. Tera baike ti rinanona n oin maiura ae ti kona n tibwauaia ae a reirei te koaua aei? Kaota teuana te tamnei ae e kaota ana mwakuri te Tia Kamaiu ni beku ibukia tabeman (n aron “Light the World—Follow the Example of Jesus Christ” on LDS.org) are e kona ni kaukeka te maroro are ti na kanga ni ira Ana katoto n te “ibuobuoki ae raonaki ma te anga nano.”

Henry B. Eyring, *“Aine ao Kamatebwaian te Euangkerio n te Mweenga”*

Kiibu ao taeka tabeua anaaki man “Te Utu: Te Katanoata nakon te Aonaaba” are e kabongana Beretitenti Eyring n ana rongorongo

e kaoti nonori aika nano ibukin kakawakin korakoraia aine n te mweenga. A kona membwa ni uaia ni ibuobuoki n ukeri kiibu ao taeka aikai ao ni maroroakinna tera ae a reiakinna. Tera kakao are e e anga Beretitenti Eyring? Tera berita aika e anga? Iangoia bwa e na kanga te anene ke anenean kunan te aro ae kabwarabwara te mweenga, n aron "Home Can Be a Heaven on Earth" (*Hymns*, no. 298), ni kona ni katamaroa te maroro.

Dallin H. Oaks, "*Kaaro ao Ataei*"

N am kakautaroi n anga reirei, iangoia bwa e nga mwakoro man ana rongorongong Beretitenti Oaks ake a na rangi ni ibuobuoki nakoia aomata ake n am kooram ke n te Botaki n Aine. Aikai tabeua titiraki ake ko kona n titiraki ni kaunga te maroro iaon ana rongorongong: A na kanga baikia a rangi ni bwainaki n te aonaaba ake e mwaneweaki n ana rongorongong Beretitenti Oaks n Mwakoro I ni kaitara ana babaire Tamara are i Karawa? Antai aine aika a kakaonimaki aika ti kona n tibwai ake a kabwarabwarai taeka ibukia aine ni mwakoro II? Tera arora ni kaungaia kairake n ataeinaine ake ti kinaia bwa a na iri ana reirei Beretitenti Oaks are e onoti ibukia are e taekinaki ni mwakoro III?

Russell M. Nelson, "*Aia Mwakuri Aine n Ikotakia Iteraera*"

Ngkana ngkoe te tia reirei n te Bootaki n Aine, iangoa kamaenakoia aine inanon aua kurubu ao tuangia n aia kurubu bwa a na

wareka teuana ma ibuakon aua kakao ake n ana rongorongong Beretitenti Nelson. A kona taian kurubu ni maroroakini baike a rotaki iai man kakao, kakabwaia ake a tia n reke irouia ma mwakuriana, ao iango ibukin mwakuriaia n taai aika a na roko. Ngkane a kona kurubu nako n tibwaia nakoia kaain te kiraati baike a maroroakin. Ngkana ngkoe te tia reirei n te kooram n unimwaane, ko kona n tuangia bwa a na ukeri taeka n ana rongorongong Beretitenti Nelson ake a kaota ana namakin Tamara are i Karawa ibukin Natina aine. Tera ae ti kona ni karaoia ni boutoka ao ni kaunga aia waaki aine n ikotakia Iteraera?

M. Russell Ballard, "*Te Mii ni Burabeti Ibukin Kamaiuaia Maate*"

Ko kona ni kaoia membwa bwa a na mwakuria ana kakao Beretitenti Ballard ao ni wareka Reirei ao Berita aika tabu 138 imwain te maroro. Tuangia membwa bwa a na tibwai baike a riki nakoia ao nonori are e reke irouia man te mwakoro aei n tain te bootaki. Aekan titiraki aikai a kona ni buokia membwa bwa a na ota ni kakawakin te kaka-waki aei: E na kanga te kaotioti aei n uota te rau nakoira? ao Tera te koaua are e reirei te kaotioti aei are e kona n rota 'aron maiura ni katoa bong'?

Bonnie H. Cordon, "*N Riki bwa te Tia Kawakin Tiibu*"

Ni buokia membwa bwa a na iangoi kawai ake a kona iai ni katamaroa aia mwakuri ni

ibuobuoki, ko kona ni kamaenakoia nakon teniua te kurubu ao tuangia kurubu nako bwa a na wareka teuana mai buakon teniua mwakoro ake n ana rongorongong Titita Cordon. Kaoia bwa a na tibwai reirein te mwakuri ni ibuobuoki ake a tia n reiakin. E na kanga ni buokira n iri reirei aikai n "riki bwa taan kawakin tiibu ake e kantaningaia te Uea mai irouira"? Kaoia membwa bwa a na tibwai taai ake a buokaki iai man ana mwakuri ni ibuobuoki temanna bwa a na namakina te kinaki ao te tangiraki iroun te Tia Kamaiu.

Jeffrey R. Holland, "*Te Ibuobuoki ni Karekean te Itoman ae Raoiroi*"

Ko kona ni moana te maroro iaon ana rongorongong Unimwaane Holland man kaoakia membwa bwa a na iangoa te reitaki inanon maiuia ae e kainnanao te kamaiuaki ke te raoiakinaki. Imwina a kona ni kamatebwaia ana rongorongong Unimwaane Holland, ao n nooria bwa a kanga Brad ao Pam Bowen ni buoka tamaia bwa e na kamaiuaki. Tera kakabwaia aika a roko man te mwakuri aei? Tera nonori aika nano aika a reke irouia membwa ake a kona ni buokia ni karekea te raoi inanon aia reitaki?

Neil L. Andersen, "*Ikoaki*"

Ni kabwarabwara ana rongorongong Unimwaane Andersen, kam kona n uaia n wareka Ruka 10:30–35 ke mataku n te witeo ae te "Parable of the Good Samaritan" (LDS.org). N aro ra ake ti riki iai bwa te mwaane are e bwaka ibuakoaia tan ira? Ni kaineti nakon are e taekinna Unimwaane Andersen, n te aro ra ae Iesu Kristo "ara I-Tamaria ae Raoiroi"? Ti na kanga ni karekea Ana kamaiu? Tao ko kona ni kaoia membwa bwa a na tibwai kawai ake te Tia Kamaiu e kamaiua ikoakia ke ikoakia naake a tangiria. A kona naba n kamatebwaia ana taeka Unimwaane Andersen ni kakaea te rongorongong ae kaunganano are a kona n tibwaia ma temanna ae e ikoaki.

Russell M. Nelson, "*Aran te Ekaretia ae Eti*"

E a tia Iesu Kristo n tua bwa e na aranaki te Ekaretia n Arana. Ko kona ni buokia mem-bwa ni kakorakora nanoia ni kan ira te kairiiri aei man kaoakia bwa a na kamatebwaia ana rongorongong Beretitenti Nelson, ni kakaea bukina bwa bukin tera "e aki kona ni bitaki

aran te Ekaretia." Ngkanne, kaoia bwa a na kamatebwaia kabanean ana rongorongong Beretitenti Nelson ibukin te berita are e taekinna bwa e na roko ngkai ti waaki ni "kaeta aran te Ekaretia." Tera ae ti kona ni buoka te waaki aei?

Henry B. Eyring, "*Kataia, Kataia, Kataia*" Beretitenti Eyring e katei "uoua titiraki aika moan te kakawaki": "Tera ae I riari ni karaoia ni katoka Aran [te Tia Kamaiu] iaou?" ao "N na kanga n ataiia ae iai rikirakeu?" Tao ko kona ni korei titiraki aikai iaon te burakiboti ao kaoia membwa bwa a na tibwai nonori aika nano ake a karekei ibukin titiraki aikai man ana kato to Beretitenti Eyring ao Titita Eyring. Beretitenti Eyring e taekina naba te anne ae "I'm Trying to Be like Jesus" (*Children's Songbook*, 78–79). Tera ana ibuobuoki taekan te anene aei nakon te maroro?

Dale G. Renlund, "*N te Bong aei Kam na Rineia*"

A kona Membwa ni iangoa temanna are a tangiria ni kaunga bwa e na ira ana baire Tamara are i Karawa, n aron temanna kaain te utu ke temanna are a ibuobuoki nakoina. Ngkanna a kona ni manga kamatebwaia ana rongorongong Unimwaane Renlund ni kakaea bwa e tera aia namakin Iesu Kristo ibukira. A kona ni buokira nakon te ongotaeka? Tera ae e oti man Aia katoto iaon arora ni katamaroa ara waaki n ara utu ao n ara mwakuri ni ibuobuoki?

Gary E. Stevenson, "*Tararuakin Tamnein Te Aomata*"

Naake ko reireinia tao a na tia n titiraki te titiraki ae aekakin aei man ana rongorongong Unimwaane Stevenson: "Ti na kanga n ataiia bwa ti karaoa te mwakuri ni ibuobuoki n ana kawai te Uea?" A kona ni buokaki man maro-roakinan kaekan te titiraki aei are a kunei n te rongorongong aei. Ma, ko kona naba ni uota tamnein te Tia Kamaiu are te tia kawakin tiibu (taraa *Goospel Art Book* [2009], no. 64) ao kaoia membwa bwa a na tibwa teuana te koaua man ana rongorongong Unimwaane Stevenson are e kaota iai te tamnei. A kona ngkanne membwa n tibwaua te bwai ae a namakinna bwa a na karaoia mai mwiin te maroro.

Taromaui n te Kaua-n Tabati (Okitobwa–Ritembwa 2018)

KAMATEBWAIAN KOROBOKI AIKA TABU IBON IROUM AO N TE UTU

Ni kauan Tabatin te namwakaina n 2018, te kooram n unimwaane ao te Bootaki n Aine a na maroro iaon kamatebwaian koroboki aika tabu ibon iroum ao n te utu. Taan kairiiri ao taan reirei a kona n rineia bwa a na kairi maroro iaon reirei aikai.

Kamatebwaian Koroboki aika Tabu Ibon Iroum

Bwa e aonga n unga nanoia membwa ni kan kamatebwai man koroboki aika tabu ni katoa tai, iangoa kaoia membwa n tatabeman bwa a na rinea teuana mai ibu-akon kiibu aikai bwa a na wareki: Lotua 1:8; 2 Timoteo 3:15–17; 1 Nibwaa 15:23–25; 2 Nibwaa 32:3; Reirei ao Berita aika Tabu 11:22–23; 33:16–18. Imwin aia tai ni wareware ao aia kamatebwai iaona, a kona n tibwauaia ma tabeman n te ru bwa tera reirei ae a karekea man kamatebwaian te wareware anne.

Ko na kona naba ni kaoia membwa n tibwaua aia koaua iaon kakabwaia ake a karekei inanon kamatebwaian boki aika a tabu. Membwa a na kona naba n reke

buokaia man ongoraia ibon irouia n tata-bemania man tibwauan te bwai are a tia ni karaoia ni karekea bwa kamatebwaian boki aika tabu e rangi ni kakawaki nakoia (tarai tabeua katoto n "lango iaon karikirakean am kamatebwai iaon boki" *Nakomai, Iriirai—Ibukia Aomata n Tatabemania ao Utu*). Ko kona n tibwauaia ma membwa te bwai are e reiakinaki iroun Unimwaane Quentin L. Cook "Oin bukin ao kakabwaia ake a irekereke ma [te bitaki n ana buroku-raem te reirei n Tabati] ao bitaki tabeua ake ngkai" (taraa "Te Nano ao te Kabanea n Rairaki nakon Tamara are I Karawa ao te Uea ae Iesu Kristo," *Riaona*, Nob. 2018). Membwa a kona ni maroroakinna bwa e kanga aron kakorakoraia ni karikirakea te kamatebwai iaon booki aika tabu ni

buokia ni kakoroi nanon kantaninga aikai. Taian witeo aikai iaon LDS.org e na kona ni kaungaia membwa: “Taeka mairouia Raora,” “Kakabwaia man Booki aika Tabu,” “Kanara n Tainako: ma Teina,” ao tera nanon Booki aika a Tabu nakoiiu.”

Te Teimatoa ni Kamatebwaia te Euangkerio

Unimwaane David A. Bednar e kabotaua te teimatoa ni kamatebwaian booki aika a tabu n te utu ma aroaro aika a tamaroa bwa ai aron mwiin wiin te burati ae uareke are e karaoa te been ae Tamaroa. Ni buokiia membwa bwa a na ota n te bwai are e reirei iaona Unimwaane Bednar, tao ko kona ni kaota tamnein te korobanna n te been are e kona n noraki iai mwiin wiin te burati. A kona ngkanne membwa ni wareka ana kabotau Unimwaane Bednar, are e kuneaki n “More Diligent and Concerned at Home” (*Riaona*, Nob. 2009, 19–20), ao marorokinna bwa e kanga taian tanetane n te korobanna aei n titebo ma te kamatebwai ni koroboki aika tabu. Tera ae e a tia ni buokiira n tokanikai iaon totoko man kamatebwaian te euangkerio ae reitinako, ngkana ti kamatebwai ibon iroura ke n ara utu? Tera ae e berita Russell M. Nelson nakoia naake a “mwakuri korakora ni karika [mweengaia] bwa te tienta ni kamatebwaian te euangkerio”? (taraa “Riki bwa Aomata Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira,” *Riaona*, Nob. 2018). Anga te tai ibukiia membwa bwa a na iango ao n tibwai baike a namakin bwa a na karaoi mai mwin baike a reiakin n te bong aei.

Maroroakan te Euangkerio n te Mweenga ao n te Ekaretia

Teuana te kawai ni buokia membwa bwa a na ota ni kakawakin maroroakan te euangkerio n te mweenga ao n te ekaretia bon kaoan te ataei ao te karo bwa a na anenea “Teach Me to Walk in the Light” (*Hymns*, na. 304). Tera te reitaki imarenan te ataei ao te karo n taekan te anene aei are e reireinia taekan kamatebwaian te euangkerio? Tao tabeman membwa a na kan tibwa aia iango bwa tera te anga are e na riki iai maroroakan te euangkerio bwa te katei ae bwainaki n tainako n te utu. Kibu aika a kona ni katauraoi taian nonori: Te Tua Kaua 11:18–20; 1 Betero 3:15; Motiaea 18:9; Moronaai 6:4–5, 9; Reirei ao Berita aika Tabu 88:122. E na kanga ara maroro ni mweengara ao n te ekaretia ni kanira ma Tamara are i Karawa ao Iesu Kristo?

IANGO IBUKIN BOUTOKAN KAMATEBWAIAN KOROBOKI AIKA TABU N TE MWEENGA INANON 2019

N te ririki 2019, membwa ni kabane a na kamatebwaia te Nu Tetemanti—n te mweenga ao n te Reirei n Tabati ao n te Moanrinan. Ni botakin te kooram ao te Bootaki n Aine, taan kairi ao taan reirei a riai ni kauringia kaain te kiraati kiibu ake a katauaki ibukin te wiki ae e na roko n te Nakomai Iriirai—Ibukia Aomata n Tatabemani ao Utu are a kona ni kamatebwaia ni mweengaia. Te kauring ae bebete aei e kona n tibwaaki n te koroboki, n te taetae, ke tao bon ni kauoua.

Taan kairiiri ao taan reirei n te kooran n Unimwaane ao te Bootaki n Aine a kona ni kaunga te kamatebwai ni koroboki aika tabu man kakaeen tain tibwan taian nonori aika nano man te Nu Tetemanti nakon aia kiraati te kooram n unimwaane ao te Bootaki n Aine. Te katoto, taan kairiiri ao taan reirei n te kooram n unimwaane ao te Bootaki n aine a kona n:

- Taraia bwa a kanga karaki ke reirei man aia kamatebwai ni koroboki aika tabu ni kaineti nakon te reirei n te kooram n unimwaane ke te Bootaki n Aine. Taan kairiri ao taan reirei a kona n tibwa te nonori ae nano aei ni bootakin te Tabati.
- Tibwaia ma membwa bwa a kanga karaki ke reirei man te Nu Tetemanti n kaineti nakon tabeia n te kooram n unimwaane ke te Bootaki n Aine.
- Tibwaia ma membwa taneiai aika tamaroa ake e a tia n reke irouia man kamatebwaian te Nu Tetemanti n te mweenga ao kaungaia membwa bwa a na tibwai naba taneiai aikai.

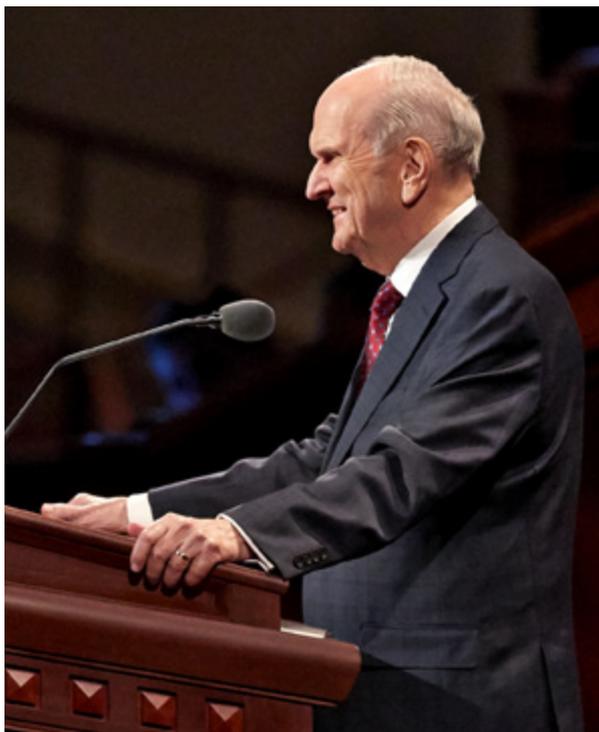

“Ara Uea ao ara Tia Kamaiu, Iesu Kristo, rinanon ana bwai n tangira ae korakora are ti aki kona n ota iai n Ana Mwakuri ni Kamaiu, e aki ti kamaiura man te mate ma e anganiira, rinanon te rairannano, kabwaraan ara bure, ao E tauraoi naba n tei ni kamaiura man te rawawata ao marakin tamneira.

“Te Tia Kamaiu bon ara I-Tamaria ae Raoiroi, ae E kanakomaiakaki bwa “E na bautia akana a uruaki nanoia’ [Ruka 4:18]. E kawariira ngkai tabeman a katuaira. Ma te nanoanga, E katokaa Baina ni Kamaiu ni kamaoa ikoakira ao e kabaei. E uotiira. E tabe ibukira. E weteira, “Nakomai . . . ao N na katoka aoraki [mi]’ [3 Nibwaai 18:32].”

Unimwaane Neil L. Andersen man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman, “Ikoaki,” 84–85.

Te I-Tamaria ae Raoiroi,
iroun Annie Henrie Nader

Ni waaki aika boou ni kaineti ma mweenga, Ana waaki ni boutoka te Ekaretia ni ikotan reirei aika katauraaoaki e anga te korakora nakoia utu, ngkana utu a reitinako n iri mwakuri ni kaota iai te mwamwamano man onean mweengaia nakon tabo ni kamanomano ibukin te onimaki," e taku Beretitenti Russell M. Nelson ni kainan te tetere n te ka 188 ni Maungatabu ni Kabuta n te Ekaretia te Kauatai n te Ririki. "I berita bwa ngkana kam mwakuri korakora ni manga karaoa raoi mweengami bwa e na boboto n reiakanan te euangerio, inanon te tai *ami* Tabati nako a na riki bwa boong ni kakukurei. *Natimi* a na kukurei n reiakina ao ni maiuakin Ana reirei te Tia Kamaiu, ao korakoran te kakaitara inanon *maiumi* ao ni *mweengami* e na keerikaki. Taian bitaki inanon ami utu e na rangin korakora ma te boutoka."

ANA EKARETIA
IESU KRISTO
IBUKIHA AIKA ITIAKI
NI BOONG AIKA KAITIRA

4

02148538597

7